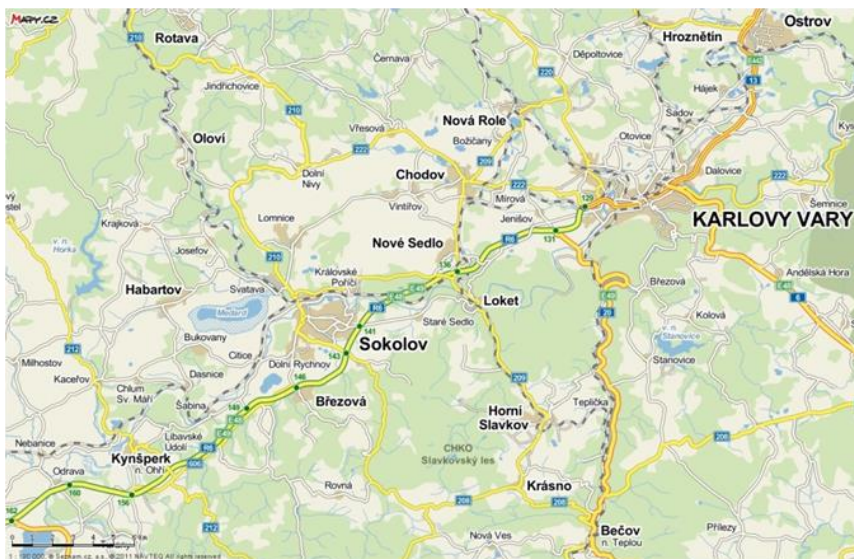
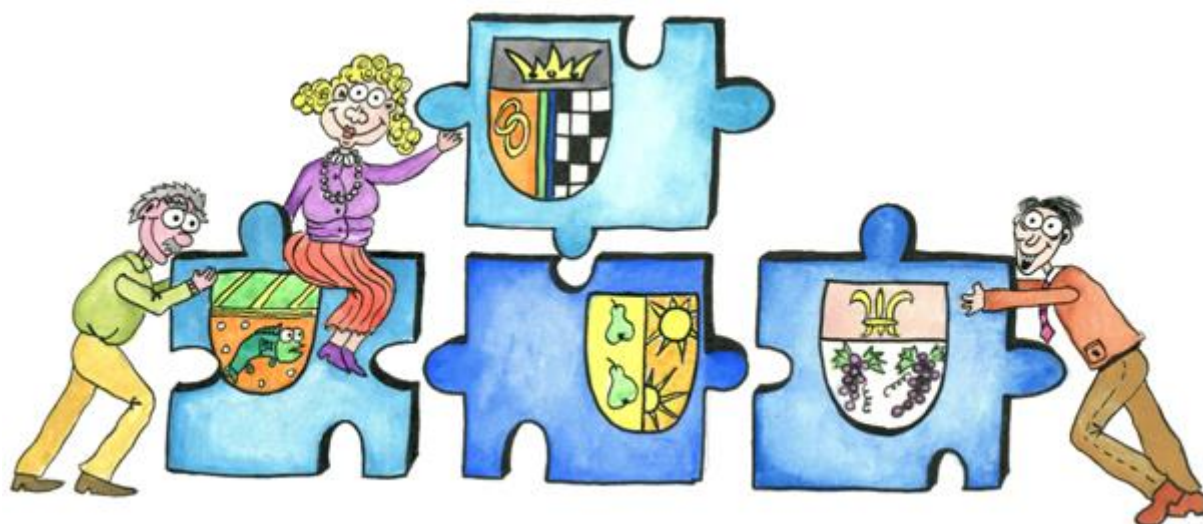

Strategie území správního obvodu ORP
Sokolov
v oblasti předškolního a základního vzdělávání, sociálních služeb, odpadového hospodářství
a zaměstnanosti

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

„Sokolovsko – region nadějí a příležitostí“

OBSAH:

Strategie území správního obvodu ORP	1
1. Úvod.....	7
1.1. Základní informace o strategii	7
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	8
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	9
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována.....	10
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	10
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	10
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	12
2.1. Profil území správního obvodu.....	12
2.1.1. Identifikace správního obvodu	12
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	13
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	32
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	34
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu.....	36
3. Téma 1.: Školství.....	39
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	39
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	39
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	41
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	94
3.1.4. SWOT analýza školství.....	99
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	100
3.2. Návrhová část pro oblast školství.....	100
3.2.1. Struktura návrhové části	100
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	102
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	106
3.2.4. Indikátory	110
3.3. Pravidla pro řízení strategie	114
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	114
3.3.2. Systém změn strategie	116
3.3.3. Akční plán	117
3.4. Závěr a postup zpracování.....	119
3.4.1. Shrnutí	119
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	119

3.5. Přílohy.....	120
4. Téma 2.: Sociální služby.....	121
4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	121
4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	121
4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	122
4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	146
4.1.4. SWOT analýza oblasti	154
4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	156
4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	158
4.2.1. Struktura návrhové části	158
4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	160
4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	164
Pravidelná setkávání poskytovatelů sociálních služeb a představitelů měst a obcí ze správního obvodu ORP Sokolov	168
4.2.4. Indikátory	169
4.3. Pravidla pro řízení strategie.....	172
4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	172
4.3.2. Systém změn strategie	175
4.3.3. Akční plán	175
4.4. Závěr a postup zpracování.....	177
4.4.1. Shrnutí	177
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie	178
4.5. Přílohy.....	178
4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	178
Seznam použitých zkratk:.....	184
5. Téma 3.: Odpadové hospodářství.....	185
5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	185
5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	185
5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	186
5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	225
5.1.4. SWOT analýza oblasti	232
5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	233
5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	235
5.2.1. Struktura návrhové části	235
5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	237

5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	241
5.2.4.	Indikátory	244
5.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	247
5.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	247
5.3.2.	Systém změn strategie	250
5.3.3.	Akční plán	250
5.4.	Závěr a postup zpracování.....	252
5.4.1.	Shrnutí	253
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	253
5.5.	Přílohy.....	253
	Tabulka 162: Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	272
	Graf 33: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008 - 2012	273
	Tabulka 163: Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012 ...	275
	Graf 34: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 - 2012	275
	Tabulka 164: Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	277
	Graf 35: Nakládání s KO na území ORP za období 2008 - 2012.....	278
	Tabulka 165: Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	280
	Graf 36: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008 - 2012.....	281
6.	Téma 4.: Podnikání a zaměstnanost.....	285
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	285
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	285
6.1.2.	Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	286
6.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	310
6.1.4.	SWOT analýza v oblasti podnikání a zaměstnanosti	314
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	316
6.2.	Návrhová část pro oblast nezaměstnanosti	321
6.2.1.	Struktura návrhové části (opatření, která povedou ke zvýšení zaměstnanosti).....	321
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy) (opatření, která povedou ke zlepšení podnikatelského prostředí v ORP)	322
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech (harmonogram a plán realizace jednotlivých opatření)	324
6.2.4.	Indikátory	333
6.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	338

6.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	338
6.3.2.	System změn strategie	341
6.3.3.	Akční plán	341
6.4.	Závěr a postup zpracování.....	344
6.4.1.	Shrnutí	344
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	344
	Seznam použitých zkratk:.....	344
7.	Závěr, kontakty.....	345
8.	Přílohy.....	347

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tabulka 1: Tab. 1.1.: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Sokolov v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a doplnit volitelné téma
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a doplnit volitelné téma)
Řešené území	Správní obvod ORP Sokolov
	Počet obyvatel správního obvodu: 77923
	Počet obcí ve správním obvodu: 30
	Rozloha správního obvodu: 48919 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Březová, Habartov, Horní Slavkov, Chodov, Krásno, Kynšperk nad Ohří, Loket, Nové Sedlo, Sokolov, Svatava (městys),
	Obce: Bukovany, Citice, Dasnice, Dolní Nivy, Dolní Rychnov, Chlum Svaté Maří, Josefov, Kaceřov, Krajková, Královské Poříčí, Libavské Údolí, Lomnice, Nová Ves, Rovná, Staré Sedlo, Šabina, Tatrovce, Těšovice, Vintířov a Vřesová.
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Město Sokolov
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Sokolov
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dneSchváleno na shromáždění starostů dne
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace...., První schválená aktualizace ze dne
Související legislativa	Zákon o obcích, zákon o odpadech, školský zákon, zákon o sociálních službách
Doba realizace strategie	
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Sokolov
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

	Projekt na území SO ORP Sokolov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městy Sokolovem a Horním Slavkovem a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována: Ing. Jan Bureš (koordinátor, odpadové hospodářství), Bc. Martina Pultrová (sociální věci), Kristina Salačová (školství), Linda Zemanová (úvod, základní charakteristika) a Ing. Miroslav Makovička (volitelné téma)
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma:

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 30 obcí, z toho 9 má statut města.

Tabulka 2: Tab. č.1.2. : Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: <i>Březová</i> Počet obyvatel: 2728 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Kynšperk nad Ohří</i> Počet obyvatel: 4939 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Bukovany</i> Počet obyvatel: 1612 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Libavské Údolí</i> Počet obyvatel: 595 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Citice</i> Počet obyvatel: 906 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Loket</i> Počet obyvatel: 3130 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Dasnice</i> Počet obyvatel: 318 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Lomnice</i> Počet obyvatel: 1252 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Dolní Nivy</i> Počet obyvatel: 316 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Nová Ves</i> Počet obyvatel: 220 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Dolní Rychnov</i> Počet obyvatel: 1426 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Nové Sedlo</i> Počet obyvatel: 2627 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>

	Název obce: <i>Habartov</i> Počet obyvatel: 5032 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Rovná</i> Počet obyvatel: 449 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Horní Slavkov</i> Počet obyvatel: 5649 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Sokolov</i> Počet obyvatel: 23981 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Chlum svaté Maří</i> Počet obyvatel: 292 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Staré Sedlo</i> Počet obyvatel: 811 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Chodov</i> Počet obyvatel: 14110 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Svatava</i> Počet obyvatel: 1691 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Josefov</i> Počet obyvatel: 358 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Šabina</i> Počet obyvatel: 309 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Kaceřov</i> Počet obyvatel: 441 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Tatrovce</i> Počet obyvatel: 171 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Krajková</i> Počet obyvatel: 900 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Těšovice</i> Počet obyvatel: 177 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Královské Poříčí</i> Počet obyvatel: 852 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Vintřov</i> Počet obyvatel: 1165 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>
	Název obce: <i>Krásno</i> Počet obyvatel: 736 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>		Název obce: <i>Vřesová</i> Počet obyvatel: 403 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano/ne</i>

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Sokolovem a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Sokolov je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Ing. Jan Bureš.

Strategie byla zpracována projektovým týmem ve složení: Ing. Jan Bureš (koordinátor, odpady), Bc. Martina Pultrová (sociální věci), Kristina Salačová (školy a předškolní vzdělávání) a Ing. Miroslav Makovička (volitelné téma)

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tabulka 3: Tab.č.1.3. : Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky
2	Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
3	Strategie celoživotního učení	http://www.msmt.cz/uploads/Zalezitosti_EU/strategie_2007_CZ_web_jednostrany.pdf
4	Škola pro 21. století 2009-2013	http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/knihovna-koncepci/rozvoj-ict/akcni_plan_skola_21.pdf
5	Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj	http://www.msmt.cz/uploads/soubory/zakladni/JC_SVUR.doc
6	Dlouhodobý záměr vzdělávání 2011-2015	http://www.msmt.cz/files/18688/download/
7	Bílá kniha	http://www.msmt.cz/files/pdf/bilakniha.pdf
8	Národní akční plán podporující pozitivní	http://www.mpsv.cz/files/clanky/14540/NAP_2013

	stárnutí pro období let 2013 až 2017t	-2017_070114.pdf
9	Koncepce rozvoje technologií a služeb asistovaného života pro seniory.	http://www.mpsv.cz/files/clanky/17514/Koncepce_rozvoje_ICT_a_AS.pdf
10	Bílá kniha MPSV	http://www.mpsv.cz/files/clanky/736/bila_kniha.pdf
11	MPSV- příprava na stárnutí	http://www.mpsv.cz/cs/5045
12	Priority rozvoje sociálních služeb	http://www.mpsv.cz/files/clanky/7759/Priority_rozvoje_soc_sluzeb.pdf
13	Akční plán Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice na léta 2010 – 2012 s výhledem do roku 2015 (AP SP EVVO)	http://eagri.cz/public/web/mze/poradenstvi-a-vyzkum/publikace-a-dokumenty/akcni-plan-ministerstva-zemedelstvi-2009.html
	Kraj	
14	Plán odpadového hospodářství Karl.kraje	http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/koncepce/seznam/Plan_odpady.aspx
15	Program rozvoje Karlovarského kraje	http://www.karpkv.cz/cz/Documents/Program_rozvoje_KK

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Celé území SO ORP Sokolov náleží ke krušnohorské soustavě České vysočiny. Podstatná část území se nachází v kotlině – Sokolovské pánvi – se střední nadmořskou výškou 451,8 m n. m. Na severu až severozápadě se zdvíhají Krušné hory, na jihu a jihovýchodě pak pohoří Slavkovského lesa. SO ORP Sokolov se vyznačuje výskytem nerostných surovin. V Sokolovské pánvi se nacházejí ložiska hnědé uhlí. Sokolovská pánev je druhým největším místem se zásobou hnědé uhlí v ČR. Dále jsou zde ložiska rud, zejména wolframových a měděných, jílu, kaolinu, stavebního kamene a šterkopísku. Území SO ORP Sokolov je značně dotčeno těžbou nerostných surovin, a to jak probíhající, tak ukončenou. Plochy dotčené těžbou se rozprostírají na 30,5 km².

V této oblasti se tak nachází velký podíl poddolovaných území, což významně ovlivňuje následný její rozvoj. Dalšími důsledky jsou dolovou činností vzniklé haldy, odvaly a výsypky a stará důlní díla. V SO ORP Sokolov probíhají lesní, zemědělské i vodní rekultivace dle plánu sanací a rekultivací společnosti Sokolovská uhelná, právní nástupce a.s. Těžba nerostných surovin je významnou hospodářskou složkou této oblasti. SO ORP Sokolov leží ve dvou klimatických oblastech, Sokolovská pánev v mírně teplé, vyšší a horské poloze Krušných hor a Slavkovského lesa v chladné klimatické oblasti.

Zdejší klima má největší vliv na zemědělství, z tohoto pohledu je méně příznivé. Území SO ORP Sokolov patří v rámci ČR k územím s menším podílem zemědělské půdy. Půdní poměry zde byly ovlivněny rozsáhlou těžbou a následnou tvorbou půd v důsledku zemědělské a lesnické rekultivace. Původními dřevinami zde byly listnáče, dnes již jsou vytlačeny jehličnatými lesy, které v SO ORP Sokolov zaujímají 87 % plochy území. Převážnou část jehličnanů 75 % tvoří smrk. Převládají lesy hospodářské, významnou skupinu tvoří také lesy zvláštního určení, které jsou nástrojem ochrany především prvních zón CHKO Slavkovský les. Na kvalitu ovzduší negativně působí rozsáhlá průmyslová činnost, zejména těžba a následné zpracování hnědé uhlí. Znečištění ovzduší ale od 90. let 20. století klesá. Veškeré průmyslové podniky splňují dlouhodobě emisní normy.

Jedná se o oblast střední velikosti, která se rozkládá v centrální části Karlovarského kraje. Je třetím největším obvodem v Karlovarském kraji s rozlohou 488,97 km² a druhým největším co do počtu obyvatel – 78 828. Počtem 158,6 obyvatel na km² se řadí na první místo v kraji v hustotě osídlení. Sousedí na severu se správní oblastí Kraslice, na západě se správními oblastmi Cheb. V jižní části tato oblast sousedí se správní oblastí Mariánské Lázně a na východě se správní oblastí Karlovy Vary. Správní území zahrnuje celkem 30 měst a obcí. Z toho je 9 měst (Březová, Habartov, Horní Slavkov, Chodov, Krásno, Kynšperk nad Ohří, Loket, Nové Sedlo, Sokolov) a 1 městys Svatava. Na území sokolovského obvodu se nachází 5 pověřených obecních úřadů, jsou to: Horní Slavkov, Chodov, Kynšperk nad Ohří, Loket a Sokolov. Tyto obecní úřady jsou pověřeny výkonem některých pravomocí, které na ně přešly po ukončení činnosti Okresního úřadu v Sokolově.

Specifikem tohoto správního obvodu je vysoká koncentrace průmyslu, která je v tomto obvodu nejvyšší v celém Karlovarském kraji. Rekultivace krajiny zasažené těžbou a to jak zaplavování bývalého dolu Medard (a vytváření umělého jezera téhož jména), tak ozeleňování krajiny vytváří příznivé podmínky pro budoucí rozvoj turistického ruchu.

Mapa 1: Administrativní členění správního obvodu

Správní obvod Sokolov

obecně-geografická mapa

Zdroj: www.czso.cz

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tabulka 4: Tab. 2.1. Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	30	30	30	30	30	30	30	30
Počet částí obcí	73	74	74	74	74	74	74	74
Počet katastrálních území	90	90	90	90	90	90	90	90
Počet obcí se statutem města	8	8	9	9	9	9	9	9
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	1	1	1	1	1
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	48 894	48 894	48 895	48 895	48 897	48 895	48 919	48 922
zemědělská půda	14 694	14 644	14 678	14 634	14 610	14 604	14 577	14 574
lesní pozemky	19 973	19 967	19 989	19 997	20 041	20 042	20 056	20 065
zastavěné plochy	659	657	637	626	643	624	618	600
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	162,1	161,7	161,7	161,4	161,2	161,1	159,3	158,6

Zdroj: www.czso.cz

Co se týče dat k 31. 12. 2012 (tab. 2.2.) bylo zaznamenáno 77 596 obyvatel (necelých 26% populace Karlovarského kraje). Počet obyvatel se ve sledovaném období snížil z počátečních 79 238 na 77 923, což je o 1315 obyvatel. A s údajem z roku 2012, který bohužel není zaznamenán v grafu, rozdíl činil 1642 obyvatel. Největší pokles obyvatel byl zaznamenán mezi roky 2010 a 2011 a to celých 865 obyvatel a šlo převážně o migraci stěhováním.

Největší pokles počtu obyvatel se týkal zejména Sokolova - 598, dále Chodova -323, Habartova - 287, Bukovan - 175, Rovné -173 a Horního Slavkova - 112 lidí za celé sledované období. Nejohroženější obcí, co se migrace týče, je obec Rovná, kde ve sledovaném období především migrací došlo k poklesu obyvatel celkem o téměř 25%. Dalšími ohroženými jsou Dasnice, kde vliv migrace způsobil snížení o 13%, Bukovany (vlivem migrace se stav snížil o 11,2%) a Habartov zaznamenal pokles o 5,8%. Z doplňkové analýzy vyplývá, že stěhováním jsou ohrožena především města (Chodov, Sokolov a Habartov), naopak nejvíce se lidé stěhují do obcí (Tatrovce, Těšovice, Dolní Nivy a Lomnice).

Se snížením počtu obyvatel souvisí i hustota zalidnění, která klesla z původních 162,1 osob na km² na 158,6 osob na km². V rozdělení poměru obyvatelstva muži versus ženy, dlouhodobě převažují ženy. Rozdíl činil v roce 2005 - 806 žen, poté se v roce 2008 vyšplhal až na 1018 žen a v závěru sledovaného období klesl na 478 žen.

Průměrný věk obyvatelstva má stoupající tendenci a v roce 2012 činil 40,2, což je však nižší, než je průměrný věk v Karlovarském kraji (41,2). U žen činil 41,5 let (průměr v kraji 42,5) a mužů pak 39 let (průměr v kraji 39,8). V ORP Sokolov je zaznamenán pokles narozených dětí. V roce 2005 jich bylo 788 a v roce 2012 jen 761, což je o 27 dětí méně, přičemž ale v roce 2008 bylo 929 novorozenců. To znamená, že naplněnost prvních tříd bude největší u školního roku 2014/15 a v dalších letech bude povolna klesat. Nebude-li tento trend zastaven, bude to znamenat, kromě další věcí, nenaplněnost tříd a škol a tlak na jejich redukcii.

Na tabulce demografického vývoje obyvatel (tab. 2. 2.) je dobře vidět pozvolný pokles počtu obyvatel ve skupině 0-14 let (o 1079 obyvatel ve sledovaném období) a 15-64 let (o 2998 obyvatel ve sledovaném období) a na druhé straně pozvolný nárůst obyvatel ve skupině 65+ (o 2435 obyvatel ve sledovaném období). Údaje z tabulky jen potvrzují informace o dlouhověkosti žen v poměru k mužům. Ve skupině 65+ bylo napočítáno 3680 mužů na 5445 žen v roce 2005, rozdíl mezi nimi činil 1765 žen a v roce 2012 to bylo 4818 mužů ku 6742 ženám, což byl rozdíl 1924 žen. V posledním zaznamenaném roce 2012 bylo mužů v kategoriích 0-14 a 15-64 více, jak ve stejné kategorii žen, což také ovlivňuje průměrný věk.

Index stáří nám pak poskytuje informaci o podílu dětí k seniorům. Který v roce 2005 byl 70,4 a v roce 2012 už vyšplhal na 97,3 osob ve věku 65+ na 100 dětí ve věku 0-14 let. Což je sice pod celorepublikovým průměrem, který činí 111,8, ale meziroční změna indexu stáří až o +6% je vysoká (celkově = 138% mezi lety 2005-2012). U mužů je sice tento index nižší, to je však důsledek toho, že se ženy dožívají vyššího věku.

Z toho plyne, že je žádoucí usilovat o příchod mladších obyvatel a na druhé straně se bude zvyšovat poptávka po službách pro seniory, jakými jsou pečovatelské služby, domovy pro seniory atp....

Dále bylo zjištěno, že přistěhovalých obyvatel je dlouhodobě méně než vystěhovalých (za rok 2012 - 926 ku 1228). Ve sledovaném období je každoročně více lidí, kteří se z území odstěhují, než kolik jich do regionu přijde, což se dařilo v některých letech (2005 a 2007) zvrátit přirozeným přírůstkem (více narozených, než zemřelých), avšak od roku 2008 klesá i přirozený přírůstek a v posledním sledovaném roce je dokonce záporný. Region tedy stárne a vylidňuje se.

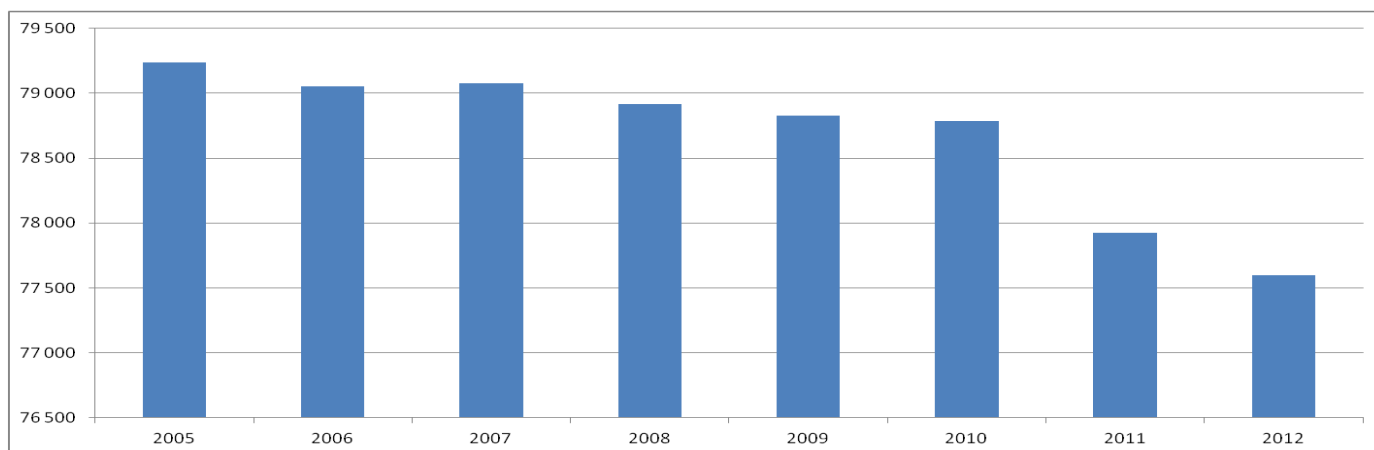
Tabulka 5: Tab. 2.2. Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		79 238	79 054	79 079	78 914	78 828	78 788	77 923	77 596	
v tom:										
	muži	39 216	39 154	39 132	38 966	38 905	38 893	38 726	38 559	
	ženy	40 022	39 900	39 947	39 948	39 923	39 895	39 197	39 037	
Věkové skupiny										
v tom ve věku:										
	0 - 14	12 963	12 583	12 426	12 255	12 150	12 080	11 943	11 884	
	15 - 64	57 150	57 049	56 972	56 665	56 392	56 205	55 024	54 152	
	65 +	9 125	9 422	9 681	9 994	10 286	10 503	10 956	11 560	
Průměrný věk (celkem)		38	38,3	38,6	38,9	39,2	39,4	39,9	40,2	
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		70,4	74,9	77,9	81,6	84,7	86,9	91,7	97,3	
Muži										
v tom ve věku:										
	0 - 14	6 811	6 599	6 491	6 431	6 353	6 301	6 215	6 153	
	15 - 64	38 725	38 751	38 720	38 470	38 366	38 318	37 980	37 588	
	65 +	3 680	3 804	3 921	4 065	4 186	4 274	4 531	4 818	
Průměrný věk		36,7	37	37,3	37,6	37,8	38,1	38,6	39	
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		54	57,6	60,4	63,2	65,9	67,8	72,9	78,3	
Ženy										
v tom ve věku:										
	0 - 14	6 152	5 984	5 935	5 824	5 797	5 779	5 728	5 731	
	15 - 64	28 425	28 298	28 252	28 195	28 026	27 887	27 044	26 564	
	65 +	5 445	5 618	5 760	5 929	6 100	6 229	6 425	6 742	
Průměrný věk		39,3	39,6	39,9	40,2	40,5	40,8	41,1	41,5	
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		88,5	93,9	97,1	101,8	105,2	107,8	112,2	117,6	
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)										
celková		0,2	-2,3	0,3	-2,1	-1,1	-0,5	-1,9	-4,2	
přirozená		1,8	1,5	2,2	2	1,7	1,3	0,3	-0,3	
stěhováním (mechanická)		-1,6	-3,8	-1,8	-4,1	-2,8	-1,8	-2,2	-3,9	

Zdroj: www.czso.cz

Graf 1: Graf č. 2.1 Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: www.czso.cz

Sčítání lidu, domů a bytů k 26. 3. 2011 poskytuje ucelené a jediné údaje svého druhu o struktuře obyvatelstva podle vzdělání, národnosti, hospodaření či bydlení. Jde sice o data již starší, ale lze je považovat za platná. Co se týče údajů o nejvyšším dosaženém vzdělání, tak z celkových 76 614 obyvatel bylo bez vzdělání 643 (0,84%), což je mírný pokles od posledního měření, kdy bylo zaznamenáno 691 lidí. Základní vzdělání včetně neukončeného mělo 25,32% na rozdíl od roku 2001, kdy hodnoty činily 30,8%. Vyučených bez maturity bylo 36,74%, což také značí mírný pokles, kdy v roce 2001 bylo 40,2%. Počet osob s maturitou byl 22,6% x roku 2001, kdy bylo jen 20,2%. A vysokoškolsky vzdělaných bylo 5,25% a tudíž také mírné zlepšení oproti poslednímu měření 4%.

Výše dosaženého vzdělání i počet obyvatel se vzděláním podle srovnání obou sčítání v dané oblasti roste, naproti tomu klesá počet obyvatel bez vzdělání či s nedokončeným vzděláním.

Dále byla ve srovnání se Sčítáním lidu v roce 2001 zaznamenána změna národnostního složení menšin. Např. v roce 2001 bylo napočítáno 196 obyvatel vietnamské národnosti, naproti tomu v roce 2011 už jich bylo 456. Naopak nejvíce ubylo národnosti německé, která činila v roce 2001 4349 občanů a v roce 2011 jen 1193 a také slovenské, jejíž hodnoty jsou 4983 ku 1349.

Oproti roku 2001 v následujícím Sčítání ubylo svobodných lidí z 38 242 na 37 959, ale kupodivu nenarostl počet vdaných/ženatých 38 400 ku 33 699. Zvýšil se počet rozvodů z 10 511 na 12 049 a také lidí ovdovělých z 5 767 (84% žen) na 6 051 (82% žen). Ke dni sčítání bylo napočítáno 36 514 obydlivých bytů z toho 24,5% v rodinných domech a 73,7% v bytových domech a necelých 1,8% ostatní budovy. Je tedy zřejmé, že území správního obvodu ORP Sokolov je převážně územím s bydlením městského typu s bydlením v bytových domech.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tabulka 6: Tab. 2.3. Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	21	70,00%	
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	5	16,66%	Rovná, Libavské Údolí, Svatava, Vintířov, Královské Poříčí
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	11	36,63%	Sokolov, Horní Slavkov, Březová, Habartov, Kynšperk, Chodov, Loket, Lomnice, Krajková, Nové Sedlo, Bukovany
Počet středních škol:	14	13,33%	
- obory gymnázií	3	6,66%	Chodov, Sokolov
- obory středních odborných škol a praktických škol	5	10%	Sokolov (Střední škola živnostenská, ISŠTE, Obchodní akademie, Chodov - Obchodní akademie, Loket - Střední průmyslová škola)
- obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	3	6,66%	Horní Slavkov - Strojírenské práce, Obráběcí práce, Zámečnické práce a údržba, Stravovací a ubytovací služby, Kuchařské práce, Sokolov - ISŠTE, Střední živnostenská škola - Státní střední odborné učiliště Aranžér, Cukrář, Kuchař-číšník, Kuchař, Číšník-servírka, Prodavač, Kadeřník, Truhlář.
Počet základních uměleckých škol	5	16,66%	Habartov, Horní Slavkov, Chodov, Kynšperk nad Ohří, Sokolov
Počet konzervatoří	0		
Počet jazykových škol	0		
Počet vyšších odborných škol	0		
Počet vysokých škol	2	3,33%	dislokované pracoviště Fakulty strojní - Plzeň, vysoká škola manažerské informatiky, ekonomiky a práva

Zdroj: www.czso.cz

Tabulka 7: Tab. 2.4. Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	26	86,60%	26 obcí a měst
Stálá kina	6	20%	6 obcí a měst (Březová, Habartov, Horní Slavkov, Chodov, Kynšperk nad Ohří, Sokolov)
Divadlo	1	3,30%	1 město (Sokolov - Městské divadlo Sokolov)
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	6	16,66%	5 měst a obcí (Horní Slavkov, Chodov, Krásno - hornické muzeum, Locket - velomoto muzeum, muzeum knižní vazby, Sokolov)
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	9	13,33%	4 města a obce (Chodov - galerie sv. Vavřince, kulturní dům KASS, Kynšperk nad Ohří - výstavní síň Panský dům, Locket - galerie Café, Sokolov - klášterní kostel Antonína Paduánského, Sokolovský zámek, MDK Sokolov)
Kulturní zařízení ostatní	23	66,66%	20 měst a obcí Kulturní domy (Chodov, Kynšperk nad Ohří, Locket, Sokolov, Horní Slavkov, Svatava, Vintířov, Libavské údolí, Dasnice, Vřesová, Kaceřov, Staré Sedlo, Krajková, Lomnice, Krásno, Bukovany, Habartov, Březová, Rovná, Královské Poříčí - statek Bernard)
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	6	16,60%	5 měst a obcí (Habartov, Horní Slavkov, Chodov, Kynšperk nad Ohří, Sokolov)
Koupaliště a bazény	6	13,33%	4 města a obce (Horní Slavkov, Chodov, Kaceřov, Sokolov)
- z toho kryté	2	6,66%	2 města (Chodov, Sokolov)
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	70	90%	27 měst a obcí
Tělocvičny (vč. školních)	47	60,00%	18 měst a obcí
Stadiony otevřené	5	13,33%	4 města (Horní Slavkov, Chodov, Locket, Sokolov)
Stadiony kryté			žádná s obcí nemá krytý stadion
Zimní stadiony kryté i	1	3,30%	1 město (Sokolov)

otevřené			
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	15	23,33%	7 obcí (Bukovany, Horní Slavkov, Kynšperk nad Ohří, Lomnice, Sokolov, Šabina, Vřesová)

Zdroj: www.czso.cz

Tabulka 8: Tab. 2.5. Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	1	3,33%	1 město Léčebně preventivní zařízení s.r.o. + Sokolov
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	4	3,33%	1 město Sokolov
Ambulantní zařízení	1	3,33%	1 město Horní Slavkov
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0		
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	37	50%	15 měst a obcí (Sokolov, Chodov, Horní Slavkov, Locket, Svatava, Citice, Vintířov, Kynšperk nad Ohří, Nové Sedlo, Bukovany, Březová, Habartov, Vřesová, Lomnice, Libavské Údolí)
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	21	37%	11 měst a obcí (Sokolov, Chodov, Locket, Habartov, Březová, Horní Slavkov, Kynšperk nad Ohří, Nové Sedlo, Bukovany, Rovná, Krajková)
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	30	30%	9 měst a obcí (Sokolov, Chodov, Locket, Nové Sedlo, Březová, Horní Slavkov, Kynšperk nad Ohří, Habartov, Vintířov)
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	13	20%	6 měst a obcí (Sokolov, Chodov, Březová, Nové Sedlo, Locket, Horní Slavkov)

Zařízení lékárenské péče	15	23%	7 měst a obcí (Sokolov, Chodov, Kynšperk nad Ohří, Horní Slavkov, Loket, Habartov, Březová)
Nemocnice	1	3,33%	1 město - Nemocnice Sokolov (ARO, Dětské, Gynekologicko-porodnické, Chirurgie, Interní, Kožní, Neurologie, Oční, Oddělení centrální sterilizace, Oddělení dlouhodobě nemocných, Oddělení klinické biochemie a hematologie, soudní lékařství a toxikologie, ORL, Ortopedie, Patologické oddělení, Radiodiagnostické oddělení, Rehabilitace, Transfúzní oddělení)
Odborné léčebné ústavy	0		
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	2	6,66%	2 obce Dolní Rychnov, Svatava
Ostatní lůžková zařízení	1	3,33%	1 město Horní Slavkov

Zdroj: www.czso.cz

Centrem správního obvodu je město Sokolov. Sokolov plní v rámci svého správního obvodu funkci obce s rozšířenou působností, což je dáno již historickými souvislostmi, kdy ve městě dříve sídlil okresní úřad a dále velikostí města, které je v zájmové oblasti největším sídlem. Město je centrem celého okresu, proto jsou zde v nejširším měřítku soustředěny sociální služby - zdravotnické, školské, kulturní, sportovní aj.

V rámci ORP však samozřejmě mohou občané využívat širokou škálu služeb i v ostatních obcích a městech. Téměř všechny obce obvodu mají např. vlastní knihovnu, sportovní a dětská hřiště a je zde zajištěna dostatečná dopravní obslužnost pro dojíždění do zaměstnání, škol, za kulturou či dalšími službami. Vzhledem k dobré dopravní situaci a relativně malému rozsahu území správního obvodu je toto vnímáno jako přijatelné.

V ORP Sokolov jsou nabízené sociální služby velmi pestré s poměrně širokým zaměřením na různé cílové skupiny s dostačující kapacitou. V oblasti Sokolovska sídlí 27 registrovaných poskytovatelů sociálních služeb. Jednotlivá zařízení sociálních služeb jsou ve správním obvodu koncentrována především na území měst Sokolov a Chodov, která se již několik let věnují procesu komunitního plánování sociálních služeb, zaměřeného na optimální fungování sítě sociálních služeb ve vazbě na skutečné potřeby obyvatel regionu. Z celkem 30 měst a obcí, které se v ORP Sokolov nacházejí, pouze v 10 z nich, převážně ve větších městech a obcích, sídlí poskytovatelé sociálních služeb. Potřeby obyvatel z ostatních obcí jsou pokryty terénní formou. Šetřením bylo zjištěno, že na území správního obvodu ORP Sokolov konkrétně chybí Týdenní stacionáře, Zařízení pro krizovou pomoc, Noclehárny, Terapeutické komunity, Pracoviště rané péče a Služby následné péče. (viz téma sociální služby). Některá města a obce se také potýkají s problémem sociálně vyloučených obyvatel (Sokolov, Chodov, Nové Sedlo, Nová Ves).

V ORP Sokolov bylo napočítáno 34 MŠ a 27 ZŠ včetně škol pouze s jedním stupněm výuky. 70% tj. 21 obcí poskytuje svým obyvatelům MŠ, necelých 17% (5 obcí) pak ZŠ pouze s prvním stupněm výuky a ZŠ je k dispozici v necelých 37% tj. 11 obcí a měst. Základní školy jsou ve většině případů na velmi dobré úrovni, jak po stránce materiálního vybavení (vybavení učeben, družin, sportovišť atd.) tak i po stránce stavu budov a vzhledu. Pokud jde o MŠ, disponují převážně prostory ve formě vilek a domků s dostatečnými zázemím pro vnitřní i venkovní aktivity (rozlehlé zahrady vybavené prolézačkami různých typů). V průměru je kapacita školek dostačující, ale z tabulek obsazenosti je zřejmé, že ve větších městech (kde je více dětí školkového věku) je o volná místa nouze. MŠ i ZŠ jsou na území rozloženy rovnoměrně, tzn., že každá obec, která nedisponuje MŠ nebo ZŠ sousedí s obcemi či městy, které školy a školky provozují, takže dostupnost je velice dobrá a kapacity postačující pro počty žáků v těchto zařízeních. Konkrétně jedinými obcemi, kde není zřízena MŠ ani ZŠ jsou pouze nejmenší obce s počtem obyvatel nepřesahující 450, a to Dasnice, Dolní Nivy, Chlum svaté Maří, Josefov, Kaceřov, Nová Ves, Tatrovce, Těšovice a Vřesová.

ORP Sokolov nabízí spoustu prostoru a možností pro sportovní vyžití různých věkových kategorií ve všech ročních obdobích. Vedle sportovního vyžití nabízejí jednotlivé obce dle svých možností pro své občany také možnosti kulturního a společenského vyžití. Divadlo jako takové sídlí pouze ve městě Sokolově, avšak toto neznamena, že obyvatelé okolních obcí musí za divadelní scénou dojíždět pouze do tohoto města. Okolní obce totiž aktivně využívají své obecní kinosály a jiná kulturní zařízení, kam přijíždějí účinkovat soubory z jiných stálých divadel z celé republiky. Kino zde aktivně provozuje celkem 6 obcí a ve více než 2/3 obcích jsou jiná kulturní zařízení. Nejen na bohatou hornickou historii Sokolovska odkazují expozice 6 muzeí v 5 obcích okresu. Nejvýznamnějšími jsou Sokolovské muzeum a Hornické muzeum Krásno s unikátní středověkou štolou Jeroným, která je významnou technickou památkou. Milovníci umění si přijdou na své v 9 galeriích v Kynšperku nad Ohří, Lokti, Chodově a Sokolově, kde jsou umístěny jak stálé expozice, tak dočasné tematické výstavy.

Stejně jako v ostatních koutech republiky i na Sokolovsku je kladen velký důraz na rozvoj a výchovu dětí a mládeže. K tomuto účelu slouží celkem 6 volnočasových středisek pro děti a mládež. Region je vybaven nejrůznějšími sportovišti a působí zde mnoho sportovních klubů. Ve třetině obcí působí fotbalové kluby hrající okresní soutěž. Nejúspěšnějším klubem je zde FK Baník Sokolov hrající 2. národní ligu, což umožňuje rozvoj mládežnického fotbalu. Tento klub funguje s menšími obměnami už bezmála 66 let. Při zimním stadiónu funguje HC Baník Sokolov, který je ještě o 3 roky starší než fotbalový klub. Dále jsou zde futsalové, plavecké, basketbalové, volejbalové a jiné kluby nejrůznějších sportovních zaměření. Jejichž náplní je pravidelné sportovní vyžití. Koupaliště či bazény a sportovní stadiony nalezneme v 6 největších obcích. Jediný zimní krytý stadion se nachází v Sokolově. Jedná se o moderní nově zrekonstruovaný objekt, který je součástí největšího sportovního komplexu na území ORP. Vedle zimního stadionu zde můžeme nalézt novou atletickou dráhu a fotbalové hřiště. V současné době zde město Sokolov započalo velkorysou celkovou rekonstrukci celého areálu "Baník Sokolov" s nákladem přes 50 mil. Kč. Největší sokolovské koupaliště se také dočká rekonstrukce v celkové hodnotě více než 67 mil Kč. V Sokolově dále ve 2. pol. roku 2014 započne rekonstrukce a obnova několika městských sportovišť v hodnotě cca. 40 mil Kč. Z tohoto je tedy zřejmé, že město Sokolov je stěžejním podporovatelem sportu na celém území.

Okres Sokolov ale již dávno nejsou jen uhelné doly a průmyslové zóny. Nachází se zde také krásná krajina podkrušnohoří a zejména ojediněle zachované území CHKO Slavkovský les. Díky tomu je zde dlouhodobě budována rozsáhlá síť cyklostezek, každoročně se rozrůstající o další kilometry, které

využívají nejen cyklisté, ale také vyznavači in-line bruslí, běžci, maminky s kočárky atd. Stěžejní komunikační tepnou pro cyklisty a jiné turisty je páteřní cyklostezka kolem řeky Ohře, která spojuje krajské město s Chebem a dalšími částmi kraje. Dále jsou to turistické trasy, které zavedou své návštěvníky na zajímavá místa a provedou je po nádherné přírodě okolních lesů, luk a strání, při které se mohou dozvědět spoustu zajímavostí o místní fauně a flóře z informačních tabulí lemujících vybrané trasy.

V Sokolově se nachází jediná nemocnice v okrese. Úroveň zdravotnictví je v regionu více než dobrá. K údajům z roku 2012 zdravotnickou péči zajišťovalo 37 ordinací praktického lékaře, 21 ordinací lékaře pro děti a dorost. Stomatologické služby poskytovalo 30 samostatných ordinací a gynekologii 13 ordinací. Většina zdravotnických zařízení se nachází na území Sokolova a obyvatelé okolních obcí jsou tak nuceni za těmito službami dojíždět. Největším zdravotnickým zařízením je nemocnice v Sokolově. Nemocnice Sokolov je zdravotnické zařízení, které je od 1. 1. 2011 řízeno a spravováno společností NEMOS SOKOLOV, s.r.o. Toto zařízení je dynamicky se rozvíjející a nabízí široké portfolio provozovaných oborů, kterými jsou nejen 4 základní obory (chirurgie, interna, dětské a gynekologicko-porodnické), ale také např. oční oddělení, které disponuje moderním přístrojovým vybavením (nový špičkový oční laser určený k léčbě sítnice, který je v ČR absolutní novinkou), dále pak neurologické oddělení, které je od 1. ledna 2011 certifikováno MZČR coby součást páteřní sítě lktových center České republiky. Spádová oblast pracoviště zahrnuje celý Karlovarský kraj. Je na místě zmínit i oddělení dlouhodobě nemocných, jehož výhodou je bezbariérová úprava, instalace madel a moderní polohovací postele. K rehabilitaci nemocných jsou plně využívány Motomedy, diadynamik a terapeutický ultrazvuk. Za zmínění jistě stojí i obory, které jsou pro zdravotnická zařízení výjimečné. Nemocnice Sokolov disponuje kostní tkáňovou bankou, mammoscreeningem a pracovištěm pro léčbu bolesti. Rozvoj, modernizace a nákup nových přístrojů jsou zajišťovány za výrazné podpory partnera Sokolovská uhelná, p.n., a.s. a dále pak v rámci Regionálního operačního programu (ROP) a spoluprací s Karlovarským krajem a Karlovarskou krajskou nemocnicí a.s. Ve fázi realizace je výstavba parkovacího domu, který by měl vyřešit nedostatek parkovacích míst pro návštěvníky nemocnice a tím zlepšit dopravní situaci v jejím okolí.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Jak vyplývá z tabulky 2.6., tak z celkového počtu 77 596 obyvatel žijících na území ORP Sokolov je ekonomicky aktivních 42 578 obyvatel. Z toho je více mužů a to 54% než žen .

Nejvíce ekonomicky aktivních lidí je z kategorie zaměstnanci, a to 81% (37.038 osob), průměrná hodnota tohoto ukazatele v ČR je 78%, z čehož vyplývá, že ve správním obvodu je vyšší procento ekonomicky aktivních obyvatel, než je průměrná hodnota České republiky. I zde je poměr mužů a žen 54%:46%. V kategorii zaměstnavatelů naopak průměr ČR nedosahuje, neboť jej zde tvoří pouhá 2% ekonomicky aktivních obyvatel a průměr ČR je 3,6%. Stejně je to v kategorii těch, kteří pracují na vlastní účet (OSVČ, svobodná povolání), kde je tato hodnota v SO ORP Sokolov 9% a průměr ČR je 13%. Pracujících důchodců je 1.689 tzn. 4,5% zaměstnaných osob. V tomto ukazateli jsou aktivnější ženy důchodkyně, kterých je více (52% z počtu pracujících důchodců). Více žen je také mezi nepracujícími důchodci (61%). Vyšší zastoupení žen u obou těchto kategorií vyplývá z toho, že se ženy v dlouhodobém průměru dožívají delšího věku, než muži.

Z ekonomicky aktivních obyvatel jich 40% vyjíždí za prací (tab.2.7.), ale jen 1/3 z nich mimo okres. Většina z nich tedy nachází zaměstnání v místě, nebo poblíž svého bydliště. Dojíždění do škol mimo obec se nevyhne 31% žáků a studentů.

Hospodařících domácností (tab.2.8.) na území ORP Sokolov je celkem 38 846. Nejpočetnější skupina hospodařících domácností jsou úplné bez závislých dětí a tvoří je 46%. Mezi neúplnými rodinami převládají ty se závislými dětmi (58% neúplných rodin). Pozitivní zjištění také není, že více než polovina (58%) je domácností jednotlivců.

Nezaměstnanost na Sokolovsku klesá (tab.2.9) od roku 2009, ale roste počet zájemců o jedno pracovní místo, což je zapříčiněno poklesem volných pracovních míst. Přesto roste počet podnikatelských subjektů (tab.2.10.) včetně počtu právnických osob, tzn., že nově vzniklí podnikatelé snižují nezaměstnanost, ale ne tím, že by vytvářeli pracovní místa. Od roku 2009 roste počet dlouhodobě (déle, jak 12 měsíců) nezaměstnaných, ale pozitivum je spatřováno ve skutečnosti, že nedosahuje úrovně let 2005-2006. Celková míra nezaměstnanosti se drží v pásmu 12-13%.

Klesá počet hospodařících podnikatelů v zemědělství (od roku 2003 více, než 2,5x). Negativem je, že také klesá podíl ekonomických subjektů v terciární sféře, podíl ekonomických subjektů v průmyslu a ve stavebnictví se od roku 2010 nemění.

Tabulka 9: Tab. 2.6. Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		42 578	22 998	19 580	
v tom:	zaměstnaní	37 038	20 093	16 945	
	z toho podle po- stavení v zaměst- nání	zaměstnanci	30 035	15 914	14 121
		zaměstnavatelé	957	685	272
		pracující na vlast- ní účet	3 415	2 291	1 124
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	1 689	814	875
		ženy na mateřské dovolené	732		732
nezaměstnaní		5 540	2 905	2 635	
Ekonomicky neaktivní celkem		40 694	18 203	22 491	
z toho	nepracující důchodci	18 832	7 341	11 491	
	žáci, studenti, učni	12 054	6 110	5 944	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		6 689	3 797	2 892	

Zdroj: www.czso.cz

Tabulka 10: Tab. 2.7. Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			20 970
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		15 493
	v tom	v rámci obce	4 164
		do jiné obce okresu	6 498
		do jiného okresu kraje	3 648
		do jiného kraje	682
		do zahraničí	501
	vyjíždějící do škol		5 477
	v tom	v rámci obce	1 708
mimo obec		3 769	

Zdroj: www.czso.cz

Tabulka 11: Tab. 2.8. Charakteristika domácnost

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				38 846
v tom:	tvořené 1 rodinou			22 979
	v tom	úplné	bez závislých dětí	10 551
			se závislými dětmi	6 811
		neúplné	bez závislých dětí	2 335
			se závislými dětmi	3 282
	tvořené 2 a více rodinami			441
	domácnosti jednotlivců			13 369
	vícečlenné nerodinné domácnosti			2 057

Zdroj: www.czso.cz

Tabulka 12: Tab. 2.9. Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

Nezaměstnanost	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evidování uchazeči o zaměstnání	5 542	5 776	5 508	4 970	3 729	3 754	5 358	5 507	5 191	4 637
z toho (%):	520	598	646	662	500	466	500	530	509	
občané se zdravotním postižením	9,4	10,4	11,7	1,3	13,4	12,4	9,3	9,6	9,8	
z toho (%):	375	335	250	231	117	189	268	266	277	
absolventi	6,8	5,8	4,5	4,6	3,1	5	5	4,8	5,3	
z toho (%):	2405	2683	2656	2405	1784	1310	1677	2125	2173	
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	43,4	46,5	48,2	48,4	47,8	34,9	31,3	38,6	41,9	
Volná pracovní místa	259	241	269	534	605	463	219	226	191	
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	21,4	24	20,5	9,3	6,2	8,1	24,5	24,4	27,2	
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	13,21	13,77	12,89	11,57	8,43	8,57	12,58	12,9	11,94	

Zdroj: www.czso.cz

Tabulka 13: Tab. 2.10. Charakteristika trhu práce v území ORP

Ekonomické subjekty se sídlem na území ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	14 392	14 376	14 569	14 771	14 834	15 181	15 247	15 467	15 546	15 530
fyzické osoby celkem	12 125	12 000	12 082	12 207	12 137	12 337	12 308	12 401	12 475	12 358
z toho zemědělní podnikatelé	242	246	259	258	261	261	78	80	87	92
vyjádření v %	2	2,05	2,14	2,11	2,15	2,12	0,63	0,65	0,7	0,74
právnícké osoby celkem	2 267	2 376	2 487	2 564	2 697	2 844	2 939	3 066	3 071	3 172
z toho obchodní společnosti	762	804	847	895	969	1 021	1 058	1 082	1 091	1 137
vyjádření v %	33,61	33,84	34,05	34,91	35,93	35,9	36	35,29	35,53	35,84
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	3	3	3,2	3,3	3,4	3,4	2,5	2,6	2,7	2,8
průmysl celkem	13,5	13,3	13	12,9	12,9	12,7	13	12	12	12
stavebnictví	13	13,1	13,1	13,3	13,5	13,8	14	14	14	14
obchod, ubytování, stravování a pohostinství	38,8	37,9	38	37,7	37,3	36,3	35	35	34	33

Zdroj: www.czso.cz

Počet ekonomických subjektů zapsaných v RES rok od roku roste. Na konci roku dosáhl čísla 12 358. SO ORP Sokolov má převážně průmyslový charakter, vyznačuje se zejména tradičními odvětvími jako chemický průmysl (Momentiv Specialty Chemicals,a.s.), strojírenství (Chodos Chodov s.r.o.), textilní a oděvní průmysl (ČESDA,s.r.o.), výroba skla a porcelánu (Rudolf Kämpf s.r.o., O-I Manufacturing Nové Sedlo), energetika (Elektrárna Tisová a Vřesová), těžba nerostných surovin (KMK Granit a.s.), zejména hnědého uhlí (Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.) a výroba stavebních hmot (Lias Vintířov,k.s., CEMEX Betonárka Sokolov).

V posledních letech však území SO ORP Sokolov prochází postupnou hospodářskou restrukturalizací směrem k novým průmyslovým odvětvím jako např. elektrotechnika a elektronika (Wieland Electric s.r.o., Ept.Connector s.r.o.), ušlechtilému využívání energetických zdrojů a větší důraz je kladen na cestovní ruch, rekreaci, sportovní vyžití a volnočasové aktivity obyvatel i návštěvníků. Tato transformace je realizována rozsáhlými pozitivními přeměnami a obnovou krajiny v rámci zahlazování důsledků těžby hnědého uhlí na vytěžených lokalitách např. rekultivace a revitalizace krajiny v podobě jezer v řádu desítek a stovek hektarů, golfových hřišť, parků, lokalit pro bydlení, kulturní a nové podnikatelské aktivity.

D. Doprava

Celým okresem prochází ze západu na východ páteřní čtyřproudá komunikace 1. třídy I/6 (R 6), jedná se o významné dopravní napojení ve směru Cheb - SRN na západě a Karlovy Vary – Praha na východě území SO ORP. Tato komunikace je jedinou silnicí 1. třídy a zároveň rychlostní komunikací v sokolovském okrese. V současné době je silnice I/6 rychlostní komunikací pouze na necelých 78 km ze 167 km své celkové délky. Na okres Sokolov pak připadá cca. 20 km nově vybudované čtyřproudové rychlostní části silnice. Z toho jasně vyplývá, že Karlovarský kraj a s ním i okres Sokolov jsou jediným krajem v rámci ČR, který dosud nemá vybudované přímé vysokorychlostní/dálniční napojení na hlavní město Prahu. Hlavní dopravní obslužnost v okrese tak zajišťují následující silnice II. třídy: II/181, II/208, II/209, II/210, II/212, II/218, II/222 a II/230. Z důvodu polohy SO ORP Sokolov při komunikaci I6 bylo jeho území v politice územního rozvoje 2008 zařazeno do rozvojové osy OS7 a rozvojové oblasti OB12. Zmíněné silnice II. třídy spojují zájmové území s SO ORP Cheb a SO ORP Mariánské Lázně - silnice č. 212, dále silnice č. 210 ve směru na Kraslice a Mariánské Lázně a v neposlední řadě silnice č. 209 spojující města Chodov - Loket – Horní Slavkov - Krásno. Z pohledu napojení na další části území republiky se jeví jako nejvýznamnější z těchto komunikací silnice č. 209, jelikož je hlavní spojnicí na Plzeň a dále na Jih Čech a České Budějovice. Pro severní část řešeného území je naopak životně důležitou komunikace č. 201, která je prakticky jedinou spojnicí mezi městem Kraslice a Sokolov. Zbytek území je řešen silnicemi III. třídy.

Územím SO ORP Sokolov prochází celostátní a současně mezinárodní železniční trať č. 140, která představuje významné dopravní napojení. V SO ORP spojuje obce Chodov, Nové Sedlo, Královské Poříčí, Sokolov, Citice, Dasnice a Kynšperk nad Ohří. Z Kynšperka nad Ohří pokračuje přes území SO ORP Cheb do SRN, na východě z Chodova vede do Karlových Varů a pokračuje do Prahy, která tvoří významný železniční uzel. Po trati č. 140 projede denně v průměru 50 vlaků osobní dopravy. Z ostatních drah má pro dopravní obslužnost území význam regionální železniční trať č. 145 ze Sokolova do Kraslic, odkud pokračuje dále do SRN. Po trati č. 145 projede denně v průměru 30 vlaků (z toho cca. polovina pokračuje do německého Zwickau). Dále je na území SO ORP Sokolov několik vleček, které v minulosti sloužily především pro těžební průmysl. Většina z nich se dnes již k těmto účelům nevyužívá. V mnoha případech jsou tělesa vleček navrhována jako trasy pro vybudování cyklostezek. ČD v Sokolově omladily svůj vzhled a mimo běžných služeb nabízejí například možnost zapůjčení kol pro cestující. Tato služba funguje i ve stanici Loket.

Z ostatní dopravy má význam doprava cyklistická, která je realizována dobrou sítí cyklotras a nově budovaných cyklostezek. Některé z nich jsou již realizované, jiné jsou ve výstavbě nebo se jejich výstavba plánuje. Cílem je propojení dílčích cyklostezek v rámci správního obvodu ORP Sokolov, napojení na cyklostezky kolem jezera Medard a především na páteřní cyklostezku Karlovarského kraje s

názvem „Cyklostezka podél Ohře“, která je spojnicí atraktivních míst kraje se sousedními regiony – Bavorskem a Ústeckým krajem. Autobusovou dopravu na správním území ORP zajišťuje firma Autobusy Karlovy Vary, a.s. - divize Sokolov. Jediným akcionářem této firmy je ANAVIL INVESTMENTS LIMITED - Kyperská republika. Z údajů z roku 2008 vyplývá, že v Sokolově zajišťuje MHD 14 linkami z toho sedmi nízkopodlažními. Dále tato společnost zajišťuje skibus v zimním období a od května do září cyklodopravu na 5 linkách a také pravidelný provoz lodní dopravy po řece Ohři.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Na území ORP Sokolov se nachází tradiční fungující průmyslové řetězce, které využívají výskytu surovin, těží je a zároveň zajišťují jejich zpracování a odbyt.(např. Lias Vintířov,k.s., Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Sedlecký kaolín a.s. - závod Locket). Zároveň jsou zde 2 velcí výrobci elektrické energie a tepla - elektrárny (Tisová, Vřesová). Nejvýznamnějším podnikem na území je Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. a je zároveň největším zaměstnavatelem v kraji. Dále je ve velkém zastoupený chemický průmysl (Momentiv Specialty Chemicals,a.s.), strojírenský a elektrotechnický průmysl (Lemonta s.r.o., Svatavské strojírný s.r.o., Důlní strojírenská společnost.s.r.o., Wieland Electric s.r.o.), výroba porcelánu (porcelánka Chodov, Loučky), a skla (sklárna Nové Sedlo). SO ORP Sokolov se vyznačuje výskytem různých druhů nerostných surovin. V Sokolovské pánvi se nacházejí ložiska hnědého uhlí. Sokolovská pánev je druhým největším místem se zásobou hnědého uhlí v ČR. Dále jsou zde ložiska rud, zejména wolframových a měděných, jílu, kaolinu, stavebního kamene a šterkopísku. Těžba uhlí v tomto území převažuje. Realizuje se v lokalitách Jiří a Družba a je naplánována do roku 2043.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Území SO ORP Sokolov má nejhorší situaci v oblasti expozice znečišťujícími látkami v Karlovarském kraji. Největšími polutanty jsou oxid siřičitý a oxidy dusíku. Zde má negativní vliv na stav ovzduší ze stacionárních zdrojů především těžební činnost v celém regionu a dále elektrárny v Tisové a na Vřesové a chemické závody v Sokolově. I přes nákladná opatření a plnění limitů exhalací se expozice stále pohybuje na úrovni dvojnásobně překračující krajský průměr.

Celkovou vegetaci zemědělských kultur a lesních porostů silně narušuje rozsáhlá těžební činnost a vliv exhalátů z průmyslové činnosti na Sokolovsku, ale i ze severočeské uhelné pánve. Životní prostředí okresu je nejhorší v kraji. Na jeho kvalitu negativně působí rozsáhlá průmyslová činnost, zejména těžba a následné zpracování hnědého uhlí. Všechny škodlivé látky jdoucí do ovzduší, zejména při jednorázovém překročení nejvyšší přípustných koncentrací, výrazně znehodnocují životní prostředí. Důlní činnost má negativní vliv i na okolní krajinu. Vytěžené lokality nelze uvést do původního stavu ihned po skončení důlní činnosti. V současné době dochází k částečnému návratu území k původním stavům pomocí cílených rekultivací. Výsypky jsou zalesňovány, lomy připravovány pro zatopení vodou. Příkladem je již vytvořená vodní nádrž Michal, která spolu s dalšími dvěma připravovanými nádržemi změní území v „jezerní oblast“. Pro vznik těchto nádrží se plánuje použití vody z řeky Ohře. Na západním okraji Sokolova, mezi Sokolovem, Dolním Rychnovem a Březovou, se na výsypce nachází golfové hřiště pro širší veřejnost a buduje se přírodní park s chovem zvěře.SO ORP Sokolov se vyznačuje velkým množstvím chráněných území. Nejrozsáhlejší je CHKO Slavkovský les. Dále se zde nachází řada maloplošných zvláště chráněných území typu národní přírodní rezervace, přírodní rezervace a přírodní památka.

Jak vyplývá z údajů Českého statistického úřadu, tak ve správním obvodu mírně klesá plocha zemědělské půdy, mezi léty 2001 – 2012 to však bylo jen o 82 hektarů. Zemědělská půda tvoří 30% výměry půdy v území, z toho orná půda tvoří 25,6 %, trvalé travní porosty 69,8 %, zahrady 4,4 % a ovocné sady 0,2 % plochy území. Ale výrazně klesá počet ekonomických subjektů, které podnikají v zemědělství (tab. 2.10.) a tvoří 2,8% ekonomicky aktivních subjektů. Podílem orné půdy na celkové struktuře půdy je správní obvod ORP Sokolov na pátém místě (třetí nejmenší) ze sedmi obvodů ORP v kraji. Zemědělství nepatří mezi hlavní ekonomické aktivity ve správním území, nejsou pro to vytvořeny jak přírodní podmínky, tak to také nevyplývá z historické tradice regionu. Na druhé straně mírně vzrostla výměra lesních pozemků, mezi roky 2001-2012 to bylo o 154 hektarů. Vzhledem k tomu, že klesá zastavěná plocha v území (o 158 hektarů), lze konstatovat, že nárůst lesní půdy lze přičíst rekultivovaným plochám po těžbě hnědého uhlí. Lesní pozemky tvoří 41% výměry celého správního území, tato hodnota značně převyšuje celorepublikový průměr.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Správní území má dobré pokrytí sítěmi technické infrastruktury v rámci Kk (voda, kanalizace, energie, připojení k internetu). Nachází se zde zdroje vody pro hospodářský rozvoj, je zde výskyt pramenišť. Chráněná oblast přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les. Většina území ORP má vybudované ČOV. Všechny obce v SO ORP Sokolov jsou zásobovány elektrickou energií. Na území SO ORP Sokolov se nachází většina velkých zdrojů výroby elektrické energie a na celkové výrobě elektrické energie v kraji se podílí 97 %. Hlavními producenty elektřiny jsou elektrárna Tisová a elektrárna Vřesová. Uplatňují se zde v menší míře také obnovitelné zdroje energie – větrné elektrárny v Horním Částkově – 4 věže každá o výkonu 2 MW, které jsou ve zkušebním provozu a malé vodní elektrárny Na území SO ORP Sokolov se dále nachází několik fotovoltaických elektráren, a to v Sokolově jedna o výkonu 12 kWp a druhá o výkonu 39,56 kWp, v Habartově s výkonem 18 kWp, ve Svatavě o výkonu 19 kWp a další dvě s označením SUAS 2 – Jehličná o výkonu 43,3 kWp a SUAS 3 – Marie o výkonu 74,48, obě v k.ú. Královské Poříčí. Politika územního rozvoje ČR 2008 navrhuje na území SO ORP Sokolov koridor E2 pro zajištění transformační vazby 400/110 kV stanic Verněřov a Vítkov u Sokolova a jejich napojení do přenosové soustavy 400 kV Hradec – Verněřov. Rozvodna Vítkov bude sloužit pro propojení ČR – SRN. Z tohoto důvodu je v přípravě rozšíření rozvodny Vítkov.

ORP Sokolov má v Karlovarském kraji nejvíce obyvatel napojených na veřejný vodovod. Průměrně je na celém území SO ORP Sokolov zásobováno 98,64 % obyvatel, v absolutním vyjádření se jedná o 78 268 obyvatel z celkových 78 828. Z dostupných údajů o území byla vypočtena délka místního vodovodního potrubí, která na území SO ORP Sokolov celkem činí 535,52 km. V ORP se dosud vyskytují obce, které nejsou napojeny na veřejnou kanalizaci. Mezi ně patří Dolní Nivy, Chlum Svaté Maří a Tatrovice. Přesto je ORP Sokolov v rámci Karlovarského kraje ORP s nejvyšším podílem obyvatel napojených na kanalizaci. Na území SO ORP Sokolov je celkem 199,6 km vedení vysokotlakého plynovodu, 136 km středotlakého plynovodu a 119,6 km nízkotlakého plynovodu. Dále se zde nachází 81 regulačních stanic VTL a STL. Na území SO ORP Sokolov se nacházejí dvě skládky skupiny S - ostatní odpad, a to v Březové v k.ú. Tisová u Sokolova (.A.S.A. spol. s r.o.) a v Chodově (SUAS odpadová spol. s r.o.). Ostatní obce řeší odpad svozem na tyto skládky.

Hlavním zdrojem povodňového rizika jsou řeka Ohře a Lobežský potok. V minulých letech proběhla významná protipovodňová opatření na obou tocích. Na Lobežském potoce se jednalo o ochranu v Sokolově, na Ohři byla v roce 2012 dokončena ochrana Královského Poříčí. K pravidelnému zapla-

vování zahrádek Ohří dochází v Sokolově, ale lze říci, že v současnosti není z hlediska povodní v území významnější riziko. Správní obvod ORP má vypracovaný digitální povodňový plán.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

V minulosti byly na území SO ORP Sokolov omezené možnosti rekreace. S ustupováním těžby nerostných surovin a následnou rekultivací se však otevírají nové možnosti využití území, mezi něž patří rozvoj cestovního ruchu, rekreace a volnočasových aktivit obyvatel a návštěvníků. Nabídku rekreačních míst tak například v posledních letech rozšířila vodní nádrž Michal nebo golfové hřiště v Dolním Rychnově.

Mezi plánované atraktivity patří jezero Medard, jezero Boden a dalším rozvojem území po uzavření dolů Jiří a Družba se zabývá Urbanistická studie rozvoje území Sokolovska a Plán zapojení hornických atrakcí do turistických cest. Dalším významným záměrem s pozitivním dopadem na rozvoj cestovního ruchu a rekreace je důl Jeroným a jeho zpřístupnění veřejnosti.

SO ORP Sokolov láká návštěvníky i svým kulturním dědictvím, mezi nejvýznamnější patří městská památková rezervace Loket s hradem Loket ze 12. století, historické jádro v rámci městské památkové zóny H. Slavkov, historické jádro města Kynšperk n. Ohří a města Krásno nebo např. poutní místo Chlum Sv. Maří s areálem probošství sv. Maří Magdalény, památková zóna Královské Poříčí a památková zóna Dolní Rychnov. Hrad Loket je nejnavštěvovanější památkou Kraje, kam ročně zavítá 95 tisíc návštěvníků. Významným turisticky atraktivním cílem je také rekonstruovaný historický statek Bernard v Královském Poříčí, který ročně navštíví až 35 tisíc návštěvníků. V území je však nedostatek zařízení pro vícedenní aktivity.

Rekreační potenciál území doplňují sportovní areály – již zmíněná vodní nádrž Michal, krytý bazén v Sokolově, zimní stadion a sportovní hala v Sokolově, motokrosový areál v Lokti, golfové hřiště v Dolním Rychnově a v neposlední řadě vznikající síť cyklotras a cyklostezek a inline ploch a okruhů. V nově rekultivovaném území jsou vymezeny dvě plochy nadmístního významu, jedna mezi Habartovem a Bukovany a druhá u Svatavy a Sokolova. Kromě rekreačního a sportovního využití se uvažuje o plochách pro bydlení v atraktivním prostředí nově vzniklé krajiny, pro školství, vědu a výzkum, pro areál integrované záchranné služby atd. Širší území je prověřeno několika Urbanistickými studiemi – US západní části Sokolovské pánve – Jezero Medard, Pod Jelením Vrchem, ... atd. Nejvíce dochovaných nemovitých památek se nachází ve městě Loket. Mezi nejvýznamnější patří hrad Loket z konce 12. století, původně románský kostel sv. Václava, který v 18. století dostal svou pozdně gotickou podobu a několik desítek měšťanských domů z 18. století, které byly postaveny na základech starších domů, takže mají zachovalé gotické sklepy. Dalším městem s mnoha dochovanými památkami je Horní Slavkov. Horní Slavkov měl krásné historické jádro tvořené pozdně gotickými a renesančními domy. Bohužel většina z nich byla zničena po druhé světové válce. Zachován do současnosti je pozdně gotický kostel svatého Jiří z období kolem roku 1520, sloup Nejsvětější Trojice z roku 1700 a barokní špitální kostel svaté Anny z roku 1728. Další zachované zbytky historické sídelní struktury se nacházejí v Kynšperku nad Ohří a v Krásně. Za zmínku stojí Středověký důl Jeroným v obci Rovná, k.ú. Čistá u Rovné, který byl v roce 1990 vyhlášen kulturní památkou a v roce 2008 prohlášen za národní kulturní památku.

I přesto, že region je především průmyslovým centrem kraje, je právě s turistickým ruchem spojována určitá budoucnost a region má k tomu potenciál. Dle studie „Potenciál cestovního ruchu (Ústav územního rozvoje Brno) mají největší potenciál v rámci kulturního subsystému město Sokolov a město Loket, Zvýšený potenciál představují města Chodov, Habartov, Kynšperk nad Ohří, Horní Slav-

kov a obec Chlum sv.Maří. U Přírodního subsystému má vysoký potenciál především jižní část území představující území Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les a okolí obce Tatrovice.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka č. 2. 11. uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

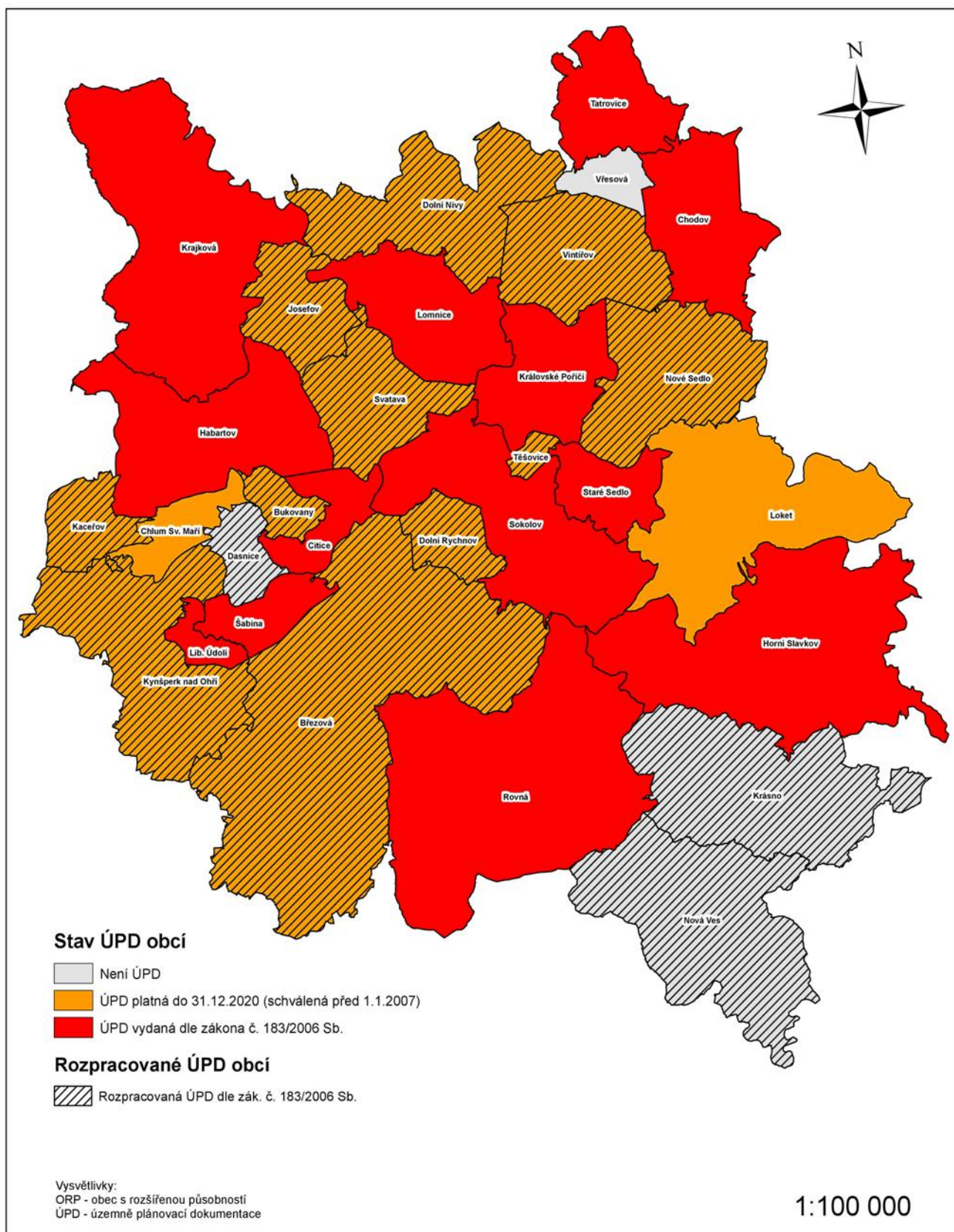
Tabulka 14: Tab. 2.11. Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	26	86,66%	
Počet obcí s plánem v přípravě	3	10%	Dasnice, Krásno, Nová Ves
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	5	16,66%	Sokolov, Habartov, Horní Slavkov, Chodov, Nové Sedlo

Zdroj: www.sokolov.cz

Mapa 2: ORP Sokolov

ORP Sokolov - Stav ÚPD k 1.1.2014

Zdroj: www.sokolov.cz

Ve správním obvodu ORP Sokolov jsou v současné době pořizovány následující územní plány:

a) Pořizovatelem je Městský úřad Sokolov: Územní plán Bukovany, Územní plán Březová, Územní plán Dasnice, Územní plán Dolní Nivy, Územní plán Dolní Rychnov, Územní plán Josefov, Územní plán Kaceřov, Územní plán Krásno, Územní plán Svatava, Územní plán Těšovice, Změna č. 1 Územního plánu Habartov, Změna č. 2 Územního plánu Habartov, Změna č. 1 Územního plánu Krajková, Změna č. 1 Územního plánu Staré Sedlo, Změna č. 1 Územního plánu Horní Slavkov, Změna č. 1 Územního plánu Královské Poříčí, Změna č. 1 Územního plánu Šabina.

b) Jiný pořizovatel: Územní plán Kynšperk nad Ohří, Územní plán Nové Sedlo, Územní plán Vintířov, Změna č. 1 Územního plánu města Loket Územní plány projednávány: Návrh Územního plánu Svatava, Návrh Změny č. 1 Územního plánu Habartov, Návrh Změny č. 2 Územního plánu Habartov, Návrh zadání Změny č. 1 Územního plánu Horní Slavkov.

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří Strategie rozvoje lidských zdrojů Karlovarského kraje, Zásady územního rozvoje dostupné na:

www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity- na úrovni obcí a kraje - prvky ÚSES včetně ochranné zóny nadregionálního biokoridoru, vodácká trasa Ohře, vedení 110 kV a 220 kV, VTL plynovody včetně bezpečnostního pásma, regulační stanice plynu VTL, rádiové směrové spoje, ochranné pásmo přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod, závazná linie těžby, poddolované území, ložisko nevýhradních surovin, existence chráněné krajinné oblasti, lesy zvláštního určení, záplavová území, nemovitě kulturní památky, ochranná pásma, linie dopravní infrastruktury silniční i železniční.

Studie rozvoje Česko- Saského příhraničí

<http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/metodicke-prirucky-a-publikacni-materialy/2013/cesko-sasko.pdf>

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tabulka 15: Tab. 2.12. Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Sokolov, Horní Slavkov, Chodov, Kynšperk nad Ohří, Loket	5	tato města jsou přirozenými centry území, s vyšší koncentrací služeb pro občany z okolních měst a obcí
Nová Ves	1	angažovaný starosta
Ostatní obce SO	30	Všechna města a obce v ORP Sokolov pečují o rozvoj svého území (např. výstavbou nových do-

		mů, školek, hřišť, opravami komunikací, drobných reliktnů atd.)
Karlovarský kraj	1	Správa silnic, zřizovatel středních škol, nemocnic, sociálních zařízení
Stát	1	Důležitý z hlediska PÚR (rychlostní silnice R6 Praha-Karlovy Vary-Cheb-hranice ČR vede přes území SO), zkvalitnění silničního spojení, vazba na německou dálniční síť. Koridor ŽD-posílení obsluhy v území, alternativa k silniční dopravě, podpora rozvoje cestovního ruchu prostřednictvím dopravy šetrné k životnímu prostředí území, vlastník strategických komunikací
ŘSD, ČD, SŽDC	3	Správci strategických komunikací, dopravci
Euregio Egrensis	1	realizátor meziobecní a přeshraniční spolupráce
"Mikroregion Sokolov - východ", Sdružení Krušné hory - západ , Vodohospodářské sdružení města a obcí Sokolovska, Vodohospodářské sdružení obcí Západních Čech	4	"Mikroregion Sokolov - východ" - integrovaná rozvojová strategie obcí MSV, společný postup, partnerství a soudržnost při prosazování společných zájmů a řešení problematiky sdružených obcí; Sdružení Krušné hory - západ - propagace cestovního ruchu, kultury a sportu; Vodohospodářské sdružení měst a obcí Sokolovska a Vodohospodářské sdružení obcí západních Čech -cílem je jednotná správa a řízení obecních vodovodů a kanalizací a dalších společných částí z majetku obcí, které slouží výrobě a rozvodu vody, k odvodu a likvidaci odpadních vod na principu investiční a cenové solidarity členů svazku
MAS Sokolovsko o.p.s.	1	MAS Sokolovsko o.p.s.- zpracování strategie rozvoje, poskytování obecně prospěšných služeb vedoucích k rozvoji regionu Sokolovsko
Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	1	největší zaměstnavatel v kraji, podporovatel dobrovolných aktivit a nemocnice v Sokolově
Integrovaná střední škola technicko ekonomická	1	Největší škola v území, zaměřena na technické obory, které jsou žádány zaměstnavateli.
Odpadové firmy (Sotes, Chotes, .A.S.A)	3	svozové firmy, likvidace odpadu
Nemos Sokolov, s.r.o.	1	provozovatel nemocnice v Sokolově, významný zaměstnavatel
Věžnice (Kynšperk, Horní Slavkov)	2	významní zaměstnavatelé

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tabulka 16: Tab. 2.13. SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
Dobrá síť silnic, především páteřní silnice R6 mezi K. Vary a Chebem s napojením na SRN.	Pokles počtu obyvatel z důvodu migrace i snižující se porodnosti.
Snižující se počet obyvatel bez vzdělání a zvyšující se počet obyvatel s vyšším vzděláním	Stárnutí populace
Rovnoměrné pokrytí území MŠ a ZŠ, jejich dostatečné vybavení	Poddolované území je komplikací pro rozvoj.
Fungující, moderně vybavená a dynamicky se rozvíjející nemocnice,	Chybějící konkrétní zařízení sociální péče, např. týdenní stacionář, noclehárny, terapeutické komunity.
Klesající nezaměstnanost	Růst dlouhodobě nezaměstnaných
Centrum průmyslu Karlovarského kraje	Vysoká míra osob v zaměstnaneckém poměru, velká závislost zaměstnanosti na velkém zaměstnavateli (Sokolovská uhelná, a.s.)
Dobrá dopravní obslužnost	Absence kvalitního silničního napojení na hlavní město Prahu
Dobré pokrytí sítěmi technické infrastruktury (nejvyšší procento připojených na vodovod a kanalizaci v Kk)	Klesající podíl ekon. subjektů v terciární sféře a stagnující podíl ekon. subjektů v průmyslu a stavebnictví.
Pestrá škála nabízených sociálních služeb	Nedostatek turistických zařízení a vícedenních aktivit
Rozsáhlá síť cyklostezek	Nejhorší ovzduší v kraji.
Tradiční, spolehliví a erudovaní aktéři regionálního rozvoje, především Mikroregion Sokolov - Východ	Negativní zkušenost se závěrem fungování DSO Mikroregion Pod Chlumem vytváří bariéru meziobecní spolupráce.
Jedinečné kulturní památky (Loket, statek Bernard, Chlum sv.Maří)	Absence většího sepětí obyvatel s regionem plynoucí z odchodu původního obyvatelstva a dosídlení po 2.světové válce.
Příležitosti:	Hrozby:
Blízkost příhraničí, strategická poloha v tzv. lázeňském trojúhelníku Karlovy Vary, Mariánské a Františkovy Lázně	Pokračující stěhování obyvatel do jiných regionů, pokles porodnosti
Postupná restrukturalizace hospodářství směrem k novým průmyslovým odvětvím	Útlum těžby a s tím spojené propouštění jedním zaměstnavatelem.

Potenciál pro rozvoj turismu - přírodní, kulturní, historické, technické, církevní památky a zajímavosti	Zpřísnující se legislativa v oblasti životního prostředí způsobující růst nákladů průmyslových podniků a z toho plynoucí propouštění.
Programy EU a další finanční zdroje (státní rozpočet)	Nevznikají nová pracovní místa
	Rostoucí napětí v sociálně vyloučených lokalitách.

Zdroj: vlastní zpracování

Území ORP Sokolov se může pyšnit velice dobrou sítí silnic, především pak páteří silnicí R6, spojující kraj s Německem, která napomáhá nejen dostupnosti území pro turisty, ale také zkvalitňuje život zdejších obyvatel. Nedostatkem z hlediska dopravy může být snad jen to, že doposud není vybudováno vysokorychlostní spojení Karlovarského kraje s hlavním městem. Dostatečné pokrytí území MŠ a ZŠ s kvalitním a moderním vybavením, včetně nejrůznějších pomůcek pro záživnější výuku se odráží na klesajícím počtu obyvatel bez vzdělání a naopak jejich nárůstu v oblasti dosaženého vzdělání. Dobrá dopravní obslužnost nejen do škol a školek je jen dalším plusem tohoto území. Pokud jde o zdravotnictví nelze přehlédnout rozvoj a modernizaci nemocnice Sokolov, která ulehčuje život mnoha pacientům soustředěním lékařů na jednom pracovišti. Jde o dynamicky se rozvíjející pracoviště s lékaři v mnoha oborech působnosti za kterými se sjíždějí lidé z celého Karlovarského kraje.

Na území ORP Sokolov je také velmi dobré pokrytí sítěmi technické infrastruktury. Mezi technickou infrastrukturu je zahrnuto především napojení regionu na rozvod elektrického proudu, plynofikace, rozvod tepla a stav vodovodních sítí a kanalizace. SO ORP Sokolov se vyznačuje především výrobou elektrické energie, na výrobě energie Karlovarského kraje se podílí 97 %. Elektřina je zavedena do všech obcí na daném území.

I přes skutečnost, že popisované území nabízí širokou škálu v oblasti sociálních služeb jako jsou domovy pro seniory, denní stacionáře, domy s pečovatelskou službou, azylový dům, chráněná bydlení, sociální poradny atd., je zde zaznamenán nedostatek či dokonce absence sociálních služeb typu noclehárna, týdenní stacionář či terapeutická komunita.

V posledních letech území ORP Sokolov prochází postupnou hospodářskou restrukturalizací směrem k novým průmyslovým odvětvím jako např. elektrotechnika a elektronika, ušlechtilému využívání energetických zdrojů a větší důraz je kladen na cestovní ruch, rekreaci, sportovní vyžití a volnočasové aktivity obyvatel i návštěvníků. Tato transformace je realizována rozsáhlými pozitivními přeměnami a obnovou krajiny v rámci zahlazování důsledků těžby hnědého uhlí na vytěžených lokalitách např. rekultivace a revitalizace krajiny v podobě jezer v řádu desítek a stovek hektarů, golfových hřišť, parků, lokalit pro bydlení, aj..

Pokud jde o ovzduší je na tom ORP Sokolov nejhůře z celého Karlovarského kraje. Tento fakt je zapříčiněn hlavně rozsáhlou těžbou uhlí a těžkým průmyslem v tomto regionu. Pokud jde o zlepšování kvality ovzduší v dané oblasti, dá se očekávat velmi pozvolné zlepšování v souvislosti s počínající rekultivací viz. předchozí odstavec. Zpřísnující se legislativa v oblasti životního prostředí by mohla být dalším krokem ke snižování hodnot nečistot ve zdejším ovzduší. Na druhou stranu je toto zpřísnování spojeno s ohrožením pracovních míst, jelikož přísnější pravidla budou pro podniky znamenat vyšší finanční náklady a dá se předpokládat, že může v důsledku toho docházet k částečnému propouštění, kompenzujícímu výše uvedené náklady.

Území ORP Sokolov se nachází v příhraničí s Německem a po druhé světové válce bylo pohraničí vysídleno. Znovuosídlení pohraniční oblasti od základu a trvale změnilo etnickou, kulturní a konfesní

strukturu tohoto území. S nastolením totalitního režimu došlo k úpadku a pomalému vymírání tradic a ubývání věřících lidí. Z výše uvedeného vyplývá absence většího sepětí obyvatel s regionem.

Z hlediska obyvatel se z regionu v průměru ročně odstěhuje 124 z nich a tento faktor negativně ovlivňuje ekonomiku kraje. Děje se tak zejména z důvodu stěhování se za práci, neboť na sledovaném území nedochází k výrazné tvorbě nových pracovních míst, naopak v důsledku postupného ukončování těžby přichází o práci více lidí než v předešlých letech. Tento fakt se promítá také na nárůstu dlouhodobě nezaměstnaných na území ORP Sokolov, který od roku 2009 do roku 2012 zaznamenal navýšení o 10,6% na stávajících 41,9% všech uchazečů o práci.

Nejen migrace obyvatel do jiných regionů má vliv na pokles porodnosti na daném území. Ta se každoročně snižuje v průměru o 17 dětí.

Co se týče dlouhodobých cílů patří mezi ně posilování a růst spolupráce se sousedním Německem a to ve všech sférách. Ať se jedná o spolupráci v oblasti školství, obcí, podniků či třeba cestovního ruchu. Tato spolupráce je soustavně posilována a upevňována i narůstajícím počtem přeshraničních projektů z programů Evropské unie, které např. napomáhají ke sblížení odlišných kultur, překonávají jazykové bariéry, podílejí se na ochraně památek či společně pečují o přírodní bohatství (Česko-bavorský Geopark). V oblasti cestovního ruchu je v dlouhodobém výhledu zkvalitnění a hlavně nárůst počtu ubytovacích zařízení pro návštěvníky našeho kraje, což by přispělo i k vytvoření nových pracovních míst. Devizou tohoto regionu jsou i jedinečné nejen kulturní památky mezi které patří hrad Loket, probošství v Chlumu sv. Maří, rozhledna v Krásně, důl Jeroným, kapucínský klášter a kostel sv. Antonína z Padovy v Sokolově aj. Probíhají a do budoucna stále budou probíhat opravy, rekonstrukce a obnovy, kulturních ale i technických či industriálních památek. Nejen v souvislosti s přilákáním turistů je plánováno další rozšiřování sítě cyklostezek a naučných stezek pro pěší.

V rámci meziobecní spolupráce je zde největší potenciál zejména v oblasti kultury a sociálních věcí. V oblasti kultury je plánován projekt „Hornické září“, který by měl zajistit konání kulturních akcí na území ORP Sokolov, během všech víkendů v měsíci září bez toho, aby se vzájemně překrývaly a nebylo tak nutné volit mezi jednou či druhou akcí. Společný projekt v podobě kulturních akcí převážně poutí a slavností, zajistí zvláštní přidanou hodnotu tím, že se region bude prezentovat jako místo zajímavých kulturně společenských akcí pod heslem „*jakýkoliv víkend v září to u nás žije*“. Návštěvníci našeho regionu i jeho obyvatelé určitě ocení, že obce tohoto území demonstrují schopnost se domluvit a spolupracovat. Finanční prostředky sdružené na propagaci společného projektu pak zajistí podstatně efektivnější využití veřejných zdrojů s pozitivním dopadem na celý region, a ne pouze na jednotlivé obce izolovaně.

V oblasti sociálních věcí by bylo možné, zapojením obcí do projektů jiných organizací, nebo vytvářením sociálních podniků přímo obcemi, zlepšit situaci ve vyloučených lokalitách a v sociálně slabých komunitách. Tím zmírnit napětí na daném území a napomoci tak vzdělanosti a zaměstnanosti obyvatel zde žijících. Toto je ukázkový příklad pro využití meziobecní spolupráce.

Meziobecní spolupráce funguje díky tradičním a spolehlivým aktérům regionálního rozvoje např. Mikroregionu Sokolov - východ. Tato léta budovaná spolupráce ovšem zaznamenala trhlinu v rozpadu dalšího aktéra Mikroregionu Pod Chlumem. Obce, jenž byly členy tohoto sdružení mají negativní zkušenost a doslova se „bojí“ účastnit se jakýchkoliv dalších aktivit na úrovni meziobecní spolupráce. Proto je třeba v budoucnu postupovat pozvolna a s menšími projekty, aby všichni opět našli ztracenou důvěru a znovu začaly vidět pozitiva a šance, která meziobecní spolupráce nabízí.

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržením potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a

ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Tabulka 17: Tab. 3.1. Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
- Počet obcí	2	9	6	5	4	2	1	1			30
- Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň			1	2	4	3	3	7			20
- Počet ZŠ – jen 1. Stupeň		1	2	2							5
- Počet MŠ		2	6	5	6	4	1	8			32
-Gymnázia							1	2			3
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	2	1							4
- Počet jiných zařízení					2	6	3	2			13

Ve sledovaném období 2006/2007 – 2011/2012 nedošlo ke změně.

2006/2007 - 2011/2012											
- Počet obcí	2	9	6	5	4	2	1	1			30
- Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň			1	2	4	3	3	8			21
- Počet ZŠ – jen 1. Stupeň		1	2	2							5

- Počet MŠ		2	6	5	6	4	1	8			32
- Gymnázia							1	2			3
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		1	2	1							4
- Počet jiných zařízení					2	6	3	2			13

2005/2006											
- Počet obcí		2	8	7	5	3	3	1	1		30
- Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň				1	2	3	4	3	8		21
- Počet ZŠ – jen 1. Stupeň				3	2						5
- Počet MŠ		1	7	5	4	7	1	8			33
- Gymnázia							1	2			3
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)				3	1						4
- Počet jiných zařízení					1	9	3	2			15

Zdroj: ČSÚ

Ve školním roce 2005/2006 došlo k uzavření MŠ v Kynšperku nad Ohří v Zahradní ulici a Zvláštní školy v Kynšperku v ulici Pionýrská 74.

Na konci školního roku 2010/2011 byla zrušena Základní škola praktická v Novém Sedle.

Do ZŠ, MŠ a Gymnázíí byla započtena jediná soukromá škola v Sokolově a vlastně jediná v ORP Sokolov. Na konci školního roku 2010/2011 byla zrušena ZŠ v Sokolově v Sokolovské ulici č. 1507.

Situace ve školství je téměř neměnná. Ke změnám dochází jen minimálně. Dle stanoviska starostů je počet škol dostatečný a necítí potřebu zvýšení. Obec Krásno úspěšně řeší problém se stávající budovou mateřské školy, která je nevyhovující. V březnu 2014 byl položen základní kámen pro stavbu nové mateřské školy.

Tabulka 18: Tab. 3.2. Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Název obce	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	69	32	25	5	5	6	0	3
Březová	3	2	1					
Dolní Rychnov	1	1	0					
Chodov	7	1	3	1	1	1		1
Královské Poříčí	2	1	1					
Loket	2	1	1					
Lomnice	2	1	1					
Nové Sedlo	2	1	1			1		

Sokolov	16	8	7	1	1	1	2
Staré Sedlo	1	1	0				
Šabina	1	1	0				
Vintířov	2	1	1				
Krajková	2	1	1				
Josefov	0	0	0				
Svatava	2	1	1				
Habartov	6	2	1	1	1	1	
Chlum svatý Maří	0	0	0				
Bukovany	2	1	1				
Kaceřov	0	0	0				
Dasnice	0	0	0				
Kynšperk nad Ohří	5	2	1	1	1	1	
Libavské Údolí	2	1	1				
Rovná	2	1	1				
Horní Slavkov	7	2	2	1	1	1	
Tatrovice	0	0	0				
Vřesová	0	0	0				
Dolní Nivy	0	0	0				
Těšovice	0	0	0				
Citice	1	1	0				
Nová Ves	0	0	0				
Krásno	1	1	0				

Zdroj: Výkazy MŠMT, webové stránky obce

V Sokolově je soukromá MŠ+ZŠ+Gymnázium- není nižší stupeň. Speciální třídy jsou v Sokolově v ZŠ Běžecká 2055.

Poznámka: u gymnázia je myšleno víceleté gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ

Tabulka 19: Tab. 3.3. Počty soukromých škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Název obce	celkem ředitelství	z toho				
		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
Celkem	0	1	1	1	0	0
Sokolov		1	1	1		

Zdroj : Výkazy MŠMT, webové stránky obce

V ORP Sokolov je pouze jediná soukromá škola - Gymnázium, Základní škola a Mateřská škola Máne-sova s.r.o. V ORP Sokolov jsou malé obce a s ohledem na fakt, že je v Karlovarském kraji nejnižší průměrná mzda v ČR a poměrně vysoká nezaměstnanost, lze konstatovat, že pro větší působení soukromých škol a školských zařízení není prostor.

V ORP Sokolov není žádná církevní škola. Není zde ani rozšířená církev, která by podpořila výstavbu škol. Lidé jsou zde většinou přistěhovaní z jiných částí republiky a tím pádem zde církev nemá hlubší kořeny.

Tabulka 20: Tab. 3.4. Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	246,062	188,021	58,041
základní školy	567,526	450,286	117,24
základní umělecké školy	69,987	60,965	9,022
Gymnázia	66,8	61,4	5,4
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	43,657	36,521	7,136
školní družiny a kluby	48,858	48,858	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	23,042	15	8,042
zařízení školního stravování	136,729	0	136,729
celkem rok 2012/2013	1202,661	861,051	341,61

2011/2012			
mateřské školy	241,523	185,649	55,874
základní školy	582,19	462,323	119,867
základní umělecké školy	70,561	61,433	9,128
Gymnázia	70,9	62,8	8,1
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	47,842	40,035	7,807
školní družiny a kluby	47,128	47,128	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	24,444	15,493	8,951
zařízení školního stravování	135,723	0	135,723
celkem rok 2011/2012	1220,311	874,861	345,45

2010/2011			
mateřské školy	236,102	180,698	55,404
základní školy	592,389	468,084	124,305
základní umělecké školy	69,947	60,704	9,243
Gymnázia	71,4	62,8	8,6
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	52,674	43,092	9,582
školní družiny a kluby	47,384	47,384	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	25,589	16,809	8,78
zařízení školního stravování	136,406	0	136,406
celkem rok 2010/2011	1231,891	879,571	352,32

2009/2010			
mateřské školy	227,21	172,074	55,136
základní školy	600,722	470,697	130,025
základní umělecké školy	70,961	61,487	9,474
Gymnázia	68,7	60,5	8,2
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	54,402	45,362	9,04
školní družiny a kluby	45,553	45,553	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	25,952	17,598	8,354
zařízení školního stravování	135,543	0	135,543
celkem rok 2009/2010	1229,043	873,271	355,772

2008/2009			
mateřské školy	223,816	169,306	54,51
základní školy	607,102	476,708	130,394
základní umělecké školy	69,931	60,36	9,571
Gymnázia	67,7	56,7	11
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	49,25	41,452	7,798
školní družiny a kluby	44,691	44,691	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	25,206	16,501	8,705
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	136,849	0	136,849
celkem rok 2008/2009	1224,545	865,718	358,827

2007/2008			
mateřské školy	224,57	167,007	57,563
základní školy	609,736	477,019	132,717
základní umělecké školy	70,332	60,095	10,237
Gymnázia	66	55,8	10,2
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	48,582	40,578	8,004
školní družiny a kluby	44,388	44,388	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	24,399	16,073	8,326
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	134,599	0	134,599
celkem rok 2007/2008	1222,606	860,96	361,646

2006/2007			
mateřské školy	224,818	166,026	58,792
základní školy	623,822	488,753	135,069

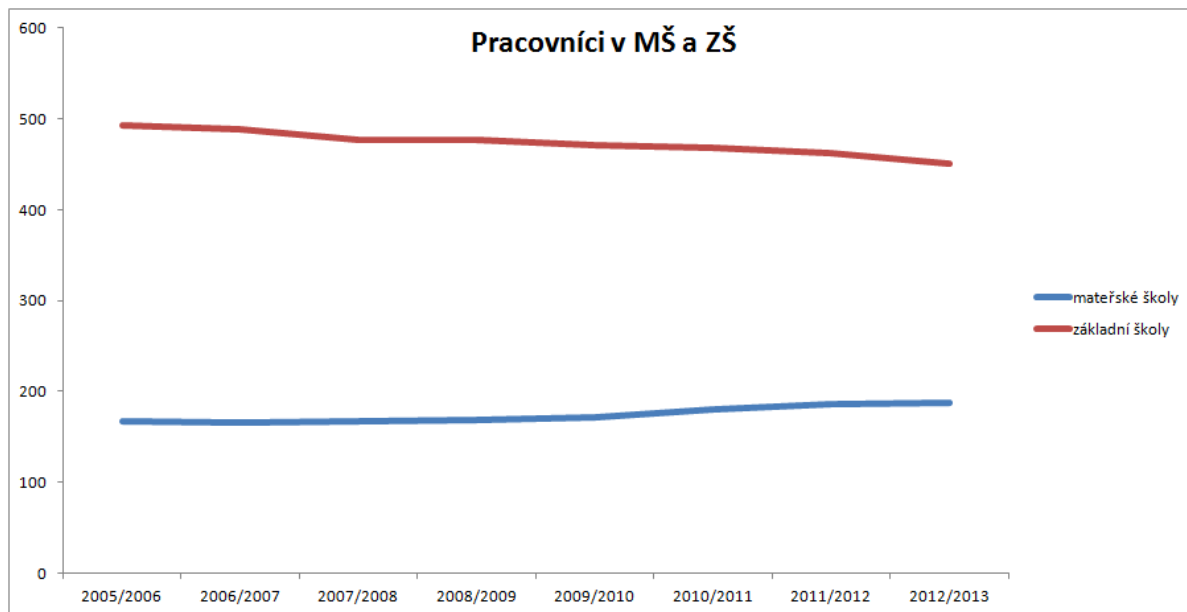
základní umělecké školy	69,297	58,862	10,435
Gymnázia	62,8	55,4	7,4
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	48,699	40,779	7,92
školní družiny a kluby	45,235	45,235	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	23,361	15,932	7,429
zařízení školního stravování	139,576	0	139,576
celkem rok 2006/2007	1237,608	870,987	366,621

2005/2006			
mateřské školy	227,461	167,496	59,965
základní školy	631,359	493,483	137,876
základní umělecké školy	71,163	60,528	10,635
Gymnázia	43,4	42,4	1
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	47,369	39,353	8,016
školní družiny a kluby	47,709	47,709	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	22,26	15,375	6,885
zařízení školního stravování	146,199	0	146,199
celkem rok 2005/2006	1236,92	866,344	370,576

Zdroj: Výkaz MŠMT

Jak ukazuje tab. 3.4. a graf 3.1., počet zaměstnanců v ZŠ klesá a naopak počet zaměstnanců v MŠ roste. To bylo způsobeno uzavíráním základních škol a postupným nástupem silnějších ročníků do MŠ.

Graf 2: Graf 3.1. Pracovníci ve školství

Základní vzdělávání

Tabulka 21: Tab. 3.5. Počet ZŠ za ORP

Za ORP	počet základních škol		
	celkem	úplné	Neúplné
2012/2013			
Obec	28	23	5
Kraj	0		
Církev	0		
Soukromá ZŠ	1	1	
Celkem	29	24	5

2011/2012			
Obec	29	24	5
Kraj	0		
Církev	0		
Soukromá ZŠ	1	1	
Celkem	30	25	5

2006/2007 - 2010/2011			
Obec	30	25	5
Kraj	0		
Církev	0		
Soukromá ZŠ	1	1	

Celkem	31	26	5
--------	----	----	---

2005/2006			
Obec	31	26	5
Kraj	0		
Církev	0		
Soukromá ZŠ	1	1	
Celkem	32	27	5

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele

Do tab.3.5. byly do neúplných škol počítány i malotřídní školy - Rovná, Libavské Údolí, Svatava, Královské Poříčí - jsou to malé obce a je pozitivním zjištěním, že si udržují stále školu i za cenu malotřídky. Ve Vintířově je neúplná škola - jen 1.stupeň.

ZŠ praktická v Kynšperku nad Ohří měla ve školním roce 2005/2006 pouze 1 žáka, který v tomto roce ukončil docházku, a tím ukončila činnost i tato škola.

Soukromá ZŠ je v Sokolově.

Na konci školního roku 2010/2011 byla zrušena škola v Sokolově v ulici Sokolovská 1507.

Tabulka 22: Tab. 3.6. Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Název obce	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	všetřídní
celkem škol	5	1	1	2	0	1	0
Královské Poříčí	1			1			
Vintířov	1					1	
Svatava	1			1			
Libavské Údolí	1		1				
Rovná	1	1					

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele

Malotřídní ZŠ jsou v malých obcích – Královské Poříčí, Vintířov, Svatava, Libavské Údolí a Rovná. Je skvělé, že si stále školu udržují i za cenu malotřídky.

ZŠ zřizované v ORP

Tabulka 23: Tab. 3.7. ZŠ zřizované obcemi

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	28	24	284	29	6305	444,5	14,184	22,201	225,179

2011/2012	29	25	297	43	6267	455,8	13,749	21,101	216,103
2010/2011	30	28	305	37	6480	473,8	13,677	21,246	216
2009/2010	32	28	308	40	6659	483,8	13,764	21,620	208,094
2008/2009	32	28	318	45	7006	490,9	14,272	22,031	218,938
2007/2008	32	28	327	42	7314	501,3	14,590	22,367	228,563
2006/2007	32	28	335	35	7682	513,2	14,969	22,931	240,063
2005/2006	31	27	350	37	8052	525,2	15,331	23,006	259,742

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele

V ZŠ zřizovaných obcemi je více žáků na 1 pedagoga, než v ZŠ soukromé. Vzhledem k tomu, že se nejedná o jednotřídní ani malotřídní ZŠ, musí být v každé třídě alespoň 1 pedagog bez ohledu na počet žáků ve třídě. Soukromá ZŠ má celkově méně žáků než ZŠ jiná. V roce 2009/2010 byly zrušeny 2 ZŠ v Sokolově. Důvodem je především to, že obě uzavřené ZŠ byly v sociálně vyloučených lokalitách.

Tabulka 24: Tab. 3.8. Soukromé ZŠ

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedagog.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	1		9	0	72	6,2	11,612	8	72
2011/2012	1		9	0	85	7,5	11,333	9,444	85
2010/2011	1		9	0	92	12	7,666	10,222	92
2009/2010	1		9	0	80	12	6,666	8,888	80
2008/2009	1		9	0	76	9,9	7,676	8,444	76
2007/2008	1		9	0	86	7,1	12,112	9,555	86
2006/2007	1		9	0	78	8,7	8,965	8,666	78
2005/2006	1		8	0	81	9,9	8,181	10,125	81

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele

Klesá zájem o soukromou ZŠ, což je pravděpodobně způsobeno výší poplatku pro rodiče a ekonomickou krizí. Zároveň je volná kapacita ve školách zřizovaných obcemi.

Tabulka 25: Tab. 3.9. Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
Celkem	28	0	4	27	21	30
Březová	1			1	1	2

Chodov	5			4	1	2
Královské Poříčí	1			1	1	2
Loket	1			1	1	0
Lomnice	1			1	1	1
Nové Sedlo	1			1	1	1
Sokolov	6			6	6	13
Vintířov	1			1	0	0
Krajková	1		1	1	1	1
Svatava	1		1	1	0	0
Habartov	2			2	2	2
Bukovany	1			1	1	
Kynšperk nad Ohří	1			1	1	1
Libavské Údolí	1		1	1	1	2
Rovná	1		1	1	1	
Horní Slavkov	3			3	2	3

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele

Součástí škol jsou tělocvičny, hřiště a jen jedna škola v Sokolově (ZŠ Švabinského) má součástí i bazén, který využívají i ostatní školy. V Chodově je 5 ZŠ, které mají 1 vývařovnu a 5 výdejen. Ve Vintířově při ZŠ jídelna není, ale využívá jídelnu mateřské školy.

Tabulka 26: Tab.3.10. Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Celkem	28	313	6305		
Březová	1	9	189	189	21
Chodov	5	61	1251	250,2	20,508
Královské Poříčí	1	3	39	39	13
Loket	1	11	211	211	19,181
Lomnice	1	9	140	140	15,555
Nové Sedlo	1	10	196	196	19,6
Sokolov	6	118	2667	444,5	22,601
Vintířov	1	5	60	60	12
Krajková	1	7	79	79	11,285
Svatava	1	3	41	41	13,666
Habartov	2	15	292	146	19,466
Bukovany	1	9	128	128	14,222
Kynšperk nad Ohří	1	20	440	440	22

Libavské Údolí	1	2	24	24	12
Rovná	1	1	14	14	14
Horní Slavkov	3	30	534	178	17,8

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele

V Novém Sedle je 1 speciální třída se 6 žáky, v Sokolově je 10 speciálních tříd s 96 žáky v ZŠ Běžecká 2055. Nejmenší počet žáků na třídu mají obce - Královské Poříčí, Vintířov, Krajková, Libavské Údolí a Rovná, tento stav by mohl být do budoucna problém pro udržení ZŠ v obci. Naopak nejvíce žáků na třídu je v Sokolově, Chodově a Březové.

Tabulka 27: Tab.3.11. Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Celkem	23	18	5
Březová	1	1	0
Chodov	3	3	0
Královské Poříčí	1	0	1
Loket	1	1	0
Lomnice	1	1	0
Nové Sedlo	1	1	0
Sokolov	5	5	0
Vintířov	1	0	1
Krajková	1	1	0
Svatava	1	0	1
Habartov	1	1	0
Bukovany	1	1	0
Kynšperk nad Ohří	1	1	0
Libavské Údolí	1	0	1
Rovná	1	0	1
Horní Slavkov	2	2	0

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele

Neúplná škola má ročníky jen prvního nebo jen druhého stupně.

Tabulka 28: Tab. 3.12. Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		474	429,5	378,2
v tom vyučující	na 1. Stupni		203,7	198
	na 2. Stupni		225,8	180,2

Zdroj: Výkaz MŠMT

Není informace o celkovém počtu pracovníků, jen přepočtené na plně zaměstnané.

Tabulka 29: Tab. 3.13. Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti	pro žáky se zdravotním postižením	56	53	39,1	37
pedagoga	pro žáky se sociálním znevýhodněním	9	8	8,3	7,5
Psychologové		3	3	0,9	0,9
speciální pedagogové		2	2	1,5	1,5
výchovní poradci		26	25		

Zdroj: Výkaz MŠMT

Výchovní poradci jsou z řad učitelů. Při přepočtu vychází na 1 žáka 0,0061 asistenta pro žáky se zdravotním postižením, 0,0013 asistenta pro žáky se sociálním znevýhodněním, 0,00014 psychologa, 0,00024 speciálního pedagoga a 0,0041 výchovného poradce. Toto je počítáno z celkového počtu žáků v roce 2012/2013. Chybí evidence žáků se zdravotním postižením a žáků se sociálním znevýhodněním.

Tabulka 30: Tab. 3.14. Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	28	6305	444,5	14,184
2011/2012	29	6267	455,8	13,749
2010/2011	32	6480	473,8	13,676
2009/2010	32	6659	483,8	13,763
2008/2009	32	7006	490,9	14,271
2007/2008	32	7314	501,3	14,590
2006/2007	32	7682	513,2	14,968
2005/2006	31	8052	525,2	15,331

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele

Učitelé celkem - přepočtení na plně zaměstnané. I přes redukci škol v letech 2010 - 2013 je počet žáků na jednoho učitele prakticky stejný. Bude-li pokračovat trend snižování počtu žáků, bude zřejmě nutná další redukce škol.

Tabulka 31: Tab. 3.15. Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/06		2006/07		2007/08		2008/09		2009/10		2010/11		2011/12		2012/13	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v to m	v 1. – 5. ročníku	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
	v 6. ročníku	13	0	11	0	6	1	5	0	2	1	2	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	26	3	21	0	25	4	24	2	15	7	16	4	12	0	15	0
	v 8. ročníku	55	12	60	5	59	11	73	15	61	14	60	11	57	3	35	1
	v 9. ročníku	850	34	904	33	871	39	792	33	724	40	701	26	601	21	497	33
	v 10. ročníku	0	0	0	5	0	4	0	4	0	5	0	3	0	1	0	1
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v to m	z 5. ročníku	61	0	59	0	60	0	70	0	69	0	70	0	53	0	53	0
	ze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

7. Ročníku																	
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD	15	0	16	0	27	0	13	0	23	0	20	0	8	0	6	0	

Zdroj: Výkaz MŠMT

V roce 2011/2012 a 2012/2013 došlo k poklesu přijatých žáků z 5. tříd na SŠ. V těchto letech také klesl počet dětí s odkladem 1. ročníku.

Tabulka 32: Tab. 3.16. Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	Soukromé
ředitelství celkem	5	0	5	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	0				
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0				
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0				
základní škola při zdravotnickém zařízení	0				
základní škola praktická	3		3		
základní škola speciální	2		2		
přípravný stupeň základní školy speciální	0				

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele

Základní škola praktická a základní škola speciální v Habartově - B21, v Chodově je Základní škola praktická (B21) a základní škola speciální (B31) = každá v jiné budově a v Horním Slavkově je Základní škola praktická a základní škola speciální v jedné budově (B21+B31).

Tabulka 33: Tab. 3.17. Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	22,201	98,9%	
- jinými subjekty	8	1,1%	
Průměrný počet žáků celkem	21,764		
2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,101	98,7%	
- jinými subjekty	9,444	1,3%	
Průměrný počet žáků celkem	20,758		
2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,246	98,6%	
- jinými subjekty	10,222	1,4%	
Průměrný počet žáků celkem	20,930		
2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,620	98,8%	
- jinými subjekty	8,889	1,2%	
Průměrný počet žáků celkem	21,259		
2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	22,031	98,9%	
- jinými subjekty	8,444	1,1%	
Průměrný počet žáků celkem	21,657		
2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			

- obcemi	22,367	98,8%	
- jinými subjekty	9,556	1,2%	
Průměrný počet žáků celkem	22,024		

2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	22,931	99,0%	
- jinými subjekty	8,667	1,0%	
Průměrný počet žáků celkem	22,558		

2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	23,006	99,0%	
- jinými subjekty	10,125	1,0%	
Průměrný počet žáků celkem	22,718		

Zdroj: Výkaz MŠMT

V ORP Sokolov je pouze jedna soukromá ZŠ, proto téměř 99% žáků navštěvuje ZŠ zřizované obcemi.

Tabulka 34: Tab. 3.18. Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		11162	6521	4641	
Základní škola Březová, Komenického 232	Březová	350	189	161	Nedávno zrekonstruovaná hlavní budova a budova se ŠD a dílnami pro pracovní vyučování. Všechny třídy 1. stupně jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Ty jsou i v odborných učebnách na druhém stupni. Škola má výbornou vybavenost.

Základní škola Chodov, 697	Školní Chodov	650	358	292	Škola sestává ze dvou hlavních pavilónů, každý zvlášť pro I. a II. stupeň ZŠ. V těchto pavilónech je celkem 17 stálých učeben, odborné učebny hudební výchovy, počítačová učebna, odborná učebna chemie, učebna fyziky, školní knihovna, cvičná kuchyňka, učebny s videotechnikou a odborná učebna pro výuku přírodovědných předmětů. Samostatně je umístěn pavilon ŠD, kde kromě dvou oddělení ŠD je posilovna s malou tělocvičnou a školní dílna. Generální opravou prošla v roce 2005 velká tělocvična a to včetně podlahy, sociálního zařízení, osvětlení a oken. K tělocvičně přiléhá víceúčelové sportovní hřiště s umělým povrchem, sektory pro atletické disciplíny také s umělým povrchem, asfaltová plocha pro hry a bruslení, kurt na plážový volejbal a herní prvky pro nejmenší děti. Celá škola prošla řadou oprav, takže podlahové krytiny, okna, rozvody studené a teplé vody, malby, vybavení WC, ale také hlavní vstupy a prostranství před nimi, to vše je dnes ve velmi dobrém stavu. Všechny učebny jsou vybaveny zcela novým stavitelným školním nábytkem. V současné době jsou zpracovány studie na rekonstrukci spojovací chodby mezi jednotlivými pavilony a na další úpravu prostranství před školou a také výměny oken a případně nové fasády. Jeden menší pavilon byl zapůjčen pro potřeby ZŠ praktické a speciální Chodov, bylo rekonstruováno vnitřní vybavení a jsou v něm umístěny pomocné třídy. Další třídy v pavilonu I. stupně jsou pronájmu ZUŠ Chodov. Vybavení školy učebními pomůckami je na vyhovující úrovni, stejná situace je i u učebnic.
Základní škola Chodov, 788	Škola Husova Chodov	690	291	399	Školní areál se skládá z velkého dvoupatrového pavilonu (pro 4. až 9. ročník a školní družina), malého jednopatrového pavilonu (pro 1. až 3. ročník) a budovy tělocvičny.

Základní škola Chodov, Komenského 273	Chodov	800	531	269	<p>Budova 1. stupně • na škole je celkem 15 kmenových učeben, 1 učebna s interaktivní tabulí pro cizí jazyky, 1 polo odborná učebna pro hudební výchovu, 1 učebna pro výuku informatiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • pro TV je využita malá tělocvična <p>Budova 2. stupně</p> <ul style="list-style-type: none"> • v budově je umístěno 11 kmenových tříd • dále zde je učebna informatiky, 2 učebny s interaktivní tabulí, odborná učebna pro výuku jazyků, sluchátková učebna a malá učebna pro výuku cizích jazyků, dílna + učebna pro teorii • výuka TV probíhá v městské hale a na hřišti Spartaku Chodov
Základní škola Královské Poříčí, Dlouhá 63	Královské Poříčí	60	39	21	
Základní škola Loket, T.G.Masaryka 128	Loket	550	211	339	<p>Základní škola užívá budovu v Radniční ulici, která prošla v letech 2005–2006 rekonstrukcí, a budovu v ulici T. G. Masaryka – zde byla v létě 2013 zahájena rekonstrukce školy – zateplení, fasáda, výměna oken. I v nadcházejících letech bude nutné zde postupně zrekonstruovat a upravit i vnitřní prostory - rozvody, vnitřní omítky, některé podlahy. Vybavení školy je postupně obměňováno. Nábytek ve třídách v současné době odpovídá aktuálním hygienickým požadavkům. Rovněž tak sociální zařízení obou budov zcela vyhovuje přísným hygienickým normám.</p>
Základní škola Lomnice, Školní 234	Lomnice	270	140	130	<p>Je úplnou základní školou. Nabízí žákům anglický, německý i ruský jazyk. Vybavena odbornou pracovnu s počítačovou technikou, učebnami s interaktivními tabulemi. V areálu školy se nachází veřejné dětské hřiště, které je využíváno žáky 1. stupně a školní družinou, v odpoledních hodinách je hřiště volně přístupné veřejnosti. Škola využívá multifunkční hřiště na míčové hry i dvě fotbalová hřiště.</p>

Základní škola Nové Sedlo, Masarykova 425	Nové Sedlo	450	196	254	V současné době je škola vzdělávacím zařízením, které splňuje všechny předpoklady pro současnou moderní výuku. Součástí školy jsou i třídy se speciálním vzdělávacím programem, které úzce spolupracují s denním centrem „Žirafa“.
Základní škola Sokolov, Křížíkova 1916	Sokolov	620	496	124	Budova školy se skládá ze 4 pavilonů, ve kterých se nachází 21 kmenových tříd (z toho 4 třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí), odborné učebny chemie, fyziky, dějepisu, anglického jazyka (2 učebny), německého jazyka, výpočetní techniky (2 učebny), přírodopisu, hudební a výtvarné výchovy. Všechny odborné učebny jsou vybaveny moderní vyučovací technikou, 2 učebny vybavené 40 počítači. Škola má dvě tělocvičny. Pro výuku tělesné výchovy využívá škola také prostory školního hřiště, které nabízí běžeckou dráhu, fotbalové hřiště a atletické sektory.
Základní škola Sokolov, Rokycanova 258	Sokolov	600	554	46	Rozšířená výuka jazyků probíhá na škole více než 35 let a v současnosti je jedinou školou s jazykovým zaměřením v bývalém okrese Sokolov. Ve třídách s rozšířenou výukou škola nabízí výuku anglického, německého, ruského a francouzského jazyka. Výuka prvního cizího jazyka - angličtiny - probíhá již od 1. ročníku. Od 3. tříd žáci pokračují ve výuce anglického jazyka ve třídách s rozšířenou výukou jazyků, v 6. ročníku přibírají druhý světový jazyk a v 8. ročníku třetí. Do jazykových tříd jsou přijímáni žáci druhých tříd ze škol celého okresu na základě výběrového řízení.
Základní škola Sokolov, Švabinského 1702	Sokolov	700	492	208	Škola má novou fasádu. Ve škole je bazén. Mimo běžné třídy jsou na druhém stupni třídy se zaměřením na přírodovědné předměty a matematiku (TzPPM) a na prvním stupni dle potřeby zřizuje škola třídy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
Základní škola Sokolov, Pionýrů 1614	Sokolov	680	582	98	Třídy jednotlivých ročníků, odborné učebny jsou rozmístěny celkem v pěti pavilonech. Škola má třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy a informatiky, do kterých přicházejí žáci z celého sokolovského

					regionu.
Základní škola Sokolov, Běžecká 2055	Sokolov	760	543	217	Škola má 2 budovy-Běžecká a B. Němcové. Budova na Běžecké má bezbariérový přístup a výtah. Speciální třídy jsou naplňovány do 7 žáků. Menší počet žáků plně odpovídá speciálním potřebám pro výchovu a vzdělávání žáků s mentálním postižením. K dělení tříd docházelo v hodinách cizích jazyků, tělesné výchovy, pracovní výchovy a v praktických třídách v hodinách pracovního vyučování na chlapce a dívky. V budovách se nachází 36 kmenových tříd a 23 odborných učeben. Součástí školy jsou 4 tělocvičny a hřiště pro výuku tělesné výchovy, 7 učeben školní družiny, 2 jídelny s kuchyní, hřiště pro školní družinu a učebna v přírodě.
Gymnázium, základní škola a mateřská škola Mánesova s.r.o., Mánesova 1672	Sokolov	216	216	0	Škola Mánesova je škola rodinného typu pro motivované či nadané žáky od 2 do 19 let. Kmenové třídy základní školy a gymnázia jsou zařízené funkčním a estetickým nábytkem. Ve škole je vybavená počítačová učebna, počítačová síť s přístupem na internet, výtvarný ateliér, jazyková učebna a školní knihovna. Školu obklopuje velká zahrada, kterou žáci pod dohledem pedagogických pracovníků využívají k relaxaci i učení.
Základní škola Vintířov, Vintířov 65	Vintířov	150	60	90	Neúplná škola pouze s 1. stupněm (1.– 5. ročník). K rozsáhlé rekonstrukci a modernizaci školy došlo v roce 1997: výměna původních oken za plastová, vybudování sociálního zařízení v přízemí budovy, výstavba nové sborovny a ředitelny, zateplení celé budovy a nová omítka Léto 2012-nová venkovní omítka + zateplení školní budovy, malování interiéru školy, oprava omítky v suterénu školy – injektáž, oprava kabinetu v 1. patře – podlaha, strop úprava vchodu – položení dlažby + nájezd pro vozíčkáře, položení dlažby na schodišti do šaten.

					Škola je moderně vybavená.
Základní škola a mateřská škola Krajková, Komenského 22	Krajková	250	79	171	
Základní škola a mateřská škola Svatava, Mládežnická 395	Svatava	100	41	59	Škola má nová okna se žaluziemi, nové vstupní dveře. Ve škole je pět učeben, kdy čtyři slouží jako kmenové třídy a jedna jako školní družina. Učebny jsou vybaveny novým výškově nastavitelným nábytkem, novými tabulemi a velkým množstvím pomůcek, včetně radiomagnetofonů s CD, v jedné učebně je i televize s videem a DVD. V každé třídě je počítačová sestava s tiskárnou. Jedna třída slouží také jako počítačová učebna se čtyřmi počítači, kromě nich mají žáci k dispozici šest notebooků. Škola nemá vlastní tělocvičnu.
Základní škola Habartov, Karla Čapka 119	Habartov	600	277	323	Škola má charakter pavilónové školní budovy. Areál tvoří tři pavilony a tělocvična. Pavilon A slouží celému druhému stupni. Pavilon B má 1. stupeň, jsou zde kabinety 1. stupně, hudební výchovy. V přízemí je školní dílna a učebna výpočetní techniky. Pavilon C má svou vlastní nově zrekonstruovanou kuchyň.
Základní škola Bukovany, Bukovany 146	Bukovany	260	128	132	

Základní škola Kynšperk nad Ohří, J.A. Komenského 540	Kynšperk n. Ohří	1080	440	640	Úplná škola s devíti postupnými ročníky. Škola se zaměřuje na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola je umístěna v centru města, tvoří ji čtyři budovy (budova I. stupně, pavilony A, B, C) a dále budova tělocvičny, budova školní jídelny a budova DDM.
Základní a mateřská škola Libavské Údolí, Libavské Údolí 109	Libavské Údolí	50	24	26	Základní škola s 1.- 4. ročníkem, školní jídelnou a družinou. Škola je na velmi dobré úrovni jak po stránce materiálního vybavení, tak i vzhledu. V roce 2003 byly ve škole provedeny úpravy včetně přestavby kuchyně. V roce 2005 bylo vybaveno školní hřiště dřevěnými prolézačkami. V roce 2008 byla budova ZŠ zateplena, provedena výměna oken.
Základní škola a mateřská škola Rovná, Rovná 36	Rovná	100	14	86	
Základní škola Horní Slavkov, Nádražní 683	Horní Slavkov	390	166	224	Na škole je celkem 9 tříd od 1. do 9. ročníku. Kladem školy je téměř 100% kvalifikovaných učitelů. Při škole je v provozu školní družina s 2 odděleními, školní jídelna. Patří k ní i samostatný pozemek, atletické hřiště, basketbalové hřiště, dále nově vybudované informační středisko pro žáky školy a jejich rodiče, učebna matematiky a fyziky, učebna výpočetní techniky a nová učebna výtvarné výchovy. V současné době buduje multimediální učebnu. Jedinou nevýhodou je pouze jedna malá tělocvična.
Základní škola Horní Slavkov, Školní 786	Horní Slavkov	500	313	187	Škola prošla rozsáhlou rekonstrukcí. Součástí školy jsou dvě tělocvičny a sportovní areál s hřištěm na kopanou, košíkovou a atletickým sektorem; při výuce využívá řadu odborných pracoven včetně dvou počítačových a nové multimediální.
Základní škola praktická, základní škola speciální a základní umělecká škola Habartov, Komenského 312	Habartov	60	15	45	Od roku 2003 prošla Základní škola praktická a Základní škola speciální v Habartově mnoha změnami. Ve škole jsou třídy Základní školy praktické - původně zvláštní školy a Základní školy speciální - původně pomocné školy. Rovněž je v provozu školní družina a od školního roku 2005/2006 i přípravná třída pro budoucí školáky ZŠ a kurz získání základů vzdělání, kterého využívají dívky z ÚSP v Ha-

					bartově.
Základní škola praktická, základní škola speciální Chodov, Nejdecká 254	Chodov	130	71	59	Škola vzdělává děti s lehkým až středně těžkým mentálním handicapem, kombinovanými vadami, specifickými poruchami učení, poruchami pozornosti, chování a žáky s narušenou komunikační schopností, kteří jsou zařazeni do 2 přípravných tříd, 5 tříd ZŠ praktické a 3 tříd ZŠ speciální. Výuka je realizována ve velmi pěkném, moderním prostředí. Každá kmenová třída má svoji učebnu. Odborné předměty jsou vyučovány v odborných učebnách: dvou interaktivních, počítačové, cvičné kuchyni, specializované učebně pro speciálně pedagogické nápravy a logopedii a školních dílnách. Učitelé a žáci využívají ve výuce 5 interaktivních tabulí. K budově patří rozlehlý školní pozemek s udržovanou školní zahradou. Ve školním roce 2002/ 2003 bylo vybudováno k budově cvičeben nové sportovní hřiště a doskočiště pro skok daleký.
Základní škola praktická, základní škola speciální Horní Slavkov, Poštovní 654	Horní Slavkov	96	55	41	Základní škola praktická a Základní škola speciální Horní Slavkov je plně organizovaná základní škola se všemi ročníky praktické školy, třídou školy speciální a dvěma třídami základní školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí školy je také přípravná třída, která je určena pro žáky s odkladem školní docházky a žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí. Škola je vybavena kromě tříd též odbornými pracovny: kuchyňky, pracovna dívek, dřevo a kovodílna, herna, počítačová učebna, promítárna s televizí a videem. Dalšími prostorami jsou: tělocvična, cvičebna, herna pro stolní tenis, školní družina, logopedická pracovna, k dispozici je také rozlehlá školní zahrada.

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele, vlastní šetření

ZŠ Sokolov B.Němcové+Běžecká = Běžecká, ZŠ Chodov B21+B31. V této tabulce je započítána i soukromá škola – proto neodpovídá počet žáků předchozím tabulkám, kde jsou počítány jen žáci ve školách zřizovaných obcí.

Tabulka 35: Tab. 3.19. Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30.9. 2013	11162	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	0	----	----
Počet žáků k 30.9. 2012	6521	4641	58,4
Předpoklad ke konci roku 2018	8382	2780	75,1
Předpoklad ke konci roku 2023	6064	5098	54,3

Zdroj: výkaz MŠMT, ČSÚ, vlastní šetření

Vzhledem k demografickému trendu byly předpoklady spočítány tak, že 2018 = součet narozených dětí v ORP v letech 2003-2012 a 2023 = 2014-7%, a z toho odhadu plyne, že v roce 2018 i 2023 bude výrazný přebytek kapacity nad očekávaným počtem dětí.

Předškolní vzdělávání

Tabulka 36: Tab. 3.20. Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
Obec	34	2471	99	2453	1	18
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník	1	44	2	44		
celkem:	35	2515	101	2497	1	18

2011/2012						
Obec	34	2471	98	2453	1	18
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník	1	34	2	34		
celkem:	35	2505	100	2487	1	18

2010/2011						
Obec	34	2375	95	2356	1	19
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník	1	24	1	24		
celkem:	35	2399	96	2380	1	19

2009/2010						
Obec	34	2341	95	2322	1	19
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník	1	15	1	15		
celkem:	35	2356	96	2337	1	19

2008/2009						
Obec	34	2271	92	2252	1	19
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník		0				
celkem:	34	2271	92	2252	1	19

2007/2008						
Obec	34	2216	91	2197	1	19
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník		0				
celkem:	34	2216	91	2197	1	19

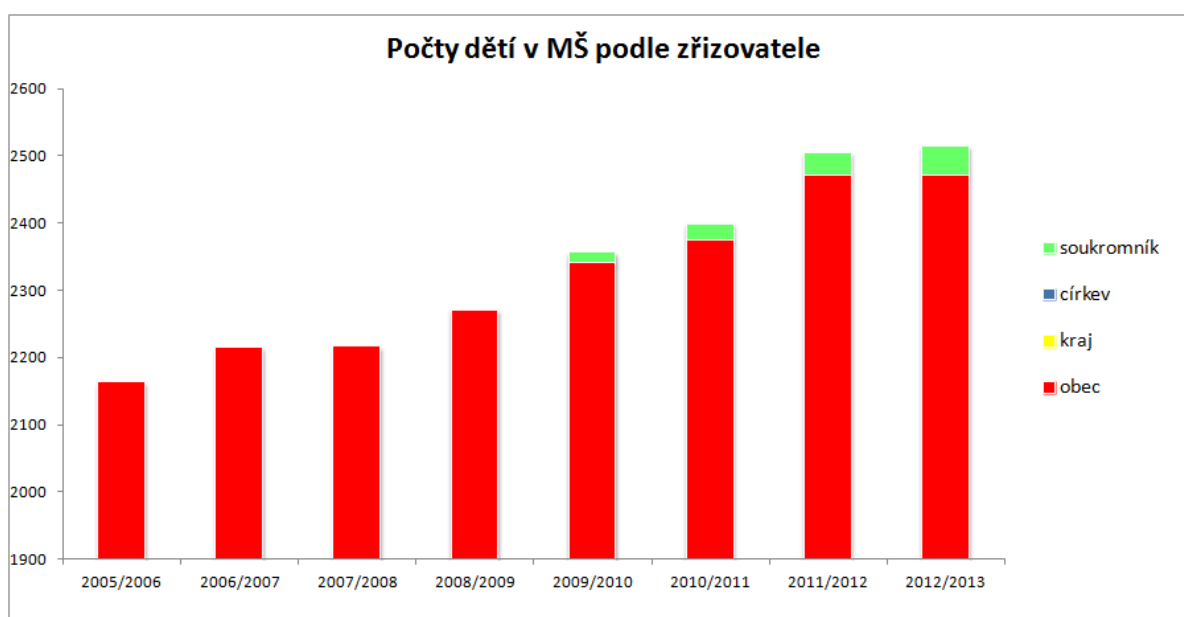
2006/2007						
Obec	35	2215	91	2196	1	19
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník		0				
celkem:	35	2215	91	2196	1	19

2005/2006						
Obec	35	2163	87	2146	1	17
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník		0				
celkem:	35	2163	87	2146	1	17

Zdroj: VýkazMŠMT, webové stránky zřizovatele

V Lokti 1MŠ - 2 budovy. Speciální třída je pouze 1 a to v MŠ v Habartově. Speciální třídy zřejmě nejsou oficiálně, ale děti s problémy jsou začleňovány do běžných tříd. Na konci školního roku 2005/2006 byla zrušena MŠ v Kynšperku nad Ohří v Zahradní ulici. V roce 2008/2009 byl evidentně velký zájem o MŠ - což byl důvod pro vznik soukromé MŠ v Sokolově.

Graf 3: Graf 3.2. Počty dětí v MŠ dle zřizovatele

MŠ v ORP

Tabulka 37: Tab. 3.21. MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	34	30	99	2453	189,9	12,917	24,778	72,147
2011/2012	34	30	98	2453	185,2	13,245	25,031	72,147
2010/2011	34	30	95	2356	175,6	13,417	24,8	69,294
2009/2010	34	30	95	2322	172,4	13,469	24,442	68,294
2008/2009	34	30	92	2252	167,4	13,453	24,478	66,235
2007/2008	34	30	91	2197	162,1	13,553	24,143	64,618
2006/2007	35	31	91	2196	154,7	14,195	24,132	62,743
2005/2006	35	31	87	2146	158,8	13,514	24,667	61,314

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele

Mateřské školy se s největší pravděpodobností nenaplnují proto, že většina mateřských škol je na menších obcích, kde je celkově málo dětí. Do mateřských škol jezdí děti i z okolních obcí. Ve školním roce 2005/2006 a 2006/2007 bylo málo dětí, což vedlo k uzavření 1 MŠ, poté nastal boom, který zapříčinil vznik soukromé mateřské školy, a to v Sokolově. V roce 2005/2006 byla uzavřena MŠ, ale v evidenci byla ještě pro rok 2006/2007 vedena. Ve třídách je stejný počet dětí, ale pedagogů je více.

Tabulka 38: Tab. 3.22. SOUKROMÉ MŠ (např. firemní mateřské školy atd.)

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet tříd /z toho spec.	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	1	0	2	44	2,4	18,333	22	44
2011/2012	1	0	2	34	4,2	8,095	17	34
2010/2011	1	0	1	24	1	24	24	24
2009/2010	1	0	1	15	1	15	15	15

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele

Soukromá MŠ má úspěch, neboť jí roste počet dětí.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Tabulka 39: Tab. 3.23. ZŘIZOVANÉ OBCEMI

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	187,9	24,3	13%
2011/2012	183,2	23,5	13%
2010/2011	173,6	18,5	11%
2009/2010	170,4	14	8%
2008/2009	165,4	11,6	7%
2007/2008	160,1	8,2	5%
2006/2007	153,7	9,4	6%
2005/2006	156,8	8,5	5%

Zdroj: Výkaz MŠMT

Roste nekvalifikovanost v MŠ. Toto by se mělo od září 2014 změnit, už nebude možnost zaměstnat nekvalifikovaného učitele. Vedení mateřských škol se bude snažit získat učitele kvalifikované a učitelé bez kvalifikace by si ji měli doplnit. To může být problém (odchod kvalifikovaných do starobního důchodu a chybějící náhrada). Určitou možností je využít Střední pedagogické školy v Karlových Varech k doplnění vzdělání.

Tabulka 40: Tab. 3.24. SOUKROMÉ MŠ (např. firemní mateřské školy, atd.)

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	2,4	2,4	100%
2011/2012	4,2	2,6	62%
2010/2011	1	1	100%
2009/2010	1	1	100%

Zdroj: Výkaz MŠMT

Soukromá MŠ řeší potřebu mateřské školy, ale za cenu nekvalifikovaných pracovníků. Přesto sem rodiče dávají více a více dětí, protože mají zřejmě pocit, že děti dostanou lepší péči.

Tabulka 41: Tab. 3.25. Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		2702	2471	231	
MŠ Březová, Komen- ského 11	Březová	55	53	2	Budova mateřské školy je jednopodlaž- ní a je obklopena rozlehlou zahradou, která dětem poskytuje prostor ke hrám, k pohybovým aktivitám a je zdrojem kontaktů dětí s přírodou a zdrojem krásných zážitků. Velká pozornost ve výchovném půso- bení je věnována vyjadřovacím schop- nostem dětí, prevenci vadné výslovnos- ti, diagnostice výslovnosti a nezbytné spolupráci s rodinou v této oblasti.
MŠ Březová, Smeta- nová 218	Březová	79	77	2	
MŠ Dolní Rychnov, Šafaříkova 17	Dolní Rychnov	50	50	0	V současné době jsou otevřeny dvě heterogenní třídy ve věku 3 - 6 let. Kaž- dá třída má hernu, šatny a sociální zaří- zení. Pro odpočinek slouží společná ložnice. U mateřské školy je veliká za- hrada s dopravním hřištěm, pískoviš- tům, vybavená tělocvičným náradím (průlezy, lana, lavičky). Výchovný pro- gram dětí je pod odborným vedením kvalifikovaných učitelek zaměřen na všestranný rozvoj osobnosti dítěte s cílem přispívat ke komplexní přípravě dítěte na vstup do školy. Vzdělávací činnost je obohacena o hru na zobco- vou flétnu, logopedickou činnost a o práci s keramickou hlinou.
MŠ Chodov, Nerudo- va 915	Chodov	427	427	0	Mateřská škola Chodov je v současné době jeden právní subjekt, který sdru- žuje 4 mateřské školy (pracoviště, místa poskytovaného vzdělávání), tj. MŠ Ne- rudova 915, Školní 737, Zahradní 729 a U Koupaliště 811.

MŠ Královské Poříčí, Lázeňská 86	Královské Poříčí	40	40	0 Mateřská škola s celodenním provozem je umístěna v patrové budově vilového typu, kterou obklopuje rozlehlá zahrada s udržovanou flórou. Mateřská škola prošla v posledních dvou letech velkými změnami. Byla provedena rozsáhlá rekonstrukce sociálního zařízení pro děti i zaměstnance školy jak v přízemí, tak v patře budovy, která umožnila navýšit kapacitu mateřské školy z 35 na 40 dětí. Během hlavních prázdnin se uskutečnila izolace budovy včetně asanace sklepních prostor. Podařilo se vybavit obě třídy novým dětským nábytkem v souladu s hygienickými předpisy, didaktickými pomůckami a audiovizuální technikou.
MŠ Loket, Sportovní 561, Tyršovo nám.3	Loket	104	104	0 Mateřská škola Loket, okres Sokolov, vznikla sloučením 1. Mateřské školy v Lokti a 3. Mateřské školy v Lokti v jeden právní subjekt s tím, že 1. Mateřská škola se stala odloučeným pracovištěm a to od 1.1.2003. První objekt mateřské školy se nachází ve Sportovní ulici 561, je umístěn v typizované, jednopatrové, panelové budově, kde jsou umístěny dvě třídy. V patře je umístěna jedna třída dětí, šatna a toalety pro děti a dospělé, dva kabiny, kuchyňka pro přípravu jídla, ředitelna, prádelna, žehlárna, místnost pro provozní zaměstnance a sprchový kout. V přízemí je umístěna třída, šatna pro děti, učitelky a zaměstnance, kuchyňka, toalety pro děti a zaměstnance, sprchový kout, kuchyň, skladové prostory, spojovací chodba, strojovna, kancelář vedoucí stravování, sklady zásob potravin a mycích prostředků, dvě zahradní místnosti. K této budově patří velká zahrada. Tato budova byla postavena v r.1991. Odloučené pracoviště mateřské školy je umístěno na Tyršově náměstí č. 3 v

					<p>jednopatrové budově stojící v centru staré části města, postavené kolem roku 1870. Tato mateřská škola je dvou-třídní. V dolních prostorách školy se nachází jídelna s výdejnou a přípravnou svačin a místnostmi pro provozní personál, šatna pro první a druhou třídu. Jídlo do zařízení se vozí z mateřské školy ve Sportovní ulici. Přízemí a horní patro spojuje rozsáhlé schodiště s chodbou, sloužící ke stálým výstavám výtvarných prací dětí. V horních prostorech se nacházejí dvě třídy, vstupní hala, toalety, umývárna, metodický kabinet, ložnice a ředitelna. K tomuto odloučenému pracovišti patří malá zahrada.</p>
MŠ Lomnice, Kraslická 36	Lomnice	50	50	0	<p>Mateřská škola, do které docházejí nejen místní děti, ale i děti z blízkých okolních vesnic. Budova školy je netypická svým uspořádáním, protože vznikla přebudováním místní fary. Mateřská škola je dvoutřídní s kapacitou pro 50 dětí. Každá třída má svoji pracovnu, hernu, místnost pro pohybové aktivity, šatnu a sociální zařízení. Prostory tříd jsou členěny na herní a pracovní centra, místa pro odpočinek a pohybové aktivity.</p>
MŠ Nové Sedlo, Sklářská 510, Masarykova 217	Nové Sedlo	86	84	2	1 mateřská škola ve 2 budovách
MŠ Sokolov, K.H.Borovského 1527	Sokolov	72	68	4	<p>Okolo mateřské školy je prostorná, členitá zahrada, kterou lze využívat pro celoroční pobyt dětí venku. Na zahradě je prostorné pískoviště, nad kterým je z části sluneční clona, velký bazén, který je využíván v na otužování dětí a předplavecký výcvik. Nově vybudovaná terasa je využívána k realizaci pracovních a výtvarných aktivit.</p>

MŠ Sokolov, Vrchlického 80	Sokolov	65	65	0	Budova mateřské školy je jednopatrová, typizovaná. Mateřská škola má přiměřeně velké prostory, dětský nábytek, tělocvičné nářadí a zdravotně hygienická zařízení jsou uzpůsobena potřebám a počtu dětí.
MŠ Sokolov, Alšova 1746	Sokolov	104	100	4	Tato čtyřtřídní, typizovaná mateřská škola pro 100 dětí byla uvedena do provozu 1. 2. 1972. Jsou zde tři pavilony. Jeden pavilon je provozní a dva zbyvající pavilony, určené pro vzdělávání dětí, mají vždy dvě třídy. Jednotlivé pavilony jsou propojeny spojovací chodbou. Školní zahrada je rozlehlá a členitá, vybavená dřevěnými zahradními sestavami. Každá třída má své písčoviště. Terén zahrady umožňuje dětem v zimních měsících jízdu na kluzácích. V létě jsou k dispozici přenosné trampolíny, nafukovací bazény a zahradní sprchy. Původní betonový, již nefunkční, bazén byl upraven na hřiště s bezpečnou dopadovou plochou. Celý areál mateřské školy je oplocený. K přístupu do areálu mateřské školy slouží dvě brány, které jsou v době uzavření mateřské školy uzamčeny. Fasáda byla v roce 2012 opravena kolem vstupů do pavilonů určených ke vzdělávání. Mateřská škola je zařazena do další vlny zateplování budov mateřských a základních škol v Sokolově.
MŠ Sokolov, Marie Majerové 1650	Sokolov	108	106	2	

MŠ Sokolov, Kosmonautů 1881	Sokolov	180	175	5	<p>MŠ poskytuje a nabízí</p> <ul style="list-style-type: none"> • logopedickou prevenci v rámci MŠ • tvoření z keramické hlíny - MŠ má vlastní vypalovací pec • výukové hry na PC pro předškoláky • návštěvy divadelních představení v MDK Sokolov • v případě zájmu rodičů výuku angličtiny (za poplatek) - alespoň 7 - 10 dětí • předplavecký výcvik • lyžařský kurz v Mariánských Lázních • výlet do ZOO Plzeň, Chomutov • návštěvu třídního odpadu v Otročině <p>Ve dvou předškolních třídách mají děti tzv. živý koutek, ve kterém se pravidelně starají o rybičky a raky.</p>
MŠ Sokolov, Vítězná 725	Sokolov	110	110	0	<p>Mateřská škola poskytuje individuální přístup ke každému dítěti. Upřednostňuje osobnostně sociální přístup v práci učitelky. Vytváří dětem podnětné prostředí, aby mohlo docházet k rozvoji celé osobnosti každého dítěte.</p>
MŠ Sokolov, Pionýrů 1344	Sokolov	100	100	0	<p>Budova školy prošla celkovou rekonstrukcí.</p> <p>Vybavení tříd je nadstandardní. Výchovně vzdělávací pomůcky zcela vyhovují potřebám dětí a jsou průběžně doplňovány a obměňovány.</p> <p>Byla započata rozsáhlá rekonstrukce školní zahrady.</p>

MŠ Staré Sedlo, Zámecká 100	Staré Sedlo	25	25	0	Jednotřídní mateřská škola je umístěna v budově bývalého zámečku a využívá prostory v 1. podlaží. Pro celodenní pobyt dětí slouží prostorné místnosti, které vyhovují nejružnějším skupinovým i individuálním činnostem, odpočinku a volnému pohybu. MŠ má od OÚ k využívání okolní ohrazený, velký zatravněný pozemek porostlý stromy a keři. Je zde k dispozici zrenovované pískoviště, kolotoč, dětská hrací sestava s horolezeckou stěnou, závěsnou houpačkou a skluzavkou.
MŠ Šabina, Šabina 80	Šabina	24	17	7	Mateřská škola Šabina je jednotřídní MŠ. V létě roku 2010 byla provedena rozsáhlá rekonstrukce: v koupelně namontována nová umyvadla a toalety, sprchový kout. Třída a herna byly propojeny (rozšířen vchod do herny). Udělány nové podlahy. K mateřské škole patří i školní zahrada, která se v současné době zařizuje dle požadavků EU.
MŠ Vintířov, Vintířov 170	Vintířov	60	55	5	Mateřské škola pro 60 dětí s jídelnou a vlastní tělocvičnou. Zajištění logopedické péče pro předškoláky se špatnou výslovností.
ZŠ a MŠ Krajková, Komenského 22	Krajková	50	50	0	
ZŠ a MŠ Svatava, Podlesí 70	Svatava	60	50	10	Mateřská škola je dvoutřídní, umístěna ve velmi pěkném, klidném prostředí v blízkosti lesa. Školu obklopuje rozsáhlá zahrada, která je využívána po celý rok. Škola má dva pavilony, v každém se nachází jedna třída. K pohybovým aktivitám slouží i prostorná tělocvična vybavená množstvím náradí a náčiní. Součástí školy je i školní jídelna.

MŠ Duhová Habartov, Karla Čapka 769	Habartov	84	74	10	Nachází se na okraji města, v těsné blízkosti lesa a luk. Je umístěna na klidném místě, dostatečně přístupném, je bezbariérová. Jedná se o školu pavilónového typu, sestávající z pěti budov, v nichž ve třech jsou třídy s celodenním provozem, jedna budova je uzavřena, hospodářská budova se nachází v pavilonu pátém.
MŠ Habartov, Okružní 111	Habartov	90	68	22	Mateřská škola pro 90 dětí s jídelnou. Mateřská škola se zaměřuje na zdravý tělesný, psychický a sociální rozvoj dítěte s důrazem na samostatnost, tvořivost a sebedůvěru. Pořádá kulturní a společenské akce pro děti i jejich rodiče.
MŠ Bukovany, Bukovany 145	Bukovany	84	55	29	
MŠ Kynšperk n.Ohří, U Pivovaru 367	Kynšperk n.O.	70	65	5	Mateřská škola je státní mateřskou školou, jejím zřizovatelem je město Kynšperk nad Ohří. Budova byla postavena jako typizovaná, její předností je prostornost, dostatek světla v interiérech a vhodné začlenění do přírody.

MŠ Kynšperk n.Ohří, Školní 525	Kynšperk n.O.	141	112	29	<p>MŠ má 2 budovy. Budova MŠ ve Školní ulici je dvoutřídni zařízení, které je umístěno ve velké zahradě plné vzrostlých stromů na okraji města. V přízemí jsou dvě třídy, sociální zařízení pro děti, šatny, kuchyň. V 1. poschodí jsou dvě odpočívárny, sociální zařízení pro děti, kancelář účetní a velká terasa. V suterénu budovy je umístěna kotelna, sklad zeleniny, prádelna a sušárna. V srpnu 2012 proběhla v této budově mateřské školy instalace nového osvětlení.</p> <p>MŠ v Zahradní ulici byla postavena jako trojtřídni mateřská škola v roce 1962. V přízemí je třída, šatny, přípravná jídel, sborovna, ředitelna, sociální zařízení pro zaměstnance. V prvním poschodí jsou 2 třídy a přípravná jídel. V suterénu budovy je kuchyň a technické zázemí školy.</p> <p>Součástí všech tříd je herna, prostor k odpočívání, kabinet na pomůcky, sociální zařízení pro děti. V roce 2004 byla vyměněna okna za plastová.</p>
ZŠ a MŠ Libavské Údolí, L. Údolí 109	Libavské Údolí	25	14	11	
ZŠ a MŠ Rovná, Rovná 38	Rovná	55	7	48	
MŠ Horní Slavkov, Dlouhá 1	Horní Slavkov	104	104	0	<p>Zahrada mateřské školy je členěna na dvě části.</p> <p>V obou částech jsou pískoviště, houpačky, průlezky různého typu a přizpůsobené požadavkům bezpečnosti. Tabule na kreslení, dostatek prostoru na hry s míči apod.</p> <p>Na velké terase i na betonovém oválu mohou děti využívat tříkolky, koloběžky.</p> <p>Ve třídách mají děti dostatek hraček a didaktických pomůcek.</p>

MŠ Horní Slavkov, Sportovní 713	Horní Slavkov	120	97	23	Je zařízením pavilónového typu s vlastní jídelnou. Ve třech budovách jsou nyní umístěny čtyři třídy mateřské školy, jedna budova slouží k hospodářským účelům. Prostory bývalých jeslí mají od 1. ledna 2003 pronajaty dětské lékařky, které si v těchto prostorách zřídily ordinace. Samostatná malá tělocvična. K mateřské škole patří prostorná školní zahrada se vzrostlými stromy a terasami. Je vybavena herními prvky a krytým pískovištěm.
MŠ Citice, Citice 200	Citice	50	47	3	Mateřská škola je patrová, složená ze dvou pavilonů. Jeden je pro pedagogickou činnost a školní kuchyň, druhý je dán do pronájmu soukromé firmě, která zde zřídila prádelnu. K pavilonu je přistavěna budova, kde je byt s podnajímníky. V suterénu mateřské školy je kotelna, která je po celkové rekonstrukci. Škola je obklopena zahradou s pískovištěm, průlezkami, skluzavkou, houpačkami.
MŠ Krásno, Radniční 262	Krásno	30	22	8	MŠ je v nevyhovující budově a od září 2014 musí být MŠ přestěhována do budovy nové. Ta se začala v březnu 2014 stavět.

Zdroj: Výkaz MŠMT, webové stránky zřizovatele, vlastní šetření

V Sokolově je soukromá MŠ Mánesova, kapacita 52, počet dětí 44. Ohledně mateřských škol nejsou problémy, mateřské školy jsou dobře situované s dobrým vybavením, snaží se poskytnout dětem kvalitní výuku i trávení volného času. Jen v případě MŠ Krásno byl identifikován problém se stávající budovou, která je již v nevyhovujícím technickém stavu. V březnu 2014 byl položen základní kámen pro stavbu mateřské školy nové, která by se měla v září 2014 otevřít.

Tabulka 42: Tab. 3.26. Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí / kapa- cita v %
Kapacita všech MŠ k 30.9. 2013	2702	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	0	----	----
Počet dětí v MŠ k 30.9. 2013	2471	231	91,5
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	2397	305	88,7
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	2298	404	85

Zdroj: výkaz MŠMT, ČSÚ

Vzhledem k demografickému trendu byly předpoklady spočítány tak, že 2018=2014-3% a 2023=2014-7% a z tohoto odhadu plyne, že v roce 2018 i 2023 bude přebytek kapacity nad odhadovaným počtem dětí.

Tabulka 43: Tab. 3.27. Zařízení jeslového typu

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31.12.2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				12	0
Březová	Baby centrum Slu- nečnice				
Chodov	Mateřské centrum Pavouček		48		
Chodov	Předškolní klub "Je- den Svět"	36	72	12	
Sokolov	Baby club Robinson	3	60		

Zdroj: webové stránky zřizovatele

Zařízení jeslového typu v ORP Sokolov chybí. V obci Březová, Chodov a Sokolov jsou mateřská centra, kam dochází rodiče s dětmi. Předškolní klub "Jeden svět" je pro děti a jejich rodiče, kteří žijí v sociálním vyloučení.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tabulka 44: Tab. 3.28. Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	0	0	0	0
obcemi	58	1510	36	1546
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	3	38	35	73
celkem	61	1548	71	1619

2011/2012				
krajem	0	0	0	0
obcemi	56	1450	29	1479
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	4	50	38	88
celkem	60	1500	67	1567

2010/2011				
krajem	0	0	0	0
obcemi	57	1417	23	1440
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	4	59	33	92
celkem	61	1476	56	1532

2009/2010				
krajem	0	0	0	0
obcemi	57	1425	18	1443
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	4	56	28	84
celkem	61	1481	46	1527

2008/2009				
krajem	0	0	0	0
obcemi	56	1451	30	1481
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	4	48	28	76
celkem	60	1499	58	1557

2007/2008				
krajem	0	0	0	0
obcemi	53	1338	25	1363
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	4	58	28	86
celkem	57	1396	53	1449

2006/2007				
krajem	0	0	0	0
obcemi	52	1348	20	1368
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	5	52	26	78
celkem	57	1400	46	1446

2005/2006				
krajem	0	0	0	0
obcemi	54	1328	19	1347
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	4	42	41	83
celkem	58	1370	60	1430

Zdroj: Výkaz MŠMT

Soukromá ŠD je při soukromé základní škole v Sokolově, ale má 3 oddělení.

Tabulka 45: Tab. 3.29. Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	0	0	0	0	0	0
obcemi	64	61	0	3	3	0
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	3	3	6	0	0	0
celkem	67	0	6	3	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT

Tabulka 46: Tab. 3.30. Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	5	0
Chodov		1	
Sokolov		1	
Habartov		1	
Kynšperk nad Ohří		1	
Horní Slavkov		1	

Zdroj: Výkaz MŠMT, weby zřizovatelů

ZUŠ mají jen největší města, přičemž jen ZUŠ Horní Slavkov má odloučené pracoviště v Lokti, ZUŠ Habartov má odloučené pracoviště v Bukovanech a Krajkové.

Tabulka 47: Tab. 3.31. Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	86	62,2
Chodov	22	16,4
Sokolov	25	20,6
Habartov	8	5,3
Kynšperk nad Ohří	14	9,8
Horní Slavkov	17	10,1

Zdroj: Výkaz MŠMT

Průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců je získán součtem průměrných přepočtených počtů zaměstnanců pracujících v jednotlivých pracovních režimech

Tabulka 48: Tab. 3.32. Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	5	0
Chodov		1	
Sokolov		1	
Habartov		1	
Kynšperk nad Ohří		1	
Horní Slavkov		1	

Zdroj: statistická ročenka MŠMT, weby zřizovatelů, Výkaz MŠMT

SVČ jsou Domy dětí a mládeže, jsou jen v největších městech a nemají žádné pobočky. Jen v Kynšperku nad Ohří se jedná o Středisko volného času při ZŠ J.A. Komenského

Tabulka 49: Tab. 3.33. SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	264	0	3337	0	3337
Chodov	62		781		781
Sokolov	102		1192		1192
Habartov	31		463		463
Kynšperk nad Ohří	43		574		574
Horní Slavkov	26		327		327

Zdroj: statistická ročenka MŠMT, weby zřizovatelů, Výkaz MŠMT

Počet účastníků nebyl v podkladech rozdělen, byly zařazeny do kategorie děti.

Tabulka 50: Tab. 3.34. Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	212,7	16	14,7	182	23,2	12	8,2	3
Chodov	60	3	3	54	4,4	3	1,4	0
Sokolov	65	6	6	53	8,8	4	3,8	1
Habartov	30	2	2	26	3,1	2	1,1	0
Kynšperk nad Ohří	32	2	2	28	1,8	1	0,8	0
Horní Slavkov	25,7	3	1,7	21	5,1	2	1,1	2

Zdroj: Výkaz MŠMT

Práce ve SVČ, kdy jde hlavně o domy dětí a mládeže je především prací externistů, nepedagogů, kteří vedou zájmové kroužky. Nejvíce jich zaměstnává SVČ Chodov a dále Sokolov. Ani jedno SVČ nemá pobočku.

Tabulka 51: Tab. 3.35. Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	49	7670	2855	4945	11995
Březová	3	174	145	29	604
Dolní Rychnov	1	55	55	0	60
Chodov	2	1196	482	714	1232
Královské Poříčí	2	90	45	45	105
Loket	2	113	113	0	230
Lomnice	2	245	56	189	258
Nové Sedlo	2	238	64	174	362
Sokolov	13	3146	864	2473	5354
Staré Sedlo	1	28	28	0	60
Šabina	1	18	18	0	27
Vintířov	1	141	141	0	150
Krajková	2	154	54	100	205
Svatava	1	108	56	52	205
Habartov	3	429	161	268	649
Bukovany	2	171	62	109	320
Kynšperk nad Ohří	3	482	204	278	731
Libavské Údolí	1	44			65
Rovná	1	17			90
Horní Slavkov	4	742	228	514	1198
Čitice	1	52	52	0	56
Krásno	1	27	27	0	34

Zdroj: statistická ročenka školství MŠMT, Výkaz MŠMT

Cílová kapacita kuchyně = sečteny cílové kapacity všech ŠJ v obci, Bukovany ZŠ rok sběru dat pouze 2005, Libavské Údolí společná jídelna pro ZŠ a MŠ, Rovná společná jídelna pro ZŠ a MŠ. Největší volnou kapacitu má Březová, Sokolov, Habartov, Bukovany, Kynšperk nad Ohří, Horní Slavkov.

Tabulka 52: Tab. 3.36. Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem		
obcemi		136,729
církví		
soukromé		

Zdroj: Výkaz MŠMT

Není uveden nepřepočtený stav pracovníků.

Financování

Tabulka 53: Tab. 3.37. Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaná obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	77098770	79011280	80007650	76733300	87432340	85060830	97369040	108795800
ZŠ (jen 1. stupeň)								1640720
MŠ	28540220	31342500	29493250	30465330	31610260	32681750	32493850	33965380
Jiné	3657050	2013480	1807240	1777270	210600	3698070	2759400	2575210
celkem	109296040	112367260	111308140	108975900	121148600	121440650	132622290	146977110

Zdroj: ČSÚ

ZŠ (1.i2.stupeň)- výdaje obcí = §3113 + §3114, ZŠ (jen 1. stupeň) - §3117 uveden jen v roce 2012, MŠ - výdaje obcí = § 3111 + §3112, Jiné - výdaje obcí = §3119. Z tabulek vyplývá, že rostou provozní výdaje (od roku 2009), ale počet dětí/žáků zvolna klesá - viz tabulka 28, nebude-li síť i dále redukována, budou mít zřizovatelé brzy problém tuto síť ufinancovat, což dopadne především na menší obce s menším rozpočtem.

Tabulka 54: Tab. 3.38. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky		259 203	270 912	275 333	273 868	281 807	278 421	292 088	293 446
celkem		164	662	360	553	782	991	644	272
z toho	platy	256 766	268 313	272 727	271 069	278 858	275 547	288 989	290 696
	ostatní osobní náklady	986	242	637	953	562	964	454	159
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje		2 436	2 599	2 605	2 798	2 949	2 874	3 099	2 750
		178	420	723	600	220	027	190	113
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje		103 886	109 266	108 628	106 221	106 783	102 587	106 035	110 576
celkem		543	077	256	150	545	507	927	102
neinvestiční výdaje		366 089	380 178	383 961	380 089	388 591	381 009	398 124	404 022
celkem		707	739	616	703	327	498	571	374

Zdroj: ČSÚ

Výdaje ze SR rostou i přes pokles žáků. To bylo způsobeno především zvyšováním platů pedagogických pracovníků. V porovnání s provozními výdaji (tab.43) jsou výdaje ze SR zhruba 2,5-3 násobné. Pokud stát bude vyvíjet tlak na optimalizaci sítě základních škol, bude to prostřednictvím prostředků přidělovaných na platy zaměstnanců.

Tabulka 55: Tab. 3.39. Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	87 237 590	37173,432	348,112
základní školy	247 835 175	41792,795	1063,020
gymnázia	0	0	0
stravování MŠ, ZŠ	18 965 111	3186,938	56,070
školní družiny a kluby	13 284 816	8513,780	24,944
základní umělecké školy	26 835 266	12623,655	70,416
využití volného času	9 864 416	3505,186	45,720
celkem použité finanční prostředky	404 022 374	19428,226	371,940

Zdroj: Sběr dat na KÚ, vlastní šetření

Tabulka 56: Tab. 3.40. Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	:	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	70 208 000	106 084 000
Březová	2 552 000	5 509 000
Dolní Rychnov	400 000	460 000
Chodov	13 424 000	16 964 000
Královské Poříčí	632 000	1 655 000
Loket	2 520 000	4 320 000
Lomnice	1 520 000	3 710 000
Nové Sedlo	2 240 000	4 921 000
Sokolov	27 128 000	29 204 000
Staré Sedlo	200 000	180 000
Šabina	136 000	215 000
Vintířov	920 000	2 507 000
Krajková	1 032 000	2 500 000
Svatava	728 000	1 711 000
Habartov	3 472 000	7 482 000
Bukovany	1 464 000	3 200 000
Kynšperk nad Ohří	4 936 000	6 326 000
Libavské Údolí	304 000	800 000
Rovná	168 000	2 989 000
Horní Slavkov	5 880 000	10 270 000
Čitice	376 000	761 000
Krásno	176 000	400 000

Zdroj: Sběr dat u jednotlivých zřizovatelů - obcí

Příjem obcí na školství tvoří procentický podíl ze sdílených daní. Z tabulky je patrné, že tento podíl nepostačuje na pokrytí nákladů spojených s provozem zařízení a většina obcí na školství doplácí z rozpočtu. Obce, které mají vlastní základní školu, doplácí více, než obce, kde škola není.

Tabulka 57: Tab. 3.41. Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
celkem				
Sokolov	ZŠ Pionýrů 1614 – vnitřní rozvody, voda, kanalizace, elektro, sociální zařízení	2015 - 2023	20 mil Kč	
	ZŠ Rokycanova 258 – vnitřní rozvody, voda, kanalizace, elektro, fasáda, střecha, základové zdivo, svítidla, rekonstrukce dvora	2015 - 2023	30 mil. Kč	
	ZŠ Běžecká 2055 – vnitřní rozvody, voda, kanalizace, elektro, sociální zařízení, podlahy, základové zdivo, rekonstrukce dvorního traktu	2015 - 2023	40 mil. Kč	
	ZŠ Švabinského 1702 – vnitřní rozvody, voda, kanalizace, elektro, sociální zařízení, základové zdivo	2015 - 2023	25 mil. Kč	
	ZŠ Křížíkova 1916 – vnitřní rozvody, voda, kanalizace, elektro, sociální zařízení, oplocení, základové zdivo	2015 - 2023	20 mil. Kč	
Horní Slavkov	ZŠ Školní – centrální vývařovna + jídelna ZŠ		25 mil.	vzhledem k výši investice nelze odhadnout datum realizace
	ZŠ Nádražní – zateplení		10 mil.	dtto
	ZŠ Nádražní – rekonstrukce sociálního zázemí		0,9 mil.	dtto
	ZŠ Nádražní – rekonstrukce budovy 1. stupně		8 mil	dtto
Kynšperk nad Ohří	Rekonstrukce WC (2x)	2015	1, 11mil. Kč	DDM, ŠJ
	Rekonstrukce školní jídelny	2015-2016	8 mil. Kč	Celková
	Rekonstrukce odborných učeben (3x)	2015	2,5 mil. Kč	

	Oprava plochy mezi pavilony	2014 – 2015	2 mil. Kč	
	Revitalizace školní zahrady	2015	0,8 mil. Kč	
	Rekonstrukce školy		18 mil. Kč	stará budova - rekonstrukce fasády, výměna oken, výměna kotlů a rozvodů, spojovací chodba, tělocvična apod.
Bukovany	Rozvody vody	2019	0,350 mil. Kč	
Loket	Rekonstrukce budovy vnitřní			
Březová	Protihluková opatření hřiště	2015	2 mil. Kč	

Zdroj: Sběr dat u jednotlivých zřizovatelů - obcí

Do tabulky byla zahrnuta jen ta zařízení, která poskytla údaje.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tabulka 58: Tab. 3.42.

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	kvalita vyučování, kvalifikovanost učitelů, nezrušení školy, zájmové kroužky, dostupnost ŽS v blízkosti	odchod dětí do jiné školy, účinný tlak na vedení školy a zřizovatele, stížnost na orgány státní správy, medializace	SRPŠ, standardní kanály (radniční listy, www stránky, periodický tisk)	spolek na podporu školy, zveřejňování výročních zpráv škol a školských zařízení, informace rodičům na třídních schůzkách, dny otevřených dveří
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	dostatečná kapacita ve školách a školských zařízeních v místě bydliště nebo v místě pracovního působení, kvalita školského zařízení, kvalitní techn.stav a vybavení školy	neumístění dítěte do školy, tlak na zřizovatele, medializace	informování standardními kanály (radniční listy, www stránky, periodický tisk,	sledování demografického vývoje, dny otevřených dveří, návštěvy MŠ, sloučení MŠ do ZŠ
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	přátelské prostředí, vstřícnost učitelů, kvalifikovanost, volnočasové aktivity, moderní vybavení škol, výměnné pobyty v zahraničí, adekvátní reakce při problémech (např. šikana)	patologické jevy, snižování vzdělání v regionu, zvyšování podílu nezaměstnaných, snížení úrovně obce, růst kriminality, medializace, fyzické útoky na učitele	standardní komunikace mezi dětmi, žáky a školským zařízením, vybudování schránky důvěry	školní parlament, proškolení zaměstnanci, školní psycholog

Pedagogové a další zaměstnanci	dobré finanční ohodnocení, společenská prestiž, jistota zaměstnání, zájem žáků o vzdělání, dobré vztahy na pracovišti, podpora od vedení, v případě potřeby asistent pedagoga, nefinanční bonusy, ocenění práce	nezájem o kvalitní výuku, pasivita, nulová aktivita mimo prac.dobu, syndrom vyhoření, fyzické útoky, negativní mediální odezva, odbory, naplněnost tříd, neplnění si pracovních povinností	žakovská knížka, rodičovské schůzky, bakaláři, konzultační hodiny pro rodiče, komunikace s představiteli SRPŠ,	předávání zkušeností pedagogů jednotlivých předmětů mezi školami, atraktivní školení, ústní i písemné ocenění, soutěž Zlatý Ámos
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	zajistit vzdělání dětem/žákům z obce, zajistit provoz a investice školy, možnost dalšího rozvoje obce - příchod mladých rodin, maximální využití budovy, nabídka mimoškolních aktivit	nedostatečné finanční prostředky na provoz MŠ, ZŠ, dopravní obslužnost, odchod mladých rodin, "válka" vedení školy s vedením obce, málo žáků (=málo peněz na platy)	pravidelné porady na radnici, návštěvy škol a školských zařízení, komunikace představitelů obcí a škol v rámci mikroregionu	Strategický plán rozvoje obce, meziobecní spolupráce
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	zajistit vzdělání dětem z obce, nezajišťovat provoz a investice školy, zajistit dopravní obslužnost žákům z obce - obecní autobus, zajistit mimoškolní aktivity	nebude přispívat na chod školy v sousedních obcích, nebude podporovat mimoškolní aktivity v obci	jednání mezi obcemi, veřejná zastupitelstva, radniční periodika, www stránky	meziobecní spolupráce, strategické plánování
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	udržet školu, získat podporu, spolupráce s ostatními školami, kvalitní pedagogové	nedostatek zdrojů, změny v legislativě, rychlé uzavření školy (kam s dětmi?)	spolupráce mezi školami, informační kanály	nepřehlížení těchto škol ze strany vedení obcí, zaměření ze strany budoucích zaměstnavatelů
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	kvalita a "viditelnost" školy	absence sponzorů, malé aktivity (přednášky, představení,...)	osobní setkání, email, oficiální žádosti	nabídka reklamních ploch, prezentace při rodič. schůzkách
Velcí zaměstnavatelé	kvalita a dostupnost	zastavení sponzo-	osobní setkání,	společné projekty,

	škol pro děti svých zaměstnanců, spojení rodiče (zaměstnanci firmy)	ringu, tlak na představitele obcí	email, oficiální žádosti	mediální prezentace
Kraje	rozdělení fin.prostředků ze SR, v pořádku výkaznictví, začlenění dětí s poruchami učení a fyz.handicapované	nedostatek finančních prostředků, negativní publicita	standardní	zvat představitele kraje na dny otevřených dveří, hledat sponzory k příspěvkům na začlenění handicapovaných dětí
Stát	dodržování zákonů, kvalitní a dostupné školy, efektivní vynakládání státních příspěvků	kontroly ČŠI, pozastavení financí ze SR,	výroční zprávy, www stránky školy	komunikace s představiteli státní správy
Dodavatelé výrobků a služeb	dodávat škole materiál a služby, včasné placení účtů, růst objemu odebraných služeb a materiálu, spokojenost	penále z prodlení, návrh na konkurs, negativní mediální prezentace	standardní	pravidelné setkání vedení škol s představiteli dodavatelů

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tabulka 59: Tab. 3.43.

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	5	10	komerční využití prostor školy mimo výuku v rámci možností, další doplňková činnost	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	2	4	8	využití projektů poskytujících dotace z EU	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	1	5	5	projekty EU ze kterých lze přispět na platy zaměstnanců mimo prac.dobu (vzdělávání dospělých)	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	3	4	12	mezi-obecní spolupráce, dopravní obslužnost	Obce daného území

Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	4	5	20	mezi-obecní spolupráce, nabídka pozemků pro výstavbu rod.domů	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	4	3	12	mezi-obecní spolupráce, projekty EU (školní mikrobuse)	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	6	mezi-obecní spolupráce	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	2	5	10	jednání s krajem	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	4	3	12	jednání s poslanci za příslušný obvod, upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území
Zvýšení povinné administrativy	3	3	9	upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	informování zřizovatelů, projekty EU	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	3	6	informování zřizovatelů, projekty EU	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	4	8	výběr kvalitních ředi-	Obec zřizující ZŠ, MŠ

				telů	
Nízká kvalita výuky	2	4	8	sledování kvality výuky	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	2	3	6	sledování kvality výuky	Konkrétní ZŠ, MŠ

3.1.4. SWOT analýza školství

Tabulka 60: Tab. 3.44.

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ol style="list-style-type: none"> Již proběhlá optimalizace sítě škol (redukce škol v Sokolově a Kynšperku). Fungující soukromá MŠ a ZŠ. Střední pedagogická škola v regionu usnadňuje možnost doplnit si vzdělání pro pedagogy v MŠ. Fungující ZUŠ, které mají zkušenost s pobočkami. Ochota představitelů obcí k financování "svých" škol Ochota představitelů obcí k vzájemné spolupráci Perspektivní, moderní, nově zrekonstruovaná střední škola v území ORP (ISŠTE Sokolov) 	<ol style="list-style-type: none"> Nedostatek kvalifikovaných pedagogů v MŠ i ZŠ Nedostatečná dopravní obslužnost některých částí regionu. Rozlehlost regionu a vzdálenost některých obcí (N. Ves, Rovná) od hlavních tras. Vysoká nezaměstnanost a nízké platy znamenají slabou poptávku po soukromých zařízeních předškolního vzdělávání.
Příležitosti:	Hrozby:
<ol style="list-style-type: none"> Možnosti využití fondů EU k rekonstrukcím a dovybavení škol. Přeshraniční spolupráce ze SRN. Vládou stanovená priorita vzdělanostní ekonomiky by mohla přinést více peněz do systému. Státní podpora i jiného typu předškolního vzdělání, než jsou obecní mateřské školy. Možnost využít střediska volného času (domy dětí) i k pravidelným aktivitám v jiných obcích (kroužky) 	<ol style="list-style-type: none"> Klesající počet dětí vinou záporného salda přírůstku obyvatelstva a záporné migrace způsobí nenaplněnost kapacit a s tím spojené klesající finance ze státního rozpočtu. Časté změny legislativy, nejen zákona o pedagogických pracovnících, na které nebudou školy a jejich zřizovatelé připraveni. Zpříšňující se podmínky (hygienické, personální,...) pro provoz škol a školských zařízení.

Ve správním území velmi dobře funguje meziobecní spolupráce, i přes potíže jednoho dobrovolného svazku obcí je ochota mezi obcemi spolupracovat právě v oblasti školství. Oblast předškolního a základního vzdělávání v území ORP Sokolov je výrazně ovlivněna celkovými podmínkami území. Jde především o stárnutí populace s celkovým úbytkem obyvatel. Tento úbytek je jak přirozenou cestou (nižší natalita, než mortalita), tak nižším počtem přistěhovaných než vystěhovaných. Přirozenými centry regionu jsou hlavně města Sokolov, Chodov, Kynšperk nad Ohří, Horní Slavkov a Habartov. Díky nabídce školních, ale i mimoškolních aktivit, a také tím, že do nich jezdí obyvatelé obcí za prací, stahují žáky do svých škol a školských zařízení. Zvláště menší a vzdálenější obce tak bojují o každého žáka pro své zařízení. I z důvodu nízkých průměrných příjmů funguje v území jen jedna soukromá škola, pochopitelně v městě Sokolově. Mateřské i základní školy jsou však ve velmi dobrém technickém stavu. Výhodou je též existence více středních škol, zvláště gymnázia a ISŠTE v Sokolově, která má nově zrekonstruované prostory a spolupracuje s největším zaměstnavatelem v kraji (Sokolovská uhelná, p.n., a.s.).

Lze očekávat v budoucnu změny zákonů upravujících předškolní a základní vzdělávání. Prozatím každá změna s sebou nesla vyšší nároky na pedagogické pracovníky a ředitele škol.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Klesající počet dětí odpovídá demografickému trendu v regionu, je zapříčiněn záporným saldem přírůstků obyvatel i zápornou migrací. Nezmění-li se tento trend, bude v krátkodobém horizontu výrazný nadbytek kapacit ve školách a zařízeních pro předškolní a základní vzdělávání. Nejvíce ohroženými jsou v tomto aspektu školy a školská zařízení v obcích, kde je již dnes nejnižší průměrný počet žáků ve třídě. V případě, že stát změni svou politiku ve financování přímých nákladů na vzdělávání a tyto podmínky zpřísní, nebudou moci některé obce převzít toto financování k tíži svého rozpočtu. V současnosti je v území jen jedna škola a zařízení předškolního a základního vzdělávání, jehož zřizovatelem není obec. V tomto případě jde o soukromou školu, která se nachází v Sokolově. Teoreticky lze uvažovat o tom, že by v případě rušení některých škol mohlo převzít jeho žáky i na příslušné obci, ale vzhledem k tomu, že průměrné platy jsou v regionu nejnižší v ČR, to není příliš reálné. Dalším problémem, který byl zjištěn, je nekvalifikovanost učitelů, především v mateřských školách, kde od 1. 1. 2015 zákon neumožňuje přijmout pedagoga bez zákonem požadovaného vzdělání. V území dobře fungují základní umělecké školy, které provozují i několik poboček v sousedních obcích. Funkční jsou i střediska volného času, které žádné pobočky nemají.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

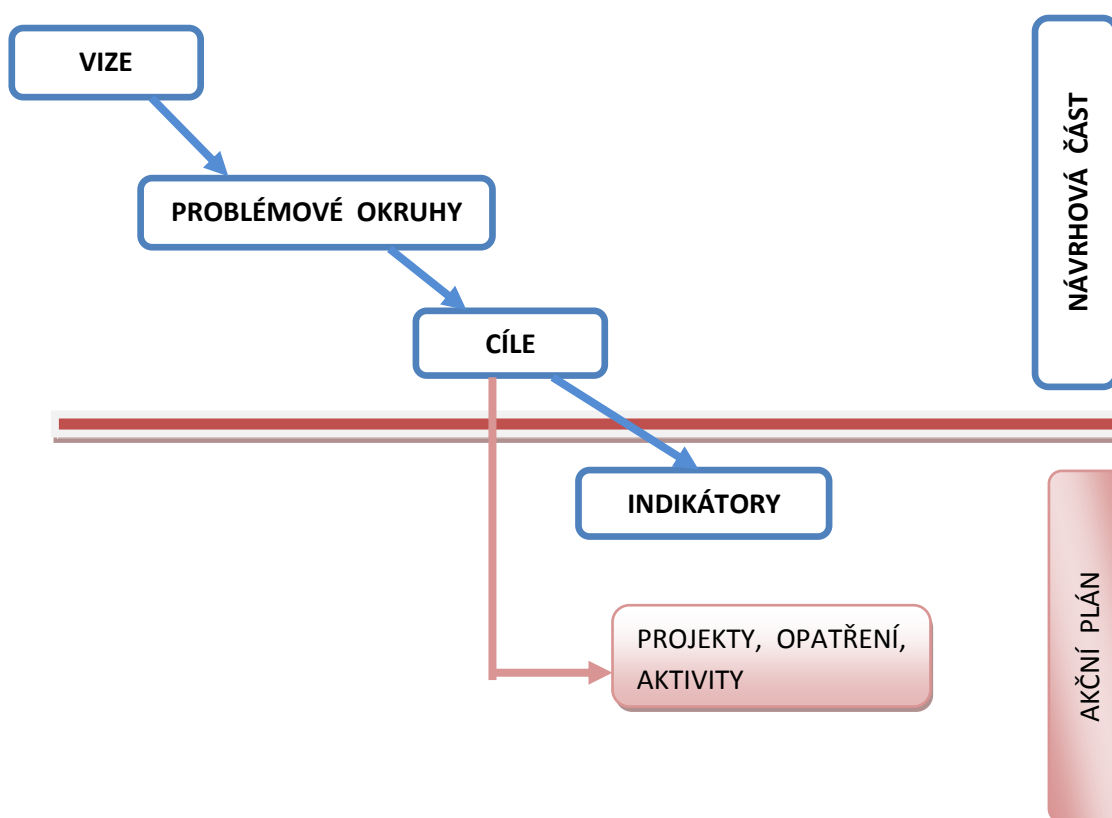
3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

Nejprve byla zpracována analytická část a dále část návrhová. V návrhové části byly zpracovány dva problémové okruhy, které vystihují potřeby území a to nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a

malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci s cílem rozšířit volnočasové aktivity a zapojit rodiče do školních aktivit a dále nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek. Součástí návrhové části je také vize. Vize je formulována jako budoucí stav. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území ORP v budoucnu spolupracovat.

Graf 4: Vztah mezi vizí, problémovými okruhy, cíli a indikátory

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství a předškolní vzdělávání.

Tabulka 61: Vize v oblasti školství

Vize meziobecní spolupráce v oblasti školství:		
Školství	Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci	Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek
	Cíl 1.1 Rozšíření volnočasových aktivit	Cíl 2.1 Rekonstrukce škol
	Cíl 1.2 Zapojit rodiče do školních	Cíl 2.2 Modernizace výukových pomůcek a vybavení

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

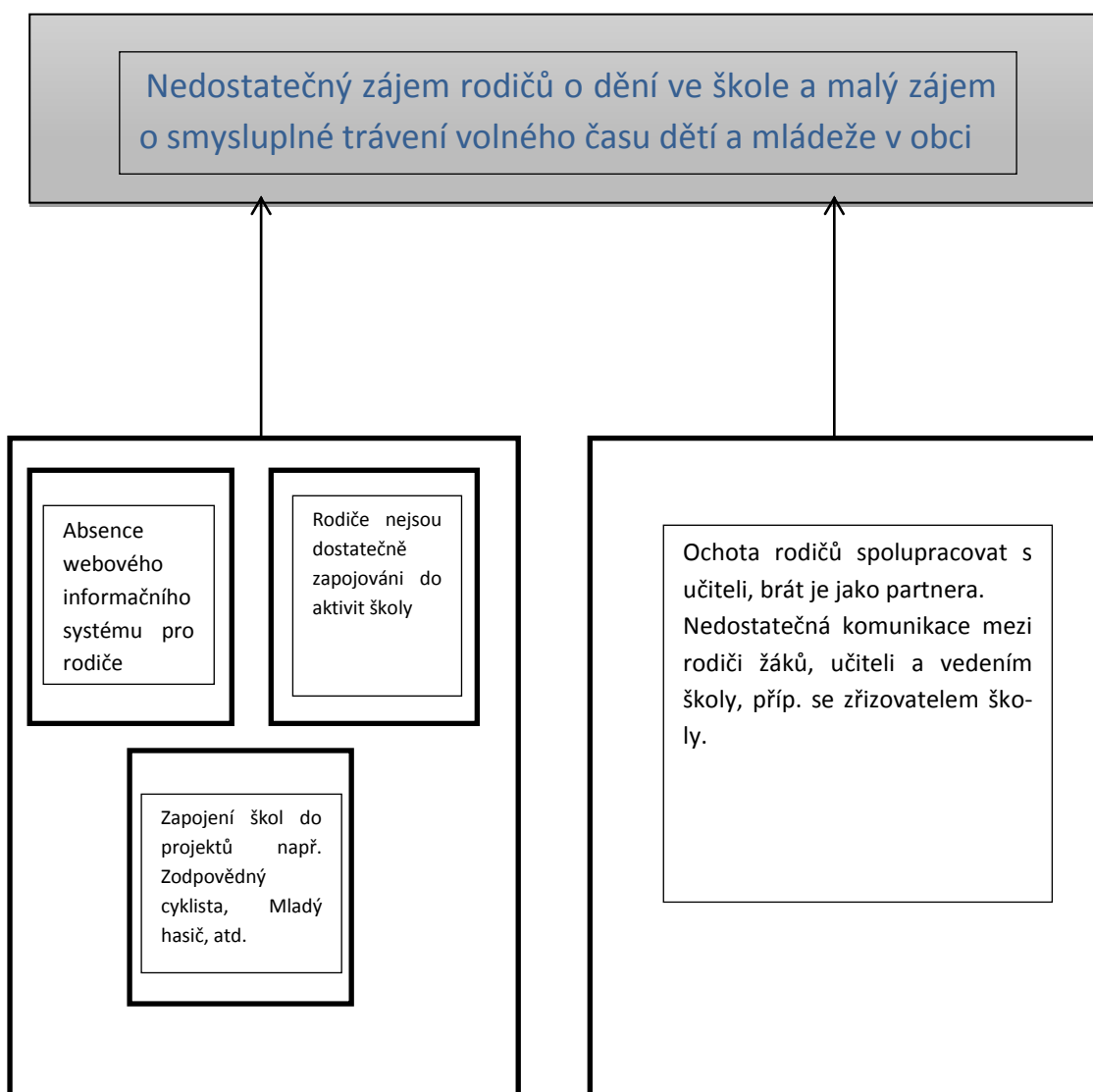
3.2.2.1. Vize

Vize:

Sokolovsko je v roce 2024 úspěšným regionem, kde dobře spolupracují obce mezi sebou. Je také regionem, kde se podařilo zastavit úbytek obyvatelstva a vytvořit podmínky pro příchod nových obyvatel. Funguje zde dostatečná nabídka volnočasových aktivit a zájmových kroužků pro děti a mládež, která reaguje na aktuální požadavky i v menších obcích, a tím se zvětšuje sepjetí obyvatel s obcí.

3.2.2.2. Problémové okruhy

Graf 5: Problémové okruhy školství

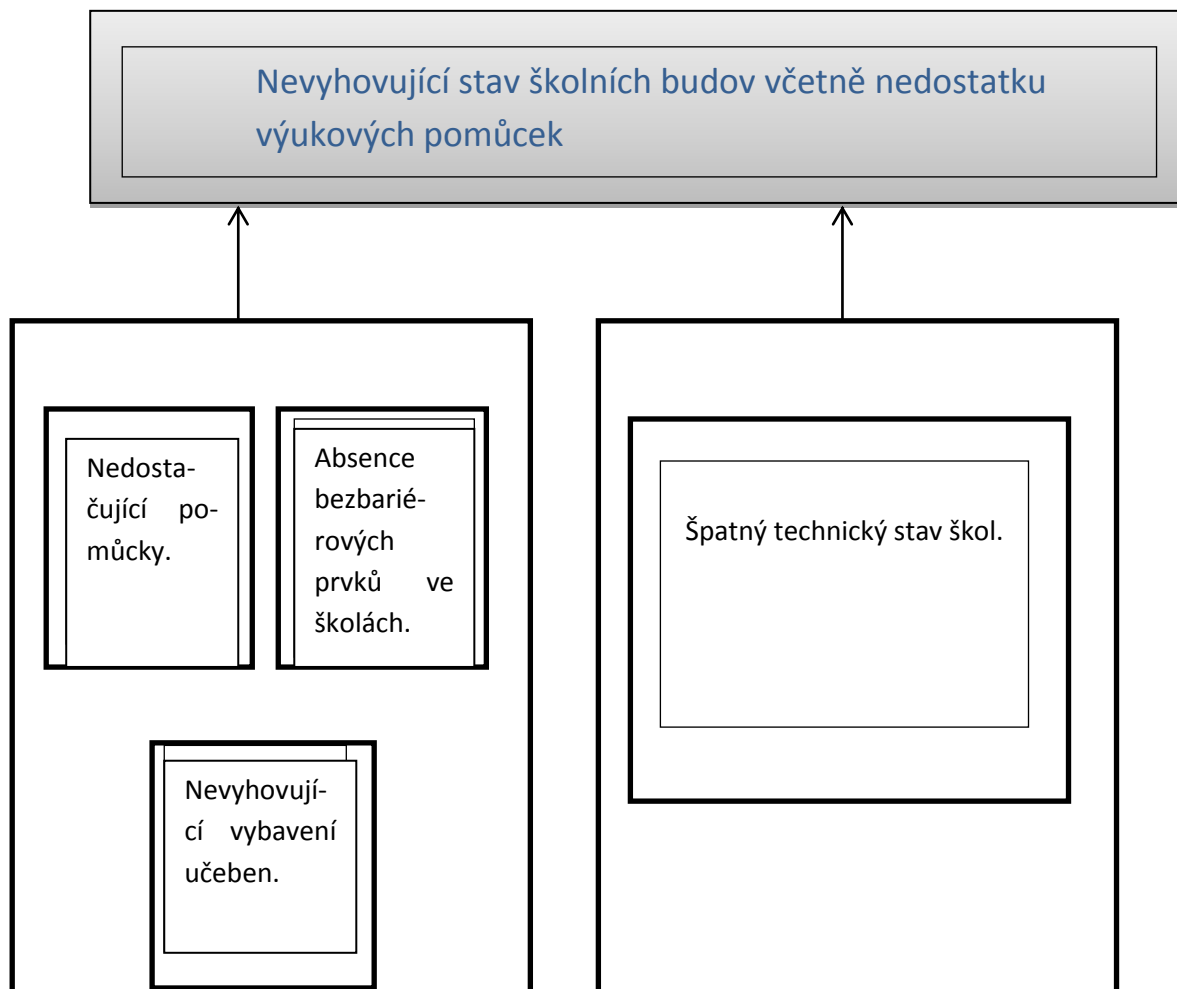
1. Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci

Mezi významné složky školního prostředí patří vzájemné vztahy učitelů, rodičů a žáků. V této oblasti se může projevit zejména to, jak jsou rodiče informováni o dění ve škole, zda mohou ovlivňovat její chod nebo jaké je jednání učitelů vůči žákům. K základním principům optimální spolupráce mezi rodinou a školou patří vnímání rodiče, resp. školy jako partnera, ochota ke komunikaci a kontaktu, vstřícnost, jasná a srozumitelná komunikace, partnerský přístup, dostatek času na řešení konkrétních záležitostí, oboustranná důvěra, otevřenost školy k bližšímu i širšímu okolí, vymezená pravidla a kompetence, vzájemné pochopení.

Jako velmi důležitý problém je fokusní skupinou vnímán nedostatečný rozvoj spolupráce a komunikace mezi rodiči žáků, učiteli a vedením školy, příp. se zřizovatelem školy. Dalším problémem je spolupráce při zlepšení vybavenosti školy a školního prostředí a podpora mimoškolních aktivit dětí (např. kroužky, sportovní akce, apod.). Oblasti spolupráce rodiny a školy je třeba věnovat trvalou pozornost. Začlenění prvků pozitivně ovlivňujících vzájemnou spolupráci do každodenní reality však závisí na ochotě vedení škol i ochotě učitelů samotných. Velkým problémem je vnímána situace, kdy rodiče přestávají chápat učitele jako osobu velmi důležitou v životě dětí a přestávají být ochotni nést kritiku a požadavky učitelů a následně reagovat na jejich přání a popřípadě jim vycházet vstříc. Na druhé straně se snížila schopnost učitelů jasně formulovat a obhajovat před rodiči svou práci. Spolupráce je velmi důležitá v řešení kázeňských přestupků a v případě žákova problému v učení. Komunikace mezi rodinou a školou se formuje postupně od počátku školní docházky. Mezi komunikační formy patří třídní schůzky, záznamy v žákovských knížkách, pracovní sešity dítěte a ukázky jeho práce, konzultační hodiny učitelů, nástěnky pro rodiče u vchodu školy, časopisy, bulletiny, informační letáčky, občasníky, dny otevřených dveří, webové stránky školy nebo školní informační systém. Zapojením škol do různých projektů a „vtažení“ rodičů do dění ve škole, vytvořením a pravidelnou aktualizací webových stránek školy či školním informačním systémem se zájem rodičů prohloubí.

Důsledkem neřešení problému by mohl vzniknout jev, kdy rodiče nebudou se školou komunikovat a brát povinnou školní docházku svých dětí jako proces, do kterého nemohou zasahovat, škola nebude aktivní v přístupu informovanosti rodičů a inovaci nejnovějších metod výuky.

Graf 6: Problémové okruhy školství

2. Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek

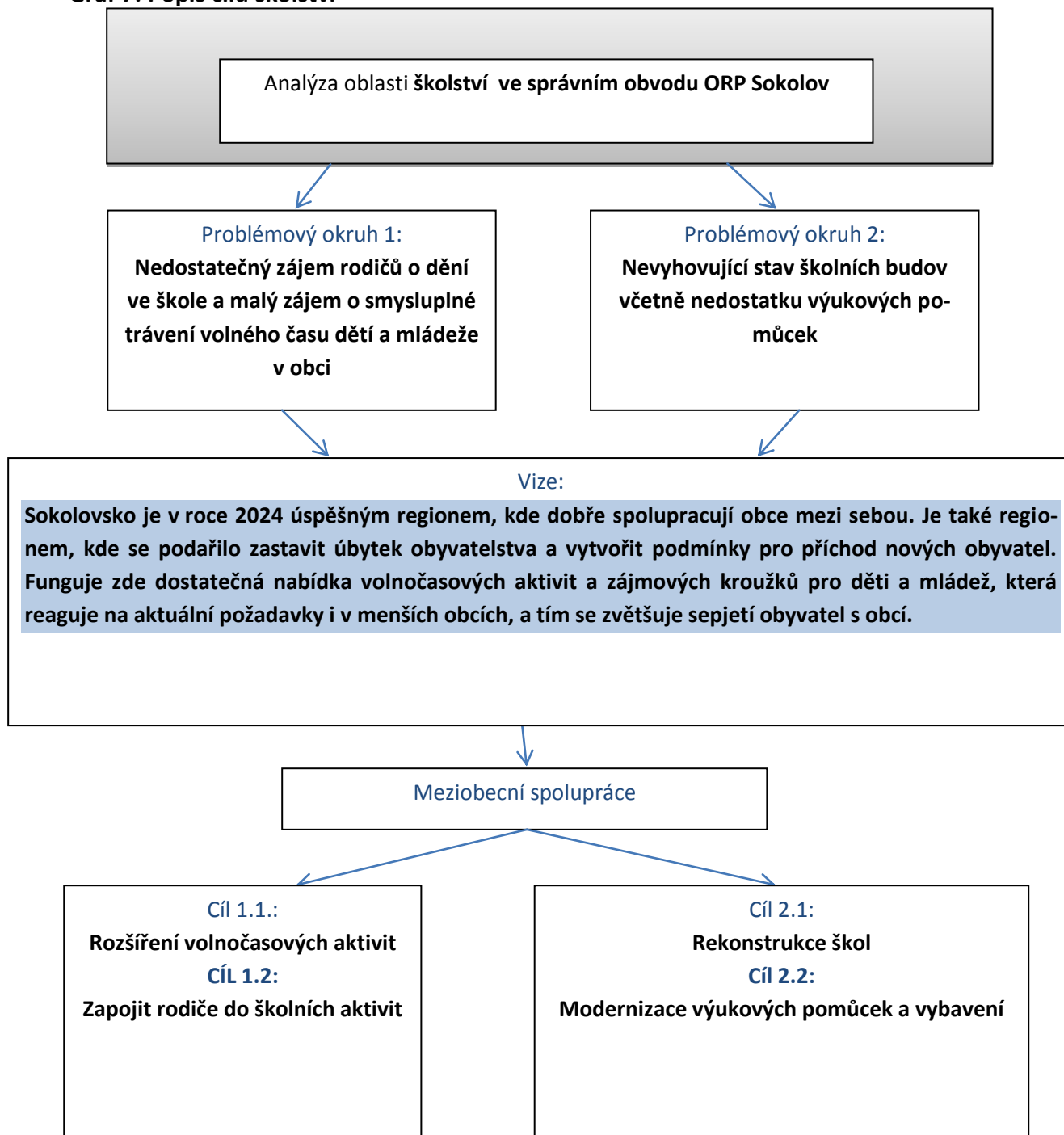
Většina budov, ve kterých se nachází MŠ nebo ZŠ v regionu, jsou postaveny před více jak 70 lety a postupně prochází dílčími opravami vnitřních i vnějších prostor. Rekonstrukce a modernizace škol je závislá na financích. Největším problémem s nevyhovujícím stavem školních budov je úzce spojená integrace žáků se zdravotním postižením do běžných tříd. Školní budovy nejsou vybaveny bezbariérovým přístupem, chybí schodišťové plošiny nebo výtahy. V praxi to pak vypadá tak, že učitelé tělesně handicapované žáky přenášejí mezi patry a ředitelé upravují rozvrhy, aby se postižený žák „nestěhoval“ z učebny do učebny, nebo odstraňují prahy u dveří. Navíc stavebními úpravami typu výměna oken nebo zateplení objektu je možno uspořít i provozní náklady. Inkluze ve vzdělávání se však netýká jen dětí s tělesným handicapem, ale též dětí s různými poruchami učení. Jejich inkluze však vyžaduje, kromě erudice pedagoga, též specifické pomůcky.

Škola má poskytnout dětem příjemné prostředí nejen ke vzdělávání, ale také k zájmové školní i mimoškolní činnosti. Školní učební pomůcky představují nezanedbatelnou část vybavení tříd, pomohou žákům zapojit více smyslů a pomohou jim propojením teorie s praxí lépe pochopit probíranou látku. Nedostatek odborných učeben, např. přírodovědné, jazykové laboratoře, dílny, atd., a s tím související absence kvalitní didaktické techniky – audiovizuální technika (CD, MC, video, DVD), počítačové vybavení, výukové software, data a zpětné projekory, doku kamer. Některé školy nemají zřízené webové stránky, školní informační systém a tím je velmi snížena jejich komunikace s rodiči, ale i s ostatními orgány. Nábytek ve školách je zastaralý, nepraktický a nepůsobí esteticky. Chybí i prostory pro žáky během volných hodin (např. mít možnost přístupu k počítači, stolním hrám, sportovní aktivity, posezení).

Důsledek neřešení tohoto problému může zapříčinit snížení kvality a efektivity vzdělávání žáků. Také může vyústit v odchod žáků do jiných, lépe vybavených škol. Tím bude docházet ke snižování počtu žáků, především v základních a mateřských školách v menších obcích a dojde k následnému uzavírání škol nebo mateřských škol. Příkladem toho je Mateřská škola v Krásně. Na základě stanoviska České školní inspekce byl technický stav budovy shledán jako zcela nevyhovující hygienickým požadavkům. Ředitelka v této oblasti úzce spolupracuje se zřizovatelem, který je před dokončením stavby nového objektu.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Graf 7: Popis cílů školství

Tabulka 62: Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci

Problémový okruh 1	Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci
Cíl 1.1	Rozšíření volnočasových aktivit
Popis cíle	Zejména na menších obcích je nedostatečná nabídka volnočasových aktivit a zájmových kroužků pro děti a mládež. Děti pak raději dojíždějí do vzdálenější obce (města), kde absolvují nejen školní docházku, ale navštěvují též kroužky v domech dětí a mládeže a v základní umělecké škole. Dochází tak k většímu odcizení. Rozšířením aktivit pro děti s využitím volných obecních prostor, kam budou pravidelně dojíždět vedoucí kroužků z větších obcí, a nebo zapojením místních občanů, bude dosaženo nejen smysluplného trávení volného času dětí, ale i většího sepětí s životem v obci. Při výběru vhodné zájmové činnosti pro děti a mládež je důležité zohlednit možnosti obce, konkrétní zájem dětí a nabídku ze strany vedoucích. Taková aktivita může též posloužit k prezentaci v rámci obecních slavností (poutě, zábava).
Hlavní opatření	<p>1. Organizační</p> <ul style="list-style-type: none"> • Průzkum zájmu o volnočasové aktivity • Zajištění volných nebytových prostor • Zjištění kapacit domů dětí a mládeže a základních uměleckých škol v území • Oslovení a motivování vedoucích kroužků <p>2. Finanční</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění finančních zdrojů • Společné financování - určení finanční podpory jednotlivých obcí a rodičů, sponzorů atd.
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>INDIKÁTOR VÝSLEDKU: POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ</p> <p>INDIKÁTOR VÝSTUPU: POČET ŽÁKŮ V POBOČKÁCH ZÁKLADNÍCH UMĚLECKÝCH ŠKOL, POČET ZÁJMOVÝCH KROUŽKŮ PRO VOLNOČASOVÉ VYŽITÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE V OSTATNÍCH OBCÍCH</p>
Správce cíle	Starosta města Horní Slavkov

Tabulka 63: Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci

Problémový okruh 1	Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci
Cíl 1.2	Zapojit rodiče do školních aktivit
Popis cíle	Na území ORP Sokolov v oblasti školství byl jako velmi významný problém označen nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole. Tento slabý zájem pramení mimo jiné i z absence školních webů, školního informačního systému a vede k tomu, že rodiče nemají přehled o činnosti školy a zároveň nedávají zpětnou vazbu, co zlepšovat a co je považováno za žádoucí aktivitu vedení školy a vedení obce. Organizováním pravidelných akcí společných pro děti a jejich rodiče např. tvůrčí dílny v prostorách škol, sportovní akce – soutěžení dětí, rodičů, škol popř. škol sousedních obcí, vyhlášení a ohodnocení jak vítězů, tak jejich fanklubu (rodiče), budou rodiče nenápadně, ale žádoucím způsobem vtaženi do školního dění. Tyto aktivity budou atraktivnější vzájemnými akcemi mezi školami a obcemi.
Hlavní opatření	<p>1. Organizační</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmapování stávajícího stavu elektronické komunikace školy s rodiči • Průzkum zájmu o sportovní akce • Průzkum zájmu o Tvořivé dílny • Zajištění hlavního organizátora sportovních akcí • Určení hlavního vedoucího Tvořivé dílny <p>2. Finanční</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění finančních zdrojů • Zjištění finančních možností, případně dotačních titulů • Společné financování - určení finanční podpory jednotlivých škol, rodičů, sponzorů atd. <p>3. Zajištění prostor pro tvořivé dílny a sportovní akce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využití školních či obecních prostor
Název indikátorů k hodnocení cíle	INDIKÁTOR VÝSLEDKU: POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ INDIKÁTOR VÝSTUPU: POČET SPOLEČNÝCH AKCÍ PRO DĚTI A RODIČE, POČET ZAPOJENÝCH ŠKOL DO MEZIOBECNÍCH AKTIVIT
Správce cíle	Starosta města Horní Slavkov

Tabulka 64: Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek

Problémový okruh 2	Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek
Cíl 2.1	Rekonstrukce škol
Popis cíle	Rekonstrukce a modernizace škol je závislá na financích a možnostech zřizovatele. Možnosti rozpočtu menších obcí neumožňují rozsáhlejší projekt rekonstrukce školní budovy. Cílem meziobecní spolupráce je vytvoření společného projektu na rekonstrukci jednotlivých škol, do kterého by se zapojilo více obcí. Škola má poskytnout žákům příjemné prostředí ke vzdělávání. Vzhledem k integraci žáků se zdravotním postižením do běžných tříd, je také potřeba školy vybavit bezbariérovým přístupem, schodišťovou plošinou nebo výtahem. Takto vybavená škola bude zcela určitě vyhledávaná, neboť usnadní pobyt ve škole nejen žákům, ale i učitelům, kteří se žáky pracují.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Zmapování stavu školních budov ve vlastnictví obcí • Stanovení priorit rekonstrukcí dle stavu budov a možností obcí • Zhotovení finančního rozpočtu • Určení možností financování, zdroje • Společná příprava projektů • Zpracování návrhu společné smlouvy • Výběr zhotovitele a technického dozoru • Zajištění případné udržitelnosti (v případě dotace)
Název indikátorů k hodnocení cíle	INDIKÁTOR VÝSLEDKU: POČET REALIZOVANÝCH SPOLEČNÝCH PROJEKTŮ NA REKONSTRUKCI ŠKOL A MODERNIZACI VÝUKOVÝCH POMŮCEK A VYBAVENÍ INDIKÁTOR VÝSTUPU: POČET SPOLEČNÝCH PROJEKTŮ NA REKONSTRUKCI ŠKOL
Správce cíle	Starosta města Horní Slavkov

Tabulka 65: Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek

Problémový okruh 2	Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek
Cíl 2.2	Modernizace výukových pomůcek a vybavení
Popis cíle	Modernizace výukových pomůcek a školního vybavení je závislá na finančních možnostech škol. Možnosti rozpočtu menších škol neumožňují rozsáhlejší pro-

	jekt na modernizaci výukových pomůcek a vybavení škol a školských zařízení. Cílem meziobecní spolupráce je možnost doplnit materiální vybavenost i ve školách a školských zařízeních, kde je úroveň vybavenosti nižší. Důležité je vybavit školu nejen moderními pomůckami, ale i moderním vybavením, které pomůže žákům zapojit více smyslů a pomůže jim propojit teorii s praxí. Jedním z mnoha moderního vybavení je například interaktivní tabule, nebo didaktické pomůcky pro děti s poruchami učení.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Zmapování potřeb modernizace výukových pomůcek a vybavení • Určení možnosti financování, zdroje • Společná příprava projektů • Zpracování návrhu pro nákup pomůcek • Výběr vhodných pomůcek a vybavení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>INDIKÁTOR VÝSLEDKU: POČET REALIZOVANÝCH SPOLEČNÝCH PROJEKTŮ NA REKONSTRUKCI ŠKOL A MODERNIZACI VÝUKOVÝCH POMŮCEK A VYBAVENÍ</p> <p>INDIKÁTOR VÝSTUPU: POČET SPOLEČNÝCH PROJEKTŮ NA MODERNIZACI VÝUKOVÝCH POMŮCEK A VYBAVENÍ</p>
Správce cíle	Starosta obce Krásno

3.2.4. Indikátory

Tabulka 66: Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci

Problémový okruh	Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Horní Slavkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	<p>Obec tvoří především její občané. Současným trendem, zvláště u malých obcí, je, že občané vyjíždějí denně z obce za prací do města a při té příležitosti jim nedělá problém vozit děti do městských škol. Města nabízejí nejen školní, ale i mimoškolní aktivity. Při zapojení obcí do vytvoření nových zájmových kroužků a pořádáním společných akcí pro děti a rodiče (např. sportovní akce, turnaje, společenské akce, vyrábění, vědomostní soutěže...) se děti budou více identifikovat s obcí, ve které žijí, mohou pak prezentovat své dovednosti na obecních slavnostech atp. Zapojením dětí do školních i mimoškolních aktivit se také zlepší sepětí občanů s obcí a při zapojení vhodného marketingu se obec stane atraktivnější pro nové obyvatele.</p>		

Metodika a výpočet:	Počet zapojených obcí
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obce, výroční zprávy SVČ, výroční zprávy DDM

Tabulka 67: Rozšíření volnočasových aktivit 1.1

Cíl	Rozšíření volnočasových aktivit		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	POČET ŽÁKŮ V POBOČKÁCH ZÁKLADNÍCH UMĚLECKÝCH ŠKOL		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Horní Slavkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2150	2200
Skutečnost	2087		
Popis měřítka:	Pro zajištění smysluplného trávení volného času dětí, je optimální pravidelné docházení dětí do zájmových kroužků, nejen jako prevence sociálně patologických jevů. Vhodné je docházení dětí do ZUŠ, kde mohou navštěvovat hudební, taneční a výtvarný obor. ZUŠ jsou jen ve větších městech, proto by bylo vhodné rozšíření ZUŠ pomocí odloučených pracovišť, kam by mohly docházet děti i z menších obcí, zvýší se tím sepeť dětí s jejich obcí.		
Metodika a výpočet:	Počet dětí navštěvujících pobočky ZUŠ v aktuálním školním roce.		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZUŠ, výroční zprávy obce, informace od ředitelů ZUŠ		

Tabulka 68: Rozšíření volnočasových aktivit 1.2

Cíl	Rozšíření volnočasových aktivit		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	POČET ZÁJMOVÝCH KROUŽKŮ PRO VOLNOČASOVÉ VYŽITÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE V OSTATNÍCH OBCÍCH		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Horní Slavkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V dnešní době je velice důležité, aby děti a mládež svůj volný čas využívaly smysluplně. Smysluplností se rozumí aktivity, které zvyšují znalosti a zlepšují dovednosti. K tomu se nabízí pravidelné docházení dětí do zájmových kroužků, kde lze rozvíjet dovednosti v pestré škále kroužků od sportovních přes dovednostní až po znalostní. Střediska volného času – Domy dětí a mládeže jsou však jen v největších městech a menší obce nemají prostředky na to, aby se staly zřizovateli takových středisek. Vhodné je rozšíření aktivit pro děti v obci s využitím volných obecních prostor, kam budou pravidelně dojíždět vedoucí kroužků z větších		

	obcí nebo se zapojí do vedení kroužků místní občané.
Metodika a výpočet:	Počet všech zájmových kroužků v aktuálním školním roce.
Zdroj čerpání dat:	Informace od ředitelů domů dětí a mládeže, informace od starostů obcí, výroční zprávy obce, výroční zprávy SVČ, výroční zprávy DDM

Tabulka 69: Zapojit rodiče do školních aktivit 1.3

Cíl	Zapojit rodiče do školních aktivit		
Číslo indikátoru	1.3		
Název indikátoru	POČET SPOLEČNÝCH AKCÍ PRO DĚTI A RODIČE		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta města Horní Slavkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	6
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Organizováním pravidelných akcí společných pro děti a jejich rodiče – např. sportovní akce, soutěže, turnaje dětí a rodičů, škol popř. škol sousedních obcí, budou mít rodiče, přehled o činnosti školy. Zároveň budou moci dávat zpětnou vazbu návrhy na zlepšení a rozšíření aktivit školy či obce. Tím se zvýší sepětí občanů s životem v obci.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet společných akcí pro děti a rodiče bez ohledu na pořadatele.		
Zdroj čerpání dat:	Informace od ředitelů škol, informace od starostů obcí, z obecní kroniky, výroční zprávy ZŠ, výroční zprávy obce, informace od sdružení rodičů		

Tabulka 70: Zapojit rodiče do školních aktivit 1.4

Cíl	Zapojit rodiče do školních aktivit		
Číslo indikátoru	1.4		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH ŠKOL DO MEZIOBECNÍCH AKTIVIT		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta města Horní Slavkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vzájemná sportovní utkání a turnaje mezi školami ze sousedních obcí (resp. ve správním obvodu) stejně jako vědomostní soutěže mezi jednotlivými školami z různých obcí posilují hrdost a tím i sounáležitost dětí		

	a jejich rodičů se svou obcí stejně jako s územím, ve kterém žijí.
Metodika a výpočet:	Počet škol, které se zapojí do meziobecní spolupráce (turnaje, vědomostní olympiády atp.)
Zdroj čerpání dat:	Informace od ředitelů škol, informace od starostů obcí, z obecní kroniky, výroční zprávy ZŠ, výroční zprávy obce

Tabulka 71: Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek

Problémový okruh	Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET REALIZOVANÝCH SPOLEČNÝCH PROJEKTŮ NA REKONSTRUKCI ŠKOL A MODERNIZACI VÝUKOVÝCH POMŮCEK A VYBAVENÍ		
Měrná jednotka	Počet projektů		
Správce měřítka	Starosta města Horní Slavkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vzhledem k omezeným možnostem obecních rozpočtů se nabízí, aby projekty rekonstrukce školních budov a modernizace školních pomůcek a vybavení byly projekty meziobecní spolupráce. Budou sledovány realizované projekty na rekonstrukci školních budov a na modernizaci (a dovybavení) školními pomůckami a vybavením.		
Metodika a výpočet:	Počet realizovaných projektů kumulovaně od počátku sledovaného období.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, výroční zprávy obce, dostupná oficiální data		

Tabulka 72: Rekonstrukce škol

Cíl	Rekonstrukce škol		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	POČET SPOLEČNÝCH PROJEKTŮ NA REKONSTRUKCI ŠKOL		
Měrná jednotka	Počet projektů		
Správce měřítka	Starosta Horního Slavkova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Rekonstrukce škol je závislá především na finančních možnostech zřizovatele. Vzhledem k omezeným možnostem obecních rozpočtů je vhod-		

	<p>né, aby projekty rekonstrukce školních budov byly projekty meziobecní spolupráce. Některé školy nejsou v ideálním technickém stavu, ale je třeba vzít v potaz, že v současné době je trend integrovat do běžných tříd i žáky se zdravotním postižením. Je potřeba pro ně vybudovat optimální podmínky, jako například bezbariérový přístup a schodišťovou plošinu.</p> <p>Škola s takovýmto vybavením usnadní pobyt ve škole nejen samotným žákům, ale i učitelům, kteří s nimi pracují.</p>
Metodika a výpočet:	Počet projektů na rekonstrukci škol kumulovaně od počátku sledovaného období.
Zdroj čerpání dat:	Informace od ředitelů škol, starostů obcí, výroční zprávy škol, výroční zprávy obce, dostupná oficiální data

Tabulka 73: Modernizace výukových pomůcek a vybavení

Cíl	Modernizace výukových pomůcek a vybavení		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	POČET PROJEKTŮ NA MODERNIZACI VÝUKOVÝCH POMŮCEK A VYBAVENÍ		
Měrná jednotka	Počet projektů		
Správce měřítka	Starosta obce Krásno		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro kvalitní výuku je potřeba vybavit školu moderními pomůckami. Modernizace výukových pomůcek a vybavení či jejich nákup, je závislá na finančních možnostech škol. Vzhledem k omezeným možnostem škol se nabízí vytvoření projektů meziobecní spolupráce. Společný projekt škol a školských zařízení by napomohl ke zvýšení jejich kvality.		
Metodika a výpočet:	Počet projektů na modernizaci výukových pomůcek a vybavení kumulovaně od počátku sledovaného období.		
Zdroj čerpání dat:	Informace od ředitelů škol, informace od starostů obcí, dostupná oficiální data		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejich změn a úprav, ale také schvalo-

vání akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka 74: Složení řídicí skupiny školství

Složení řídicí skupiny
Manažer strategie
Starostové obcí
Ředitelé škol a školských zařízení
Ostatní zainteresované osoby

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tabulka 75: Správci cílů školství

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Rozšíření volnočasových aktivit	Starosta města Horní Slavkov
1.2	Zapojit rodiče do školních aktivit	Starosta města Horní Slavkov
2.1	Rekonstrukce škol	Starosta města Horní Slavkov
2.2	Modernizace výukových pomůcek a vybavení	Starosta obce Krásno

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka 76: Gestoři indikátorů školství

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet zapojených obcí	Starosta města Horní Slavkov
1.1	Počet žáků v pobočkách základních uměleckých škol	Starosta města Horní Slavkov
1.2	Počet zájmových kroužků pro volnočasové využití dětí a mládeže v ostatních obcích	Starosta města Horní Slavkov
1.3	Počet společných akcí pro děti a rodiče	Starosta města Horní Slavkov

1.4	Počet zapojených škol do mezi-obecních aktivit	Starosta města Horní Slavkov
2	Počet realizovaných společných projektů na rekonstrukci škol a modernizaci výukových pomůcek a vybavení	Starosta města Horní Slavkov
2.1	Počet společných projektů na rekonstrukci škol	Starosta města Horní Slavkov
2.2	Počet projektů na modernizaci výukových pomůcek a vybavení	Starosta obce Krásno

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka 77: Hlavní zodpovědnost školství

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán na r. 2017	
Příprava	
Realizace	
Vyhodnocení	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se

jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Ve spolupráci s představiteli obcí, řediteli škol a dalšími zainteresovanými subjekty vyhodnotil realizační tým výsledky analýz a následně byly v pracovní skupině identifikovány problémové okruhy: 1. Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci, 2. Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek. K problémovým okruhům byly nastaveny cíle, které vyplynuly především z místního šetření a nad jejich plněním dohlíží správce cílů. K jednotlivým cílům jsou zpracovány indikátory, jejichž plnění sleduje gestor indikátorů.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

V průběhu první etapy projektu, zpracování analytické části, byla pro tvorbu strategie klíčová setkání s představiteli měst a obcí a dalšími odborníky z oblasti školství. Bylo tak možné po-

psat území z hlediska potřeb škol a školských zařízení. Důležitým krokem bylo v závěru 1. Části zpracování analýzy SWOT, cílových skupin a rizik a následné 1. Oficiální setkání představitelů obcí, kde se řešil další postup. Za účelem vydefinování problémových okruhů a cílů byly svolány pracovní schůze fokusní skupiny, kterých se účastnili představitelé měst a obcí, zástupci škol a školských zařízení a členové realizačního týmu. Po projednání ve fokusní skupině formuloval a popsal realizační tým problémové okruhy i cíle. Nakonec byly definovány sady indikátorů, ke kterým se měly možnost vyjádřit všechny zainteresované osoby.

3.5. Přílohy

3.5.1 Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

4. Téma 2.: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31.12.2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednic-

tvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.

- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Karlovarský kraj je nejzápadnějším územím České republiky a je po Libereckém kraji druhým nejmenším krajem. Kraj se skládá z 3 okresů (Cheb, Karlovy Vary a Sokolov). Podle současného administrativního členění je na území SO ORP Sokolov celkem 30 obcí nejrůznější velikosti: Sokolov, Chodov, Loket, Horní Slavkov, Nové Sedlo, Habartov, Kynšperk nad Ohří, Březová, Dolní Rychnov, Královské Poříčí, Lomnice, Staré Sedlo, Šabina, Vintířov, Krajková, Josefov, Svatava, Chlum svaté Maří, Bukovany, Kaceřov, Dasnice, Libavské Údolí, Rovná, Tatrovice, Vřesová, Dolní Nivy, Těšovice, Citice, Nová Ves, Krásno. V SO ORP Sokolov jsou nabízené sociální služby velmi pestré s poměrně širokým zaměřením na různé cílové skupiny. V oblasti Sokolovska sídlí 27 registrovaných poskytovatelů sociálních služeb. Jednotlivá zařízení sociálních služeb jsou ve správním obvodu koncentrována především na území města Sokolov a Chodov, které se již několik let věnují procesu komunitního plánování sociálních služeb, zaměřený na optimální fungování sítě sociálních služeb ve vazbě na skutečné potřeby obyvatel regionu. Město Sokolov i město Chodov pravidelně aktualizují Katalog poskytovatelů sociálních služeb, plus kontakty na kluby seniorů, svazy zdravotně postižených, mateřská centra a uvádí stručné návody na řešení sociálních situací. Z celkem 30 měst a obcí, které se v SO ORP Sokolov nacházejí, pouze v 10 z nich, převážně větších měst a obcích, sídlí poskytovatelé sociálních služeb a to s převahou ve městě Sokolov a Chodov, dále v Kynšperku nad Ohří, Habartově, Lokti, v Horním Slavkově, v Novém Sedle, ve Svatavě, v Dolním Rychnově a v Královském Poříčí. Potřeby obyvatel z ostatních obcí, převážně severní a západní části území, jsou pokryty terénní formou. Lidé se tak často nevyhnou nutnosti za službami dojíždět, ale vzhledem k dobré dopravní situaci a relativně malému rozsahu území správního obvodu je toto vnímáno jako přijatelné.

Obyvatelé kraje patří k těm, kteří v průměru vydělávají nejméně ve státě a mají nejnižší dosažené vzdělání. Vysoká míra dlouhodobé nezaměstnanosti pramení z uzavírání továren a průmyslových provozů, kde lidé pracovali po generace. Sociální situace střední vrstvy obyvatelstva se stále zhoršuje a chudí lidé se často ocitají v nově vznikajících ghettech. Města nebo obce se sociálně vyloučenou lokalitou: Sokolov, Chodov, Dolní Rychnov, Dasnice, Vintířov, Vřesová, Nové Sedlo, Horní Slavkov, Nová Ves, Rovná, Habartov. Mezi obcemi se sociálně vyloučenými lokalitami je velká variabilita, co se týče počtu obyvatel, kvality bydlení, přístupu obce či majitele bytů, proměny obyvatel lokalit apod. Přesto jsou to místa, kam se soustřeďují či kam jsou soustřeďováni nízkopříjmoví jednotlivci a rodiny s dětmi, z větší části jde o Romy. Většina sociálně vyloučených lokalit ve SO ORP Sokolov vznikla rozprodejem obecního majetku do rukou soukromých vlastníků. Dělo se tak zejména v 90. letech 20. století a počátkem 21. století. V současné době skoro žádná z obcí se sociálně vyloučenými lokalitami nemá bytový fond. Obce prodejem majetku ztratily možnost přidělovat byty nízkopříjmovým rodinám, stejně jako možnost ovlivňovat podmínky, za kterých lidé bydlí v obecních bytech.

Tabulka 78:

Tab. 4.1.: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	5
Chráněné bydlení	6
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Noclehárny	
Terapeutické komunity	
Sociální poradny	7
Sociálně terapeutické dílny	2
Centra sociálně rehabilitačních služeb	3
Pracoviště rané péče	
Intervenční centra	1
Služby následné péče	
Ostatní	10
Celkem	46

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb

- K přesnému popisu poskytovatelů sociálních služeb a poskytovaných služeb ve SO ORP Sokolov slouží tabulka - Poskytovatelé sociálních služeb sídlící na území SO ORP Sokolov – rozdělení dle sídla, a Adresář poskytovatelů sociálních služeb sídlící na území SO ORP Sokolov.
 - DOLNÍ RYCHNOV - VILA MARIA a DŮM OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE = DOP-HC s.r.o. - Bergmannova 195 a 140, 356 04 Dolní Rychnov - domov se zvláštním režimem + domov pro seniory. Rozšířeno 7/2013 + Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče (8 lůžek)
 - SVATAVA - Dům klidného stáří - pouze domov se zvláštním režimem (26 lůžek) +sociální služby poskytované ve zdravotnictví (3lůžka)
 - NOVÉ SEDLO - Centrum denních služeb v Novém Sedle, Domov se zvláštním režimem v Loučkách (Loučky patří pod Nové Sedlo), Dům s pečovatelskou službou
 - KYNŠPERK NAD OHŘÍ - DOLNÍ POCHLOVICE - Pochlovická 56 a 57 = Domov pro seniory + Domov pro osoby se zdravotním postižením + Domov se zvláštním režimem = Sociální služby, příspěvková organizace
 - KYNŠPERK NAD OHŘÍ- Jana Nerudy 494, Dům na půl cesty (6 lůžek) + Azylový dům (6 lůžek), Na Příkopěch 22/3 a Školní 521 - pouze startovací byty

- CHODOV - DENNÍ CENTRUM Mateřídouška poskytuje Sociálně terapeutické dílny i Denní stacionář
- Občanské sdružení Khamoro - Romské integrační centrum - poskytuje: odborné sociální poradenství nízkoprahová zařízení pro děti a mládež terénní programy
- ÚTOČIŠTĚ, o.s. v Chodově ukončilo svou činnost koncem roku 2013 a od ledna roku 2014 zahájila svou činnost v Chodově ARMÁDA SPÁSY V ČESKÉ REPUBLICE, z.s. (odborné sociální poradenství, Dobročinný obchod)
- SOKOLOV - Pomoc v nouzi o.p.s. Dvořákova 853, Azylový dům pro matky s dětmi + startovací byty
 - o Fibichova 852, Azylový dům pro jednotlivce + startovací byty
- Centrum pro zdravotně postižené Karlovarského kraje, o.p.s., Rokycanova 1756, poskytuje odborné sociální poradenství + osobní asistence
- Občanské sdružení SOKOLÍK - chráněné bydlení - je uvedeno v registru poskytovatelů sociálních služeb, ale svou činnost ukončilo již v roce 2011.

DRUH ZAŘÍZENÍ SOC. SLUŽEB - OSTATNÍ:

- *PEČOVATELSKÁ SLUŽBA* - LOKET NAD OHŘÍ
 - HORNÍ SLAVKOV
 - KYNŠPERK NAD OHŘÍ
 - HABARTOV
 - NOVÉ SEDLO - LOUČKY (není zapsaná v registru poskytovatelů soc. služeb)
 - CHODOV
 - SOKOLOV
- *TERÉNNÍ PROGRAMY* - CHODOV - Občanské sdružení Khamoro-Romské integrační centrum
- CHODOV - Člověk v tísni, o.p.s.
- SOKOLOV - Kotec , o.p.s.

Tabulka 79: Tab. 4.2a Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	5
Chráněné bydlení	6
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Noclehárny	
Terapeutické komunity	
Sociální poradny	7
Sociálně terapeutické dílny	2
Centra sociálně rehabilitačních služeb	3
Pracoviště rané péče	3
Intervenční centra	1
Služby následné péče	
Ostatní	12
Celkem	51

Zdroj dat: vlastní šetření, komunitní plány Karlovarského kraje

Tabulka 80: Tab. č.4.2b Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Středisko pro ranou péči	terénní	o.p.s.	Plzeň
2.	Raná péče	terénní	SZSS Cheb	Cheb
3.	Středisko pro dětský sluch Tamtam	terénní	o.p.s.	Praha
4	Občanské sdružení Světlo	terénní	os	Kadaň
5	Armáda spásy v České republice, z.s.	ambulantní	z.s.	Karlovy Vary, Chodov

Zdroj dat: vlastní šetření, komunitní plány Karlovarského kraje

Na území správního obvodu ORP Sokolov, dle vlastního šetření, bylo zjištěno působení řady poskytovatelů z jiných oblastí. Jedná se o Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s., která poskytuje terénní péči rodinám s dětmi se zrakovým a kombinovaným postižením od narození do 7 let v územním rozsahu Karlovarského a Plzeňského kraje. Realizuje také semináře pro rodiče, setkávání rodičů a také půjčuje

pomůcky, hračky a literaturu. Dalším poskytovatelem sociálních služeb je Raná péče Cheb - příspěvková organizace, která poskytuje bezplatnou terénní službu se zaměřením na pomoc a podporu dítěti a rodičům dítěte ve věku od narození do 7 let, které má mentální nebo kombinované postižení, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivé sociální situace.

Středisko pro dětský sluch Tamtam Praha - Raná péče pro rodiny dětí se sluchovým nebo kombinovaným postižením, pro děti do 6 let.

Občanské sdružení Světlo Kadaň - terénní programy. Tato sociální služba je poskytována na celém území bývalého Karlovarského okresu a je poskytována od 15 let osobám bez přístřeší, osobám ohroženým závislostí nebo závislým na návykových látkách, osobám v krizi nebo osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy a pro etnické menšiny.

Armáda spásy v České republice, z.s. - začala v Chodově působit od roku 2014, nahradila Útočiště o.s. Revoluční 1193, Chodov - odborné speciální poradenství (ambulantní, terénní), které ukončilo své působení 12/2013. Armáda spásy v Chodově zařídila Dobročinný obchod pro osoby, které se ocitly v nouzi, bez věkového omezení. Také poskytuje Odborné sociální poradenství pro osoby v krizi a v hmotné nouzi. Tato služba se poskytuje ambulantní formou.

Na území správního obvodu ORP Sokolov konkrétně nejsou zastoupeny Týdenní stacionáře, Zařízení pro krizovou pomoc, Noclehárny, Terapeutické komunity, Pracoviště rané péče a Služby následné péče. Raná péče je zde nahrazena terénní službou z jiných oblastí.

Vlastním šetřením bylo zjištěno, že Pečovatelská služba Nové Sedlo - Loučky není zapsána v Registru poskytovatelů sociálních služeb z dat MPSV. Občanské sdružení SOKOLÍK - chráněné bydlení - je uvedeno v registru poskytovatelů sociálních služeb, ale svou činnost ukončilo již v roce 2011.

Tabulka 81: Tab. 4.3.: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	7
Služby sociální péče	Osobní asistence	2
	Pečovatelská služba	7
	Tísňová péče	
	Průvodcovské a předčitatelské služby	1
	Podpora samostatného bydlení	1
	Odlehčovací služby	
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
	Domovy pro seniory	3
	Domovy se zvláštním režimem	5
	Chráněné bydlení	6
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	3
	Služby sociální prevence	Raná péče
Telefonická krizová pomoc		1
Tlumočnické služby		
Azylové domy		2
Domy na půl cesty		1
Kontaktní centra		1
Krizová pomoc		
Intervenční centra		1
Nízkoprahová denní centra		1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		1
Noclehárny		
Služby následné péče		
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		1
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením		1
Sociálně terapeutické dílny		2
Terapeutické komunity		
Terénní programy		3
Sociální rehabilitace		3

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Na území SO ORP Sokolov jsou ve vyšší míře zastoupeny služby sociální péče a služby sociální prevence což je zapříčiněno celkovým stárnutím populace a vyšším výskytem sociálně vyloučených oblastí. Po těchto službách je také zvýšená poptávka. Díky pružnosti poskytovatelů sociálních služeb je tato potřeba pokryta na celém území Sokolovska.

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních nabízí Dům ošetřovatelské péče Dolní Rychnov - 8 klientů, Dům Klidného stáří Svatava - 3 lůžka. NEMOS Sokolov působí v Sokolovské nemocnici od začátku roku 2013 a zajišťuje následnou péči po propuštění do domácího ošetřování, pomoc při vyřizování žádostí (léčebny, domovy s ošetřovatelskou službou, domácí péče) a základní poradenství. Zdravotně sociální pracovníce poskytuje pomoc klientům všech věkových kategorií, kteří se pro nepříznivý zdravotní stav nebo špatné sociální zázemí dostali do situace, kterou nejsou schopni sami řešit. Cílem této služby je umožnit klientům návrat do jejich přirozeného prostředí, poskytnout potřebné informace o poskytování sociálních služeb a podle možností konkrétní pomoc.

Služby, které jsou určeny veřejnosti, ale nejsou registrované jako sociální služba podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění je potřeba také vzít v úvahu. Mezi služby, které nejsou registrované, a za sociální je můžeme v širším pojetí považovat, můžeme zahrnout například mateřská centra, organizace sdružující rodiče s dětmi nebo děti z vyloučených lokalit, svépomocné skupiny, kluby a sdružení seniorů a zdravotně znevýhodněných, dobrovolnická centra apod. Na území správního obvodu ORP Sokolov se nachází neregistrované sociální služby převážně na území města Sokolova a Chodova. V Chodově působí Předškolní klub "Jeden svět" pro děti 3-6 let a jejich rodiče, kteří žijí v sociálním vyloučení s kapacitou 12 dětí. Také v Chodově, pro osoby důchodového věku, působí Klub důchodců Chodov, kde se věnují klubové činnosti, pořádají výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí a sjednávají zajímavé a užitečné přednášky. Klub se nachází v centru města a jeho přístupnost je dosažitelná všem seniorům, kteří nechtějí být sami. Diecézní charita Plzeň - Farní charita Chodov, sídlící na Náměstí Míru v Chodově se věnuje sociálně slabším osobám a osobám postižených živelní pohromou. Provozuje službu "šatník" sběrné centrum a sklad humanitární pomoci. Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, základní organizace v Chodově se věnuje osobám dlouhodobě a trvale nemocným seniorům, vyvíjí zájmovou činnost a pořádá rekondiční pobyty. I v Sokolově působí řada neregistrovaných poskytovatelů, kteří nabízejí své služby veřejnosti. ZDRAPOSO, o.s. vzniklo dne 01.04.2008 a převzalo původní dlouholetou a úspěšnou činnost příspěvkové organizace Města Sokolova pod názvem Chráněná dílna v Sokolově, která byla zastupitelstvem města zrušena k 01.07.2008. Sdružení vzniklo z dřívějších převážně zdravotně postižených zaměstnanců CHD, s cílem pokračovat v pomoci zdravotně postiženým občanům regionu Sokolovska. Město Sokolov stále provoz neziskové organizace finančně podporuje. Hlavní činností je poskytování služeb zdravotně postiženým občanům regionu Sokolovska. Dobrovolnické centrum Střípky o.s. v Sokolově působí od roku 2003. Organizace motivuje občany k dobrovolnické činnosti, získané dobrovolníky vyškoluje a dále koordinuje při jejich dobrovolných aktivitách. Svou činnost zaměřují především na nemocnici, léčebny dlouhodobě nemocných a na sociální zařízení poskytující pobytové služby. Pro děti a jejich rodiče v Sokolově působí mateřské centrum Baby Club Robinson o.s. a Mateřské centrum Kouzelný domeček o.s. Klub dvojčat a vícčat Karlovarského kraje o.s. v Nádražní ulici v Sokolově nabízí poradenství, pořádá besedy a věnuje se prevenci sociálního vyloučení. Mezi další podpůrné služby poskytující služby veřejnosti patří ty, které se věnují seniorům. Na Sokolovsku již několik let úspěšně působí Klub seniorů Slaměnka o.s. věnující se prevenci sociálního vyloučení seniorů a podporují jejich aktivní život. Pořádají tradiční taneční zábavy v kulturních centrech s dobrovolným vstupným. Stejně posláním má i Klub seniorů při DPS.

Tabulka 82: Tab. 4.4.: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	7
Služby sociální péče	Osobní asistence	2
	Pečovatelská služba	7
	Tísňová péče	
	Průvodcovské a předčitatelské služby	1
	Podpora samostatného bydlení	1
	Odlehčovací služby	
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
	Domovy pro seniory	3
	Domovy se zvláštním režimem	5
	Chráněné bydlení	7
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	3
Služby sociální prevence	Raná péče	3
	Telefonická krizová pomoc	1
	Tlumočnické služby	
	Azylové domy	2
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Noclehárny	
	Služby následné péče	
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociálně terapeutické dílny	2
	Terapeutické komunity	
Terénní programy	4	
Sociální rehabilitace	3	

Zdroj dat: vlastní šetření, komunitní plány Karlovarského kraje

Podle místního šetření a rozhovorů se zastupiteli měst a obcí vyplývá, že rozmístění sociálních služeb v území SO ORP Sokolov a jejich kapacita je dostačující. Téměř všechny sociální služby jsou soustředěny do města Sokolov a Chodov zabývající se terénní, ambulantní, ale i pobytovou formou poskytovaných služeb. V Kynšperku nad Ohří sídlí velké a významné pobytové zařízení pro seniory, osoby se zdravotním postižením a domov se zvláštním režimem. Je zde i Dům na půl cesty a Pečovatelská služba

ba nabízena terénní formou. Ve městě Habartov se poskytovatelé soustředí na Chráněná bydlení a město zřizuje Dům s pečovatelskou službou. Taktéž město Horní Slavkov zřizuje Dům s pečovatelskou službou, ostatní sociální služby využívá terénní formou. Ve městě Loket působí terénně Pečovatelská služba. Nové Sedlo, Svatava, Dolní Rychnov a Královské Poříčí se soustředí na pobytové služby Domy se zvláštním režimem a Domovy pro seniory. V ostatních obcích jsou sociální služby nabízeny terénní formou. Území SO ORP je malé a dopravní obslužnost je dostačující.

Vzhledem ke struktuře obyvatel a směřování sociální politiky země, je samozřejmě větší tlak na služby ohledně péče. Odborné sociální poradenství, jako nejméně zastoupená oblast sociálních služeb, má také své opodstatnění vzhledem k tomu, že součástí každé sociální služby je povinnost poskytovat základní sociální poradenství.

Mezi sociální služby poskytovatelů sídlících mimo území správního obvodu ORP Sokolov, které se navzájem prolínají, patří dle vlastního šetření Středisko pro ranou péči Plzeň se svou terénní službou, kterou poskytují rodinám s dětmi se zrakovým a kombinovaným postižením od narození do 7 let. Poskytují terénní konzultace v rodinách, pořádají semináře pro rodiče a realizují setkávání rodičů, půjčují pomůcky, podpůrné hračky a literaturu. Na území Sokolovska působí také poskytovatel Raná péče Cheb, příspěvková organizace, která poskytuje bezplatnou terénní službu se zaměřením na pomoc a podporu dítěti a rodičům dítěte ve věku od narození do 7 let, které má mentální nebo kombinované postižení, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivé sociální situace. Středisko rané péče Tamtam Praha, dne 27. 12. 2013 v souvislosti se změnami Občanského zákoníku provedla změnu názvu společnosti na Raná péče Čechy. Využití terénní sociální služby rané péče mohou rodiče dětí do šesti let, které mají sluchové nebo kombinované postižení nebo které slyší, ale řeč se u nich nevyvíjí. Služby jsou určeny také pro rodiče, kteří sami mají sluchové postižení a to bez ohledu na to, zda jejich dítě slyší nebo ne. Cílem je posílit rodinu tak, aby překonala všechny nelehké situace.

Terénní program pro Karlovarsko je projekt „Podpora sociálního začleňování příslušníků sociálně vyloučených lokalit v Karlovarském kraji“, který je realizován od července roku 2012, Občanským sdružením Světlo Kadaň za podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR. Tento program je zaměřen na poskytování služeb sociální prevence pro osoby sociálně vyloučených lokalit, mimo jiné i v obcích Horní Slavkov a Nové Sedlo, které jsou na území správního obvodu města Sokolov.

Tabulka 83: Tab. 4.5.: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	Sokolov					
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb						1
Denní stacionáře						1
Týdenní stacionáře						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením		2				
Domovy pro seniory		1				2
Domovy se zvláštním režimem		2				3
Chráněné bydlení						6
Azylové domy						2
Domy na půl cesty						1
Zařízení pro krizovou pomoc						
Nízkoprahová denní centra						1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						1
Noclehárny						
Terapeutické komunity						
Sociální poradny		1				6
Sociálně terapeutické dílny						2
Centra sociálně rehabilitačních služeb						3
Pracoviště rané péče						
Intervenční centra						1
Služby následné péče						
Ostatní			3			7
Celkem	0	6	3	0	0	37

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb

V posuzovaném správním obvodu ORP Sokolov se nenachází žádné zařízení sociálních služeb, které by zřizovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Ani církev v této lokalitě nezřizuje sociální služby. Oblast Sokolovska se nachází v příhraničí s Německem a po druhé světové válce bylo pohraničí vysídleno. Znovuosídlení pohraniční oblasti od základu a trvale změnilo etnickou, kulturní a konfesní strukturu této oblasti. S nastolením totalitního režimu došlo k úpadku a pomalému vymírání tradic a ubývání věřících lidí.

Kraj, jako zřizovatel sociálního zařízení, působí v Domově pro seniory se zdravotním postižením "SOKOLÍK" v Sokolově, příspěvková organizace a v Sociálních službách, příspěvková organizace, Pochlovická 57, Kynšperk nad Ohří.

Obec, jako zřizovatel sociálního zařízení, působí v Pečovatelské službě pro město Chodov, v Pečovatelské službě města Horní Slavkov a v Pečovatelské službě města Habartova.

DRUH ZAŘÍZENÍ SOC. SLUŽEB - OSTATNÍ:

- PEČOVATELSKÁ SLUŽBA - LOKET NAD OHŘÍ
 - HORNÍ SLAVKOV - obec/město
 - KYNŠPERK NAD OHŘÍ
 - HABARTOV - obec/město
 - NOVÉ SEDLO - LOUČKY (není zapsaná v registru poskytovatelů soc. služeb)
 - CHODOV - obec/město
 - SOKOLOV

- TERÉNNÍ PROGRAMY - CHODOV - Občanské sdružení Khamoro-Romské integrační centrum
 - CHODOV - Člověk vtísni, o.p.s.
 - SOKOLOV - Kotec o.p.s.

- JINÝ - Obecně prospěšná společnost
 - Příspěvková organizace
 - Sdružení (svaz, spolek, klub)
 - Společnost s ručením omezeným

Tabulka 84: Tab. 4.6. Počet sociálních služeb dle zřizovatele

Typ sociální služby	MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
Obce s počtem obyvatel						
Posuzovaný správní obvod						
Typ sociální služby						
Sociální poradenství		1				6
Služby sociální péče	Osobní asistence					2
	Pečovatelská služba			3		4
	Tísňová péče					
	Průvodcovské a předčitatelské služby					1
	Podpora samostatného bydlení					1
	Odlehčovací služby					
	Centra denních služeb					1
	Denní stacionáře					1
	Týdenní stacionáře					
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením		2			
	Domovy pro seniory		1			2
	Domovy se zvláštním režimem		2			3
	Chráněné bydlení					6
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče					3
so- ciál- ní pre- ve	Raná péče					

Telefonická krizová pomoc		1				
Tlumočnické služby						
Azylové domy						2
Domy na půl cesty						1
Kontaktní centra						1
Krizová pomoc						
Intervenční centra						1
Nízkoprahová denní centra						1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						1
Noclehárny						
Služby následné péče						
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						1
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						1
Sociálně terapeutické dílny						2
Terapeutické komunity						
Terénní programy						3
Sociální rehabilitace						3
Celkem	0	7	3	0	0	47

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Ze zjištěného vyplývá, že nejvíce sociálních služeb ve SO ORP Sokolov poskytují nestátní neziskové organizace na "objednávku" obcí. Kraj se angažuje v pobytových zařízeních v Sokolově a v Kynšperku nad Ohří.

Tabulka 85: Tab. 4.7. Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod	Sokolov						
Druh zařízení sociálních služeb							
Centra denních služeb							
Denní stacionáře							
Týdenní stacionáře							
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	6776218	0	0	1117120	8012277	77500	8318426
Domovy pro seniory	13426000	5000	97000	1736680	17672516	16000	477388
Domovy se zvlášť-	7410000		98000	1973500	24003963	17000	548442

ním režimem							
Chráněné bydlení	1986000	148200	179000	0	1256122	193490	2573897
Azylové domy	2023000	169400	100000	0	1004210	71673	1815944
Domy na půl cesty	1906000	82100	115000	0	418680	559300	1426684
Zařízení pro krizovou pomoc	655000						
Nízkoprahová denní centra	238000	41500	78477	0	0	0	367966
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	948000	68300	30000				
Noclehárny							
Terapeutické komunity							
Sociální poradny	1318900	220000	285000	0	0	216165	84740
Sociálně terapeut. dílny							
Centra soc. rehab. služeb							
Pracoviště rané péče							
Intervenční centra	1056000	168200	245924	0	0	0	1438769
Služby následné péče							
Ostatní	6178500	211775	2037328	1877905	1793194	329498	1191009
Celkem za všechna zařízení	43921618	1114475	3265729	6705205	54160962	1480626	18243265

Zdroj dat: vlastní šetření ze zdrojů:

CENTRUM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB SOKOLOV, o.p.s.

POMOC V NOUZI, o.p.s.

TYFLOCENTRUM KARLOVY VARY, o.p.s., Jednoty 1628, Sokolov: Průvodcovské a předčitatelské služby celkem 291 443 Kč, Sociálně aktivizační služby celkem 256 790 Kč, Sociální rehabilitace celkem 637 130 Kč

SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, SOKOLOV - Pozn.: dotace z kraje je účelově vázaná na realizaci kurzů pro žadatele o NRP (adopce, pěstounská péče), nepromítá se tudíž do nákladů za službu.

DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAV. POSTIŽENÍM "SOKOLÍK" V SOKOLOVĚ, příspěvková organizace

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ SOKOLOV

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ KHAMORO - ROMSKÉ INTEGRAČNÍ CENTRUM - DO KOLONKY OSTATNÍ BYLY ZAPSÁNY ÚDAJE ZA TERÉNNÍ PROGRAMY PEČOVATELSKÁ SLUŽBA MĚSTA CHODOVA

ÚTOČIŠTĚ o.s.

MĚSTO HABARTOV - DŮM S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU

SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, KYNŠPERK NAD OHŘÍ / DOLNÍ POCHLOVICE

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE HORNÍ SLAVKOV

DOLMEN, o.p.s. Agentura pro chráněné bydlení

DOP-HC s.r.o.

Data týkající se financování zařízení sociálních služeb jsou z výkaznictví MPSV dostupná pouze na úrovni krajů, což je nedostatečné.

Z přehledu financování zařízení sociálních služeb v Kč za rok 2012 vyplývá, že nejvyšší částkou a to cca 54 mil. Kč, jsou úhrady uživatelů, následně dotace MPSV s částkou cca 44 mil. Kč. Kraj se na financování

vání podílí s částkou cca 1,1 mil. Kč a obce s 3,2 mil. Kč. Příspěvek zřizovatelů činí cca 6,7 mil. Kč, sponzorské dary 1,5 mil Kč a jiné finanční zdroje 15,5 mil Kč.

Jelikož data získaná od poskytovatelů sociálních služeb sídlících ve SO ORP Sokolov nejsou úplná, není tato informace zcela vypovídající.

Tabulka 86: Tab. 4.8.: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	kli- enti	kon- tak- ty	in- ter- ven- ce	lůž- ka	ho- vo- ry	kli- enti	kon- tak- ty	inter- ter- ven- ce	lů- žk- a	ho- vo- ry	kli- enti	kon- tak- ty	inter- ter- ven- ce	lů- žk- a	ho- vo- ry
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb						25									
Denní stacionáře						45									
Týdenní stacionáře															
Domovy pro osoby se zdravotním postižením				7											
Domovy pro seniory				229											
Domovy se zvláštním režimem	45			179											
Chráněné bydlení	176			150											
Azylové domy				57											
Domy na půl cesty				12											
Zařízení pro krizovou pomoc															
Nízkoprahová denní centra						8									
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						60						15			
Noclehárny															
Terapeutické komunity															
Sociální poradny						16		9039			16	90	355		
Sociálně terapeutické dílny						150									
Centra sociálně rehabilitačních						44					44				

služeb																			
Pracoviště rané péče																			
Intervenční centra						350		2000			30				30				
Služby následné péče																			
Ostatní	8			3		8						1471	11100						

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Sociální služby v regionu jsou rozmístěné nerovnoměrně. Nicméně si nemůžeme myslet, že bude v každé obci, každá zákonem definovaná sociální služba. Služby zde vychází ze zjištěných potřeb a jsou v souladu s komunitními plány obcí a v rámci strategických dokumentů kraje. Horší dostupnost služeb je v odlehlých oblastech – zejména terénních pečovatelských a osobní asistence. Koncentrace služeb do větších měst má pochopitelně svou logiku, poněvadž se zde koncentruje i větší počet obyvatel a tím i problémů.

Příklad:

Sokolov, jako centrum oblasti, sice nemá přímo na svém území pobytové sociální služby pro seniory, ale v jeho okolí je dostatečná kapacita těchto služeb pro celou správní oblastí ORP. Z toho vyplývá, že není nutné službu zřizovat přímo na území města.

Ve SO ORP Sokolov není zřízena noclehárna jako sociální služba, ale potřeba lidí bez domova je v zimním období sanována daleko levnější a efektivnější formou. Cílová skupina využívající noclehárnu má totiž svá úzká specifika.

DRUH ZAŘÍZENÍ SOC. SLUŽEB - OSTATNÍ:

- PEČOVATELSKÁ SLUŽBA - LOKET NAD OHŘÍ

- HORNÍ SLAVKOV - ambulantní služba 3 klienti
- KYNŠPERK NAD OHŘÍ
- HABARTOV
- NOVÉ SEDLO - LOUČKY (není zapsaná v registru poskytovatelů soc. služeb)
- CHODOV - ambulantní služba 5 klientů
- SOKOLOV

- TERÉNNÍ PROGRAMY

- CHODOV - Občanské sdružení Khamoro-Romské integrační centrum
- CHODOV - Člověk vtísni, o.p.s.
- SOKOLOV - Kotec o.p.s.

- SOCIÁLNÍ SLUŽBY POSKYTOVANÉ VE ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ - DOP-HC s.r.o. Dolní Rychnov v roce 2012 navýšili počet klientů na 8. - Dům klidného stáří Svatava má 3 lůžka

Tabulka 87: Tab. 4.9.: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčítatelské	Podpora samostatnosti	Odlehčovací	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se	tlučnické služby

			če	služby	stat- ného byd- lení	služ- by	zdravotním postižením	by
Příjmy z úhrad uživa- telů	2 191 818	461 470	0	3 028		0	0	0
Výdaje	11 056 401	3 628 856	0	291 443		0	256 790	0
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	17,60%	100%	0	1%		0	0	0

Zdroj dat: vlastní šetření ze zdrojů:

CENTRUM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB SOKOLOV, o.p.s.

POMOC V NOUZI, o.p.s.

TYFLOCENTRUM KARLOVY VARY, o.p.s. - Poznámka: Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením = bezplatná služba

AGENTURA OSOBNÍ ASISTENCE A SOCIÁLNÍHO PORADENSTVÍ, o.p.s.

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA MĚSTA CHODOVA

MĚSTO HABARTOV - DŮM S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU

SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, KYNŠPERK NAD OHŘÍ / DOLNÍ POCHLOVICE

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE HORNÍ SLAVKOV

DOP-HC s.r.o.

Dne 28.4.2014 byla realizačním týmem projektu Podpora meziobecní spolupráce svolána schůzka poskytovatelů sociálních služeb sídlících na území SO ORP Sokolov ve velkém konferenčním sále městského úřadu v Sokolově, kde jim byl projekt představen a zahájena diskuze na téma sociálních služeb v tomto území, jeho kvalita, kvantita i finanční zajištění. Poskytovatelé neustále naráží na finanční nedostatky a na špatnou či chybějící legislativu. Rozmístění služeb v území vidí poskytovatelé sociálních služeb za dostačující, neboť je zde vysoká nabídka terénních služeb. Správní území ORP Sokolov je poměrně malé a dopravní obslužnost je dostatečná. Pokud lidé mají zájem o sociální službu nabízenou ambulantně či ve formě pobytu, všechny jsou dostupné v krátkém územním rozsahu. Poskytovatelé si též uvědomují nízký zájem zastupitelů měst a obcí o své občany umístěné v pobytových zařízeních.

Tabulka 88: Tab. 4.10.: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	2
Osobní asistence	0
Tísňová péče	0
Průvodcovské a předčitatelské služby	0

Podpora samostatného bydlení	0
Odlehčovací služby	0
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0

Zdroj dat: vlastní šetření ze zdrojů:

CENTRUM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB SOKOLOV, o.p.s.

POMOC V NOUZI, o.p.s.

TYFLOCENTRUM KARLOVY VARY, o.p.s.

AGENTURA OSOBNÍ ASISTENCE A SOCIÁLNÍHO PORADENSTVÍ, o.p.s.

SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, SOKOLOV

DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAV. POSTIŽENÍM "SOKOLÍK" V SOKOLOVĚ, příspěvková organizace

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ KHAMORO - ROMSKÉ INTEGRAČNÍ CENTRUM

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA MĚSTA CHODOVA

MĚSTO HABARTOV - DŮM S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU

SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, KYNŠPERK NAD OHŘÍ / DOLNÍ POCHLOVICE

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE HORNÍ SLAVKOV

DOP-HC s.r.o.

Evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012 - pouze 2 žadatelé o pečovatelskou službu v Kynšperku nad Ohří provozovanou organizací Pomoc v nouzi o.p.s.

V ostatních zařízeních je kapacita dostatečná, naopak v Horním Slavkově v domě s pečovatelskou službou je stále 10 míst volných, nikdy nebyla kapacita 100% naplněna. Pečovatelská služba je dostupná pro uživatele žijící ve všech obcích na území SO ORP Sokolov.

Osobní asistence, Průvodcovské a předčitatelské služby, Podpora samostatného bydlení, Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením jsou dostatečné, neboť jsou poskytovány terénní formou.

Tísňová péče a Odlehčovací služby nejsou ve SO ORP Sokolov zastoupeny.

Dle Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2014-2017 se uvádí, že základním předpokladem pro rozvoj sítě sociálních služeb na území Karlovarského kraje je dostatečný objem finančních prostředků.

Tabulka 89: Tab. 4.11.: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem							11	65	114

	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do	dospělí		Děti a mládež	dospělí		Děti a mládež do	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy

	18 let			do 18 let			18 let		
Posuzovaný správní obvod - celkem	156	289	497				0	17	34

	Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem				42	11	121			

	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem				1	23	17		60	158

	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem		11	20	0	8	11	33	68	45

	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	38	40				412	288	738

Zdroj dat: vlastní šetření ze zdrojů

CENTRUM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB SOKOLOV, o.p.s.

POMOC V NOUZI, o.p.s.

TYFLOCENTRUM KARLOVY VARY, o.p.s.

SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, SOKOLOV

DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAV.POSTIŽENÍM "SOKOLÍK" V SOKOLOVĚ, příspěvková organizace

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ SOKOLOV

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ KHAMORO - ROMSKÉ INTEGRAČNÍ CENTRUM - DO KOLONKY OSTATNÍ BYLY ZAPSÁNY ÚDAJE ZA TERÉNNÍ PROGRAMY ÚTOČIŠTĚ o.s.

SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, KYNŠPERK NAD OHŘÍ / DOLNÍ POCHLOVICE

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE HORNÍ SLAVKOV

I přesto, že data dodali jen někteří poskytovatele sociálních služeb, jako nejžádanější služba pro děti a mládež do 18 let se jeví Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. Tuto službu provozuje Občanské sdružení Khamoro - Romské integrační centrum v Chodově, kde se její pracovníci věnují dětem a mládeži od 6 do 26 let ohrožených společensky nežádoucími jevy, pořádají zájmové kroužky, volnočasové aktivity, sportovní aktivity, pomohou s výběrem vhodné školy nebo práce, pomohou s doučováním či přípravou na různé zkoušky, a spoustu jiných aktivit. Khamoro nepůsobí pouze na území svého sídla, ale i v Novém Sedle a nově i na území SO ORP Kraslice - v Rotavě.

Velký zájem je také o Pečovatelské služby. A do budoucna se bude zvyšovat. Lidé ve SO ORP Sokolov stárnou, mladí odchází za lepší prací do jiných krajů ČR nebo do sousedního Německa.

Tabulka 90: Tab. 4.12.: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Centra denních služeb				
Denní stacionáře				
Týdenní stacionáře				
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	24180325	0	0	1327
Domovy pro seniory	34139523	0	0	1078
Domovy se zvláštním režimem	34153350	0	0	910
Chráněné bydlení	12530688	0	0	549
Azylové domy	4604594	0	0	86,4
Domy na půl cesty	4981604	0	0	174,98
Zařízení pro krizovou pomoc		0	300	0
Nízkoprahová denní centra	766218	18,6	0	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1046300	915	0	0
Noclehárny				
Terapeutické komunity				
Sociální poradny	747384	374,88	0	0
Sociálně terapeutické dílny				
Centra sociálně rehabilitačních služeb				
Pracoviště rané péče				
Intervenční centra	3000940	47,25	0	0
Služby následné péče				
Ostatní	4532552	917	240,25	0

Zdroj dat: vlastní šetření ze zdrojů:

CENTRUM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB SOKOLOV, o.p.s.

POMOC V NOUZI, o.p.s.

SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, SOKOLOV - odhad průměrných nákladů je pouze na odborné konzultace, které jsou v délce 30-120 minut.

DOMOV PRO OSOBY SE ZDRAV. POSTIŽENÍM "SOKOLÍK" V SOKOLOVĚ, příspěvková organizace

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ SOKOLOV

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ KHAMORO - ROMSKÉ INTEGRAČNÍ CENTRUM - DO KOLONKY OSTATNÍ BYLY ZAPSÁNY ÚDAJE ZA TERÉNNÍ PROGRAMY PEČOVATELSKÁ SLUŽBA MĚSTA CHODOVA

SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, KYNŠPERK NAD OHŘÍ / DOLNÍ POCHLOVICE

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE HORNÍ SLAVKOV

DOLMEN, o.p.s. Agentura pro chráněné bydlení

DOP-HC s.r.o.

Jak se vyvíjely náklady na sociální služby v minulých letech bohužel nelze přesně konstatovat, neboť velmi malé procento dotázaných bylo ochotno poskytnout požadovaná data i za roky minulé (považovali to za zbytečnou administrativu) s tím, že údaje z let 2010 a 2011 se příliš neliší, maximálně do 50 Kč, spíše se o pár desítek korun postupně snižují.

Částečnou vypovídající schopnost nám přináší tabulka s údaji za rok 2012, kde nám požadované data poskytlo 11 z 27 dotázaných poskytovatelů sociálních služeb. Z toho vyplývá, že nejnákladnější službou se jeví pobytové služby poskytované v Domovech pro osoby se zdravotním postižením - SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, KYNŠPERK NAD OHŘÍ / DOLNÍ POCHLOVICE, „SOKOLÍK“ V SOKOLOVĚ, příspěvková organizace a v Domovech pro seniory - SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, KYNŠPERK NAD OHŘÍ / DOLNÍ POCHLOVICE, DOP-HC s.r.o. Velmi nákladné jsou i pobytové služby poskytované v Domovech se zvláštním režimem - SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, KYNŠPERK NAD OHŘÍ / DOLNÍ POCHLOVICE, DOP-HC s.r.o.

Velmi vysoký zájem, zapříčiněný velkým počtem sociálně vyloučených oblastí v SO ORP Sokolov, je o nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. Je ale třeba si uvědomit, že 1 den ambulantní služby v takovém zařízení přijde na 915 Kč/uživatele/den.

Zvýšení průměrných nákladů na uživatele/den terénní služby v kolonce ostatní zapříčinil údaj od občanského sdružení Khamoro, kde průměrný náklad na terénní službu/den činí 917 Kč.

Poznámka: SOCIÁLNÍ SLUŽBY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, KYNŠPERK NAD OHŘÍ / DOLNÍ POCHLOVICE - zvýšené příjmy z úhrad uživatelů ve službě Domov se zvláštním režimem na úkor příjmů za úhrady ve službě Domov pro seniory je zapříčiněn změnou kapacity (snížení kapacity v Domově pro seniory ze 106 v r.2010 na 69 v r. 2012 a naopak zvýšení kapacity v Domově se zvláštním režimem ze 47 v r.2010 na 80 v r.2013).

Tabulka 91: Tab. 4.13.: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v ORP	1	1	1			
z toho Občanská sdružení	1	1	1			
z toho Církevní právnické osoby						
z toho Obecně prospěšné společnosti						
Z toho krátkodobá						

Z toho dlouhodobá			
Z toho krátkodobá i dlouhodobá			

Zdroj dat: Databáze Ministerstva Vnitra: <http://www.mvcr.cz/clanek/seznam-akreditovanych-projektu.aspx>;
<http://www.mvcr.cz/clanek/dobrovolnicka-sluzba-500539.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>

Ve SO ORP Sokolov sídlí pouze jedna organizace vykonávající dobrovolnickou službu – STŘÍPKY, U Divadla 341, 356 01 Sokolov, dobrovolnické centrum působící od roku 2003. Svou činnost zaměřují především na nemocnici, léčebny dlouhodobě nemocných a na sociální zařízení poskytující pobytové služby. Programy probíhají formou individuálních pravidelných návštěv u pacientů, kteří nemají blízké, nebo za nimi z nějakého důvodu návštěvy nechodí. STŘÍPKY nejsou v seznamu akreditovaných projektů.

Občanské sdružení, SPOLEČNĚ K BEZPEČÍ, o.s., Holandská 2437, 272 01 Kladno - Kročehlavy, v roce 2010 v Sokolově probíhal projekt "DOPRAVNÍ ASISTENT" - Dobrovolník - dopravní asistent v určitou dobu, před a po ukončení výuky, stojí na přechodech u škol a dalších rizikových přechodech a pomáhá dětem bezpečně přejít.

Občanské sdružení – INSTAND, o.s. institut pro podporu vzdělávání a rozvoj kvality ve veřejných službách - 5.května 1323/9, 140 00 Praha 4, (Stará Kysibelská 602/45, 360 01 Karlovy Vary) - organizace má akreditovaný projekt "dobrovolnický program DOHROMADY" - program je zaměřený na trávení volného času s lidmi se zdravotním postižením.

Projekt „Podpora sociálního začleňování příslušníků sociálně vyloučených lokalit v Karlovarském kraji“, je terénní program pro Karlovarsko realizovaný od července roku 2012, Občanským sdružením Světlo Kadaň za podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR. Tento program je zaměřen na poskytování služeb sociální prevence pro osoby sociálně vyloučených lokalit, mimo jiné i v obcích Horní Slavkov a Nové Sedlo, které jsou na území správního obvodu města Sokolov.

Tabulka 92: Tab. 4.14.: Poskytovatelé sociálních služeb na území ORP Sokolov – rozdělení dle místa působení

ADRESA	NÁZEV		Forma poskytování
SOKOLOV			
Marie Majerové 1764	Kotec o.p.s.	Terénní programy	terénní
Marie Majerové 1764	Kotec o.p.s.	Kontaktní centra	ambulantní
K.H.Borovského 1267	Denní centrum Mateřídouška, o.p.s.	Sociálně terapeutické dílny	ambulantní
Komenského 113	Dolmen, o.p.s. Agentura pro chráněné bydlení	Chráněné bydlení	pobytové
Jiřího z Poděbrad 2046	Dolmen, o.p.s. Agentura pro chráněné bydlení	Chráněné bydlení	pobytové
Jiřího z Poděbrad 2046	Centrum sociálních služeb Sokolov, o.p.s.	Pečovatelská služba	terénní
Jednoty 1628	TyfloCentrum Karlovy Vary o.p.s.	Sociální rehabilitace	ambulantní, terénní
Jednoty 1628	TyfloCentrum Karlovy Vary o.p.s.	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se	ambulantní

		zdrav.post.	
Jednoty 1628	TyfloCentrum Karlovy Vary o.p.s.	Průvodcovské a předčitatelské služby	ambulantní, terénní
Jednoty 1931	Rytmus o.s.	Sociální rehabilitace	ambulantní, terénní
Jednoty 1931	Rytmus o.s.	Podpora samostatného bydlení	terénní
Jednoty 2233	Pomoc v nouzi, o.p.s.	Nízkoprahová denní centra	ambulantní
Jednoty 654	Pomoc v nouzi, o.p.s.	Odborné sociální poradenství	ambulantní
Svatopluka Čecha 1001	Fokus Mladá Boleslav sdružení pro péči o duševně nemocné	Sociální rehabilitace	ambulantní, terénní
Hornická 1595	Agentura osobní asistence a sociálního poradenství, o.p.s.	Osobní asistence	terénní
Hornická 1595	Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR	Odborné sociální poradenství	ambulantní, terénní
K.H.Máchy 1276	Sociální služby, příspěvková organizace	Odborné sociální poradenství	ambulantní
K.H.Máchy 1276	Sociální služby, příspěvková organizace	Telefonická krizová pomoc	terénní
Nádražní 544	Člověk v tísni, o.p.s.	Odborné sociální poradenství	ambulantní, terénní
Nádražní 544	Člověk v tísni, o.p.s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	terénní
Rokycanova 1756	Centrum pro zdravotně postižené Karlovarského kraje, o.p.s.	Odborné sociální poradenství + osobní asistence	ambulantní, terénní
Josefa Kajet. Tyla 461	Pomoc v nouzi, o.p.s.	Intervenční centra	ambulantní, terénní
Slavičková 1696	Občanské sdružení Chráněné bydlení Sokolov	Chráněné bydlení	pobytové
Slavičková 1701	Domov pro osoby se zdrav.post."SOKOLÍK" v Sokolově, příspěvková org.	Domovy pro seniory se zdrav.postižením	pobytové
Fibichova 852	Pomoc v nouzi, o.p.s.	Azylový dům pro jednotlivce	pobytové
Dvořákova 853	Pomoc v nouzi, o.p.s.	Azylový dům pro matky s dětmi	pobytové
CHODOV			
Tovární 223	Denní centrum Mateřídouška, o.p.s.	Sociálně terapeutické dílny	ambulantní
Tovární 223	Občanské sdružení Khamoro-Romské integrační centrum	Odborné sociální poradenství	ambulantní
Tovární 223	Občanské sdružení Khamoro-Romské integrační centrum	Terénní programy	terénní
Tovární 223	Občanské sdružení Khamoro-Romské integrační centrum	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	ambulantní, terénní
Luční 1050	Dolmen, o.p.s. Agentura pro chráněné bydlení	Chráněné bydlení	pobytové
Luční 1050	Pečovatelská služba města Chodova	Pečovatelská služba	ambulantní, terénní
Školní 737	Denní centrum Mateřídouška, o.p.s.	Denní stacionáře	ambulantní
Revoluční 1193	Útočiště o.s.	Odborné sociální poradenství	ambulantní, terénní
Budovatelů 677	Člověk v tísni, o.p.s.	Terénní programy	terénní

HABARTOV			
1.máje 26/8	Dolmen, o.p.s. Agentura pro chráněné bydlení	Chráněné bydlení	pobytové
1.máje 32	Dolmen, o.p.s. Agentura pro chráněné bydlení	Chráněné bydlení	pobytové
Uhelná 217, Kluč	Město Habartov - Dům s pečovatelskou službou	Pečovatelská služba	terénní
KYNŠPERK			
Jana Nerudy 494/14	Pomoc v nouzi, o.p.s.	Domy na půl cesty	pobytové
Zámečnická 501/7	Pomoc v nouzi, o.p.s.	Pečovatelská služba	terénní
Pochlovická 56,57, D.Pochlovice	Sociální služby, příspěvková organizace	Domovy se zvláštním režimem	pobytové
Pochlovická 56,57, D.Pochlovice	Sociální služby, příspěvková organizace	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	pobytové
Pochlovická 56,57, D.Pochlovice	Sociální služby, příspěvková organizace	Domovy pro seniory	pobytové
LOKET			
Sportovní 556	DOP-HC s.r.o.	Pečovatelská služba	terénní
HORNÍ SLAVKOV			
Nad Výtopnou 1010	Pečovatelská služba, příspěvková organizace	Pečovatelská služba	ambulantní, terénní
NOVÉ SEDLO			
Masarykova 217	Denní centrum Žirafa	Centra denních služeb	ambulantní
Školní 81, Loučky	Oáza klidu o.p.s.	Domovy se zvláštním režimem	pobytové
U porcelánky 149, Loučky	Dům s pečovatelskou službou Nové Sedlo	Pečovatelská služba	terénní
SVATAVA			
Kraslická 26	Dům klidného stáří, spol. s.r.o.	Domovy se zvláštním režimem	pobytové
DOLNÍ RYCHNOV			
Bergmannova 195	DOP-HC s.r.o.	Domovy pro seniory	pobytové
Bergmannova 195	DOP-HC s.r.o.	Domovy se zvláštním režimem	pobytové
KRÁLOVSKÉ POŘÍČÍ			
Lázeňská 173,174	TOREAL, spol. s.r.o.	Domovy se zvláštním režimem	pobytové
Lázeňská 173,174	TOREAL, spol. s.r.o.	Domovy pro seniory	pobytové

Tabulka 93: Tab. 4.15.: Adresář poskytovatelů sociálních služeb sídlící na území ORP Sokolov

	POSKYTOVATEL SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE SO ORP SOKOLOV	E-MAIL ADRESA	POSKYTOVANÉ SLUŽBY	ADRESA
1.	Kotec o.p.s.	vs.tp.sokolov@kotec.cz	Terénní programy, Kontaktní centra	Marie Majerové 1764, Sokolov
2.	Denní centrum Mateřídouška, o.p.s.	info@opschodov.cz	Sociálně terapeutické dílny	K.H.Borovského 1267, Sokolov
			Sociálně terapeutické dílny	Tovární 223, Chodov
			Denní stacionář	Školní 737, Chodov
3.	Dolmen, o.p.s. Agentura pro chráněné bydlení	lutonska@dolmen-sokolov.cz	Chráněné bydlení	Komenského 113 a Jiřího z Poděbrad 2046, Sokolov
			Chráněné bydlení	Luční 1050, Chodov
			Chráněné bydlení	1.máje 26/8 a 32, Habartov
4.	Centrum sociálních služeb Sokolov, o.p.s.	m.osickova@volny.cz	Pečovatelská služba	Jiřího z Poděbrad 2046, Sokolov
5.	TyfloCentrum Karlovy Vary p.s.	sokolov.tyflocentrum@seznam.cz	Sociální rehabilitace	Jednoty 1628, Sokolov
			Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdrav.post.	
			Průvodcovské a předčitatelské služby	
6.	Rytmus o.s.	sokolov@rytmus.org	Sociální rehabilitace	Jednoty 1931, Sokolov
			Podpora samostatného bydlení	
7.	Pomoc v nouzi, o.p.s.	robert.pisar@pomocvnouziops.cz	Nízkoprahová denní centra	Jednoty 2233, Sokolov
			Odborné sociální poradenství - dluhová poradna	Jednoty 654, Sokolov
			Intervenční centra	Josefa Kajet. Tyla 461, Sokolov
			Azylový dům pro matky s dětmi	Dvořákova 853 Sokolov
			Azylový dům pro jednotlivce	Fibichova 852, Sokolov
			Domy na půl cesty	Jana Nerudy 494/14, Kynšperk
			Pečovatelská služba	Zámečnická 501/7, Kynšperk
8.	Fokus Mladá Boleslav sdružení pro péči o duševně nemocné	loudova@fokus-mb.cz	Sociální rehabilitace	Svatopluka Čecha 1001, Sokolov
9.	Agentura osobní asistence a sociálního poradenství, o.p.s.	djanurova@volny.cz	Osobní asistence	Hornická 1595, Sokolov
10.	Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR	olgasalomonova@seznam.cz	Odborné sociální poradenství	Hornická 1595, Sokolov
11.	Sociální služby, příspěvková organizace	rp.sokolov.tkp@ss-po.cz	Odborné sociální poradenství	K.H.Máchy 1276, Sokolov
			Telefonická krizová pomoc	
12.	Člověk v tísni, o.p.s.	jan.nemecek@clovekvtsini.cz	Odborné sociální poradenství	Nádražní 544, Sokolov

			Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Nádražní 544, Sokolov
			Terénní programy	Budovatelů 677, Chodov
13.	Centrum pro zdravotně postižené Karlovarského kraje, o.p.s.	sokolov@sluzbypostizenym.cz	Osobní asistence	Rokycanova 1756, Sokolov
14.	Domov pro osoby se zdrav.post."SOKOLÍK" v Sokolově, příspěvková org.	dozp@sokolik-po.cz	Domovy pro seniory se zdrav.postižením	Slavičkova 1701, Sokolov
15.	Občanské sdružení Chráněné bydlení Sokolov	reditelka@chbsokolov.eu	Chráněné bydlení	Slavičkova 1696, Sokolov
16.	Občanské sdružení Khamoromské integrační centrum	emil.vorac@seznam.cz	Odborné sociální poradenství	Tovární 223, Chodov
			Terénní programy	
			Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	
17.	Pečovatelská služba města Chodova	podatelna@mestochodov.cz	Pečovatelská služba	Luční 1050, Chodov
18.	Útočiště o.s.	poradny@utociste.cz	Odborné sociální poradenství	Revoluční 1193, Chodov
19.	Město Habartov - Dům s pečovatelskou službou	dps@mestohabartov.cz	Pečovatelská služba	Uhelná 217, Kluč
20.	Sociální služby, příspěvková organizace	jiri.hruby@ss-po.cz	Domovy se zvláštním režimem	Pochlovická 56,57, D.Pochlovice
			Domovy pro osoby se zdravotním postižením	
			Domovy pro seniory	
21.	DOP-HC s.r.o.	info@dop-hc.cz	Pečovatelská služba	Sportovní 556, Loket
			Domovy pro seniory	Bergmannova 195, Dolní Rychnov
			Domovy se zvláštním režimem	Bergmannova 195, Dolní Rychnov
22.	Pečovatelská služba, příspěvková organizace	ps.hslavkov@seznam.cz	Pečovatelská služba	Nad Výtopnou 1010, Horní Slavkov
23.	Denní centrum Žirafa	dc.zirafa@seznam.cz	Centra denních služeb	Masarykova 217, Nové Sedlo
24.	Oáza klidu o.p.s.	loucky.oazaklidu@email.cz	Domovy se zvláštním režimem	školní 81, Loučky
25.	Dům s pečovatelskou službou Nové Sedlo	info@mestonovesedlo.cz	Pečovatelská služba	U porcelánky 149, Loučky
26.	Dům klidného stáří, spol. s.r.o.	dkssocialni@gmail.com	Domovy se zvláštním režimem	Kraslická 26, Svatava
27.	TOREAL, spol. s.r.o.	toreal@seznam.cz	Domovy se zvláštním režimem	Lázeňská 173,174, Královské Poříčí
			Domovy pro seniory	Lázeňská 173,174, Královské Poříčí

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza cílových (myslí se dotčených, zainteresovaných) skupin je klíčovým procesem pro efektivní plánování sociálních služeb, umožní nastavit nabídku sociálních služeb tak, aby co nejvíce vyhovovala specifickým potřebám cílových skupin. Kvalitně zpracovaná analýza zvyšuje kvalitu projektu a současně snižuje možné riziko nezájmu. Analýza je obsažena v následující tabulce.

Tabulka 94: Tab. 4.16.: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	poskytovatelé služeb	zájem uživatelů, dostatek finančních prostředků, zvýšit podporu ze strany obcí, kraje a státu	nedostatečné finance, malá kapacita lůžek, nedostatek kvalifikované pracovní síly, nízká kvalita poskytovaných služeb, neochota spolupracovat	pravidelná společná setkávání	meziobecní spolupráce, komunitní plánování sociálních služeb, společné projekty obcí a poskytovatelů
2.	uživatelé služeb	vysoká kvalita služby a přijatelná cena, dostupnost služby	nízký zájem o službu, nízká informovanost o poskytovaných službách, uživatelé chtějí mít služby nejlépe zdarma a mají vysoké požadavky	webová prezentace, prezentace v tisku, informační letáky; osobní komunikace	prověření nabídky a informačních kanálů, společná setkávání uživatelů a poskytovatelů soc. služeb a představitelů obcí
3.	rodinní příslušníci uživatelů	dobrá dostupnost služby, vysoká kvalita a nízká cena poskytované služby, široká nabídka	nízký zájem o službu, nízká informovanost o poskytovaných službách, uživatelé chtějí mít služby nejlépe zdarma a mají vysoké požadavky, stížnosti kontrolním orgánům a médiím	webová prezentace, prezentace v tisku, informační letáky;	prověření nabídky a informačních kanálů
4.	veřejnost (nečerpající služby)	dostupnost a nabídka služeb, efektivita služby, nízké náklady, dostatečná nabídka služeb, pracovní příležitost	nezájem o sociální služby, nízká informovanost jak o službách tak i o jejich uživatelích, ovlivnění představitelů obcí	prezentace v médiích, otevřenost služeb veřejnosti	zlepšit komunikaci s médii, pravidelně informovat
5.	představitelé obcí a DSO ORP	uspokojení poptávky vlastních občanů, optimalizovat výdaje na příspěvky nebo dotace pokud obec neposkytuje vlastními organizacemi nebo/ a na provoz a investice svých organizací, zmapování služeb	nejasné kompetence obcí, nedostatek zdrojů, struktura financování zejména z veřejných zdrojů, nejasná strategie: častá změna požadavků, nereálná očekávání, špatné rozmístění poskytovatelů v rámci území, neochota spolupracovat, nezájem, jiné priority změny legislativy	komunikace s odborníky, zástupci poskytovatelů - Jednání mezi obcemi	komunitní plány soc. služeb, zajištění přísunu pravidelných informací poskytovatelů, zajištění kontaktu se zástupci uživatelů, meziobecní spolupráce, prosazování společných zájmů (legislativních, ekonomických)

6.	kraje	uspokojení poptávky občanů na území kraje, optimalizace sítě zařízení optimalizovat výdaje na služby poskytované nebo dotované krajem (příspěvky, dotace), předat služby poskytované krajem na obce)	nevhodná alokace zdrojů, struktura financování zejména z veřejných zdrojů, nejasná strategie: častá změna požadavků, nereálná očekávání špatné rozmístění poskytovatelů v rámci území kraje, nedostatečná komunikace orgánů krajů a obcí k samosprávným kompetencím	komunikace s odborníky, zástupci poskytovatelů, jednání s obcemi	strategické plánování soc. služeb, podpora mezi-obecní spolupráce, prosazování společných zájmů krajů a obcí (legislativních, ekonomických)
7.	stát	uspokojení poptávky občanů na území ČR, optimalizace sítě zařízení, optimalizovat výdaje na poskytované služby	nevhodná alokace zdrojů, struktura financování zejména z veřejných zdrojů nejasná strategie: častá změna požadavků, nereálná očekávání špatné rozmístění poskytovatelů v rámci ČR, - Vrchnostenský přístup státu (nedostatečná komunikace)	komunikace se zástupci obcí, se zájmovými sdruženými, odborníky, zástupci poskytovatelů	prosazování zájmů společných veřejné správě (legislativních, ekonomických) jasné vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi
8.	partneři poskytovatelů (dárci, sponzoři ...)	dobré fungování a kvalita služby propagace partnera	nedostatek zdrojů u sponzorů, přerušení spolupráce, neadekvátní zásahy do rozhodování o službě	standardní	motivovat pro spolupráci, vysvětlovat role, propagace, zveřejňovat dobré příklady
9.	zaměstnanci v sociálních službách	dobré pracovní podmínky včetně odměňování, prestiž	rizika spojené s přetížeností a přílišnou administrativou	standardní	využít fondy EU a další zdroje ke zlepšení vybavení a pracovních podmínek, podpůrné nástroje (péče o zaměstnance)
10.	média	náměty pro čtenáře – obvykle chtějí senzace	negativní tvář poskytovatele a obce	partnerství s médii	pravidelná komunikace, nabízet příklady dobré praxe

V následující tabulce jsou uvedena a vyhodnocena rizika (tak zvaný registr rizik) v sociální oblasti správního obvodu. Definice byla převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií. Riziko, je nebezpečí

vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie.

Pravděpodobnost i dopad - hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik (tj. osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka 95: Tab. 4.17.: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nevyjasněnost způsobu financování	3	5	15	1. Prosazování zájmů společných veřejné správě (legislativních, ekonomických) 2. Jasně vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi	kraj, obec, poskytovatel
		Nedostatek financí na zajištění běžného provozu (obec zřizovatelem poskytovatele)	3	5	15	1. Získat sponzory 2. Jednat s krajem o kofinancování 3. Zlepšit energetický management a zavést sdružené nákupy energií ke snížení výdajů, ostatní sdružené nákupy 4. Stanovení standardu (prostorových a materiálově technických podmínek – např. pasportizace) 5. Meziobecní spolupráce	Obec, je-li zřizovatelem poskytovatele - Obec, je-li podporovatel služby - Zřizovatel poskytovatele -Poskytovatel
		Nedostatek financí na investice a vybavení	4	3	12	1. Využít fondy EU či jiné dotace 2. Meziobecní spolupráce	Obec, je-li zřizovatelem poskytovatele - Obec, je-li podporovatel služby - Zřizovatel poskytovatele -Poskytovatel

		Uživatelé neplatí za službu	2	2	4	1. Změnit systém výběru plateb	poskytovatel
		Jednoleté financování projektů	4	4	16	1. Změnit systém financování	poskytovatel
		Udržitelnost projektů financovaných ze strany EU – neschopnost udržet službu	3	5	15	1. Hledat zdroje financování	poskytovatel, obec
2.	Organizační riziko	Špatné rozmístění poskytovatelů a zařízení v rámci ORP (chybějící či přebytečná kapacita služeb)	2	2	4	1. Meziobecní spolupráce	obec daného území
		Nedostatek uživatelů / příliš mnoho uživatelů v čase (demografický vývoj)	3	3	9	1. Meziobecní spolupráce 2. Projety financované z fondů EU	obce daného území
		Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	3	9	1. Meziobecní spolupráce 2. Zlepšit komunikaci mezi obcemi	obce daného území
3.	Právní riziko	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	3	3	9	1. Upozornění na dopady změn legislativy	obce daného území
		Nevhodné reformy či změny zákonů	2	4	8	1. Upozornění na dopady změn legislativy	obce daného území
4.	Technické riziko	Nevhodné prostory, špatný technický stav budov	3	3	9	1. Využití fondy EU a jiné zdroje	vlastník budov
		Špatný technický stav vybavení, zastaralé či nevyhovující vybavení	3	3	9	1. Využití fondy EU a jiné zdroje	vlastník zařízení
5.	Věcné riziko	Špatné řízení poskytované služby (stížnosti občanů)	2	3	6	1. Správně stanovené podmínky ve smlouvě	zřizovatel, poskytovatel
		Nezájem uživatelů či rodinných příslušníků o konkrétní službu	2	5	10	1. Vysvětlování problematiky 2. Meziobecní spolupráce	poskytovatel

	Personální rizika (Nedostatečné nebo nevhodné personální zabezpečení služeb)	2	4	8	1. vzdělávání zaměstnanců	poskytovatel
	Nízká kvalita konkrétní služby	2	4	8	1. Sledování kvality 2. Meziobecní spolupráce – dobrá praxe	poskytovatel

Tabulka 96: Tab. 4.18.: Analýza obecních výdajů na sociální oblast v letech 2003 – 2012

Analýza obecních výdajů na sociální oblast v letech 2003 - 2012												
Pododdíl	Paragraf	Název	Obecní výdaje na sociální oblast v ORP Sokolov v Kč/rok									
			2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
431		Sociální poradenství										
	4311	Základní sociální poradenství	0	0	0	0	0	8 000	9 000	9 000	9 000	10 000
	4312	Odborné sociální poradenství	132 550	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	4319	Ostatní výdaje související se sociálním poradenstvím	6 039 440	8 884 920	10 914 890	10 962 590	285 830	163 540	141 410	131 430	129 140	123 590
432		Sociální péče a pomoc dětem a mládeži										
	4322	Ústavy péče pro mládež	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
	4324	Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	0	0	266 410	0	0	0	0	0	0	0
	4329	Ostatní sociální péče a pomoc dětem a mládeži	5 160	10 120	91 860	763 560	121 030	148 850	150 650	108 820	100 390	88 430
433		Sociální péče a pomoc manželstvím a rodinám										
	4332	Zařízení pro výkon pěstounské péče	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	4333	Domovy-penzióny pro matky s dětmi	56 160	51 330	87 810	74 270	71 800	84 170	2 460	0	0	0
	4334	Pečovatelská služba pro rodinu a děti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 500
	4339	Ostatní sociální péče a pomoc rodině a manželství	1 820	22 110	18 870	20 200	83 860	79 590	126 350	95 020	109 700	114 030
434		Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc										
	4341	Sociální pomoc osobám v hmotné nouzi a občanům sociálně nepříspěšným	541 010	484 360	359 080	112 010	166 000	206 500	279 000	330 000	347 400	324 680
	4342	Sociální péče a pomoc přistěhovalcům a vybraným etnikům	167 670	293 980	296 910	369 340	198 390	159 650	168 150	179 600	0	146 000
	4343	Sociální pomoc osobám v souvislosti s živelní pohromou nebo požárem	0	0	20 000	0	0	60 000	0	0	0	0
	4344	Sociální rehabilitace	0	0	0	0	0	0	14 990	0	0	0
	4345	Centra sociálně rehabilitačních služeb	7 000	253 000	553 800	682 760	1 628 610	2 010 110	2 000 000	2 000 000	2 336 600	784 100
	4349	Ostatní sociální péče a pomoc ostatním skupinám obyvatelstva	38 500	17 500	15 440	63 990	37 210	200 190	62 250	104 200	157 590	152 490
435		Služby sociální péče										
	4350	Domovy pro seniory	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	4351	Osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení	0	0	0	0	11 139 790	8 788 310	10 393 710	9 172 150	9 972 560	10 860 950
	4352	Tisňová péče	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	4353	Průvodcovské a předčitatelské služby	0	0	0	0	0	0	0	40 000	80 000	80 000
	4354	Chráněné bydlení	0	0	0	0	177 600	3 949 240	237 360	105 000	120 000	150 000
	4355	Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	4356	Denní stacionáře a centra denních služeb	0	0	0	0	0	80 000	120 000	130 000	217 000	350 000
	4357	Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem	0	0	0	0	361 210	214 140	269 340	313 760	285 000	144 020
	4358	Sociální služby poskytované ve zdravot. zařízeních ústavní péče	0	0	0	0	0	0	0	32 000	0	30 000
	4359	Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče (např. odlehčovací služby)	0	0	0	0	759 910	641 020	625 870	599 910	604 390	691 870
437		Služby sociální prevence										
	4371	Raná péče a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50 000
	4372	Krizová pomoc	0	0	0	0	0	83 960	0	0	0	5 000
	4373	Domy na půl cesty	0	0	0	0	9 000	70 000	0	59 900	0	0
	4374	Azylové domy, nízkoprahová denní centra a noclehárny	0	0	0	0	1 500	56 500	7 000	8 000	79 000	685 400
	4375	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	0	0	0	0	0	30 000	0	0
	4376	Služby následné péče, terapeutické komunity a kontaktní centra	0	0	0	0	0	0	60 000	0	0	0
	4377	Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	0	0	0	3 020 000	2 890 000	2 800 000	2 680 000

(zdroj dat: ministerstvo financí)

Finanční analýza je jedním z nezbytných předpokladů pro celkovou analýzu problematiky, v tomto případě se jedná o analýzu obecních výdajů na sociální oblast, přičemž třídění je převzato a upraveno z vyhlášky Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb. platné pro rok 2013. Vzhledem k tomu, že data poskytnutá Ministerstvem financí ČR mj. obsahují finanční data obcí za rok 2003 až 2012, je v sociální oblasti třeba brát v úvahu také zásadní legislativní změny, k nimž v průběhu let 2003 – 2012 došlo. Jedná se zejména o rok 2006, resp. 2007, kdy proběhla sociální reforma.

Finanční údaje, které jsou v tabulce uvedeny, jsou součty výdajů všech 30 obcí ve SO ORP Sokolov za jednotlivé roky, které byly vynaloženy na sociální oblast a jsou rozříděny dle odvětvového třídění a paragrafu.

Celkové výdaje obcí na sociální oblast se v průběhu let po sociální reformě téměř nemění.

V tabulce obecních výdajů jsou zaznamenány velmi významné výdaje na Osobní asistenci, pečovatelskou službu a podporu samostatného bydlení vedené pod paragrafem 4351, a výdaje na Sociální pomoc osobám v hmotné nouzi a občanům sociálně nepřizpůsobivým vedené pod paragrafem 4341. Tyto hodnoty v porovnání s celkovými výdaji obcí jsou velmi dobře znázorněny v grafu č. 4. 12 v příloze.

Na sociální služby ve SO ORP Sokolov bylo za rok 2012 vynaloženo celkem 18 016 560 Kč. Z toho na paragraf 4351 - Osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení – bylo vydáno 10 860 950 Kč, což činí 60,3% celkových výdajů obcí za rok 2012 na sociální oblast. Na paragraf 4341 - Sociální pomoc osobám v hmotné nouzi a občanům sociálně nepřizpůsobivým – bylo v roce 2012 vydáno 324 680 Kč, tj. 1,8 %. Tato vynaložená finanční částka se v průběhu let zvyšuje s nárůstem vyskytujících se vyloučených lokalit a osob tuto finanční částku potřebnou. Dalším velmi významným údajem je finanční částka vynaložená v letech 2003 – 2012 na Centra sociálně rehabilitačních služeb vedená pod paragrafem 4345. Od roku 2009 začaly obce vydávat své finanční prostředky také na sociálně terapeutické dílny a to v průměru 2 847 500 Kč ročně.

V grafickém vyjádření – graf č. 4. 13 v příloze – je velmi dobře patrné financování sociální oblasti v letech 2003 – 2012, paragraf 4339 Ostatní sociální péče a pomoc v rodině a manželství, paragraf 4342 Sociální péče a pomoc přistěhovalcům a vybraným etnikům, paragraf 4356 Denní stacionáře a centra denních služeb, paragraf 4359 Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče (např. odlehčovací služby), paragraf 4371 Raná péče a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a paragraf 4375 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tabulka 97: Tab. 4.19.: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. ochota obcí řešit sociální problémy občanů	1. nízké příjmy obyvatel vč. malých důchodů
2. dobré rozmístění Domů s pečovatelskou službou v rámci území a dobrá dopravní obslužnost	2. existence sociálně vyloučených lokalit (Sokolov, Nové Sedlo, Chodov)
3. existence sociálních služeb pro seniory	3. nízká dostupnost sociálního bydlení
4. existence sociálních služeb pro osoby se zdravotním či mentálním nebo kombinovaným postižením, osoby s duševním onemocněním (i chronickým), osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby užívající návykové látky, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, děti a mládež ohrožené společensky nežádoucími jevy, rodiny (matky) s dětmi, osoby bez příštířeší, osoby v krizi, osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče, oběti domácího násilí, rodiny s dětmi se zrakovým postižením od narození do 7 let, rodiny s dětmi se sluchovým postižením od narození do 7 let, osoby s vadou zraku a osoby s kombinovaným postižením	4. velmi malá možnost práce na částečný úvazek pro matky s dětmi
5. zkušenost s plánováním soc. služeb (Plán rozvoje sociálních služeb měst Sokolova a Chodova, aktuální Katalog poskytovatelů sociálních služeb ve městech Sokolově a Chodově.)	5. bariéry ve městech - budovy, komunikace, málo nízkopodlažních autobusů, některé obecní úřady nejsou bezbariérové
6. zkušenost na obcích s realizací projektů spolufinancovaných z EU,	6. chybí shromaždiště Dobré praxe
7. dobrá vzájemná spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb - pravidelné setkávání	7. rozdílné požadavky objednavatelů sociálních služeb
8. dobrá zkušenost s Agenturou pro sociální začleňování	
Příležitosti	Hrozby
1. možnost integrace obyvatel sociálně vyloučených lokalit - program pro začleňování sociálně vyloučených lokalit	1. nedostatek finančních prostředků
2. transformace pobytových zařízení	2. polarizace společnosti, růst latentního rasismu a xenofobie
3. využití dotace na meziobecní spolupráci (budou-li ze strany MPSV vypsány)	3. nevhodné změny legislativy
4. možnost spolupráce s podnikatelskou sférou	4. stárnutí populace
5. využití fondů EU a dotací pro zlepšení kvality poskytovaných sociálních služeb	5. odchod zaměstnanců v soc. službách do zahraničí za lepším výdělkem
6. navázání meziobecní spolupráce	

V posuzovaném správním obvodě ORP Sokolov jsou sociální služby rozmístěny nerovnoměrně, větší koncentrace služeb se nachází ve městech Sokolov a Chodov. Velmi dobře jsou rozmístěny Domy s pečovatelskou službou, jsou v 7 městech. Ostatní obce zajišťují pečovatelskou službu terénní formou, která nabízí pomoc se zajištěním stravy, s úklidem domácnosti a nákupy. V této oblasti nejsou zjištěny nedostatky. V rámci úkonů, které nabízí pečovatelská služba, však někteří z finančních důvodů odebírají méně služeb, než by objektivně potřebovali.

Na území SO ORP Sokolov se nachází i několik obcí, které jsou velmi vzdálené a jejich dopravní obslužnost je velmi nedostatečná. Jedná se převážně o obec Rovná (449 obyvatel) a Nová Ves (220 obyvatel). Obě obce se také řadí do sociálně vyloučených lokalit. Obyvatelé těchto obcí jsou odkázáni pouze na terénní služby a pobytové zařízení. Za ambulantní formou poskytovaných služeb je jejich doprava velice omezená. Obec Rovná je specifická tím, že je vybudována v socialistickém režimu jako vzorová samostatná obec s veškerou infrastrukturou, která leží daleko od ostatních obcí ve Slavkovském lese. V posledních letech došlo k odchodu obyvatel za prací do průmyslových center Sokolovska. Vylidňování obce dočasně zastavil příchod volyňských Čechů na poč. 90. let 20. st. Obec Nová Ves se také nachází daleko samostatně ležící v lesích Slavkovského lesa. Do nejbližšího města se obyvatelé dopravují více jak 15 km.

Špatná finanční situace rodin se také odráží ve výchově a životním stylu dětí, kterým je poskytováno jen to nejnужnější základní vzdělání a minimum mimoškolních aktivit. Finanční problémy řeší především matky – samoživitelky. Ženy obecně disponují nižšími příjmy a pokud bývalí partneři neplatí řádně výživné, tyto rodiny jsou přímo ohroženy rizikem chudoby. Situaci ženám, které o své děti samy pečují, také ztěžuje problematické uplatnění na pracovním trhu, mnohdy je pro ně i problém si zaměstnání dlouhodobě udržet. Pokud je žena matkou dítěte se zdravotním postižením, její situace se o to více komplikuje. Do složité situace se také dostávají matky s dětmi, případně rodiny s nezletilými dětmi, které jsou ohroženy ztrátou bydlení, případně se ocitnou tzv. „na ulici“. V případě akutní potřeby chybí sociálním pracovníkům možnost krizového ubytování pro tyto rodiny. Mezi slabé stránky v sociální oblasti je významná bezbariérovost měst a obcí, ale také veřejných dopravních prostředků. I když se v posledních letech daří odstraňovat bariéry na chodnících, veřejných prostranstvích a místních komunikacích, je třeba dále monitorovat a spolupracovat na odstranění bariér pro osoby se zdravotním postižením. V oblasti bariér na budovách je největší problém přístupu občanů se zdravotním postižením na menších městech do budov obecních úřadů a kulturních center. S tímto problémem se setkává i město Sokolov, kde velkým kulturním centrem je Městský dům kultury, který je přístupný pouze po širokých schodech bez plošiny pro vozíčkáře či výtahu. Divadelní sál je též přístupný pouze po schodech. Lidé se zdravotním postižením jsou tak odkázáni na pomoc další osoby.

Největší hrozbou je nedostatek finančních prostředků.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Sokolovský region je specifický sociálně vyloučenými lokalitami, což uvedli i starostové v dotazníku č.2. a vyznačuje se vyšší nezaměstnaností. Na trhu práce je pouze jeden dominantní zaměstnavatel a to Sokolovská uhelná p.n.a.s., která v budoucích letech počítá se snížením stavu svých zaměstnanců. Na Sokolovsku je málo pracovních míst, jsou zde nízké platy a tím pádem i nízké důchody. Z tohoto důvodu mladí lidé odcházejí za prací do jiných krajů České republiky, anebo do zahraničí. Tímto dochází ke snižování počtu obyvatel ve SO ORP Sokolov a také ke stárnutí populace. Vzhledem k tomuto jevu se přizpůsobila nabídka poskytovatelů sociálních služeb.

V posuzovaném území SO ORP Sokolov jsou sociální služby poskytovány koordinovaně. Jsou zde dvě významná centra sociálních služeb a to ve městě Sokolov a Chodov, které se již několik let věnují procesu komunitního plánování sociálních služeb, zaměřený na optimální fungování sítě sociálních služeb ve vazbě na skutečné potřeby obyvatel regionu. Město Sokolov i město Chodov pravidelně aktualizují Katalog poskytovatelů sociálních služeb, i kontakty na kluby seniorů, svazy zdravotně postižených, mateřská centra a uvádí stručné návody na řešení sociálních situací. Vzhledem k situaci stárnutí populace se do budoucna bude muset komunitní plánování více zaměřit na seniory, i když v současné době počet sociálních služeb nabízených seniorům je dostačující. Toto by zjednodušilo komunitní plánování za celé SO ORP Sokolov, vznikl by pouze jeden Komunitní plán za celé území a jeden Katalog poskytovatelů sociálních služeb.

Také je třeba vyzvednout dobrou vzájemnou spolupráci mezi poskytovateli sociálních služeb. Jejich pravidelné setkávání a diskuze o potřebě a zajištění sociálních služeb vede k optimálnímu rozložení a hlavně k dostupnosti potřebným občanům. I obce ležící na území SO ORP Sokolov jsou ochotny řešit sociální problémy občanů. Ve Zpravodajích měst a obcí jsou pravidelně zveřejňovány informace o sociálních službách, o poskytovatelích a propagace webových stránek. Zviditelněním sociálních služeb a procesu komunitního plánování sociálních služeb dochází ke zvyšování zájmu veřejnosti o sociální oblast. V rámci meziobecní spolupráce by bylo vhodné, kdyby se tyto schůzky poskytovatelů sociálních služeb realizovaly v přítomnosti zástupců měst a obcí a probíhala společná diskuze, kde se zefektivní spolupráce dvou již fungujících stran. Každá obec si hledá dodavatele sociálních služeb sama a má tím pádem i různé požadavky na kvalifikační předpoklady, což způsobuje poskytovatelům problémy při podávání nabídek atp. Vytvořením jednotných podmínek či sjednocení dokumentů pro objednávku sociální služby by v rámci meziobecní spolupráce se výrazně zjednodušila administrativa mezi objednatelem a poskytovatelem v sociální oblasti.

Na území SO ORP Sokolov jsou v současné době sociální služby nabízeny s dostatečnou kapacitou a širokým spektrem nabízených služeb pro všechny cílové skupiny. Je zde dostatek domů s pečovatelskou službou a to celkem v 7 obcích. Ale vzhledem k vysoké nezaměstnanosti, velkým výskytem sociálně vyloučených lokalit a také stárnoucím obyvatelstvem, je třeba v budoucnu rozšířit služby pro osoby dlouhodobě nezaměstnané, pro rodiny s dětmi, terénní programy pro osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách nebo které vedou rizikový způsob života, terénní a ambulanci služby pro seniory, aby byly pokryty potřeby těchto cílových skupin a předešlo se výskytu sociálně patologických jevů. Je také důležité upozornit na růst výdajů na sociální služby, který bude k tíži obecních rozpočtů.

Na území SO ORP Sokolov není zastoupena služba Noclehárny. Tato služba vyžaduje přísná kritéria pro přijetí osoby, která o službu požádá a z tohoto důvodu město Sokolov v zimních měsících (tj. od 1.12. do 28.2.) zajišťuje pro bezdomovce stan. V loňském roce město pořídilo vojenský stan se

šestnácti lůžky, v němž mohli během mrazivých nocí přespávat lidé bez domova. Zařízení se osvědčilo a bylo využíváno v průměru 15 lidí na 1 noc. Podle vedení města díky stanu ubylo stížností od občanů, že jim bezdomovci vnikají do domů, aby nezmrzli. Provozovatelem je městská policie a do budoucna by tuto činnost měla převzít vhodná nezisková organizace. Vedení města doporučilo zastupitelům navýšit rozpočet na tuto akci o necelých 40 tisíc korun. Mělo by se tím pokrýt personální zajištění provozu stanu. Bezdomovci ve velkém stan v zimě využívají a čísla hovoří o tom, že jejich počet neustále stoupá. Zatímco na přelomu let 2011 a 2012 v něm lidé v nouzi přespali 702krát, minulou zimu už to bylo 1017 klientů. Letošní (2013) zimu pak vyhledalo stan 1032 lidí. Provoz a mzdové náklady vyšly město za poslední zimu na zhruba 191 tisíc korun.

Ve SO ORP Sokolov se nachází jedna významná nemocnice NEMOS Sokolov s.r.o, která se nachází nedaleko centra města. Do okresního města Sokolov je možné využít autobusové a vlakové spojení. U hlavního vchodu do nemocnice je zastávka MHD. V nemocnici Sokolov jsou dostupná omezená bezplatná parkovací místa. S ohledem na problematiku parkování v areálu nemocnice, je připraven projekt výstavby parkovacího domu, a to s cílem zvýšení počtu parkovacích míst a tím související zvýšení komfortu klientům. Nemocnice Sokolov disponuje širokou škálou oborů, které umožní klientům poskytnutí základní péči až po vysoce specializované. Komplexnost nemocnice umožní klientům řešení zdravotních potíží po celou dobu léčení v jednom zařízení. Nemocnice Sokolov aktivně naplňuje vizi „Kvalitní, bezpečná, moderní, klienty a zaměstnanci vyhledávaná nemocnice“ prostřednictvím neustálého rozvoje kvality služeb. Ministerstvo zdravotnictví udělilo akreditaci oddělením Anesteziologie a intenzivní medicína, Gynekologie a porodnictví, Ortopedie, Vnitřní lékařství, Dětské lékařství, Oddělení soudního lékařství, Chirurgie, Oční oddělení, radiologie a zobrazovací metody.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí ve SO ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí a měst z území SO ORP Sokolov, expertů v oblasti sociálních služeb, motivujících starostů a členů realizačního týmu. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

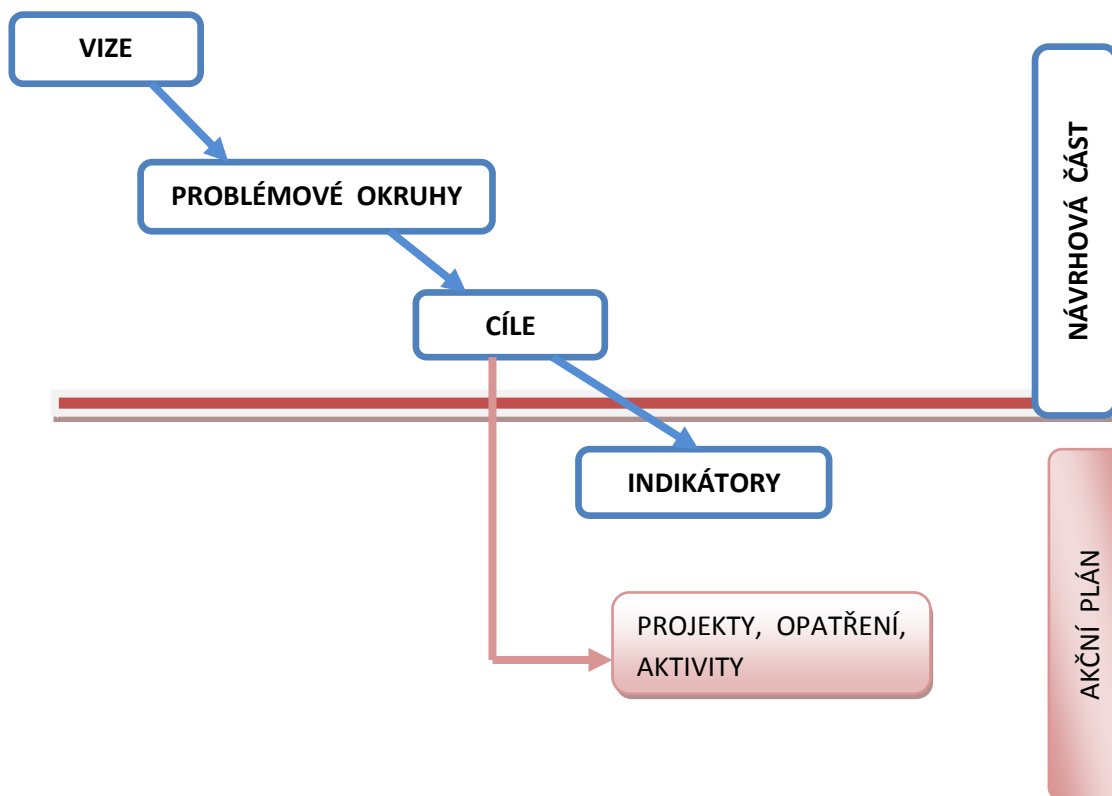
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území SO ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí ve SO ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno. Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Graf 8: Vize sociální služby

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Sociálních služeb je uvedena ve schématu níže.

Tabulka 98: Vize v oblasti sociálních služeb

Vize meziobecní spolupráce v oblasti sociálních služeb:		
Sociální služby	Problém se sociálně vyloučenými lokalitami	Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov
	Cíl 1.1 Sociální práce ve vyloučených lokalitách	Cíl 2.1 Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb Cíl 2.2 Vytvořit pravidelně aktualizovaný Katalog sociálních služeb

pro celé území SO ORP Sokolov
Cíl 2.3 Pravidelná setkávání poskytovatelů sociálních služeb a představitelů měst a obcí ze správního obvodu SO ORP Sokolov

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

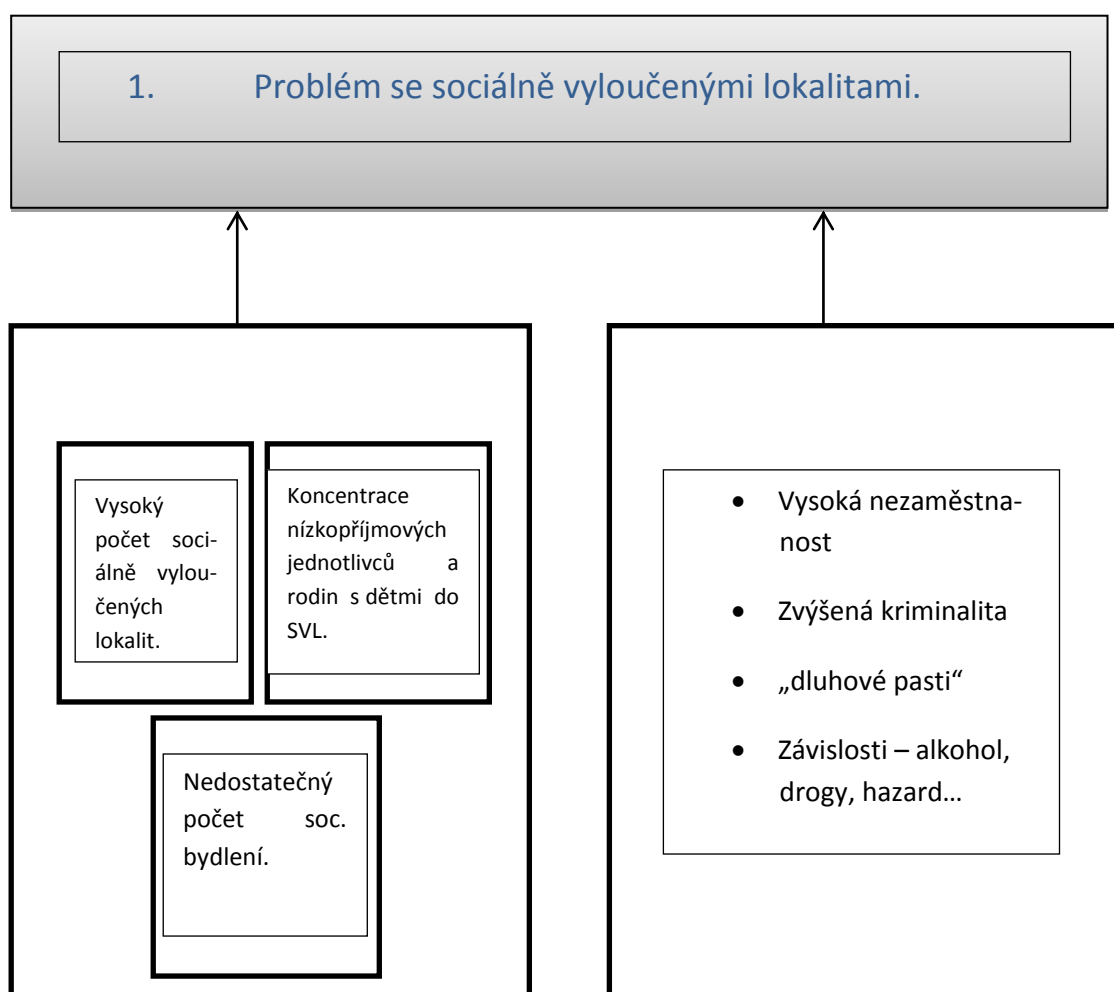
4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

4.2.2.1 Vize

Sokolovsko je v roce 2024 úspěšným regionem, kde dobře spolupracují obce mezi sebou. Je zpracovaný a pravidelně aktualizovaný komunitní plán sociálních služeb pro celý region, který zahrnuje současné potřeby obyvatel regionu, dostupnost a kvalitu nabízených služeb a možnosti obcí. Jeho nedílnou součástí se stává Katalog poskytovatelů sociálních služeb, který obsahuje stručné, reálné a smysluplné návody na řešení sociálních situací i s kontakty na kluby, svazy a mateřská centra.

4.2.2.2. Problémové okruhy

Graf 9: Problémové okruhy sociální služby

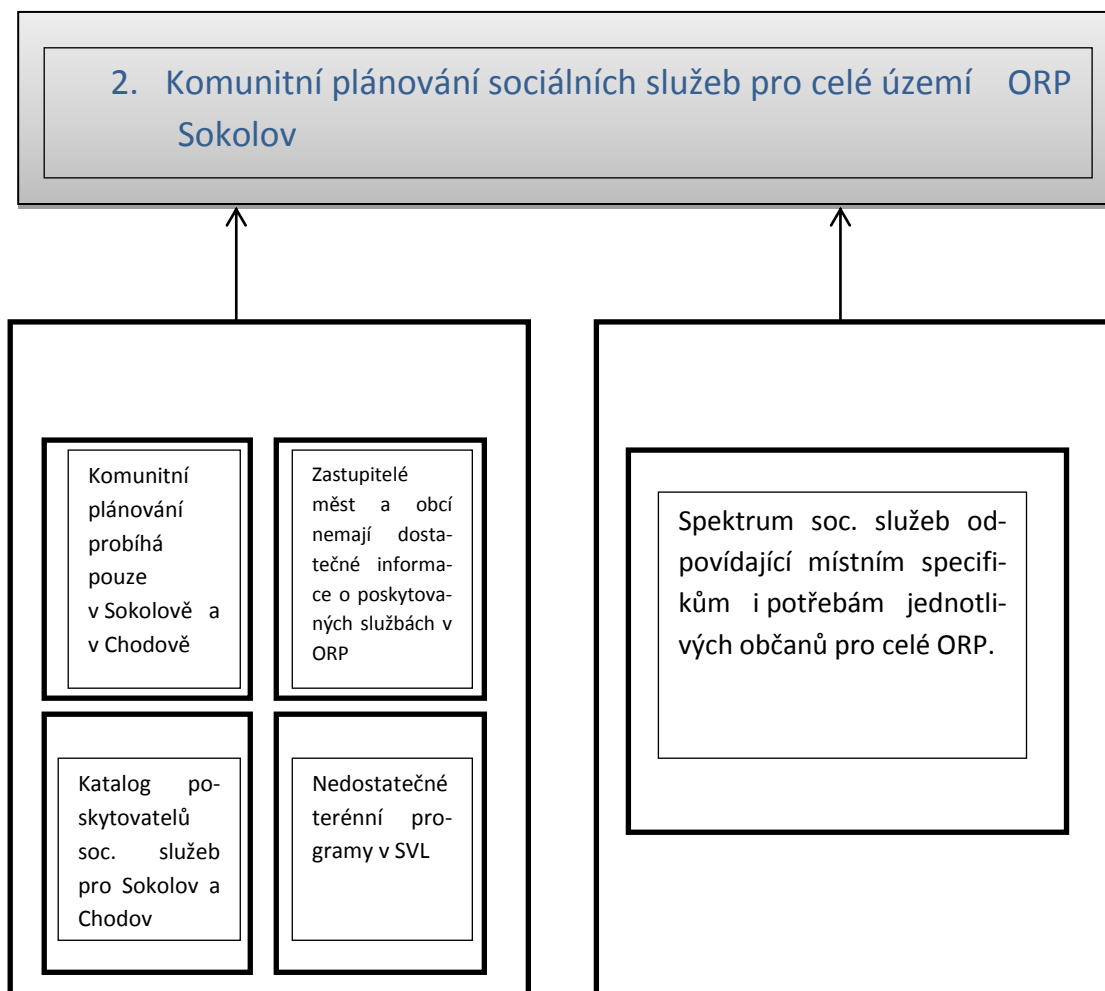
1. Problém se sociálně vyloučenými lokalitami.

Fokusní skupinou byl jako nejdůležitější problém označen problém se sociálně vyloučenými lokalitami, které se v porovnání s minulými roky poměrně rozšířily. Vyplývá to i ze SWOT analýzy oblasti sociálních služeb ve SO ORP Sokolov. Struktura lokalit se výrazně proměnila. Lidé žijící v sociálně vyloučených lokalitách (dále jen SVL) žijí ve více odlehlých obcích s málo funkční infrastrukturou, než tomu bylo v roce 2006. Na jedné straně se může jednat o jednotlivé domy, ve kterých žije několik jednotlivců či rodin, nebo o celou městskou čtvrť čítající několik stovek nebo dokonce tisíc obyvatel na straně druhé. Hranice této lokality mohou být jak symbolické - lokalita je vnímána jako tzv. „špatná adresa“, tak fyzické - je-li lokalita oddělená od ostatní obytné zástavby průmyslovou zónou, frekventovanou silnicí, vodním tokem, skládkou apod. Sociálně vyloučení mají výrazně znesnadněn či zcela zamezen přístup ke zdrojům, pozicím a příležitostem, které umožňují zapojení do sociálních, ekonomických a politických aktivit majoritní společnosti. Tento prostor je jak místem, do něhož jsou „vyloučení“ odkázáni, tak i místem, které se na jejich vyloučení podílí.

V kraji je vysoká míra nezaměstnanosti, a tedy i málo pracovních příležitostí pro nízkopříjmové a nízkokvalifikované domácnosti. Rodiny se stěhují za levnějším bydlením, za bydlením bez kauce, i do horších hygienických podmínek a do izolovaných a špatně dostupných obcí. Vysoká míra dlouhodobé nezaměstnanosti pramení z uzavírání továren a průmyslových provozů, kde lidé pracovali po generace. Sociální situace střední vrstvy obyvatelstva se stále zhoršuje a chudí lidé se často ocitají v nově vznikajících ghettech. Mezi obcemi se sociálně vyloučenými lokalitami je velká variabilita, co se týče počtu obyvatel, kvality bydlení, přístupu obce či majitele bytů, proměny obyvatel lokalit apod. Přesto jsou to místa, kam se soustřeďují či kam jsou soustřeďováni nízkopříjmoví jednotlivci a rodiny s dětmi, z větší části jde o Romy. Většina sociálně vyloučených lokalit ve SO ORP Sokolov vznikla rozprodejem obecního majetku do rukou soukromých vlastníků. Dělo se tak zejména v 90. letech 20. století a počátkem 21. století. V současné době skoro žádná z obcí se sociálně vyloučenými lokalitami nemá bytový fond. Obce prodejem majetku ztratily možnost přidělovat byty nízkopříjmovým rodinám, stejně jako možnost ovlivňovat podmínky, za kterých lidé bydlí v obecních bytech. Pokud jsou ve velkých obcích, pak žijí na ubytovnách. V řadě obcí je v současnosti patrné, že proces sociálního vylučování je aplikován jako vědomý či nevědomý nástroj stabilizace existujících problémů sociálně vyloučených lokalit – takový postup však vede k prohloubení vyloučení až k segregaci.

Důsledky neřešení problému mohou být velmi závažné. Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách se potýkají především s nezaměstnaností, s dluhy, s kriminalitou, s nevyhovujícími podmínkami pro bydlení a celkově nižší životní úrovní. Většina obyvatel SVL je zcela nekvalifikovaná, má jen ukončené základní vzdělání. Se zvýšenou nezaměstnaností a socioekonomickým propadem řady obyvatel se pojí vzrůstající napětí mezi obyvateli.

Graf 10: Problémové okruhy sociální služby

2. Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov

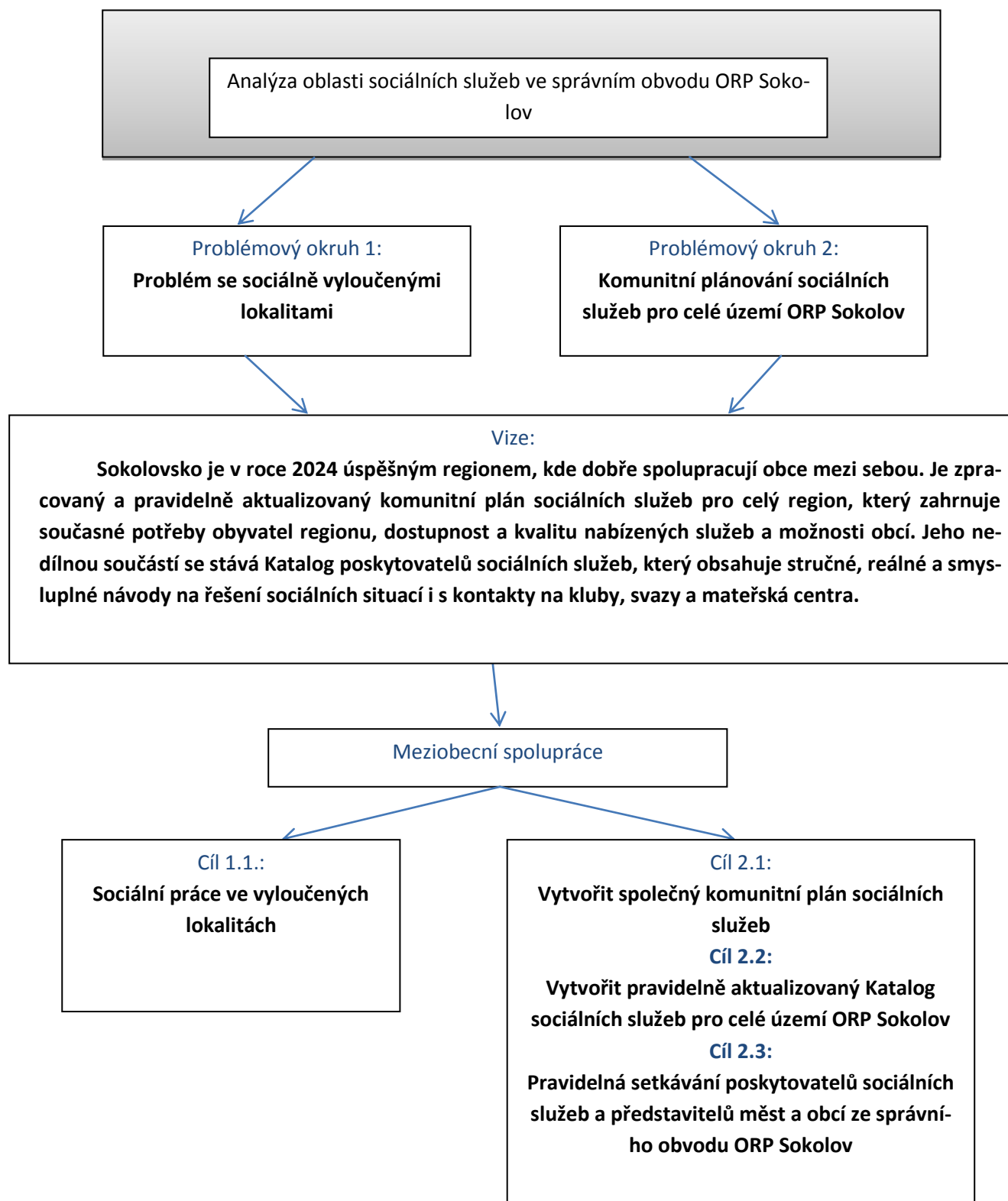
Ve SO ORP Sokolov leží 30 měst a obcí, ale pouze města Sokolov a Chodov se již několik let věnují procesu komunitního plánování sociálních služeb, zaměřeném na optimální fungování sítě sociálních služeb ve vazbě na skutečné potřeby obyvatel. Město Sokolov i město Chodov pravidelně aktualizují Katalog poskytovatelů sociálních služeb, plus kontakty na kluby seniorů, svazy zdravotně postižených, mateřská centra a uvádí stručné návody na řešení sociálních situací. Fokální skupinou byl jako problém vnímán jev, že komunitní plánování sociálních služeb by mělo být kompletní za celý region a aby sociální služby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů.

S komunitním plánováním sociálních služeb souvisí celá řada problémů, které jsou vzájemně provázané či dokonce navzájem podmíněné. Cílem komunitního plánování je posilovat sociální soudržnost komunity, podporovat sociální začleňování a předcházet sociálnímu vyloučení jednotlivců i skupin. Výsledkem je zejména systém sociálních služeb na místní úrovni, který odpovídá zjištěným místním potřebám, reaguje na lokální odlišnosti a zajišťuje, že finanční prostředky na služby vynakládané jsou efektivně využívány.

Důsledků neřešení tohoto problému je celá řada. Veřejnost musí být průběžně seznamována se zá-
měry, výsledky a cíli komunitního plánu. Cílem předem připravené informační strategie je zajistit
přístup veřejnosti k informacím. Je žádoucí, aby se veřejnost procesu komunitního plánování sociál-
ních služeb účastnila od samého počátku. Při přípravě komunitního plánu jsou osloveny a vyzvány ke
spolupráci místní organizace i zájmové skupiny, kterých se poskytování sociálních služeb dotýká
(např. veřejné instituce, nemocnice, úřad práce, školy, NNO, policie), ale také občanské iniciativy,
etnické skupiny včetně skupin, se kterými je obtížná komunikace. Čím vyšší je míra zapojení dalších
organizací, která se liší podle jejich dalšího podílu na naplňování priorit a cílů komunitního plánu, tím
vyšší je efektivita procesu komunitního plánování.

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Graf 11: Popis cílů sociální služby

Tabulka 99: Problém se sociálně vyloučenými lokalitami

Problémový okruh 1	Problém se sociálně vyloučenými lokalitami
Cíl 1.1	Sociální práce ve vyloučených lokalitách
Popis cíle	Jako velmi vážný problém v oblasti sociálních služeb na území SO ORP Sokolov byl definován zvýšený výskyt vyloučených lokalit a proto je více než důležité se tímto problémem zabývat a realizovat Sociální práce v těchto lokalitách. Jednou z nejúčinnější, ale zároveň i finančně nejnákladnější možností je založení Nízko- prahových center všude tam, kde jsou opravdu potřebné. Levnější variantou může být zavedení např. takzvané Mobilní poradny, která bude v pravidelných intervalech objíždět vyloučené lokality. Problém vyloučených lokalit je i problémem s nezaměstnaností, jednou z možností, jak v tomto směru pomoci, je vytvoření Sociálního podniku v těchto lokalitách.
Hlavní opatření	<p>A. Organizační řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Výběr vhodné možnosti Sociální práce ve vyloučených lokalitách ● Zapojení všech obcí, kterých se sociálně vyloučené lokality dotýkají ● Zjištění potřeb obyvatel v jednotlivých sociálně vyloučených lokalitách ● Výzva poskytovatelům sociálních služeb o součinnost <p>B. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Zpracování návrhu smlouvy pro každou obec o zapojení se do Sociálních prací ve vyloučených lokalitách a určení jejich povinností a kompetentností ● Určení odpovědné osoby nebo organizace, která bude realizovat dohodnuté Sociální práce <p>C. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Zhotovení finančního rozpočtu společných Sociálních prací ve vyloučených lokalitách ● Zmapování možností externího financování (MPSV, EU) ● Společné financování – určení finanční podpory jednotlivých obcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>INDIKÁTOR VÝSLEDKU: Snížení počtu sociálně vyloučených lokalit</p> <p>INDIKÁTOR VÝSTUPU: Mobilní poradna v sociálně vyloučených lokalitách</p> <p style="text-align: center;">Sociální podnik ve vyloučených lokalitách</p>

Správce cíle	Starosta města Sokolov
---------------------	------------------------

Tabulka 100: Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov

Problémový okruh 2	Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov
Cíl 2.1	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb
Popis cíle	Pro dosažení optimálního fungování sociálních služeb ve vazbě na skutečné potřeby obyvatel je důležité Komunitní plánování. Ve SO ORP Sokolov je komunitní plán sociálních služeb pravidelně tvořen ve dvou hlavních centrech, v Sokolově a v Chodově, kde sídlí nejrozmanitější a největší počet poskytovatelů sociálních služeb z celého SO ORP Sokolov. Vytvořením společného komunitního plánu sociálních služeb pro celé správní území by byla zefektivněna ekonomická i personální hlediska. Vznikl by pouze jeden komunitní plán pro celé správní území místo dvou plnohodnotných plánů pro město Sokolov a pro město Chodov. Do společného komunitního plánování budou zapojeny i ty nejmenší obce regionu a budou se dle svých finančních možností podílet na jeho tvorbě.
Hlavní opatření	<p>A. Organizační příprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zjištění zájmu a finančních možností obcí do společného komun. plánování <p>B. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování návrhu smlouvy pro každou obec o zapojení se do společného komunitního plánu • Sestavení smluv pro hlavního zhotovitele společného komunitního plánu <p>C. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhotovení finančního rozpočtu společného komunitního plánu • Zmapování možností externího financování (MPSV, EU) • Společné financování – určení finanční podpory jednotlivých obcí <p>D. Zapojení všech obcí do společného plánu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zjištění potřeb obyvatel jednotlivých obcí • Určení hlavního zhotovitele společného komunitního plánu a rozdělení kompetencí včetně zodpovědnosti • Nastavení systému pravidelné aktualizace
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>INDIKÁTOR VÝSLEDKU: Počet obcí zapojených do tvorby společného komunitního plánu a katalogu služeb</p> <p>INDIKÁTOR VÝSTUPU: Počet zapojených subjektů do tvorby/aktualizace KP</p>
Správce cíle	Starosta města Sokolov

Tabulka 101: Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov

Problémový okruh 2	Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov
Cíl 2.2	Vytvořit pravidelně aktualizovaný Katalog sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov
Popis cíle	Vytvořením společného Katalogu sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov a jeho pravidelnou aktualizací dosáhneme vyšší informovanosti obyvatel v regionu o možnostech využití určité sociální služby. V současné době je katalog vydáván pouze pro město Sokolov a město Chodov. Ale i v menších městech a obcích je občanům co nabídnout. Vytvořením jednoho společného katalogu sociálních služeb pro celý region s kontakty na kluby seniorů, svazy zdravotně postižených, mateřská centra a se stručnými návody na řešení sociálních situací, se zvýší informovanost a celkový přehled pro občany a jejich rodiny, kteří služby potřebují. Na obecních úřadech malých měst a obcí jsou lidé o sociálních službách a možnosti využití určité pomoci informováni většinou pouze propagačními letáčky, které kompletně nepokryjí nabízené možnosti. Katalog by byl aktualizován na internetových stránkách, ale byl by také 1xročně vydáván v tištěné podobě a distribuován na všechny obce v regionu. Tištěnou formou společného katalogu dostupného na obecních úřadech by se informace dostaly i občanům, kteří nemají možnost přístupu k internetu nebo neumí pracovat s počítačem. Náklady na tvorbu katalogu se rozloží rovnoměrně mezi všechny obce v regionu, případně by bylo možno zajistit financování z jiných zdrojů (rozpočet kraje, MPSV, EU)
Hlavní opatření	<p>A. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finanční rozpočet na vytvoření společného katalogu • Společné financování – určení finanční podpory jednotlivých obcí <p>B. Organizační řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapojení všech obcí do společného katalogu • Výzva poskytovatelům soc. služeb o součinnost • Určení hlavního zhotovitele společného katalogu a rozdělení kompetencí včetně zodpovědnosti • Zajištění propagace do jednotlivých obcí - realizace
Název indikátorů k hodnocení	INDIKÁTOR VÝSLEDKU: Počet obcí zapojených do tvorby společného komunitního plánu a katalogu služeb

cíle	INDIKÁTOR VÝSTUPU: Počet zapojených subjektů do tvorby/aktualizace a distribuce katalogu sociálních služeb
Správce cíle	Starosta města Sokolov

Tabulka 102: Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území ORP Sokolov

Problémový okruh 2	Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území ORP Sokolov
Cíl 2.3	Pravidelná setkávání poskytovatelů sociálních služeb a představitelů měst a obcí ze správního obvodu ORP Sokolov
Popis cíle	Ve SO ORP Sokolov dochází k pravidelným schůzkám a vzájemné spolupráci jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb, diskutují o potřebách a zajištění sociálních služeb vedoucích k optimálnímu rozložení a hlavně dostupnosti potřebným občanům. Pro zefektivnění vzájemné spolupráce je důležité informovat i zastupitele měst a obcí. Společnými pravidelnými schůzkami – poskytovatelů soc. služeb se zastupiteli měst a obcí – a společnou diskuzí, vyhledáváním optimálních a vhodných možností řešení sociálních problémů dojde k dokonalé spolupráci, snížení nákladů a k větší vzájemné spokojenosti. Na schůzkách se vytvoří jednotné podmínky a sjednotí dokumenty pro objednávky sociálních služeb. V rámci meziobecní spolupráce se výrazně zjednoduší administrativa mezi objednavatelem a poskytovatelem v sociální oblasti.
Hlavní opatření	<p>A. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Právní návrh dokumentů pro objednávku soc. služby <p>B. Organizační řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určení odpovědné osoby, která bude schůzky organizovat a zajistí jejich realizaci • Zajištění prostor pro pravidelné schůzky
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>INDIKÁTOR VÝSLEDKU: Počet obcí zapojených do tvorby společného komunitního plánu a katalogu služeb</p> <p>INDIKÁTOR VÝSTUPU: Počet zrealizovaných informačních schůzek</p>
Správce cíle	Starosta města Sokolov

4.2.4. Indikátory

Tabulka 103: Problém se sociálně vyloučenými lokalitami

Problémový okruh	Problém se sociálně vyloučenými lokalitami		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	SNÍŽENÍ POČTU SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH LOKALIT		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Sokolov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	9
Skutečnost	11		
Popis měřítka:	Na území SO ORP Sokolov se nachází 11 obcí se sociálně vyloučenými lokalitami. V těchto lokalitách žijí lidé, kteří jsou v těžké sociální situaci, dlouhodobě nezaměstnaní, spadají do tzv. dlouhých pastí a proto je více než důležité se tímto problémem zabývat a realizovat sociální práce v těchto lokalitách. Cílem je snížit počet sociálně vyloučených lokalit v regionu.		
Metodika a výpočet:	Počet míst ve SO ORP označovaných jako sociálně vyloučená lokalita		
Zdroj čerpání dat:	Informace od starostů obcí, informace z úřadu Karlovarského kraje		

Tabulka 104: Sociální práce ve vyloučených lokalitách

Cíl	Sociální práce ve vyloučených lokalitách		
Číslo indikátoru	1.1.		
Název indikátoru	MOBILNÍ PORADNA V SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH LOKALITÁCH		
Měrná jednotka	Fungující Mobilní poradna (ANO/NE)		
Správce měřítka	Starosta města Sokolov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	V sociálně vyloučených lokalitách na území SO ORP Sokolov je velmi žádaná pomoc formou poradenství. Zavedením tzv. Mobilní poradny, která v pravidelných intervalech bude navštěvovat místa označená jako sociálně vyloučené lokality a v daný čas bude poskytovat služby sociálních poraden, se výrazně pomůže občanům, kteří nejsou schopni nebo ochotni se do stávajících poraden dostavit.		
Metodika a výpočet:	Zjištění od poskytovatelů sociálních služeb, zda je poradna využívána a zda plní svou funkci.		
Zdroj čerpání dat:	Komunitní plán, Katalog sociálních služeb, Výroční zpráva poskytovatele sociální služby		

Tabulka 105: Založit společnou sociální firmu obcemi pro zapojení dlouhodobě nezaměstnaných osob na trh

Cíl	Založit společnou sociální firmu obcemi pro zapojení dlouhodobě nezaměstnaných osob na trh		
Číslo indikátoru	1.2.		
Název indikátoru	SOCIÁLNÍ PODNIK VE VYLOUČENÝCH LOKALITÁCH		
Měrná jednotka	Aktivní Sociální podnik (ANO/NE)		
Správce měřítka	Starosta města Sokolov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	V rámci meziobecní spolupráce bude založen společný sociální podnik obcemi, budou vytvořena nová pracovní místa, naváže se kontakt s osobami, které žijí v sociálně vyloučených lokalitách, a tím se jim pomůže zapojit do smysluplné aktivity. Získáním zaměstnání v sociálním podniku se u těchto lidí sníží, nebo zcela odstraní závislost na státu, tedy na sociálních a jiných dávkách. Získají příležitost dosáhnout vlastního příjmu, zlepší se jejich schopnost pro integraci a motivaci pro lepší plnohodnotný život. Obce, které společně tento podnik založí, se také budou aktivně podílet na jeho propagaci a budou zajišťovat finanční a ekonomickou udržitelnost. Investoři dostávají zpět pouze výši svého vkladu. Kromě investice jim nejsou vypláceny žádné dividendy. Zisk bude investován zpět do rozvoje podniku.		
Metodika a výpočet:	Zjištění od zřizovatele podniku, zda je finančně udržitelný.		
Zdroj čerpání dat:	Informace od zřizovatele podniku, výroční zpráva		

Tabulka 106: Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov a vytvoření pravidelně aktualizovaného Katalogu sociálních služeb

Problémový okruh	Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov a vytvoření pravidelně aktualizovaného Katalogu sociálních služeb		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO TVORBY SPOLEČNÉHO KOMUNITNÍHO PLÁNU A KATALOGU SLUŽEB		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Sokolov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		25	29
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Ve SO ORP Sokolov je 30 měst a obcí, ale komunitní plán sociálních služeb a pravidelně aktualizovaný Katalog sociálních služeb je tvořen pouze v Sokolově a v Chodově. Místo dvou plnohod-		

	notných komunitních plánů a Katalogů je cílem vytvořit jeden komunitní plán a Katalog pro celý SO ORP Sokolov.
Metodika a výpočet:	Počet obcí zapojených do tvorby a aktualizace společného komunitního plánu a aktualizace Katalogu služeb
Zdroj čerpání dat:	Komunitní plán, Katalog sociálních služeb

Tabulka 107: Vytvořit společný komunitní plán pro celé SO ORP Sokolov

Cíl	Vytvořit společný komunitní plán pro celé SO ORP Sokolov		
Číslo indikátoru	2.1.		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH SUBJEKTŮ DO TVORBY/AKTUALIZACE KP		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Sokolov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		50	50
Skutečnost	29		
Popis měřítka:	Cílem je, aby se na tvorbě Komunitního plánu sociálních služeb pro celé SO ORP Sokolov podíleli všichni poskytovatelé sociálních služeb sídlících na území SO ORP Sokolov, všechny obce regionu a příjemci sociálních služeb. Jen tak má komunitní plánování smysl.		
Metodika a výpočet:	Počet subjektů zapojených do společného komunitního plánování v aktuálním roce.		
Zdroj čerpání dat:	Komunitní plán		

Tabulka 108: Vytvořit společný Katalog sociálních služeb

Cíl	Vytvořit společný Katalog sociálních služeb		
Číslo indikátoru	2.2.		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH SUBJEKTŮ DO TVORBY/AKTUALIZACE A DISTRIBUCE KATALOGU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Sokolov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		50	50
Skutečnost	29		
Popis měřítka:	K zvýšení informovanosti občanů o nabízených sociálních službách v SO ORP Sokolov poslouží tištěný aktuální Katalog sociálních služeb dostupný na každém městském či obecním úřadě na území SO ORP Sokolov. V současné době je katalog vydáván pouze pro občany města Sokolova a Chodova. Cílem je zapojit všechny obce regionu do tvorby společného katalogu a rovnoměrně rozložit náklady na jeho tvorbu, zapojit poskytovatele sociálních služeb nabízející se své služby na území SO ORP Sokolov.		
Metodika a výpočet:	Počet subjektů zapojených do společné tvorby/aktualizace/distribuce Katalogu sociálních služeb v aktuálním roce.		
Zdroj čerpání dat:	Aktuální Katalog sociálních služeb		

Tabulka 109: Realizace společných informačních schůzek v oblasti sociálních služeb

Cíl	Realizace společných informačních schůzek v oblasti sociálních služeb		
Číslo indikátoru	2.3.		
Název indikátoru	POČET ZREALIZOVANÝCH INFORMAČNÍCH SCHŮZEK		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Sokolov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na území SO ORP Sokolov se pravidelně scházejí poskytovatelé sociálních služeb a společně řeší aktuální problémy v regionu. Cílem je aby se vzájemných schůzek zúčastnili i zástupci všech obcí ve SO ORP Sokolov a vzájemně se informovali o možnostech, které se v regionu nabízejí. Realizací pravidelných informačních schůzek poskytovatelů sociálních služeb se zástupci měst a obcí bude docházet k dokonalejší spolupráci, v diskuzích budou řešeny aktuální problémy a dojde ke sjednocení požadavků pro využití sociálních služeb. Indikátor umožní sledovat počet zrealizovaných informačních schůzek, které by se uskutečňovaly 1 krát do roka.		
Metodika a výpočet:	Počet informačních schůzek v aktuálním roce.		
Zdroj čerpání dat:	Zápis o realizované informační schůzce, Informace od poskytovatelů sociálních služeb, Informace od zastupitelů měst a obcí		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka 110: Složení řídicí skupiny sociální služby

Složení řídicí skupiny
Manažer strategie
Starostové obcí
Vedoucí odboru sociálních věcí
Ostatní zainteresované osoby

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přiblížení se stanovenému cíli.

Tabulka 111: Správci cílů sociální služby

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Sociální práce ve vyloučených lokalitách	Starosta města Sokolov
2.1	Vytvořit společný komunitní plán sociálních věcí	Starosta města Sokolov
2.2	Vytvořit pravidelně aktualizovaný Katalog sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov	Starosta města Sokolov
2.3	Pravidelná setkávání poskytovatelů sociálních služeb a představitelů měst a obcí ze správního obvodu ORP Sokolov	Starosta města Sokolov

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka 112: Gestoři indikátorů sociální služby

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1,	Snížení počtu sociálně vyloučených lokalit	Starosta města Sokolov
1.1	Mobilní poradna v sociálně vyloučených lokalitách	Starosta města Sokolov

1.2	Sociální podnik ve vyloučených lokalitách	Starosta města Sokolov
2.	Počet obcí zapojených do tvorby společného komunitního plánu a katalogu služeb	Starosta města Sokolov
2.1	Počet zapojených subjektů do tvorby/aktualizace KP	Starosta města Sokolov
2.2	Počet zapojených subjektů do tvorby/aktualizace a distribuce katalogu sociálních služeb	Starosta města Sokolov
2.3	Počet zrealizovaných informačních schůzek	Starosta města Sokolov

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka 113: Hlavní zodpovědnost sociální služby

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního	manažer s využitím pod-	každoročně v 1.-2.

plánu za předchozí rok	kladů od gestorů indikátorů a správců cílů	čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejednalo-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.

Akční plán na r. 2016	
Příprava	■
Realizace	■
Vyhodnocení	■
Akční plán na r. 2017	
Příprava	■
Realizace	■
Vyhodnocení	■

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Ve spolupráci s představiteli obcí, poskytovateli sociálních služeb a dalšími zainteresovanými subjekty vyhodnotil realizační tým výsledky analýz a následně byly v pracovní skupině identifikovány problémové okruhy: 1. Problém se sociálně vyloučenými lokalitami, 2. Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov. K problémovým okruhům byly nastaveny cíle, které vyplynuly především z místního šetření a nad jejich plněním dohlíží správce cílů. K jednotlivým cílům jsou pak zpracovány indikátory, jejichž plnění sleduje gestor indikátorů.

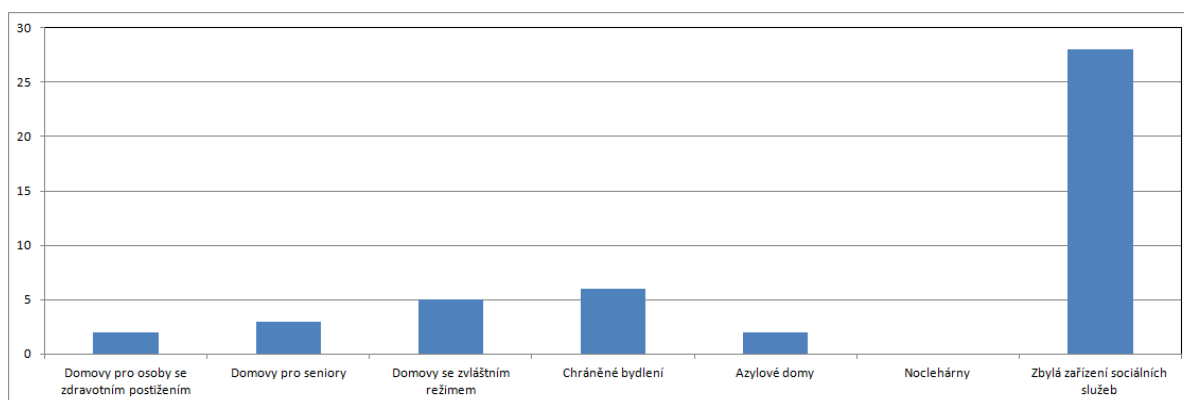
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Během první etapy projektu, kdy se zpracovávala analytická část, byla pro tvorbu strategie klíčová setkání s představiteli měst a obcí, se zástupci poskytovatelů služeb v SO ORP Sokolov a dalšími odborníky z oblasti sociálních věcí. Bylo tak možné detailně popsat území z hlediska zabezpečení sociálních služeb. Důležitým krokem bylo v závěru 1. části zpracování analýzy SWOT, cílových skupin a rizik a následné 1. Oficiální setkání představitelů obcí, kde se komunikoval další postup. Za účelem vydefinování problémových okruhů a cílů byly svolány pracovní schůze fokusní skupiny, kterých se vždy účastnili představitelé obcí a měst, poskytovatelé sociálních služeb, zástupci odboru sociálních věcí a členové realizačního týmu. Po projednání ve fokusní skupině formuloval a popsal realizační tým problémové okruhy i cíle. Nakonec byly definovány sady indikátorů, ke kterým se měly možnost vyjádřit všechny zainteresované osoby.

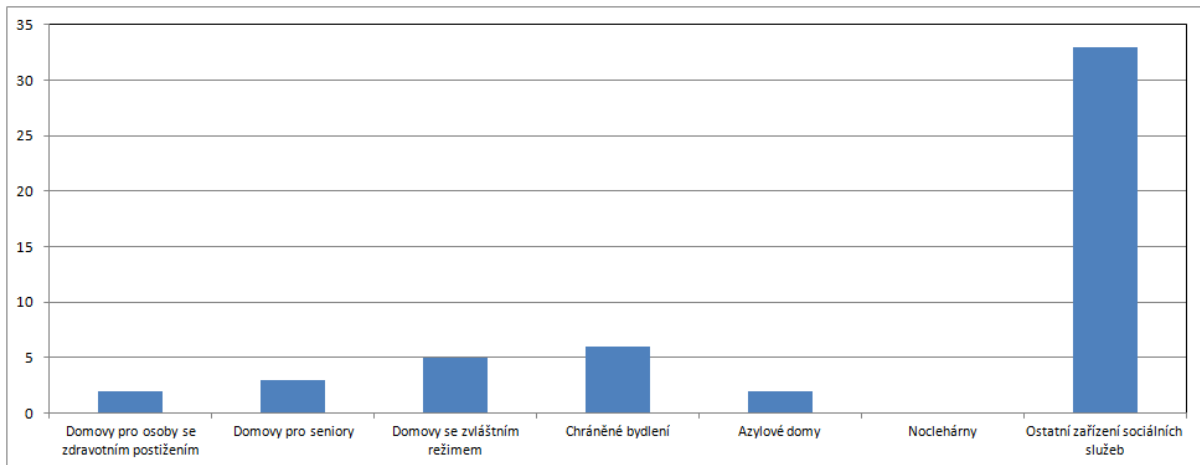
4.5. Přílohy

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

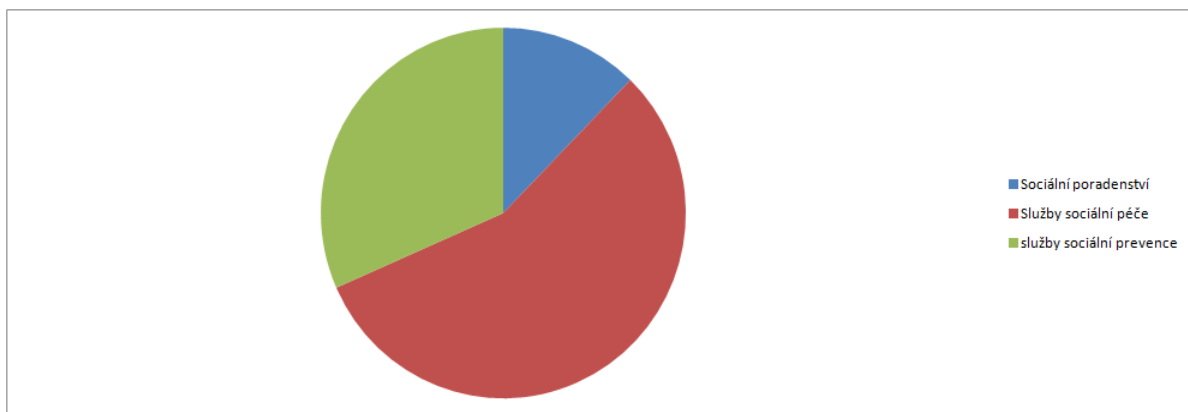
Graf 12: Graf č. 4.1. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

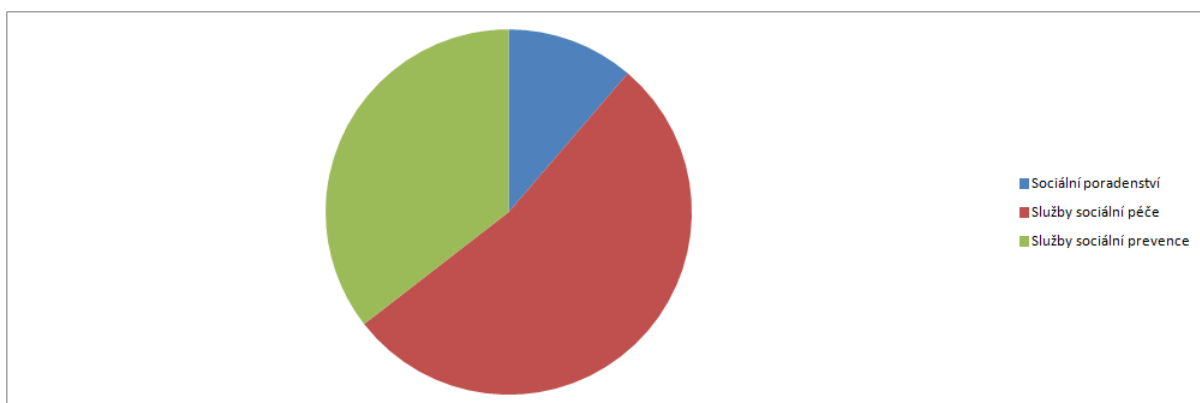
Graf 13: Graf č. 4.2. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

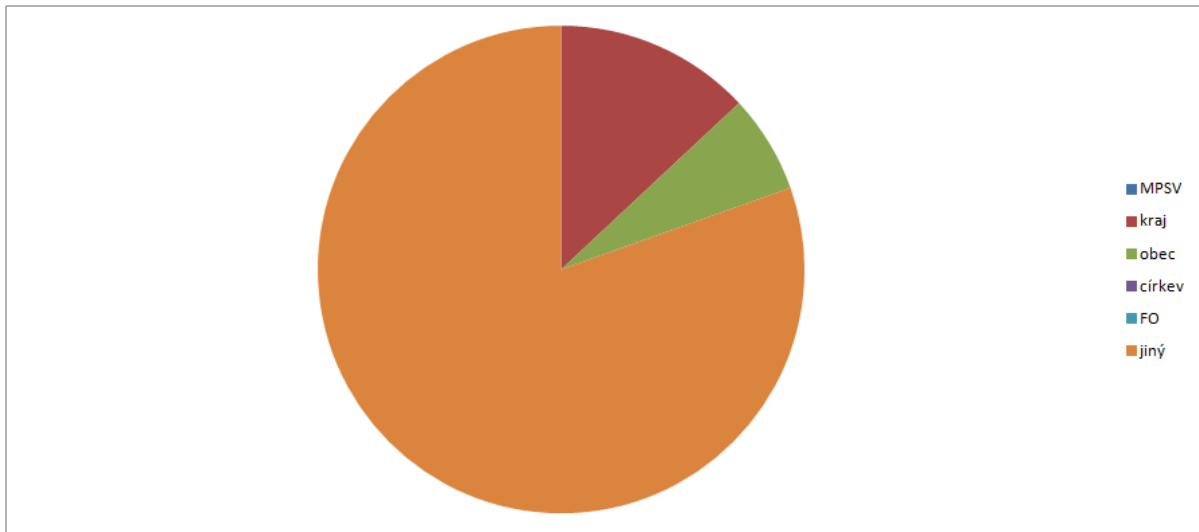
Graf 14: Graf č. 4.3. Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

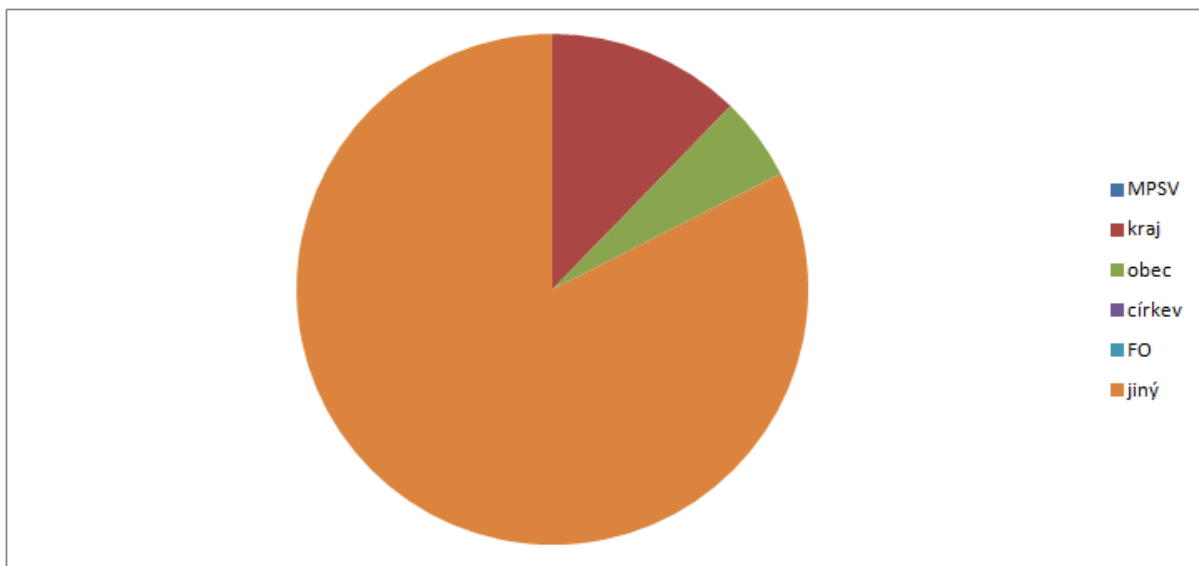
Graf 15: Graf č. 4.4. Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

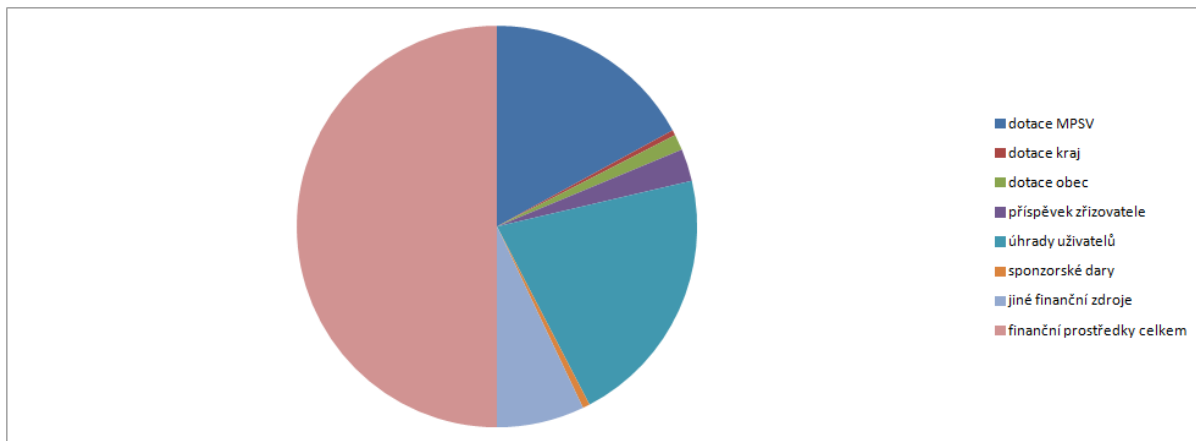
Graf 16: Graf. č. 4.5. Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

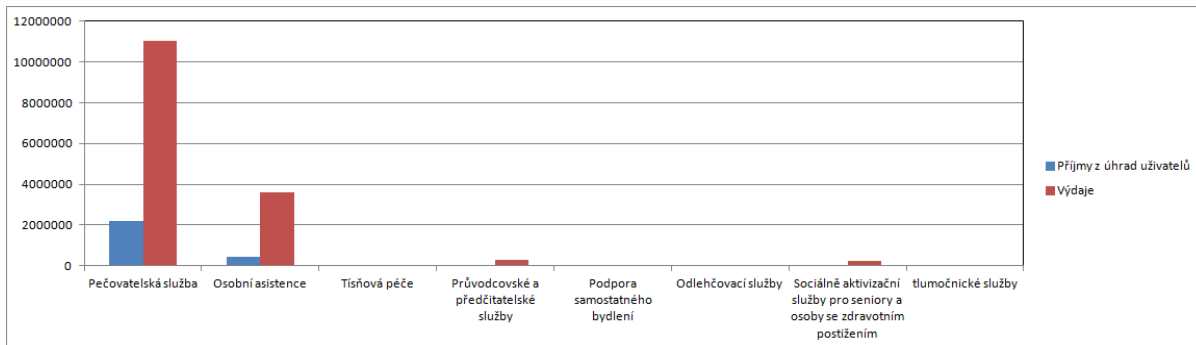
Graf 17: Graf. č. 4.6 Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

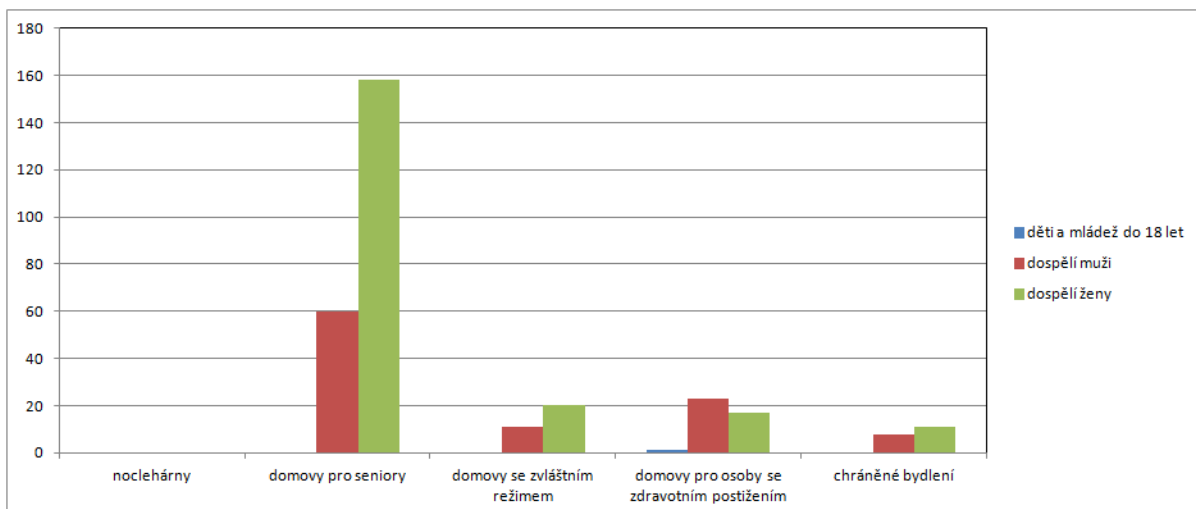
Graf 18: Graf. č. 4.7. Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

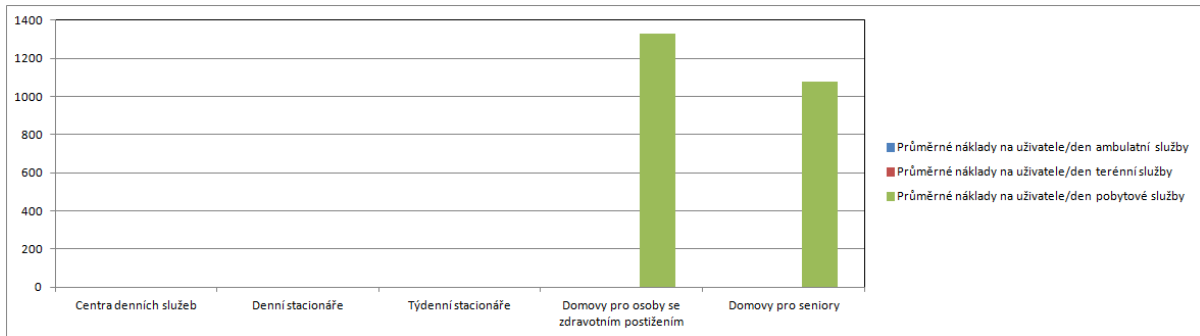
Graf 19: Graf. č. 4.8. Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

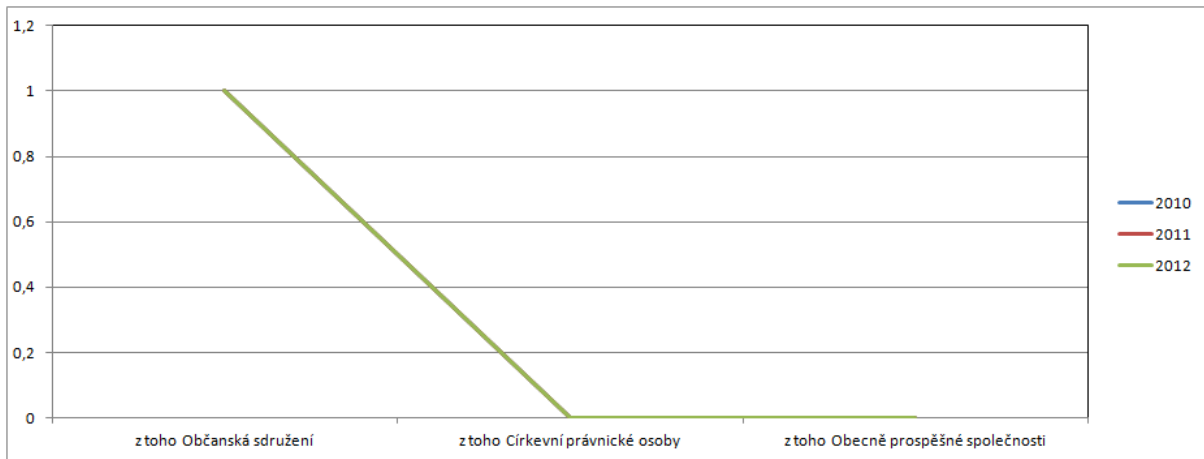
Graf 20: Graf. č. 4.9. Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

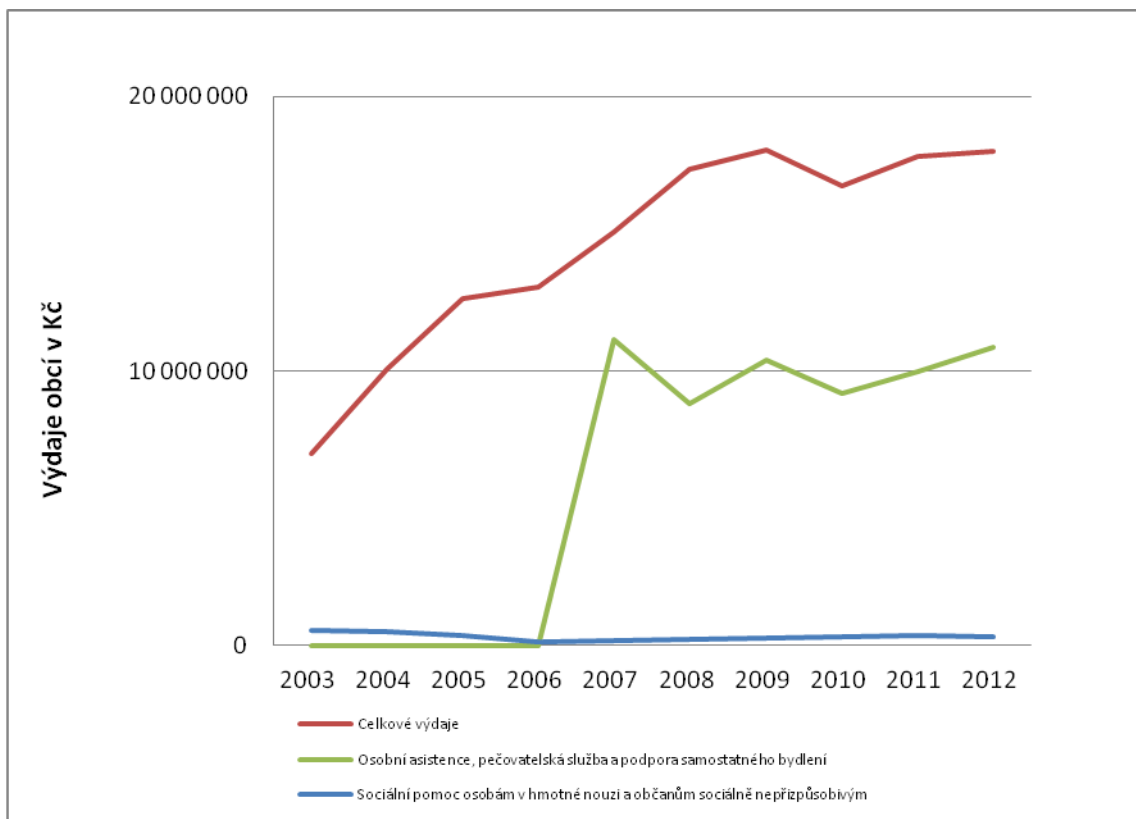
Graf 21: Graf. č. 4.10. Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

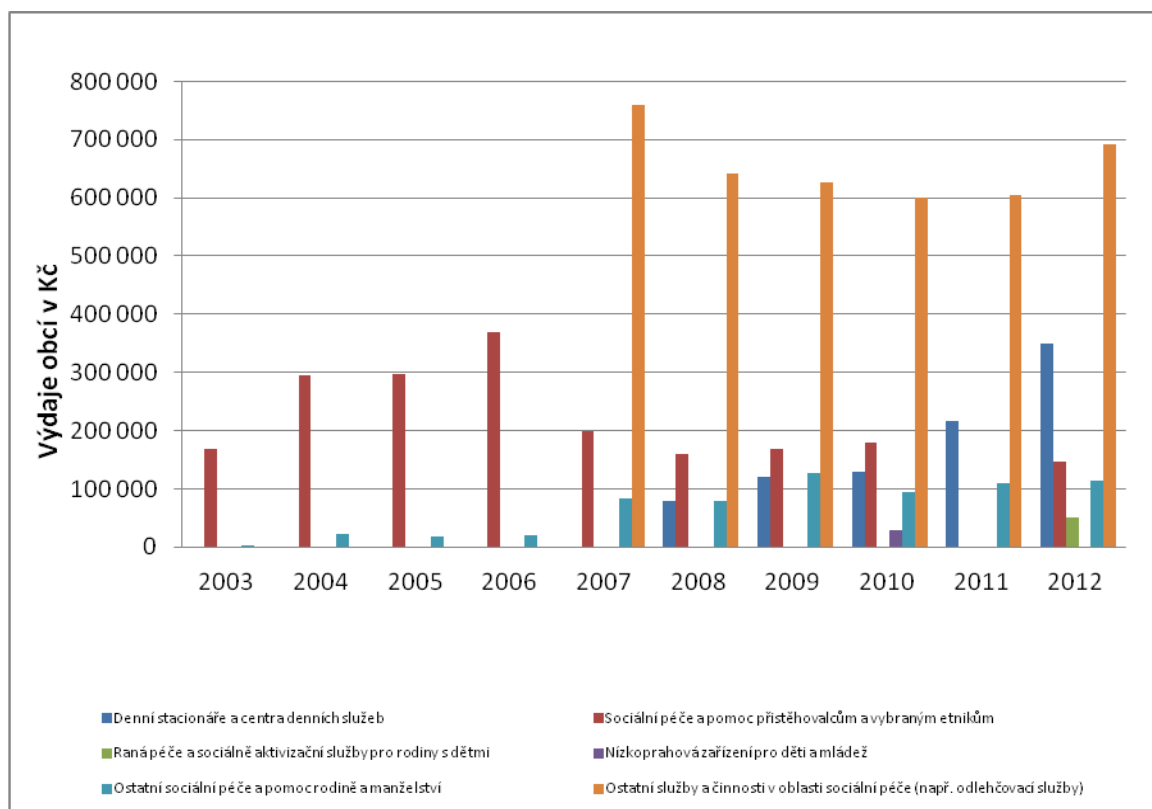
Graf 22: Graf. č. 4.11. Dobrovolnická činnost v ORP

Graf 23: Graf. č. 4.12. Analýza obecních výdajů na sociální oblast za rok 2003 - 2012

Graf 24: Graf. č. 4.13. Analýza obecních výdajů na sociální oblast za rok 2003 – 2012

Seznam použitých zkratk:

SO ORP.....	Správní obvod obce s rozšířenou působností
MPSV.....	Ministerstvo práce a sociálních věcí
SS.....	Sociální služby
KP.....	Komunitní plánování
SVL.....	Sociálně vyloučená lokalita

5. Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění

- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Na základě osobního pohovoru se všemi starostkami a starosty v území ORP Sokolov byly jimi definovány následující problémy:

- černé skládky, (Loket, H. Slavkov, Královské Poříčí, Bukovany, Nové Sedlo, Těšovice, Chlum sv. Maří, Staré Sedlo, Dasnice, Habartov)
- přeplňování veřejných odpadkových nádob, snížení třídění, rozmístění nádob na odpad, (Loket)
- odpadky od čekajících řidičů kamiónů včetně fekálií (Krásno)
- likvidace nebezpečných odpadů, výběr poplatků od uživatelů - město má stanoven poplatek, ale v některých bytech žijí nepřihlášení obyvatelé (Horní Slavkov)
- nezodpovědnost občanů třídít odpady (Bukovany)
- nedostatečná legislativa (Bukovany)
- autovraky (Dolní Rychnov)
- špatný výběr poplatků od občanů (Dolní Rychnov, Kynšperk nad Ohří)
- vysoké finanční náklady na likvidaci odpadů (Březová)
- plastový odpad není obyvateli hutněn - přeplňování nádob (Kynšperk nad Ohří)
- přeplňování veřejně přístupných kontejnerů na velkoobjemový odpad (Josefov)
- špatná likvidace bioodpadu (Chlum sv. Maří)

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

V regionu nepůsobí žádné svazky obcí, které by měly za cíl spolupráci v oblasti odpadů. Působí zde však Komunální odpadová, a.s. - jedná se o akciovou společnost vzniklou transformací dobrovolného svazku obcí Ekoodpady. Akcie byly nabídnuty Karlovarským krajem všem městům a obcím v Karl.kraji, které jediné (+ kraj) mohou být členy této akciové společnosti. Vytyčeným cílem je zajistit udržitelný systém sběru a zpracování odpadů v kraji i po avizovaném zpřísnění podmínek ukládání odpadů na skládku. Hlavním partnerem je Sokolovská uhelná, a.s., právní nástupce, neboť je v jejím vlastnictví "koncové zařízení" schopné spalovat předpřipravený odpad pro celý kraj.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Posouzení nákladů na svoz odpadů je velmi sporné. Průměrnou cenu za tunu odpadu (směsného i separovaného) ovlivňují různé faktory a nelze porovnávat ceny mezi jednotlivými městy a obcemi, neboť každá obec má své specifické podmínky, které se v těchto nákladech odrážejí. Do ceny se promítá mnoho faktorů, z nichž je třeba jmenovat především vzdálenost obce od místa konečné likvidace odpadu (předání oprávněné osobě), hustota rozmístění nádob (především na separovaný odpad), systém výběru poplatků (platba za osobu vede obvykle k menší naplněnosti nádob a průměrná cena za tunu tak vzroste), "odlehlost" obce (svozové vozidlo zajíždí pro relativně málo odpadu velkou vzdá-

lenost, fixní náklad na dopravu se tak rozloží na menší množství odpadu), rozloha katastru obce a také schopnost spolupráce (společné zadávací řízení sousedních obcí sníží vysoutěženou cenu).

Směsný komunální odpad

- dle studie Institutu pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s. "Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR" z roku 2012 byly průměrné náklady u SKO v ČR 2.364,3 Kč/t (medián). V porovnání s touto hodnotou jsou u 9 měst a obcí tyto náklady vyšší a to o 11-57 %. Nejčastějším důvodem je nižší efektivita, kdy jsou vyváženy nádoby, které nejsou zcela naplněny, ale tato služba je obyvateli požadována. Zvláště tam, kde je stanoven vyhláškou poplatek za Systém sběru, třídění a odstraňování odpadů. U tří z nich jde ještě navíc o financování vlastní městské firmy, která však poskytuje i služby okolním obcím. V některých případech je náklad vyšší i z důvodu vzdálenosti obce od skládky. V Habartově mají z tohoto důvodu překládací místo, kde je odpad hutněn pro přepravu většími vozy. V průměru společnosti, které zajišťují největší svoz SKO jsou pod, nebo o zanedbatelně nad, tímto průměrem.

Pro srovnání: Průměr nákladů v Karlovarském kraji je 2864,-. Ten překračuje pouze 6 měst a obcí (tři v limitu do 5 % a tři o více jak 20 %).

Tříděný odpad

- dle studie Institutu pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s. "Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR" z roku 2012 byly průměrné náklady u tříděného odpadu v ČR 4.517,3 Kč/t (medián), průměr v Karl.kraji 3.434,-Kč/t. Celorepublikový průměr překračuje 6 obcí. Ostatní obce tento průměr překračují o 2-13 %. Častými důvody jsou malá naplněnost nádob, daná požadavkem obce na vyšší počet nádob mnohde daná rozlehlostí katastru obce a vzdáleností od hlavních tras.

Dvě obce - překračují celorepublikový průměr nákladů u obou položek. U jedné je to jednoznačně vlivem její vzdálenosti od hlavních tras a u druhé větším počtem a menší naplněností nádob (vybírání se poplatků za osobu). Navíc vzhledem k poplatkům, které plynou do obecní pokladny ze skládky, která je na jejím katastru si obec může dovolit komfortnější rozmístění odpadových nádob a jejich vyvážení, než by odpovídalo ekonomické efektivitě.

Tabulka 114: Tab. 1 - Tab. 5.1.: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby města	1. máje 752	Habartov	560359	10,00	1,50	S/O	Provozuje. A.S.A, vlastník je město Habartov
2.	Chodovské technicko-ekologické služby s.r.o	U Porcelánky 212	Chodov	560383	1600,00	200,00	O	
3	Technické služby Horní Slavkov s.r.o.	Hornova 825	Horní Slavkov	560367	300,00	50,00	O	
4	Obec Lomnice	Kraslická	Lomnice	560545	150,00	100,00	O	
5	Obec Tatrovice	26	Tatrovice	538663	100,00	100,00	O	odhad
6	SOTES Sokolov spol. s r.o.	Chebská 1939	Sokolov	560286	1000,00	522,50	O	
7	Město Nové Sedlo	Masarykova 205	Nové Sedlo	560570	250,00	20,00	O	v provozu od I/2014
8	Správa majetku Kynšperk nad Ohří	Školní ulice	Kynšperk nad Ohří	560499	240,00	200,00	O	v provozu od X/2013

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz/websouhlasy/, informace od starostů obcí a měst, vlastní šetření

Tabulka 115: Tab. 2 - Tab. 5.2.: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Obec Vintířov	111, 186	Vintířov	560685	400,00	200,00	O	dvě místa
2.	Obec Krajková	295	Krajková	560456	100,00	45,00	O	rotující kontejner
3.	Fotbalový klub	Sportovní	Loket	560537	100,00	100,00	O	jen elektroodpad
4.	Obec Dolní Rychnov	Kollárova	Dolní Rychnov	538591	100,00	100,00	O	odhad
5.	Obec Královské Poříčí	Dlouhá, U kláštera	Královské Poříčí	560464	720,00	390,00	O	odhad
6.	Obec Bukovany	47	Bukovany	560316	15,00	15,00	O	odhad
7.	Město Březová	4 sběrná místa	Březová	560294	300,00	300,00	O	odhad
8.	Obec Josefov	Ohrada	Josefov	511587	200,00	100,00	O	odhad
9.	Obec Dasnice	Stará hasičárna	Dasnice	560332	100,00	100,00	O	odhad
10.	Obec Rovná	U staré kotelny	Rovná	560618	100,00	100,00	O	kontejner
11.	Obec Těšovice	č.p.21, Na točně	Těšovice	579360	100,00	100,00	O	odhad
12.	Obec Libavské Údolí	110	Libavské Údolí	560502	100,00	94,00	O	odhad

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz/websouhlasyl/, informace od starostů obcí a měst, vlastní šetření

Tabulka 116: Tab. 5.3.: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1	.A.S.A., spol. s r.o.	Tisová	Březová	560294			S
2	Josef Kazdera	21	Bukovany	560316			S
3	DRUSO spol. s r.o.	Bergmannova 393	Dolní Rychnov	538591			S
4	Chalupník - ŠROT s.r.o.	Hřbitovní 402	Dolní Rychnov	538591			S
5	NOVOSCHROTT, spol. s r.o.	Chebská 53	Dolní Rychnov	538591			S
6	PH KOVO - RECYCLING CHEB, s.r.o.	Bergmanova	Dolní Rychnov	538591			S
7	TSR Czech Republic s.r.o.	Revoluční 1108	Dolní Rychnov	538591			S
8	Ing. Bohuslav Olšan	p.p.č. 1146	Habartov	560359			S
9	Josef Novický	Hasičská, p.p.č.1952/5	Horní Slavkov	560367			S
10	Miloslava Podhradská	nám. Republiky 15	Horní Slavkov	560367			S
12	TF METALL s.r.o.	Nádražní ulice	Chodov	560383			S
13	František Smolík	Stará Chodovská	Chodov	560383			S
14	NOVOSCHROTT, spol. s r.o.	Hrnčířská 1080	Chodov	560383			S
15	Grano, s.r.o.	88	Kaceřov	560421			S
16	Ivan Gallo	Na Hrázi	Kynšperk nad Ohří	560499			S
17	Ivan Gallo	nám. SNP, p.p.č. 100	Kynšperk nad Ohří	560499			S
18	KOVOŠROT - MORAVIA CZ a.s.	Hornická 160	Kynšperk nad Ohří	560499			S
19	Kynšperský Kovošrot s.r.o.	p.p.č. 1363/5,1363/11,1363/13	Kynšperk nad Ohří	560499			S
20	Kartona - krabice šanony, s.r.o.	Hornická 150	Lomnice	560545			S
21	GOODMETAL, s.r.o.	p.p.č. 547/3 - 547/7	Nové Sedlo	560570			S

23	AB Metal Recycling, s.r.o.	Rolnická 656	Sokolov	560286			S
24	COBA ENVI s.r.o.	Rolnická 656	Sokolov	560286			S
25	Josef Petrášek	Křížíkova 1525/240, 1525/298, 1525/299	Sokolov	560286			S
27	Stavební společnost FINALE s.r.o.	Lomnice p.č. 137/2	Sokolov	560286			S
28	Rekultivační výstavba Sokolov, s.r.o.	Chebská 53	Sokolov	560286			S
29	Jiří Boháček	Pohraniční stráž 43	Svatava	538434			S
30	Martin Mühlhauser	Vintířov 186	Vintířov	560685			S

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz/websouhlasyl/, informace od starostů obcí a měst, vlastní šetření

Dle zkušeností vzniká pro obec/město potřeba sběrného dvora pokud má více než 2 tisíce obyvatel. Pro obce 2-10 tisíc obyvatel je dostačující 1 sběrný dvůr. U každých započatých 10 tisíc je obvykle potřeba dalšího sběrného dvora. Z tohoto hlediska chybí v území celkem 5 sběrných dvorů (tab. 5.1.). Tři v městech, které sběrný dvůr mají (Chodov - chybí 1 a Sokolov - chybí 2). V městech Březová a Loket nejsou sběrné dvory vůbec. V Březové je sběrné místo, v Lokti provozují sběrné místo (tab.5. 2.) jen na sběr elektroodpadu. Město Loket přitom uvedlo jako jeden z problémů v odpadovém hospodářství černé skládky. Fakticky tedy chybí především v Lokti a výhledově bude muset zvažovat jeho zbudování i město Březová.

V menších obcích funkci sběrného dvora nahrazuje sběrné místo (tab. 5. 2.), které není určeno pro sběr nebezpečného odpadu.

Obce, které nemají ani sběrné místo jsou:

Svatava (1691 obyvatel), Citice (906 ob.), Staré Sedlo (811 ob.), Krásno (736 ob.), Kaceřov (441 ob.), Vřesová (403 ob.), Dolní Nivy (316 ob.), Šabina (309 ob.), Chlum sv. Maří (292 ob.) a Nová Ves (220 ob.). Z těchto obcí uvedly Staré Sedlo a Chlum sv. Maří jako problém existenci černých skládek. Neexistence sběrných míst způsobuje, že občané svůj odpad odkládají do směsného komunálního odpadu, do vedlejší obce, nebo na černou skládku.

V návrhu Plánu odpadového hospodářství ČR na období 2015-2024 (verze ke 2.5.2014) se počítá s úpravou legislativy v tom smyslu, že budou zakotveny podmínky tříděného sběru v obcích. V závazné části je navrženo jako jedno z opatření k dosažení cíle "Vytvořit a udržovat komplexní, přiměřenou a efektivní síť zařízení k nakládání s odpady" právě podpora vytvoření sítě sběrných dvorů a v jejich rámci zajistit shromažďování papíru, kovu, plastu, skla, objemného odpadu, nebezpečných složek komunálních odpadů a prostor pro místo zpětného odběru elektrických a elektronických zařízení. Také se počítá s podporou tříděného sběru využitelných složek komunálních odpadů, se zahrnutím obalové složky, prostřednictvím dostatečně četné a dostupné sítě sběrných míst v obcích. Je více než pravděpodobné, že na aktivity typu budování sběrných dvorů a sběrných míst budou směřovány i dotační tituly.

U výkupu odpadů (tab. 5. 3.) se jedná o výčet, který byl stanoven z databáze, kterou vede Krajský úřad Karlovarského kraje a ve spolupráci se starostkami a starosty byla porovnána se skutečností. V Seznamu jsou tak jen výkupny, které jsou skutečně v provozu, jejich kapacity zjištěny nebyly, neboť provozovatelé nekomunikují. Ze zkušeností starostů vyplývá, že výkupen, zvláště na železné materiály, je nadbytek a v kombinaci s vyšší cenou za výkup 1kg kovu to způsobuje krádeže kovů. Tohoto stavu si byl vědom i stát a k datu aktualizace (31.3.2015) již výkupny kovů nesmí vyplácet výkupní cenu kovů v hotovosti.

Třídící linky na území ORP, současný stav

V území nejsou žádné třídící linky

Tabulka 117: Tab. 5.4.: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Resur, spol. s r.o.	Mostecká 187	Otovice	537969	20000	neudávají	S	možnost zpracování odpadu z celého kraje
4	AVE sběrné suroviny a.s.	Mostecká 95	Karlovy Vary	554961	20000	neudávají	S	

Zdroj: Informace od provozovatelů, vlastní šetření

Separovaný odpad (papír a plast) je z území odvážen buď do třídících linek uvedených v tab. 5. 4., nebo mimo kraj. Nejobvyklejší cestou těchto komodit je jejich export do SRN. Vytříděné sklo se z části používá pro další zpracování v zařízení v území (tab. 5. 11.), z části odvezeno mimo kraj.

Další jiná koncová zařízení na separovaný odpad nebyla v území zjištěna.

Platný POH Karlovarského kraje na roky 2005-2015 počítá s podporou dotřídování papíru a plastů (optimální počet 1-2 třídící linky na okres, střední kapacita 2500 t/rok).

V území nejsou třídící linky. V nejbližším okolí jsou třídící linky v Karlových Varech, do kterých si sváží svozové firmy, které je vlastní, odpad, který je sebrán z barevných odpadových nádob (obv. tzv. iglů) z obcí, se kterými mají smlouvu na sběr tříděného odpadu. Konkrétně:

Resur, s.r.o. - Krajková, Chlum sv. Maří, Březová a Krásno

AVE, a.s. - Horní Slavkov a Rovná

Z ostatních obcí se sváží tříděný odpad do areálů příslušných svozových firem (především Sotes, s.r.o. a Chodovské technicko-ekologické služby, s.r.o.), kde jsou shromážděny do velkokapacitních přepravních nádob a za úplaty předány k materiálovému využití dle nasmlouvaných kontraktů většinou mimo region.

Nejčastější cestou vytříděného odpadu od svozové firmy je předání ke zpracování zpracovateli do Spolkové republiky Německo.

Co se týče technického vybavení v území, tak 2 největší svozové firmy poskytly tato data:

Chodovské technicko – ekologické služby:

- vozidla s lineárním lisováním - 4 ks
- vozidla s rotačním lisováním - 2 ks
- vozidla kontejnerová - 5 ks
- obsluhované nádoby na komunální odpad celkem - 4 560 ks, z toho ve vlastnictví společnosti - 750 ks
- nádoby na tříděný odpad celkem - 950 ks, všechny jsou ve vlastnictví společnosti
- velkoobjemové kontejnery ve vlastnictví společnosti - 100 ks

- sběrný dvůr včetně technologického vybavení a nádob na všechny druhy odebíraných odpadů - 1 ks.

Sotes:

- 7 x popelářský vůz
- 2 x vůz s kontejnerovou nástavbou
- 2 x vůz na odpadkové koše.

Ostatní údaje jsou podle sdělení firmy považovány za obchodní tajemství.

V rámci programovacího období EU 2014-2020 je součástí opatření 3.2. „Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů“ též možnost podpory pro třídící a dotřídovací linky. Vzhledem k možnosti získání prostředků na její výstavbu lze uvažovat o takovémto, v území chybějícím, zařízení. Zřejmě ne však ve formě meziobecní spolupráce. Optimální lokalizace by byla v bezprostřední blízkosti jedné ze dvou skládek, které se v území nachází.

Tabulka 118: Tab. 5.5.: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	.A.S.A., spol. s r.o.	Tisová	Březová	560294	10000	7000	S	Kompostárna
2.	Nade, s.r.o.	Bývalá šachta 11	Horní Slavkov	560367	146000,00		S	Bioplynová stanice, uvedení do provozu 2014
3	Sokolovská uhelná, a.s., p.n.		Vintířov	560685	4000,00		S	Bioplynová stanice
4	SUAS - skládková, s.r.o.		Vintířov	560685		10000,00	S	Skládka Sater, skládkový plyn
7	Technické služby Horní Slavkov s.r.o.	Hornova 825	Horní Slavkov	560367	400,00	400,00	O	Místní kompostárna

Zdroj: Informace od provozovatelů, vlastní šetření

Tabulka 119: Tab. 5.6.: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Skládka Chocovice s.r.o.	Jindřichov u Chebu	Třebeň	5390 23	5000,0 0	4500,0 0	S	uvedeno ve studii Integr.nakládání s odpady KV kraji
2.	Správa lázeňských parků, příspěvková organizace	Žižkova	Karlovy Vary	5549 61		1113,0 0	O	uvedeno ve studii Integr.nakládání s odpady KV kraji
3	REGENT PLUS Žlutice spol. s r.o.	Žižkov 13	Žlutice	5557 62		16500, 00	S	bioplynová stanice
4	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o.		Hradiště	5551 77	20000	14000, 00	S	kompostárna

Zdroj: Informace od provozovatelů, vlastní šetření, Studie Karl.kraje k integrovanému nakládání s odpady (autor Mott McDonald, r. 2009)

Studie Karl. kraje k integrovanému nakládání s odpady (autor Mott McDonald, r. 2009) doporučovala vybudování kompostáren v kraji v počtu 1 na každý okres. To bylo ještě před zavedením podpory na výkup elektřiny z bioplynových stanic.

V území se nachází pouze jedna větší kompostárna (tab. 5. 5.), která je součástí skládky Tisová v blízkosti elektrárny ČEZ. Důvodů je několik, především vysoké pořizovací a následně provozní náklady, které nezaručují návratnost investice. Vlastním šetřením bylo zjištěno, že není velký zájem o kompost. Při těžbě hnědého uhlí bylo totiž sejmuto velké množství zeminy, která se využívá jak při rekultivaci po těžbě, tak pro ostatní zájemce. Hlavními dodavateli odpadu pro zařízení na BRO jsou obce (prořezávky a údržba zeleně) a vlastníci pozemků (největším vlastníkem pozemků po státu je společnost Sokolovská uhelná, a.s. právní nástupce)

Jsou zde 2 bioplynové stanice (tab. 5. 5.) na biodegradaci zeleně. Společnost Nade má dostatečnou kapacitu bioplynové stanice, kterou není schopna z vlastní činnosti naplnit. Z tohoto důvodu je ochotna odebírat od obcí posekanou zeleň prakticky v jakémkoli množství. Při vzdálenosti do 20 km je ochoten provozovatel hradit i náklady na dopravu. Díky práci na tomto projektu došlo právě k uzavření smlouvy mezi společností SOTES s.r.o. (zabezpečuje zeleň v Sokolově) a firmou Nade, kde SOTES dodává bezplatně materiál pro bioplynovou stanici a Nade hradí náklady na dopravu. V případě delších svozových vzdáleností je možnost uvažovat o sběrném místě pro více obcí. (např. okruhy Josef - Bukovany - Habartov; Kaceřov - Chlum sv. Maří - Kynšperk - Libavské Údolí – Šabina - Dasnice; Chodov - Vintířov - Nové Sedlo - Loket - Staré Sedlo). Bioplynová stanice Sokolovské uhelné slouží vý-

hradně pro potřeby této společnosti, která do ní používá biomasu z rekultivovaných ploch po těžbě hnědého uhlí. O komunální zeleň nemá zájem (šlo by o odpad a ten zde oficiálně používat nemůže). Je možno uvažovat o síti komunitních kompostáren (nepotřebují povolení KÚ), kde by přijatá zeleň = odebranému kompostu. O takovou kompostárnu by měly zájem některé obce (Chlum sv. Maří) a byla by vhodná i pro další obce, kde je velké množství zahrádek (např. Habartov, Chodov, Těšovice). Další možností je podpořit pořizování domácích kompostérů pro zahrádkáře a vlastníky rodinných domů.

Tabulka 120: Tab. 5.7.: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů v území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)	poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ					
1.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.		Vřesová u Sokolova	560707	1000000,0 0	1000000,0 0	NO, OO	S	paroplyn elektrárna

Zdroj: Sokolovská uhelná, p.n., a.s.

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	SITA CZ a.s.	Skladová 488/10	Plzeň	545988	6,80	6,80	NO	S
2.	SITA CZ a.s.	Na Rovném 865	Trmice	553697	44,00	37,00	NO	S

Zdroj: Informace od provozovatelů, vlastní šetření, Studie Karl.kraje k integrovanému nakládání s odpady (autor Mott McDonald, r. 2009)

V území se nachází 1 zařízení vhodné pro energetické využití odpadů (tab .5. 7.)

Existence zařízení a ochota jeho vlastníka k energetickému využití odpadu je v souladu s POH kraje i POH ČR. Toto zařízení Sokolovské uhelné, Právní nástupce, a.s. není spalovnou odpadu, ale paroplynovou elektrárnou, jejíž technologie však umožňuje ekologické spálení i vytříděného odpadu. Podmínkou je mechanicko biologická úprava, kterou se rozhodla společnost na vlastní náklady vybudovat. Zařízení dnes spaluje cca 1 mil. tun hnědého uhlí ročně, přičemž kvalifikovaný odhad použitelného odpadu z celého kraje je cca 60.000 tun/rok. Zařízení tak má dostatečnou kapacitu na spalování odpadu minimálně pro celý Karl. kraj. Prozatím zařízení jako spalovna odpadů nefunguje, pouze proběhly spalovací zkoušky.

Většina obcí v Karl. kraji (a území ORP) je členem a.s. Komunální odpadová a zavázala se svůj odpad do tohoto zařízení dodávat. Vzhledem k tomu, že se toto zařízení nachází na severovýchodním okraji území, bude nutné vybudovat v území ORP překládací místo v blízkosti hlavní silniční a železniční trati. Další překládací místa budou nutná v Karlovarském a Chebském regionu. I s výstavbou takových překládacích stanic společnost Sokolovská uhelná, Právní nástupce, a.s. počítá ve vlastní režii.

Tabulka 121: Tab. 5.9.: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	A.S.A., spol. s r.o.	Tisová	Březová	560294	OO	má dostatečnou kapacitu na 10 let	S
2.	SUAS - skládková, s.r.o		Vintířov	560685	OO	má dostatečnou kapacitu na 20 let	S

Zdroj: Informace od provozovatelů zařízení, vlastní šetření

Tabulka 122: Tab. 5.10.: Nejblíže sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technická služba Nová Role, s.r.o.		Božičany	555045	OO	kapacita 11 tis.t/rok	O	
2.	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o.		Hradiště	555177	OO	perspektivní - kapacita na 15 let	S	původně ZITAS - TKO spol. s r.o.
3.	Skládka Chocovice S.r.o	Třebeň 20	Třebeň	539023	OO	perspektivní -kapac.5 tis. tun/rok	S	

Zdroj: Informace od provozovatelů zařízení, vlastní šetření

Tabulka 123: Tab. 5.11.: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	AMT s.r.o. Příbram	Vintířov 185	Vintířov	560685	recyklace skleněného odpadu - výroba pěnového skla	S
2.	AMT s.r.o. Příbram	Sklářská 142	Nové Sedlo	560570	recyklace skleněného odpadu	S
3	Město Habartov	1.máje 752	Habartov	560359	překládací stanice na SKO (lisování SKO do kontejneru)	O

Zdroj: Odbor životního prostředí MěÚ Sokolov, Městský úřad Habartov

Skládka společnosti A.S.A. (tab. 5. 9.) se nachází v centru území nedaleko od páteřní silnice R6 v těsné blízkosti města Sokolova. Společnost A.S.A. provozuje také překládací stanici na odpad v Habartově (severozápadní část území) ze kterého vozí odpad na tuto skládku.

Skládka společnosti SUAS skládková, s.r.o. (dceřiná společnost společnosti Sokolovská uhelná, Právní nástupce, a.s.) se nachází v severovýchodní části regionu nedaleko města Chodova (tab. 5.9.).

Obě skládky jsou funkční s dostatečnou kapacitou i výhledem. Problém se skládkou A.S.A. v Tisové zřejmě nastane v situaci, kdy bude většina odpadu z území svážena do plánované mechanicko biologické úpravně Vřesová (viz. tab.5.7a), kde bude odpad roztríděn na spalitelnou část a zbytek. Spalitelná část bude spálena v paliv. kombinátu Vřesová a zbytek uložen na skládku Vintířov. (Úpravně, spalovací zařízení i skládka je/bude vlastnictvím společnosti Sokolovská uhelná, Právní nástupce, a.s. resp. jejich dceřiných firem a nachází se nedaleko od sebe).

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Území ORP Sokolov je především regionem s intenzivní těžbou hnědého uhlí. V minulosti byla většina velkých a středních ekologických zátěží postupně likvidována a v současnosti zbývají prakticky pouze dvě

- Laguny těžkých dehtů v lokalitě Stará Chodovská, kde v letech 2008 - 2010 probíhala první část likvidace těžkých dehtů spalováním v zařízení Palivového kombinátu Vřesová. Druhá část není dosud finančně kryta, jde o závazek Sokolovské uhelné, a.s.

- Areál Momentive Speciality Chemicals, a.s. - výrobní závod chemické výroby v Sokolově (výroba základních organických chemických látek), postupně dekontaminován vlastníkem.

Další vytipované zátěže - původní sklárna v Dolním Rychnově, Depo Českých drah v Sokolově.

Velké černé skládky v území nebyly zaznamenány. Na problematiku černých skládek si při pohovorech stěžovali starostové měst a obcí Loket, H. Slavkov, Královské Poříčí, Bukovany, Nové Sedlo, Těšovice, Chlum sv. Maří, Staré Sedlo, Dasnice a Habartov. Jde ve všech případech o problémy lokálního významu.

POH ČR (návrh na 2015-2020) kap. 3.3.1.5. d) klade cíl "Odstranit staré zátěže, kde se nacházejí nebezpečné odpady".

V novém programovacím období EU 2014-2020 v OPŽP je na oblast ekologických zátěží vyčleněna Investiční priorita 2 - op. 3.4. "Inventarizovat a odstranit ekologické zátěže".

Aktuální informace o ekologických zátěžích lze získat na adrese www.sekm.cz.

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyroben. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tabulka 124: Tab. 5.12.: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	276 743,55	170 027,10	188 536,65	315 584,07	220 504,52	204 985,71
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	32 432,61	58 679,65	18 809,45	10 676,40	5 659,36	6 579,26
Celková produkce (OO a NO)	307 163,03	228 706,75	207 346,11	326 260,46	226 163,88	211 564,96

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Celková produkce odpadů (tab. 5. 12.) v území vykazuje celkově mírně klesající trend (228 tis v roce 2008 až po 211 tis. v roce 2012). Prudký výkyv byl zaznamenán v roce 2010 a to díky ostatním odpadům. Porovnáním měrné produkce na obyvatele (Příloha č. 1) lze konstatovat, že ve sledovaném období byla každoroční produkce odpadů v území, vyjma roku 2010, pod průměrem měrné produkce všech odpadů v ČR. (měrné produkce v ČR na obyvatele- r.2008 - 2951t, r.2009 - 3076t, r.2010-3025t, r.2011-2922t, r.2012-2857t).

Produkce OO - produkce ostatních odpadů (tab. 5.12.) má rostoucí trend, což nelze považovat za pozitivní, nicméně při porovnání (Příloha č. 1) s měrnými produkcemi OO ve sledovaných letech v ČR lze konstatovat, že tyto produkce v území ORP jsou ve všech sledovaných letech nižší než činí měrné produkce na 1 obyvatele v ČR. (měrné produkce OO v ČR na obyvatele - r.2008-2756, r.2009-2870t, r. 2010-2855t, r.2011-2747t, r.2012-2701t). Velký výkyv je zaznamenán v r. 2010. To je způsobeno sku-

pinou odpadů 15 Stavební a demoliční odpady a tento prudký nárůst byl způsoben výstavbou rychlostní komunikace I/6 mezi Karlovými Vary a Chebem, která pokračovala (byť ne v takovém měřítku i letech následujících) a ovlivňovala tak celkovou produkci odpadů v regionu. Lze tedy dovodit, že v následujících letech bude produkce odpadu klesat, což je v souladu s POH ČR. Další složkou, která ovlivnila tuto produkci je odpadní sklo (především ze sklárny v Novém Sedle).

Produkce NO - pozitivním trendem (tab. 5.12.) je soustavný pokles produkce nebezpečných odpadů, což je v souladu s cílem POH ČR - snižovat měrnou produkci nebezpečných odpadů. Porovnáním (Příloha č. 1) měrných produkcí NO v ČR lze konstatovat, že v letech 2008 a 2009 byly tyto měrné produkce vyšší než ve stejných letech činily měrné produkce na 1 obyv. v celé ČR a v letech následujících nižší řádově o 21 – 59 %. (měrné produkce NO v ČR na obyvatele: r.2008-195t, r.2009-206t, r.2010-170t, r.2011-175t, r.2012-156t.). Vysoké číslo v produkci NO v r. 2008 bylo způsobeno likvidací starých ekologických zátěží v lokalitě Stará Chodovská - 1. etapa. (komentováno u následujících tabulek). Vzhledem k některým doposud neodstraněným starým ekologickým zátěžím (např. sanace lagun těžkých dehtů v lokalitě Stará Chodovská) je více než pravděpodobné, že se projeví v údajích v následujících letech. Z trendu lze tudíž usuzovat, že produkce nebezpečných odpadů (vyjma známých starých ekologických zátěží) není problémem regionu.

Závěr: měla-li by být snaha o omezení vzniku odpadu (viz návrh POH ČR cíl č. 1 - Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů) - bude tato tendence v rozporu s aktuálním problémem regionu ORP Sokolov - nezaměstnaností.

Tabulka 125: Tab. č. 5.12a Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Sokolov	77 596	932,34	12,02	41 997,53	541,23	42 929,87	553,25
Karlovarský kraj	301 726	3 358,75	11,13	147 506,78	488,88	150 865,53	500,01

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.12a je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 20 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 14 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 80 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Karlovarský kraj, vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 0,12 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 10,56 kg vyšší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tabulka 126: Tab. 5.13.: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařizeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	55,44	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	376,01	772,87	476,61	61,02	148,22
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	41,00	222,55	28,76	28,02	27,88
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	48,95	21,87	44,36	49,83	126,52
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	9 789,35	5 811,41	4 651,58	1 043,08	1 190,63
06	Odpady z anorganických chemických procesů	1,19	0,13	0,24	0,14	0,26
07	Odpady z organických chemických procesů	11,41	15,24	142,83	121,90	143,16
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	145,73	71,51	90,98	72,31	44,32
09	Odpady z fotografického průmyslu	9,79	9,19	7,65	6,63	2,64
10	Odpady z tepelných procesů	8 478,91	7 927,81	13 069,55	6 226,50	10 553,58
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	113,07	84,65	68,00	143,32	218,68
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	3 274,06	2 088,52	2 355,04	1 894,92	1 624,43
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů	9 948,03	4 897,22	748,31	373,52	211,06

	uvedených ve skupinách 05 a 12)					
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	15,22	8,89	15,53	9,67	8,91
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	50 302,80	44 687,46	43 527,05	14 670,59	4 903,57
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	7 181,43	4 848,56	4 367,60	3 997,53	4 926,41
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	93 370,45	81 601,41	216 634,28	74 709,92	64 970,44
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	213,69	218,44	194,07	271,28	284,80
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	16 226,74	21 732,22	8 753,03	92 409,49	89 909,96
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	29 158,92	32 326,15	31 029,55	30 055,41	32 269,06
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	18,80	0,44
Celková produkce odpadů [t]		228 706,75	207 346,11	326 260,46	226 163,88	211 564,96

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Mezi 5 největších produkcí odpadů (tab. 5.13.) v roce 2012 patří:

1. Skupina odpadů 19, kde hodnotu téměř 90 tisíc tun představuje především produkce sklárny v Novém Sedle (odpad 190205 Sklo = 84 tis. tun). Do roku 2011 bylo chybně účtováno do sk. 15.

Případná tendence snižování tohoto odpadu by mohla jít proti zájmu regionu - snižování nezaměstnanosti.

2. Skupina odpadů 17 - s téměř 65 tis. Tunami, kde jde především o vytěženou zeminu a kamení při demolici a stavbě mostů silnice I/6 (odpad 170405 Železo a ocel). Stavba silnice dokončena v roce 2012.

3. skupina odpadů 20 - 32 tis. tun - jde o komunální odpady, kde více než polovinu tvoří SKO (200301 - 19 tis. tun). U této skupiny lze zavedením odděleného sběru biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) a lepším systémem třídění dalších využitelných částí odpadu snižovat objem směsného komunálního odpadu.

4. skupina odpadů 10 - odpady z tepelných procesů 10,5 tis. tun- jde o odpad z elektrárny Tisová a Palivového kombinátu Vřesová. U obou jde o výrobu elektrické energie spalováním hnědého uhlí (100102 - 8.500 tun). Tlakem legislativy na zvyšování účinnosti a snižováním emisí bude postupně klesat i objem odpadu z těchto tepelných procesů.

5. skupina odpadů - 16 - téměř 5 tis tun - jde o Odpady obsahující ropné látky z kategorie nebezpečných odpadů z likvidovaných ekologických zátěží (160708 - 2.400 tun). Postupnou likvidací ekologických zátěží bude klesat i objem těchto odpadů.

Je-li zájem o účelné snižování produkce odpadů, tak do úvahy připadá především komunální odpad a jeho dominantní složka SKO.

Vysvětlivky některých anomálií v tabulce 5.13.:

Skupina odpadů 02 - stále klesající hodnota i před sledovaným obdobím - především kategorie 020103 - odpad rostlinných pletiv - důvodem je přechod zemědělské produkce na řepku olejnou a otevření bioplynové stanice, patřící společnosti Sokolovská uhelná, Právní nástupce, a.s. BRO se přestal evidovat jako odpad.

Skupina odpadů 03 - meziroční nárůst (a následně návrat k normálu) 2009 o 442 % způsobuje kategorie 030105 - piliny, hobliny, odřezky - dle šetření jde o evidenční chybu v databázi.

Skupina odpadů 05 - pokles o 40 % 2008-2009 a o 77 % v letech 2010-2011 je způsoben kategorií NO 050503 - jiné dehty - jde o "vlnu" jejíž vzednutí a kulminace probíhala mezi lety 2007-2008, kdy byly likvidovány staré ekologické zátěže (laguny těžkých dehtů) na Chodovsku. Likvidace byla prováděna spalováním (energetické využití) v zařízení společnosti Sokolovská uhelná, Právní nástupce, a.s.

Skupina odpadů 07 - nárůst od roku 2010 - důvodem je otevření nového provozu v Chodově.

Skupina odpadů 10 - meziroční nárůst 2010 a 2012 - jde o odpad ze spalování hnědého uhlí v elektrárně Tisová, která je též dodavatelem tepla a teplé vody pro Sokolov. Tento nárůst byl způsoben mimo jiné i větší zimou, kdy bylo potřeba více dotápět a dokazuje to evidovaný počet denostupňů.

Skupina odpadů 13 - ve sledovaném období pokles z téměř 5000 tun až na cca 200 tun. Bylo zjištěno, že tento odpad (konkrétně jiná paliva) vykázala společnost Sokolovská uhelná, Právní nástupce, a.s. a souvisí s likvidací starých ekologických zátěží (skupina odpadů 05).

Skupina odpadů 15 - "vlna" do roku 2008 šlo jen o pár desítek tun, pak to jsou desítky tisíc tun (40-50 tisíc) a následně meziroční pokles 2010-2011 o 66,3 % - jde o produkci 150107 - skleněné obaly. Ze šetření vyplynulo, že šlo o chybné vykazování a mělo být uvedeno ve skupině 19 (konkrétně 191205 Sklo) od dynamicky se rozvíjejícího producenta skla v Novém Sedle. Od roku 2011 je již správně uvedeno pod kódem 191205.

Tabulka 127: Tab. 5.14.: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	228 706,75	207 346,11	326 260,46	226 163,88	211 564,96
Celková produkce KO	79 361,24	76 921,84	74 409,44	44 619,33	37 060,06
Celková produkce SKO	19 903,41	19 763,49	18 663,83	18 065,05	18 909,51

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Je třeba uvést, že možnost hodnocení je obtížná, neboť ve sledovaném období došlo ke změně metodik stanovující základní ukazatele odpadového hospodářství, k nimž patří i výpočet produkce odpadů. Některé druhy materiálů byly vyčleněny z režimu odpadů (BRO).

Jak vyplývá z tabulky 5.14 a z přílohy č. 2.:

1. Klesá podíl KO na celkové produkci odpadů (pokud odečteme do roku 2010 chybně evidovanou položku 150107 Skleněné obaly, tak je pokles mírnější, než ukazuje graf č. 2 v příloze).
2. Roste podíl SKO na produkci KO, což je způsobeno poklesem celkového množství komunálního odpadu (do roku 2010 chybně evidována položka 150107 skleněné obaly - od roku 2011 evidováno na 191205). Množství tun SKO klesá.
3. Měrná produkce KO (Příloha č. 2) klesá, neboť klesá množství tun KO (po očištění o položku 150107 Sklo, kde do roku 2010 a částečně i v roce 2011 byl chybně vykazován odpad spíše velmi mírně stoupá). Porovnání s měrnou produkcí tun KO v ČR (která činila na obyvatele ČR v r.2008- 366t; v r.2009 - 507t; v r.2010 - 510t; v r.2011 - 513t; v r. 2012 - 494t) lze konstatovat, že až v roce 2012 byla tato produkce v území pod celostátním průměrem. Pokud bychom chybně evidované sklo odečetli, tak by měrná produkce od roku 2009 byla v každém sledovaném roce pod celostátní hodnotou.
4. Měrná produkce tun SKO (Příloha č. 2) klesá jen velmi mírně, neboť klesá celkový objem tun SKO (až na rok 2012) a klesá i mírně i počet obyvatel, nicméně i tak se v posledním sledovaném roce (2012) drží pod vykázanou měrnou produkcí v ČR asi o 14 % (měrná produkce v ČR v r. 2012 vykazovala hodnotu 279,1 tun SKO/obyv.).

Dle návrhu POH ČR 2015-2024 (verze 2. 5. 2014) je možno očekávat pokles produkce SKO do roku 2024 o cca 5,1 % vůči roku 2013, což činí lineární pokles SKO každoročně o cca 0,4 %. V tomto směru nastolený trend snižování tun SKO v území je prozatím asi (dvojnásobný \emptyset 98 % ročně), než s jakým počítá návrh POH ČR na roky 2015-2024 a pokud bude v tomto směru pokračovat, tak bude v této oblasti naplňován cíl POH ČR.

Cíl POH ČR 2015-2024 - SKO - po vytrídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů, zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou. Zařízení na energetické využívání odpadu v území existuje (viz tab. 5.7) a jeho provozovatel počítá s jeho úpravou a má o odpad zájem i v budoucnu. Výstavbou a následným

provozem nezbytné mechanicko biologické úpravny ve své režii, by došlo k naplňování cíle POH ČR 2015-2024 v této oblasti.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s.. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka 128: Tab. č. 5.14a Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Sokolov	77 596	27 688,85	356,83	15 199,13	195,88	189,99
Karlovarský kraj	301 726	100 313,34	332,47	59 833,21	198,30	202,37

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 5.14a je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 75 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 80 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 25 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 12,77 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 14,83 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH jsou započítáni producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Pět nejvíce množstevně zastoupených odpadů (viz příloha č. 2):

1. Smíšený komunální odpad (19 tisíc tun) vykazuje ve sledovaném období prakticky klesající tendenci (vyjma roku 2012 +5 %), to je způsobeno především nárůstem třídění a růstem ceny za odpady a také nižší produkcí občany.
2. Kovy, které vykazují stoupající tendenci, způsobuje to především růst výkupní ceny železa ve sběrných surovinách a s tím spojené větší třídění (pozitivní), ale též krádeže (negativní).
3. Objemný odpad v oscilaci okolo 3.400 - 4.400 tun s roční amplitudou - nelze z toho dovodit trend. Jde především o "jarní", či "podzimní" velkoobjemový svaz odpadu organizovaný obcemi. Na menších

obcích, které nemají sběrný dvůr, nebo sběrné místo jde obvykle o stabilní kontejner sloužící jako "sběrné místo".

4. Papírové a lepenkové obaly - standardní roční produkce okolo 1400 tun - jde o obaly z hypermarketů a supermarketů, bank, měst a dalších producentů podobného typu.

5. Směsné obaly - soustavný pokles produkce celkem o 3.700 tun způsobený poklesem výroby u jednoho výrobce v Libavském Údolí.

Téměř 75 % obyvatel v ORP Sokolov žije v 6 největších městech (Sokolov, Chodov, Horní Slavkov, Habartov, Kynšperk nad Ohří a Loket). V území převažuje městská zástavba bytových domů. U větších měst se též nachází početné kolonie zahrádek.

Příloha č.2 uvádí celkovou produkci komunálních odpadů v území ORP Sokolov v letech 2008 – 2012. Některé druhy vykazují určité anomálie, které si vyžádaly podrobnější zjišťování.

kódy

200303 - uliční smetky - pokles produkce uličních smetků - od roku 2011 se v údržbě komunikací začala používat nová, šetřící, technologie posypu.

200304 - kal ze septiků a žump - v r. 2009 1115 t v dalších letech 0 t - jde o kal ze septiků a žump z lokality Šenvert Sokolov, která byla v roce 2008 připojena na ČOV Sokolov

150107 - skleněné obaly - rapidní pokles od r.2011 je způsoben chybnou evidencí - správně má být evidováno pod kódem 191205

Tabulka 129: Tab. 5.15.: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	2 362,11	2 302,73	1 891,94	2 271,10	2 790,03
Sklo	150107, 200102	43 715,34	38 290,03	38 497,72	10 853,26	883,58
Plast	150102, 200139	533,25	644,59	637,11	696,16	808,16
Nápojové kartony	150105	7,39	3,60	7,60	21,75	20,15
Celkem separovaný sběr		46 618,09	41 240,94	41 034,38	13 842,27	4 501,91

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

K tabulce 5. 15.:

1. Postupně roste počet tun separovaného papíru jak v obcích, tak především díky objemu produkováném supermarketu, bankami, úřady a dalšími institucemi (kód 150101).

2. Pokles sběru skla byl způsoben chybným účtováním u kódu 150107 ještě částečně v roce 2011. Směroplatný je v tomto směru trend u kódu 200102, kde je zaznamenáno postupné mírné navyšování.

3. U plastů obou kódů, tedy jak u produkce komunální, tak u produkce průmyslové jde o rostoucí trend vytříděného plastu. U průmyslu to je způsobeno především růstem objemu výroby u jednoho zaměstnavatele.

4. Nápojové kartony (kód 150105 - Kompozitní obaly) je trend rostoucí poměrně rychleji.

5. Vzhledem k chybě u skla se jeví, že celková produkce tříděného odpadu klesá, ale pokud bychom data o tuto položku očistili, tak dojdeme k závěru, že celková produkce tříděného odpadu v území roste.

Klíčový je pro určení převažující komodity rok 2012. Ten je již očištěn o nesprávně evidované sklo. Z roku 2012 vyplývá, že převažující komoditou separovaného odpadu je papír. Sklo s plasty jsou zhruba na stejné úrovni.

Ve větších městech je navíc realizován sběr textilu prostřednictvím soukromé společnosti, která z odloženého textilu vyrábí čisticí hadry. Sběr elektroodpadu se provádí ve větších městech prostřednictvím přistavených sběrných nádob (obvykle u některých stání na tříděný odpad), sběrných dvorů a dále jej přijímají prodejci elektro. U menších obcí je elektroodpad přijímán na sběrných místech, nebo přímo v budově radnice. Kovy jsou sbírány prostřednictvím výkupu surovin. Je však zaznamenán nárůst krádeže kovů.

Návrh POH ČR 2015-2024: Hlavní cíl - Do roku 2015 zavést tříděný sběr minimálně pro odpady z papíru, plastů, skla a kovů.

Tabulka 130: Tab. č. 5.15a Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Sokolov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	77 596	1 421,11	18,31	23,07
Plast	(150102, 200139)		579,29	7,47	9,45
Sklo	(150107, 200102)		755,78	9,74	9,95
Nápojové kartony	(150105)		19,90	0,26	0,21
Kovy	(200140, 150104)		4 807,66	61,96	31,01

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.15a je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 19 %, produkce skla tvoří 8 %, produkce plastů tvoří 10 % a produkce nápojových kartonů tvoří 0,26 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména kovové odpady).

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů a vyšší u papíru, skla, plastů a nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni.

Tabulka 131: Tab. č. 5.15b Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Sokolov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	77 596	14,27	16,95
Plast	(150102, 200139)		7,35	9,25
Sklo	(150107, 200102)		7,67	9,66
Nápojové kartony	(150105)		0,28	0,23
Kovy	(200140, 150104)		0,12	3,48

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 5.15b je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odezdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, skla, plastů, a kovů a stejná u nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,08 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tabulka 132: Tab. č. 5.15c Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv. .]
Karlovarský kraj	17,33	10,26	10,30	0,27	3,28	41,44
(0 až 500 obyv. včetně)	19,54	15,26	14,90	0,28	1,07	51,05
(501 až 1000 obyv. včetně)	14,67	13,73	15,86	0,35	0,14	44,73
(1001 až 4000 obyv. včetně)	13,94	10,45	10,09	0,25	0,35	35,08
(4001 až 10000 obyv. včetně)	19,29	11,29	11,11	0,17	16,59	58,44
(10001 až 20000 obyv. včetně)	17,31	8,23	8,81	0,24	4,20	38,78
(20001 až 50000 obyv. včetně)	18,29	10,57	8,48	0,28	0,00	37,62
(50001 až 100000 obyv. včetně)	19,08	8,09	9,74	0,37	0,64	37,92
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Karlovarském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 1001 do 4000 obyvatel. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 4001 do 10.000 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídají v ORP Kynšperk nad Ohří, Habartov a Horní Slavkov. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji nižší, přičemž hustota sběrné sítě v Karlovarském kraji je 134 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Karlovy Vary a ORP Cheb) vykazuje ORP Sokolov nižší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je podprůměrná. (pozn. u hustoty sběrné sítě platí, že čím je méně obyvatel na jedno hnízdo, tím lépe).

Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 5.16. byla sestavena na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Tabulka 133: Tab. 5.16.: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
190503	Kompost nevyhovující jakosti	0,00	4980,51	29,49	6897,00	4415,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	988,42	2871,40	271,37	402,96	475,58
200201	Biologicky rozložitelný odpad	1131,40	3287,79	1336,10	670,39	394,23
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	85,76	183,77	175,58	156,70	166,06
200111	Textilní materiály	177,82	1,53	22,96	48,54	157,35

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Z celkové produkce BRO tyto další položky v tab. 5. 16. nehrají klíčovou roli, tvoří asi 20 % produkce z celkové produkce BRO. Dominantní u BRO je směsný komunální odpad.

190503 - kompost nevyhovující jakosti - z těchto položek jde o dominantní položku. Je zde rapidní pokles jen 2010 - fakticky jde o nevyhovující část po zkompostování - v tomto případě byl u producenta vykázán příjem materiálu ke kompostování v obvyklém objemu, ale vyřídění kompostu bylo provedeno v následujícím roce 2011, proto je v roce 2011 rapidní nárůst v této položce. Při očištění o tento "fázový posun" vykazuje tato položka setrvalý stav okolo 4.500 tun/rok. Tento odpad je používán pro technologické zajištění skládky.

190805 - kaly z čištění komunálních odpadních vod - po roce 2010 dochází ke změně metodiky a většina z těchto kalů je v kategorii nebezpečný odpad.

200201 - biologicky rozložitelný odpad - každoroční pokles produkce - tento pokles byl vykazován u města Sokolova a jeho servisní organizace. Z části to bylo dáno pořízením nové techniky na sekání trávy, která provádí zároveň mulčování a nově prodejem vytěžené dřevní hmoty.

190814 - kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odp. vod - 2009 rapidní nárůst a dále od roku 2009 pokles.

200111 - textilní materiály v roce 2008 došlo k zániku textilní výroby u jedné společnosti v území. Od roku 2010 byly v Sokolově instalovány kontejnery na sběr textilu. Skokový nárůst v roce 2012 je zřejmě způsoben chybou v evidenci (evidenci úřadu ORP vykazuje o cca 100 tun níže, než evidence Cenia).

Produkce je určována největší složkou z těchto dalších biologicky rozložitelných odpadů, což je kompost nevyhovující jakosti, který je v každoročním objemu okolo 4.500 tun a je produkován na skládce Tisová a používán provozovatelem skládky pro její technologické zajištění.

Celkově lze konstatovat u těchto položek BRO trend mírného růstu.

Tabulka 134: Tab. 5.17.: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	30 012,99	39 316,15	27 089,86	33 219,14	31 548,81
z toho celková produkce BRKO	25 714,78	28 417,55	24 495,58	24 076,32	24 244,55

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V tabulce č. 5.17. (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se o katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.)). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 5.17. primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Produkci Biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) tvoří (tab. 5. 17.) především Směsný komunální odpad a objemný odpad (příloha č. 5), jež představují přes 94 % z celkového objemu tun BRKO. Proto také zaznamenané poklesy u těchto dvou složek Biologicky rozložitelného komunálního odpadu způsobují pokles produkce BRKO ve sledovaném období. Tento směr poklesu produkce BRKO odpovídá trendu v ČR a odráží se v něm pravděpodobně vliv současných preventivních opatření předcházení vzniku odpadů. Zároveň lze predikovat, že s přijetím dalších preventivních opatření bude klesat i nadále. Návrh POH ČR 2015-2024 (verze 2. 5. 2014) počítá s poklesem celkem o cca 1 % ročně, kdy produkce BRKO u obcí bude stagnovat a pokles bude představovat produkce u nekomunálních subjektů.

Směsný komunální odpad je produkován především obyvateli 6 největších měst v území (Sokolov, Chodov, Horní Slavkov, Habartov, Kynšperk nad Ohří a Locket), které představují 75 % obyvatelstva území. V těchto městech převažuje zástavba sídlištního typu, také (nebo možná právě proto) se zde

nachází také množství zahrádek. V žádném z těchto měst není doposud zaveden sběr BRKO do pouličních nádob. Sběr je možný pouze na sběrném dvoře (vyjma města Loket).

Návrh POH ČR 2015-2024 počítá s tím, že bude zaveden povinný sběr BRKO od občanů a podpora kompostování a anaerobní digesce doprovázená podporou dostavby nových kapacit, aby bylo možno kompostovat, nebo anaerobně využívat celou produkci BRKO. Na následující období stanovuje cíl: "Snižit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnosti z celkového množství BRKO vyprodukovaného v roce 1995. Obcím bude zákonem stanovena povinnost stanovit OZV systém shromažďování, odděleného sběru a nakládání s BRO na území obce a to minimálně pro BRO rostlinného původu a určit místa, kam mohou fyzické osoby a původci napojeni na systém obce odděleně odkládat BRO, minimálně odpady rostlinného původu. Většina obcí tuto povinnost plní, neboť umožňuje sběr BRKO na sběrném dvoře (místě). Bylo by však vhodné uvažovat o zavedení systému sběru BRKO do pouličních nádob.

Tabulka 135: Tab. č. 5.17a Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Sokolov	77 596	19 451,50	250,68	239,51	3,09
Karlovarský kraj	301 726	78 554,02	260,35	3 302,84	10,95

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.17a je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 80 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 20 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO vyprodukovaného obcemi je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, i ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 37,47 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 16,44 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém sběru BRKO na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování, který by snižoval měrnou produkci BRKO na obyvatele není zaveden. Jen v obci Dolní Rychnov od roku 2013 zavedli systém sběru biologického odpadu pro občany (tzv. hnědé nádoby).

Tabulka 136: Tab. 5.18.: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	185 434,63	185 591,29	201 996,68	208 130,00	362 629,05	408 082,34
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		60,37	81,15	97,42	63,79	160,34	192,89
	Energetické využití	7 241,14	28 004,58	18 407,50	16 018,23	9 918,58	1 746,22
	Celkem vybrané způsoby využití	193 513,41	213 595,87	220 404,18	224 148,23	372 547,64	409 828,56
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		63,00	93,39	106,30	68,70	164,72	193,71
Celková produkce odpadů		307 163,03	228 706,75	207 346,11	326 260,46	226 163,88	211 564,96
Odstranění	Skládkování	213 855,35	108 040,53	103 027,26	84 893,05	79 347,96	72 588,03
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		4,70	5,30	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		108 045,23	103 032,56	84 893,05	79 347,96	72 588,03

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Pro porovnání: hodnoty v ČR v roce 2012: Skládkování - 12,65 %, Spalování - 0,25 %; Jiné odstranění 0,09 %; energetické využití - 3,5 % a materiálové využití – 75 %.

Z tabulky 5.19. vyplývá, že jednoznačně roste materiálové využití odpadu (graf č. 6 v příloze), což je velmi pozitivní trend. Oproti DZ roku 2000 více, než dvojnásobně. Nicméně se na tomto růstu nepodílí komunální odpad (viz. tab. 5.19), jde především o odpad z průmyslu. Šlo o odpad, který byl předáván k využití především na výrobu skla v Novém Sedle a tzv. pěnového skla ve Vintířově.

K energetickému využití docházelo především v letech 2008-2010, což bylo způsobeno likvidací starých ekologických zátěží v okolí Chodova, kdy se těžké dehty s kaly ze staré ekologické zátěže (Stará Chodovská) použily jako částečné palivo do vsádky v Palivovém kombinátu Vřesová (dále jen PK Vřesová, vlastníkem je Sokolovská uhelná, Právní nástupce, a.s.). V následujících letech lze důvodně předpokládat, že u energetického využití bude mít trend rostoucí tendenci, neboť v r. 2014 padlo rozhodnutí u společnosti Sokolovská uhelná, Právní nástupce, a.s., že bude ve svém zařízení (paroplynová elektrárna Vřesová) spoluspalovat vyříděný odpad a hnědé uhlí.

Pozitivní je také trend ve skládkování - pokles ukládání odpadů na skládku na 1/3 stavu roku 2000. Tento trend bude u odpadu vyprodukovaného v území narůstat (resp. klesat skládkování) z důvodu chystaného zařízení na mechanicko biologickou úpravu odpadu pro spalování v PK Vřesová. Poroste však objem převzatého odpadu uloženého na skládku z důvodu svážení SKO do tohoto zařízení z širšího regionu. Nespalitelná část odpadu pak bude ukládána na skládku Vintířov (též ve vlastnictví Sokolovské uhelné, Právní nástupce, a.s.). Lze tedy důvodně dovozovat, že odpad produkovaný v území ORP Sokolov bude mít následující trend - materiálové využití poroste, energetické využití poroste a skládkování bude klesat, což je plně v souladu s POH ČR

Tabulka 137: Tab. 5.19.: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	22 449,57	94 661,27	108 698,79	105 844,10	102 379,85	69 899,05	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
				52,21	119,28	141,31	142,25	229,45	188,61
			Energetické využití	64,64	2 324,10	0,00	10,00	1,04	4,28
			Celkem vybrané způsoby využití	20 733,05	96 985,37	108 698,79	105 854,10	102 380,89	69 903,33
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
			48,22	122,21	141,31	142,26	229,45	188,62	
		Celková produkce KO [t]		42 998,79	79361,24	76921,84	74409,44	44619,33	37060,06
		Odstranění	Skládkování		89 912,32	85 796,69	78 905,52	74 370,42	67 915,50
			Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Celkem vybrané způsoby odstranění		89 912,32	85 796,69	78 905,52	74 370,42	67 915,50		
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Energetické využití		0,00	0,00	10,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	10,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování		73 066,04	67 118,04	61 673,83	59 304,09	54 198,23	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		73 066,04	67 118,04	61 673,83	59 304,09	54 198,23	

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

K tab. 5.19.: V tuto chvíli jsou v regionu užity pouze 1 způsob využití a 1 odstranění. Jde o materiálové využití a skládkování přičemž skládky v území slouží i jako koncová zařízení pro některé obce ze sousedních území ORP.

Roste materiálové využití (graf č. 7 v příloze). Jde především o položku sklo. Pokles v roce 2012 způsobuje prakticky jedna položka - 150107 skleněné obaly, kde zaznamenáváme pokles o více jak 20 tisíc tun. Je nutné připomenout, že od roku 2011 je tato komodita vykazována pod jiným kódem

(191205), který v této tabulce není. Tento odpad je tedy materiálově využíván (sklárna Nové Sedlo a výroba pěnového skla Vintířov), jen je vykazován pod jiným kódem.

Energetické využití - jen rok 2008, kde šlo o položku 200304 - Kal ze septiků a žump. Energetické využití bude v následujícím období narůstat z důvodu plánované výstavby mechanicko biologické úpravy odpadu v území ORP Sokolov (Vintířov), odkud bude upravený odpad použit jako palivo pro zařízení Sokolovské uhelné - palivový kombinát v obci Vřesová.

Pozitivně působí skutečnost, že klesá skládkování a to o více jak 24 % mezi roky 2008 – 2012. Oba tyto trendy jsou v souladu s POH ČR 2015-2024 - do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci u vybraných materiálů z odpadů pocházejících z domácností. Směsný komunální odpad zejména energeticky využívat.

Tabulka 138: Tab. 5.20.: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	4110,15	2300,20	553,83	518,75	33,17
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	86120,10	98391,53	97937,17	92056,35	62340,59
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	786,44	861,30	520,66	317,62	141,67
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	1,04	4,28
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	1,48
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	778,95	560,76	859,44	978,54	1212,17

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Kromě nápojových kartónů klesá v ORP Sokolov množství všech zpracovaných složek separovaného odpadu.

Materiálové využití papíru klesá (graf č. 8 v příloze), ale produkce v území roste. To, že klesá objem tun materiálově využitého papíru, je způsobeno odvozem této komodity mimo region k dalšímu zpracování, především do SRN. V letech 2008 a 2009 byl papír vykupován (v území není třídící linka).

K materiálovému využití skla dochází v provozech Nové Sedlo a Vintířov, kde působí společnost ATM, s.r.o. Příbram, kde je vhodné sklo použito jako vsádka pro sklárnu v Novém Sedle nebo na výrobu stavebně izolačního materiálu tzv. pěnového skla ve Vintířově. (pokles v r. 2012 byl způsoben předchozí chybou zařazení a novým vykazováním)

Roste produkce plastu v území ORP, ale je odvážen mimo území. To dokazuje trvalý pokles materiálového využití této komodity a zanedbatelné energetické využití a odstranění.

Trvalý růst je u položky nápojové kartony - odstranění. Šlo o kompozitní obaly předávané k uskladnění na skládku Tisová k odstranění formou skládkování.

Je třeba připomenout, že v území není třídící linka ani zařízení na recyklaci papíru a plastů.

Tabulka 139: Tab. 5.21.: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití		12 638,41	7 118,34	4 276,93	11 739,15	5 691,85	
		Energetické využití		2 641,72	80,71	74,26	87,65	480,94	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		84 807,29	79 843,59	74 233,55	70 583,75	64 241,29	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		4,70	5,30	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		4 484,05	4 571,51	495,99	3 122,49	225,21	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	82 663,64	78 938,52	73 362,99	69 815,98	63 691,00	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	36 804,76	66 378,90	63 387,63	58 910,48	56 062,23	51 143,88
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓						
			148,00	839,40	803,25	747,33	718,15	656,34	

	Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP		79 079	78 914	78 828	78 065	77 923

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

K tabulce 5.21:

- **BRO**

Materiálové využití - oscilace mezi 4,2 - 12,7 tis. tun je tvořeno především kompostem nevyhovující jakosti (vzniklý po přetřídění kompostu), který je užit jako technický materiál na zajištění skládky Tišová. Trend je postupné snižování. Při zvážení toho, že jde prakticky o uložení odpadu na skládku jde o pozitivní vývoj.

Energetické využití - r. 2008 (kal ze septiků a žump). Od roku 2012 pozvolný nárůst způsobený spalovanými kaly.

Skládkování - snižující se počet tun ukládaného BRO na skládku s trendem 5-9 % ročně. Tento trend je sice správný, ale nedostatečný. Návrh POH ČR (2015-2024) počítá od roku 2015 s tempem snižování ukládání BRO (a BRKO) meziročně o 9,5 %, od roku 2018 meziročně o 11 % a od 2022 meziročně o 22 %.

- **BRKO**

Nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem odpovídá situaci ve správním území ORP Sokolov, kde prakticky v žádném městě, či obci není zaveden systém nakládání s biologicky rozložitelným odpadem. Výjimkou je obec Dolní Rychnov, kde v roce 2013 začali se sběrem BRO.

Klesá materiálové využití - to je proti cíli POH ČR, který naopak navrhuje zvyšování podílu materiálového využití BRKO (viz tabulka níže).

Energetické využití je nulové, ale předpokládá se, že s výstavbou mechanicko biologické úpravy odpadu a následným spalováním v Palivovém kombinátu Vřesová, tato hodnota bude narůstat.

Skládkování - snižující se trend ukládání na skládku je pozitivní, ale stále je měrné skládkování vyšší (v roce 2012 je to 343 %), oproti referenčnímu roku 1995. POH ČR při tom předpokládá, že již v roce 2010 měla být tato hodnota na 75 % a v roce 2013 nejvíce 50 % a v roce 2020 dokonce jen 35 % produkce BRKO ukládaného na skládku v roce 1995.

Spalování ani jiné využití nebylo zaznamenáno.

Nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (%) dle návrhu POH ČR 2015-2024

Nakládání	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
kompostování	10,4	12,9	15,4	17,8	20,2	22,6	25	27,3	29,6	31,8	34	36,2
energetické využití	9,7	9	8,2	7,4	6,7	5,9	5,1	4,3	3,5	2,7	1,9	1
materiálové využití	34,4	36,1	37,8	39,5	41,2	42,9	44,6	46,3	47,9	49,6	51,3	52,9
skládkování	45,4	42	38,6	35,3	31,8	28,6	25,3	22,2	19	15,9	12,9	9,9
spalování	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabulka 140: Tab. 5.22.: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	718 340	611 250	640 720
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	55 864 240	56 015 080	56 913 490
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	4 614 060	4 765 120	4 057 720
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	840	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	2 738 470	3 360 770	3 292 000
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	243 700	289 720	484 840
3727	Prevence vzniku odpadů	9 690	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	0	0	37 210
Celkové náklady		64 189 340	65 041 940	65 425 980

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Růst celkových nákladů na odpady není nijak vysoký a je pod mírou inflace, která činila v roce 2010 1,5 %, v roce 2011 1,9 % a v roce 2012 3,3 %.

Pokles nákladů na likvidaci nebezpečných odpadů souvisí s poklesem produkce, kdy v roce 2010 „dobíhala“ likvidace starých ekologických zátěží.

Růst nákladů na směsný komunální odpad (jak sběr a svoz, tak i využívání a zneškodňování) je především tvořen růstem nákladů svozových firem, dominantně tvořen růstem cen PHM, i mírným růstem poplatku za ukládání na skládku.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tabulka 141: Tab. č. 5.23.: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a subjekty zapojené do systému	nízké náklady	neplatí poplatky	prostřednictvím vedení obce a místních opinion makerů	Svozová firma, se kterou má obec smlouvu, dodá propagační materiály
		dostatečný počet a rozmístění nádob	zakládají černé skládky	radniční listy a místní rozhlas	zmapování stávajících stání a anketa u obyvatel, zda je to dostatečné
		častý vývoz	mají nepřiměřené požadavky	přednášky ve škole, domově seniorů	2x ročně svoz velkoobjemového odpadu (sklepy, garáže)
		pořádek v obci	jsou schopni vyvinout tlak na vedení obce	pravidelná zpráva o čistotě a pořádku v obci na programu zastupitelstva	Aplikace do mobilních telefonů: "Vyfoť černou skládku"
		čistotu nádob	netřídí odpad		Kontrola čistoty odpadových nádob
		rozšiřování nabídky služeb			Návštěva veletrhů pro získání tipů na nové trendy
		jednoduchá administrativa			Elektronické formuláře na přihlášení sběrné nádoby
2.	Obce (vedení, zastupitelstva)	nízké náklady	nedostatek prostředků v rozpočtu	výměna zkušeností mezi obcemi	Pravidelné setkávání představitelů obcí
		spolehlivé dodávky služeb	chyby v zadávacím řízení	pravidelné informování ze strany svozových společností	Zvat vedení svozových společností na zastupitelstvo
		spokojení občané	nemají představu o efektivitě svozu		Obecní soutěže (o nejuklizenější zahrád-

					ku atp.)
		fungující městské svozové firmy	nemají zájem o zařízení na svém území		
		informované občany			
3.	Svozové firmy	maximalizace zisku	tendence vyvážet i poloprázdnou nádobu	běžné kanály komunikace	Pravidelná kontrola
		minimalizace nákladů	neplnění smlouvy		Revize smlouvy každých 5let
		spokojenost na straně obcí	"podstřelená" cena ve výběrovém řízení		Výměna zkušeností mezi starosty
		naplnění kapacit	porušování zákona		
4.	Vlastníci koncových zařízení (sklárky, spalovna, zařízení na BRO, recyklační zařízení)	kontinuální provoz	monopolizace služby	běžné kanály komunikace	Pravidelná setkání s vlastníky skládek a PK Vřesová
		dostatečný příjem odpadu (surovin)	porušování zákona		Poradenství s administrativou
		snížení administrativy			
		omezení konkurence			
5.	Státní správa	dodržování zákonů	četné a obsáhlé kontroly	běžné kanály komunikace	Komunikace s pracovníky ochrany životního prostředí.
6.	Ekologické NGO	omezení neekologického nakládání s odpadem	blokace procesů povolování zařízení	běžné kanály komunikace	Zmapování těchto organizací a pravidelný styk s jejich představiteli.
		přísun peněz na své aktivity			Finanční podpora na aktivity NGO
		popularita u veřejnosti			Společné projekty. Rozdělit na skupiny s protichůdnými zájmy a tak je rozložit.
7.	Velcí producenti odpadů	fungující systém	tlak na politickou reprezentaci	jednání s vedením obce a státní správou	Informování o chystaných opatřeních
		nízké náklady			
8.	Média	zajímavé informace	tlak na veřejné mínění	tiskové konference a zprávy	Informovat o úspěších dosažených v odpad.hospod.
		čerstvé zprávy			
9.	Školy a NGO	výchova v oblasti ekol.nakládání s odpady	není výchova k ekologii	porada s řediteli škol	Příspěvky z rozpočtu obce na ekol.výchovu

		pomoc s vlastním nakládání s odpady	tlak přes rodiče, nebo své členy na polit.reprezentaci		
10.	Drobní podnikatelé a živnostníci nepůsobící v odpadech	minimální administrativa	uzavírání provozů (nezaměstnanost)	radniční periodika, www stránky, hospodářské komory	Zřízení kontaktního místa, elektronizace podání
		nízké náklady	černé skládky, odkládání odpadů do veřejných nádob	pořádání Podnikatelských fór	Zjednodušení administrativy

V území ORP působí 2 dominantní svozové společnosti - Sotes, s.r.o., kterou vlastní město Sokolov a Chodovské technicko-ekologické služby, s.r.o., kterou vlastní město Chodov. Obě tyto společnosti zajišťují jak svoz komunálního tak tříděného odpadu. Společnost Sotes má též kompostovací plochu pro shrabky a smetky, které nasbírání při své činnosti údržby zeleně v Sokolově. Vzhledem k tomu, že obě jsou obecními společnostmi, tak jejich prioritou není dosažení maximálního zisku. K tomu je ještě nutné zmínit, že zde působí v odpadech další 2 městské společnosti - Technické služby Horní Slavkov, s.r.o. a Správa majetku Kynšperk nad Ohří, s.r.o. .

Důležitým hráčem v odpadovém hospodářství je největší zaměstnavatel Karlovarského kraje - společnost Sokolovská uhelná, Právní nástupce, a.s., která je vlastníkem jak skládky pro ukládání komunálního odpadu, tak zařízení, které umožňuje ekologické spalování komunálního odpadu - palivový kombinát v obci Vřesová. Pro své potřeby také provozuje bioplynovou stanici. Též padlo v letošním roce (2014) rozhodnutí o výstavbě Mechanicko biologické úpravně komunálního odpadu, která by umožnila ze směsného komunálního odpadu vyseparovat spalitelnou část a tu následně použít ke spalování s hnědým uhlím. Nespalitelnou část ukládat na skládku.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka 142: Tab. č. 5.24.: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění provozu Systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování odpadu.	2	5	10	Pravidelná kontrola nákladů na systém. Výměna zkušeností mezi obcemi. Společné zadávací řízení na svoz odpadu pro více obcí.	obec
		Černý pasažér - účastník neplatí poplatky za odpady	3	4	12	Kontrola databáze, nádoby na zámek.	obec
		Špatná platební morálka uživatelů systému (občanů a firem)	3	3	9	Stálá kontrola výběru poplatků od občanů, zvláště tam, kde je stanoven OZV.	obec
		Zvyšující se náklady na likvidaci odpadu (poplatek na skládce, cena za spalování)	5	3	15	Sledování plánovaných změn legislativy.	obec
		Jednorázové náklady na černé skládky a ekologické havárie	3	3	9	Pravidelná kontrola rizikových lokalit a likvidace potenciální černé skládky už v zárodku.	obec
		Vysoké náklady na sanaci starých ekologických zátěží	1	5	5	Zmapování potenciálních rizikových míst.	obce v území ORP Sokolov

		Nedostatek finančních prostředků na investice a do nového vybavení.	2	5	10	Možnosti využití fondů EU. Meziobecní spolupráce.	obce v území ORP Sokolov
2.	Organizační riziko	Špatně nastavený systém sběru odpadu.	2	2	4	Výměna zkušeností. Společné zadávací řízení.	obec
		Nedostatečné pokrytí území sběrnými dvory a sběrnými místy.	4	4	16	Fondy EU a národní dotační tituly. Společně provozované sběrné dvory pro více obcí.	obce v území ORP Sokolov
		Nezájem, nebo neochota obcí ke spolupráci.	2	1	2	Komunikace s obcemi. Pravidelné schůzky vedení měst a obcí.	obce v území ORP Sokolov
		Malá hustota pokrytí území sběrnými nádobami.	2	2	4	Podmínky výběrového řízení. Pravidelná kontrola. Komunikace s občany.	obce v území ORP Sokolov
3.	Právní riziko	Změna zákona o odpadech - zdražení poplatků za ukládání odpadů na skládku a zpřísnění podmínek nakládání s odpady.	5	4	20	Sledování plánovaných změn legislativy.	Všechny obce
		Legislativní tlak na vyšší využití jednotlivých složek odpadů než doposud.	5	3	15	Fondy EU. Meziobecní spolupráce (společná zařízení).	Všechny obce
4.	Technické riziko	Morálně i technicky zastaralé vybavení	3	5	15	Fondy EU, Meziobecní spolupráce, Operativní, nebo finanční leasing.	obce v území ORP Sokolov
		Nedostatečné technické vybavení.	2	4	8	Fondy EU. Meziobecní	obce v území ORP Sokolov

						spolupráce.	
5.	Věcné riziko	Odkládání odpadů občany mimo nádoby.	3	2	6	Osvěta. Pravidelná kontrola rizikových míst.	obce v území ORP Sokolov
		Problém s ukládáním odpadu z posekané trávy a z prořezávek.	4	2	8	Meziobecní spolupráce. Komunikace s podnikatelskou veřejností.	Všechny obce
		Špatná morálka v třídění recyklovaných odpadů	3	2	6	Osvěta - zapojení školských zařízení. Dotování třídících nádob pro domácnosti.	obce v území ORP Sokolov

Finanční riziko - obce, které mají nastavený poplatek za občana (uživatele systému) se potýkají s problémem určitého procenta neplatičů. Obce, které mají systém platby za nádobu (smlouvy) zase s tím, že si někteří občané nezaplatí nádobu a vývoz a odpad odkládají do jiných nádob. Tyto prostředky v systému chybí a je nutno je doplnit buď z obecního rozpočtu, nebo na úkor ostatních účastníků systému. Poplatek se nastavuje podle skutečných nákladů zpětně za minulý rok, což znamená, že reakce na růst nákladů má roční zpoždění, které musí sanovat rozpočet obce. Až 1/3 obcí uvádí, že má problémy s černými skládkami, které se na jejich katastru často vyskytují, viníka je prakticky nemožné zjistit a náklady musí uhradit obec ze svého rozpočtu. V území se nachází některé staré průmyslové areály, kde je možno dedukovat riziko starých ekologických zátěží. Deset měst a obcí nemá sběrný dvůr, nebo sběrné místo (největší je zřejmě Loket s více 3000 obyvateli, kde je pouze sběrné místo na elektroodpad), bude nutné síť sběrných míst rozšířit na každou obec, což bude vyžadovat zvýšené investiční (a provozní) náklady - týká se též organizačního rizika.

Organizační riziko - pro většinu obcí zajišťují svoz odpadu 4 společnosti, jejichž vlastníkem je město z území. Vedení těchto firem jmenuje a odvolává příslušná rada města, které se ze své činnosti zodpovídají. Může se stát, že politické zadání k řešení určitého problému bude upřednostňováno před ekonomickou realitou. V podobné situaci může být vedení obce při tlaku občanů na změnu systému. Rizikem je též neochota spolupráce mezi obcemi zvláště těch, které byly členy Mikroregionu Pod Chlumem, který skončil v likvidaci. Tento případ zvýšil nedůvěru mezi jednotlivými obcemi a jejich představiteli.

Právní riziko - již dlouho se diskutuje o změně zákona o odpadech, který zpřísní podmínky ukládání odpadů na skládky, zpřísní podmínky k nakládání s odpady a bude administrativně požadovat vyšší využití jednotlivých složek odpadů. To vše s dlouhodobými cíli EU.

Technické riziko - Obce budou muset investovat do strojového vybavení svých svozových firem, stejně jako investovat do pořízení a obnovy vybavení svých sběrných dvorů a sběrných míst.

Věcné riziko - v městech a obcích, kde není poplatek za občana, ale smluvní vztah na velikost a četnost vývozu nádob, dochází k instalování zámků na nádoby a jejich zamykání. To zvyšuje riziko odklá-

dání odpadů mimo nádoby občany (zapomenutý klíč, nebo od "černých pasažérů" systému). Pro některé občany je stále složité třídít odpady alespoň na 3 základní složky (papír-sklo-plasty).

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Tabulka 143: Tab. 5.25.: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Dvě největší svozové společnosti, které obsluhují 2/3 obcí s více jak 70 % obyvatel, jsou ve vlastnictví 2 měst (Sokolova a Chodova). Společnosti tak mohou využívat lepší možnosti k pořízení a obnově majetku (dotace EU, výhodnější úvěr, bezúročná půjčka od vlastníka atp.)	1. Území je relativně rozlehlé, jižní část (Nová Ves, Rovná, Krásno) je hůře dostupná a vzdálená od skládek.
2. V území se nachází zařízení ve vlastnictví společnosti Sokolovská uhelná, a.s., umožňující spalování upraveného odpadu. Toto zařízení (palivový kombinát v obci Vřesová) je primárně určeno k výrobě elektrické energie spalováním hnědého uhlí. Vsádka odpadu by činila cca 6 %.	2. Mál: o zařízení na sběr odpadů - 10 obcí nemá ani sběrné místo.
3. Obce mají dobré zkušenosti s působením "městských" svozových firem (Sotes a Chotes)	3. Nedostatečná a nekoordinovaná komunikace mezi obcemi.
4. Existence fungujícího zařízení na materiálové zpracování skla (sklárna Nové Sedlo a ATM Vintířov).	4. Chybějící třídící linka na odpad, která by umožnila zvýšit objem materiálově využitelného odpadu. (především ze SKO, tzn. BRKO)
5. V území se nacházejí dvě perspektivní skládky (Tisová a Vintířov).	5. Negativní zkušenost některých obcí s meziobecní spoluprací.
6. Zkušenost obce (D. Rychnov) s odděleným sběrem biologicky rozložitelného odpadu.	
7. Klesá množství smíšeného komunálního odpadu.	
Příležitosti	Hrozby
1. Možnosti využití fondů EU pro projekty obcí, sdružení obcí i obecní společnosti k naplňování cílů stanovených POH ČR.	1. Předpokládaná změna zákona o odpadech bude znamenat růst poplatku za ukládání odpadu na skládky (s cílem znevýhodňovat skládkování těch druhů odpadů, které budou od roku 2025 zakázány skládkovat) a od roku 2025 zákaz skládkování neupraveného SKO.
2. Dobrá zkušenost obcí se společným zadávacím řízením.	2. Nezájem obcí budovat a provozovat zařízení.
3. Zájem firmy Sokolovská uhelná o úpravu odpadu a jeho spalování včetně vybudování mechanicko biologické úpravně a překladiště odpadů v blízkosti páteřní trasy (silnice, nebo železnice).	3. Útlum těžby hnědého uhlí = riziko ekologických zátěží.
4. Nově vzniklá zařízení pro nakládání s BRO mají kapacitu i pro shrabky a smetky od obcí. Není třeba budovat kompostárnu.	4. Chybná zákonná povinnost (od roku 2015) pro obce zajistit sběr tříděného odpadu včetně biologicky rozložitelného. 5. Změna po komunálních volbách, kdy se změní vedení Sokolova, nebo Chodova může ohrozit chod,

nebo dokonce existenci u obou dominantních svozových firem, které jsou vlastněné těmito městy.

V posuzovaném území ORP Sokolov jsou „hlavními hráči“ na trhu s odpady svozové firmy Sotes, s.r.o. a Chodovské technicko-ekologické služby, s.r.o.. Obě tyto společnosti jsou formálně společnostmi s ručením omezeným, ale jejich vlastníci jsou města (Sokolov a Chodov). Funkci valné hromady vykonává příslušná rada města, podléhají tak politickému vedení a i přes určitá omezení (zákon o obcích, trestní zákoník §255) není vyloučena změna priorit vedení příslušného města a s tím spojené omezení činnosti dané společnosti, nebo její zánik. Dalším klíčovým „hráčem“ je akciová společnost Sokolovská uhelná, právní nástupce, která vlastní několik zařízení, týkající se odpadového hospodářství. Jde především o palivový kombinát v obci Vřesová, který má technologii na energetické využití vytríděného odpadu, ale také o skládku ve Vintířově, kterou provozuje její dceřiná společnost. Navíc se společnost Sokolovská uhelná, p.n., a.s. rozhodla, že se bude věnovat i oblasti odpadového hospodářství. Důležitou společností je i společnost . A.S.A, s.r.o., která vlastní skládku odpadů v Tisové, kde také provozuje kompostárnu. Další důležitou společností je společnost ATM Příbram, s.r.o., která vykupuje a sváží sklo pro sklárnu v Novém Sedle a pro výrobu tzv. pěnového skla ve Vintířově. Na poli biologicky rozložitelných odpadů je klíčová společnost Nade, s.r.o., která v Horním Slavkově provozuje bioplynovou stanici s dostatečnou kapacitou pro příjem BRO z celého území.

Z hlediska možné meziobecní spolupráce je důležité zmínit jak pozitivní, tak negativní zkušenost obcí. Pozitivní bylo společné zadávací řízení na nákup energií, organizované městem Sokolovem i pro ostatní obce v území ORP Sokolov. Negativní byl jednoznačně vstup dobrovolného svazku obcí Mikroregion Pod Chlumem do likvidace, což způsobilo nejen problémy dotčených obcí, ale také velkou rezervovanost k další meziobecní spolupráci.

Z pohledu vnějších faktorů bude v budoucnu jednoznačně nejdůležitějším nový (nebo novelizovaný) zákon o odpadech, kde lze očekávat zprůsnění podmínek pro ukládání odpadů na skládky a s tím spojený růst nákladů nejen na tuto likvidaci.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V rámci šetření byla oslovena všechna města a obce v území ORP Sokolov. S každou starostkou a starostou byl veden strukturovaný rozhovor. Jako problémy v oblasti odpadového hospodářství byly nejčastěji uváděny černé skládky a dále problémy vážící se na výběr poplatků za odpady. Celkově jsou s nastaveným systémem spokojeni.

V území ORP Sokolov si každá obec řeší odpadové hospodářství sama. Ve čtyřech působí "městské" společnosti, které poskytují úplatně služby jak "svému" městu, tak i některým obcím v okolí. Největší z nich je zřejmě Sotes, s.r.o., jehož 100% vlastníkem je město Sokolov, pro nějž vykonává služby nejen v odpadovém hospodářství, ale také v oblasti čištění a zimní údržby města, veřejného osvětlení a údržby zeleně. Svoz komunálního a tříděného odpadu zajišťuje také pro dalších 11 měst a obcí v tomto území (celkem 34.371 obyvatel). Druhou je společnost Chodovské technicko-ekologické služby, s.r.o., jehož vlastníkem je město Chodov. Tato společnost zajišťuje kromě odpadového hospodářství pro město Chodov také údržbu komunikací, správu veřejných WC a městského hřbitova. Svoz komunálního a tříděného odpadu zajišťuje pro Horní Slavkov společnost Technické služby Horní Slavkov, s.r.o. a ve městě Kynšperk nad Ohří společnost Správa majetku Kynšperk nad Ohří, spol. s r.o.. Některé obce měly ve sledovaném období vyšší náklady na SKO, než je celostátní průměr. Příčinou je především nižší efektivita svozu, ale také větší vzdálenost relativně malé obce od místa odstranění (nejčastěji skládky). V Habartově je tato nevýhoda řešena formou překládacího místa. Z podobných příčin mají vyšší náklady i některé obce u tříděného odpadu.

Dle doporučení počtu sběrných dvorů chybí v území 5 sběrných dvorů. 3 ve městech, které sběrný dvůr mají a 2 ve městech, které mají jen sběrná místa. Celkem 10 obcí nemá ani sběrné místo.

V území se nenachází žádná třídící linka na zpracování odpadu, nejbližší jsou v sousedním ORP v Karlových Varech. Provozovatel jedné z nich deklaroval kapacitu této linky pro celý kraj.

Ze zařízení na biologicky rozložitelný odpad je pouze jedno (bioplynová stanice), které má dostatečnou kapacitu a je schopno a ochotno přijímat BRO od všech ostatních producentů. S ohledem na jeho vzdálenost od centra je možno uvažovat o překládací stanici na BRO i pro vzdálenější obce.

Ostatní zařízení jsou buď lokálního významu, nebo slouží pouze pro potřebu vlastníka.

Za velkou výhodou lze označit existenci zařízení na energetické využití odpadu, které se v území ORP nachází. Toto zařízení není spalovnou, ale je určeno k výrobě elektrické energie paroplynovým cyklem. Zkoušky prokázaly, že technologie umožňuje spoluspalovat i upravený odpad a vlastník rozhodl o výstavbě mechanicko biologické úpravný odpadu. V budoucnu to bude znamenat, že při zpřísnujících se podmínkách ukládání odpadu na skládku bude možno likvidovat (nejen komunální) odpad formou energetického využití a omezovat tak odpad ukládaný na skládky.

V území se nachází 2 perspektivní skládky, obě provozované soukromými vlastníky.

Celková produkce odpadů vykazuje mírně klesající trend, kdy měrná produkce odpadů na 1 obyvatele byla vždy pod celorepublikovým průměrem. Mírně roste produkce ostatních odpadů, na čemž se však nepodílí komunální odpad a klesá produkce nebezpečných odpadů. Obě tyto skupiny v přepočtu na jednoho obyvatele nedosahovaly průměru v ČR. V souvislosti s další likvidací starých ekologických zátěží (dehtové laguny v lokalitě Stará Chodovská) lze očekávat jednorázové zvýšení produkce nebezpečných odpadů.

Pět skupin, které znamenají největší produkci odpadů, tvoří odpady skupin 19 (Sklo), 17 (stavební a demoliční odpady), 20 (komunální odpady), 10 (odpady z tepelných procesů) a 16 (odpady obsahující ropné látky). Pro účelné snižování odpadů je nejperspektivnější složkou komunální odpad. Největší složkou komunálního odpadu tvoří směsný komunální odpad, který vykazuje klesající trend, stejně jako klesá produkce komunálního odpadu. Kovy, které jsou zahrnuty mezi komunálními odpady, mají naopak rostoucí trend především vlivem výkupních cen železa a s tím spojených krádeží. Měrná produkce komunálního odpadu se postupně dostala pod celostátní průměr v ČR.

U separovaného odpadu bylo zjištěno, že jeho produkce roste u všech sledovaných komodit. Bude tak snadnější naplňovat cíl nového POH ČR, které počítá se zavedením povinnosti obcím zajistit tříděný sběr pro odpady z papíru, plastů, skla a kovů.

Biologicky rozložitelný odpad vykazuje klesající tendenci stejně jako jeho složka BRKO, což je v souladu s cíli POH ČR.

Většina vyprodukovaného odpadu je materiálově využita, ale stále asi 1/3 je ukládána na skládku přičemž je pozitivní, že trend ukládání odpadu na skládku klesá. Klesá energetické využití odpadu, ale lze důvodně dovozovat, že v budoucnu tento způsob využití odpadu v území poroste. Komunální odpad je v území z části materiálově využit a zbytek je uložen na skládku. Ukládání na skládku vykazuje klesající trend mezi lety 2008-2012 o 24 %.

Produkce všech složek separovaného odpadu roste, v území ORP Sokolov se materiálově zpracovává především sklo. Papír i plasty jsou odváženy mimo území a nápojové kartony jsou ukládány na skládku (informace z databáze odboru životního prostředí ORP).

V nakládání s biologicky rozložitelným odpadem převažuje s 91 % skládkování. Materiálové využití představuje 8 % a 1 % energetické využití. Z toho vyplývá, že biologicky rozložitelný komunální odpad ukládaný na skládku vysoce překračuje plánované hodnoty pro BRKO ukládaného na skládku proti referenčnímu roku 1995 (plán pro rok 2010 byl 75 %, skutečnost v území 405 %).

Mezi největší rizika lze zařadit chystanou změnu zákona o odpadech, která bude zpřísnovat podmínky pro ukládání odpadů na skládky (=zvýšování nákladů) a ukládat nové povinnosti producentům odpadů, především obcím. Vysoce rizikové je i nedostatečné pokrytí území sběrnými dvory a sběrnými místy, což způsobuje především vznik černých skládek, rostoucí náklady na likvidaci odpadu a morální i technické zastarávání vybavení strojů a zařízení sloužících v odpadovém hospodářství v území.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly vytipovány problémové okruhy. Cílem návrhové části je využít silných stránek a příležitostí pro eliminaci slabých stránek a vyhnout se možným hrozbám. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů ve schválených problémových oblastech.

Analýza je důležitým, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP.

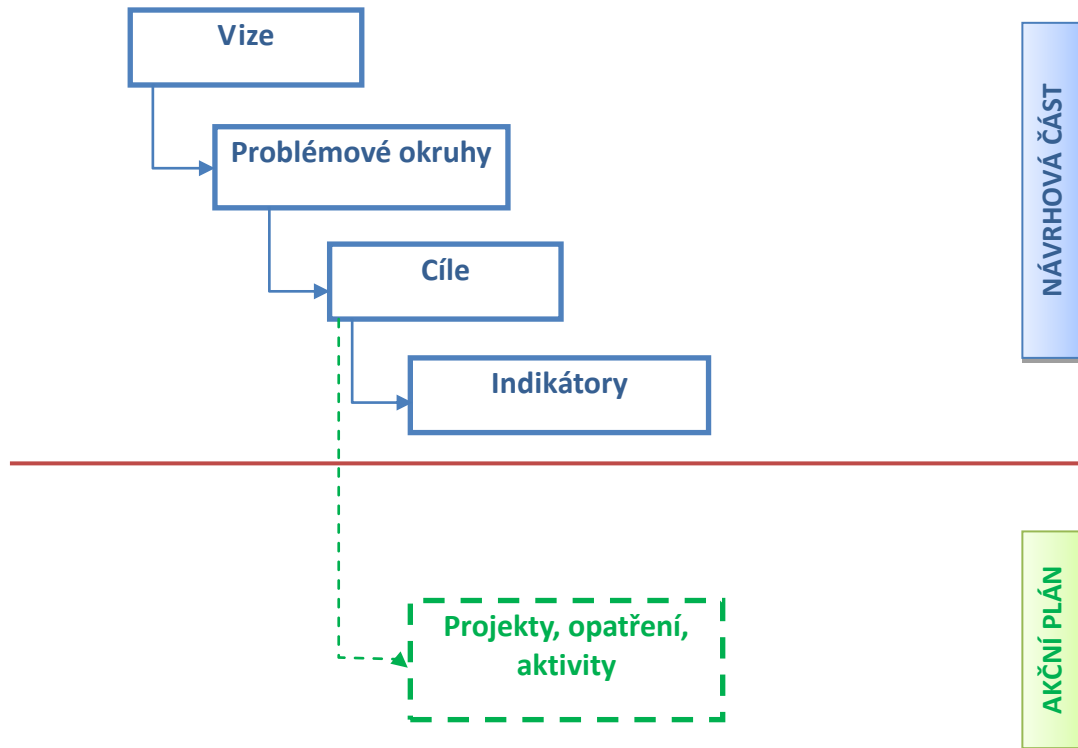
Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena ze zástupců obcí a měst území ORP Sokolov, expertů v oblasti odpadového hospodářství, motivujících starostů a členů realizačního týmu.

Hlavním bodem návrhové části je definování cílů v daných problémových okruzích. Cíle byly popsány a byla navržena opatření k jejich realizaci. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byly nastaveny sady indikátorů umožňujících periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení .

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku:

Graf 25: Graf vztahů odpadové hospodářství

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Tabulka 144: Vize odpadového hospodářství

Vize meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství:		
„Sokolovsko je v roce 2024 úspěšným regionem, kde dobře spolupracují obce mezi sebou. Obce úspěšně spolupracují v odpadovém hospodářství, jehož hlavním důsledkem je optimální cena za kvalitní svoz a likvidaci komunálního odpadu, snižující se odpad ukládaný na skládku, zvyšuje se podíl tříděného odpadu včetně biologicky rozložitelného a sběrný dvůr, nebo sběrné místo je v každé obci. Občané jsou dostatečně informováni o nakládání s odpadem a každoročně klesá počet černých skládek.“		
Odpady	PO 1 Náklady na odpady	PO 2 Problém sběru odpadu a nové zákonné povinnosti obce
	Cíl 1.1 Společné zadávací řízení na zajištění systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	Cíl 2.1 Dobudování sítě sběrných dvorů a sběrných míst, které by reagovaly na aktuální změny v odpadové legislativě

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

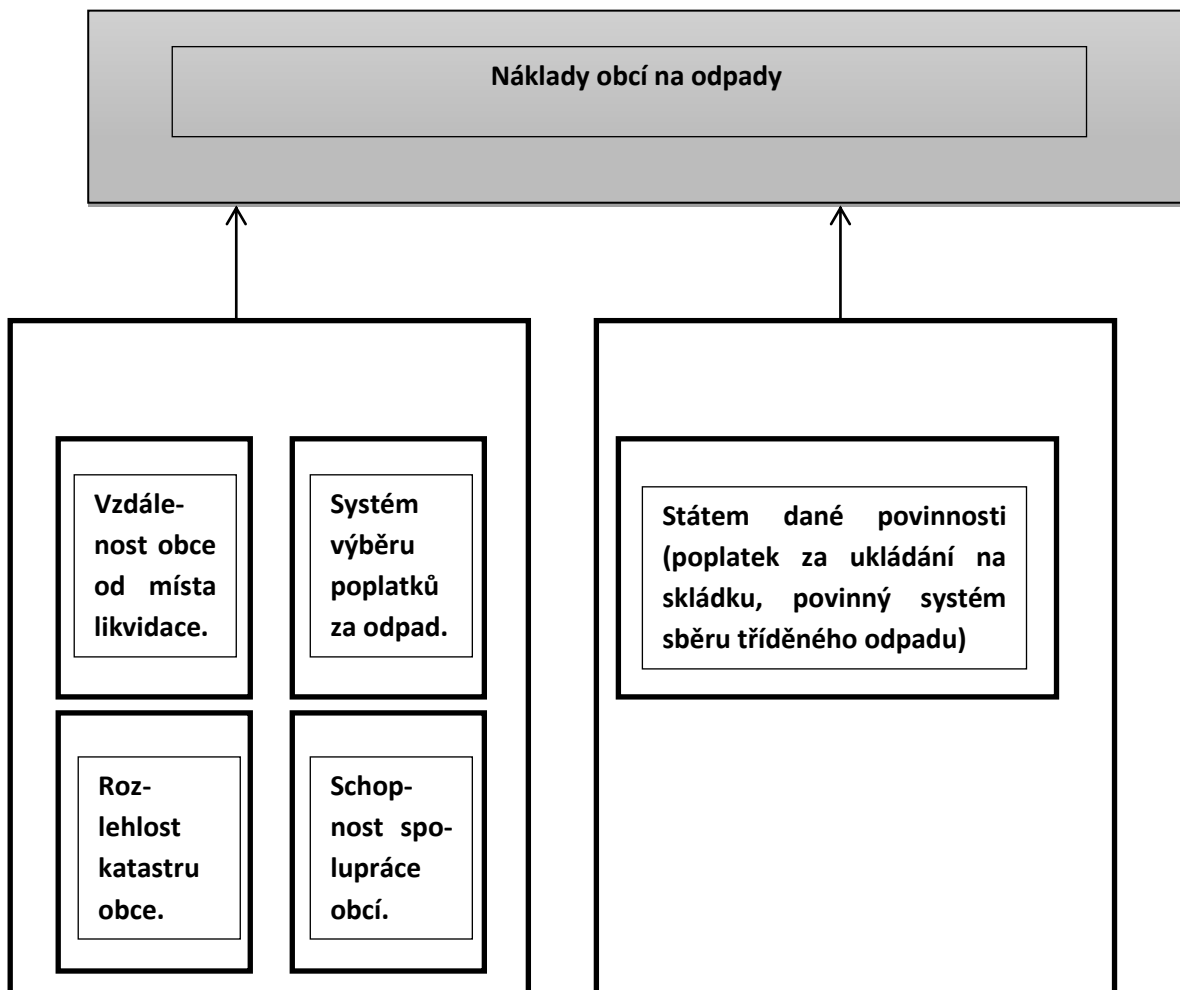
Vize

Sokolovsko je v roce 2024 úspěšným regionem, kde dobře spolupracují obce mezi sebou. Obce úspěšně spolupracují v odpadovém hospodářství, jehož hlavním důsledkem je optimální cena za kvalitní svoz a likvidaci komunálního odpadu, snižující se odpad ukládaný na skládku, zvyšuje se podíl tříděného odpadu včetně biologicky rozložitelného a sběrný dvůr, nebo sběrné místo je v každé obci. Občané jsou dostatečně informováni o nakládání s odpadem a každoročně klesá počet černých skládek.

Problémové okruhy

5.2.2.1. Náklady na odpady

Graf 26: Problémové okruhy odpadové hospodářství

Průměrnou cenu za tunu odpadu (směsného i separovaného) ovlivňují různé faktory a nelze porovnávat ceny mezi jednotlivými městy a obcemi, neboť každá obec má své specifické podmínky, které se v těchto nákladech odrážejí. Do ceny se promítá mnoho faktorů, z nichž je třeba jmenovat především vzdálenost obce od místa konečné likvidace odpadu (předání oprávněné osobě), hustota rozmístění nádob (především na separovaný odpad), systém výběru poplatků (platba za osobu vede obvykle k menší naplněnosti nádob a průměrná cena za tunu tak vzroste), "odlehlost" obce (svozové vozidlo zajíždí pro relativně málo odpadu velkou vzdálenost, fixní náklad na dopravu se tak rozloží na menší množství odpadu), rozloha katastru obce a také schopnost spolupráce (společné zadávací řízení sousedních obcí sníží vysoutěženou cenu).

Směsný komunální odpad

- dle studie Institutu pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s. "Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR" z roku 2012 byly průměrné náklady u SKO v ČR 2.364,3 Kč/t (medián). V porovnání s touto hodnotou jsou u 9 měst a obcí tyto náklady vyšší a to o 11-57 %. Nejčastějším důvodem je nižší efektivita, kdy jsou vyváženy nádoby, které nejsou zcela naplněny, ale tato služba je obyvatelem požadována. Zvláště tam, kde je stanoven vyhláškou poplatek za systém sběru, třídění a odstraňování odpadů. U tří z nich jde ještě navíc o financování vlastní městské firmy, která však poskytuje i služby okolním obcím. V některých případech je náklad vyšší i z důvodu vzdálenosti obce od skládky. V Habartově mají z tohoto důvodu překládací místo, kde je odpad hutněn pro přepravu většími vozy. V průměru společnosti, které zajišťují největší svoz SKO jsou pod, nebo o zanedbatelně nad tímto průměrem. Pro srovnání. Průměr nákladů v KV kraji je 2864,-. Ten překračuje pouze 6 měst a obcí (tři v limitu do 5 % a tři o více jak 20 %).

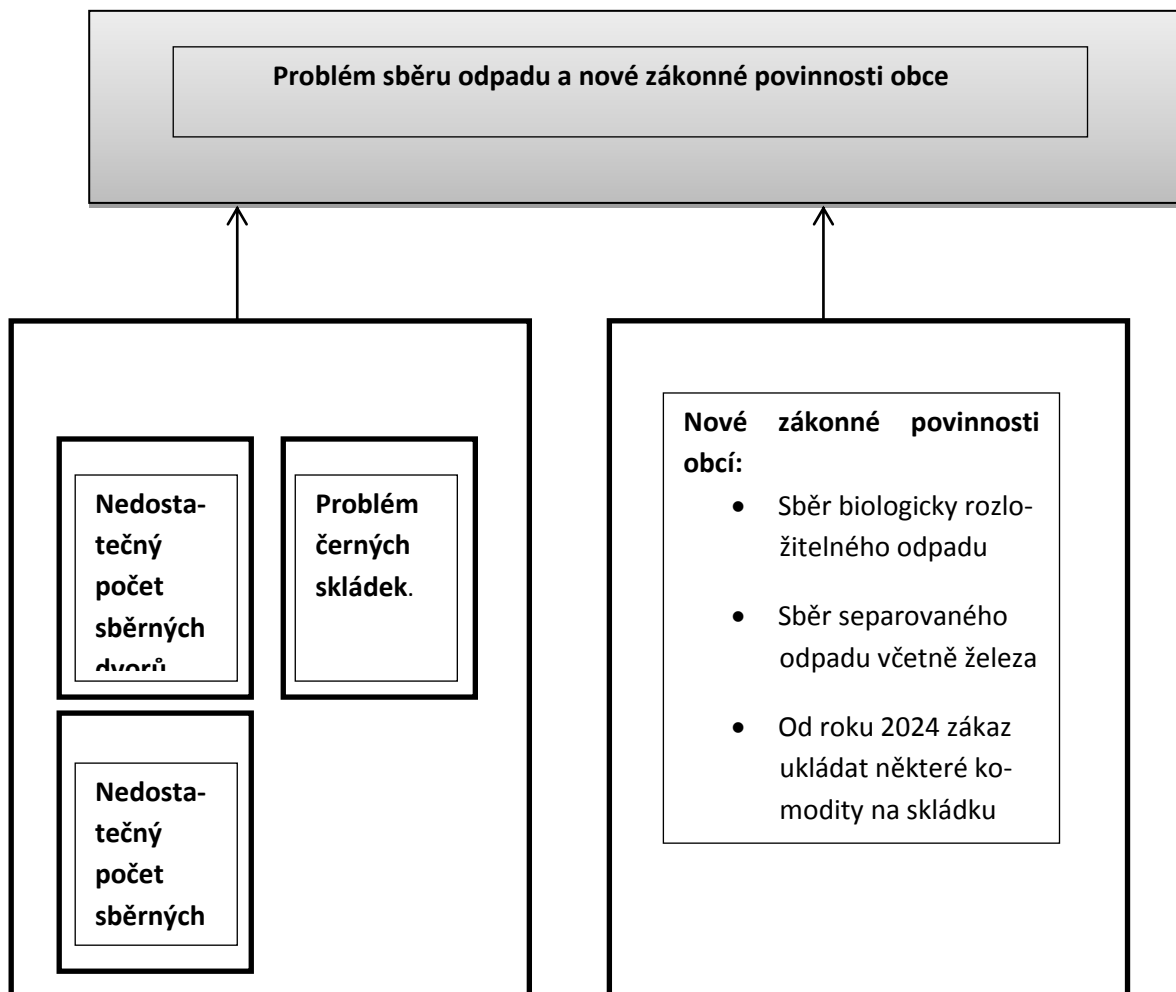
Tříděný odpad

- dle studie Institutu pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s. "Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR" z roku 2012 byly průměrné náklady u tříděného odpadu v ČR 4.517,3 Kč/t (medián). (průměr v Karlovarském kraji 3.434,-Kč/t. Celorepublikový průměr překračuje 6 obcí. Ostatní obce tento průměr překračují o 2-13 %. Častými důvody jsou malá naplněnost nádob, daná požadavkem obce na vyšší počet nádob mnohde daná rozlehlostí katastru obce a vzdáleností od hlavních tras.

Dvě obce - překračují celorepublikový průměr nákladů u obou položek. U jedné to je jednoznačně vlivem její vzdálenosti od hlavních tras u druhé větším počtem a menší naplněností nádob (vybírání se poplatku za osobu), navíc vzhledem k poplatkům, které plynou do obecní pokladny ze skládky, která je na jejím katastru si obec může dovolit komfortnější rozmístění odpadových nádob a jejich vyvážení, než by odpovídalo ekonomické efektivitě.

5.2.2.2. Problém sběru odpadu a nové zákonné povinnosti obce.

Graf 27: Problémové okruhy odpadové hospodářství

V průběhu zpracování souhrnného dokumentu vyvstal obcím aktuální problém, který budou muset řešit. V současné době (září 2014) se v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky projednává sněmovní tisk č. 153, kterým se mění zákon o odpadech s účinností od 1. 1. 2015. Tento původně senátní návrh měl za cíl zpřísnit podmínky pro výkupny surovin, které se stávají centry zloděů železa a barevných kovů. Tento návrh byl však použit jako „nosič“, ke kterému byla přijata řada pozměňovačích návrhů. Většina z nich byla z dílny Ministerstva životního prostředí ČR (dále jen MŽP ČR) a obcím tak vzniknou nové povinnosti. Obec bude povinna zajistit místa pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů. V kombinaci se zmocněním pro MŽP ČR určit, které komodity je od roku 2024 zakázáno ukládat na skládku, to vyvine silný tlak na obce ve směru sběru oddělených složek odpadu. Dle zkušeností vzniká pro obec potřeba sběrného dvora, pokud má více, než 2 tisíce obyvatel. Pro obce 2-10 tisíc obyvatel je dostačující 1 sběrný dvůr. U každých započatých 10 tisíc je obvykle potřeba dalšího sběrného dvora. Z tohoto hlediska chybí v území celkem 5 sběrných dvorů. Tři v městech, které sběrný dvůr mají (Chodov - chybí 1 a Sokolov - chybí 2). V městech Březová a Loket nejsou sběrné dvory vůbec. V Březové je sběrné místo, v Lokti provozují sběrné místo jen na sběr elektroodpadu. Město Loket přitom uvedlo jako jeden z problémů v odpadovém hospodářství černé skládky.

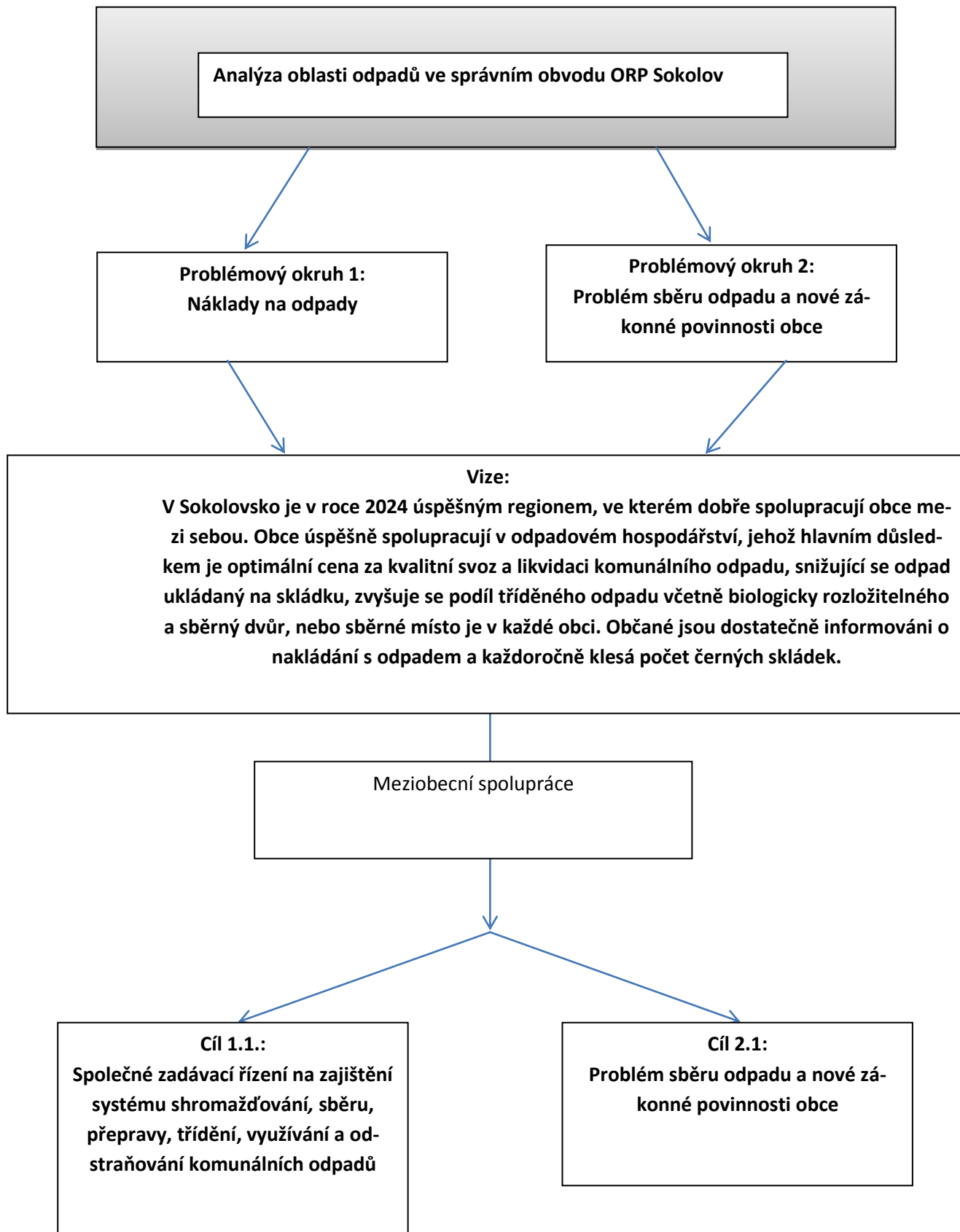
Fakticky tedy chybí především v Lokti a výhledově bude muset zvažovat jeho zbudování i město Březová.

V menších obcích funkci sběrného dvora nahrazuje sběrné místo, které není určeno pro sběr nebezpečného odpadu. Obce, které nemají ani sběrné místo jsou: Svatava (1691 obyvatel), Citice (906 ob.), Staré Sedlo (811 ob.), Krásno (736 ob.), Kaceřov (441 ob.), Vřesová (403 ob.), Dolní Nivy (316 ob.), Šabina (309 ob.), Chlum sv. Maří (292 ob.) a Nová Ves (220 ob.).

Vznikne nově povinnost sběru biologicky rozložitelných odpadů. Dle vyhlášky 321/2014 Sb. je obec povinna zajistit místa pro oddělené soustředování minimálně pro biologické odpady rostlinného původu a to nejméně od 1. 4. do 31. 10. Je však nutné zajistit také jak bude se shromážděným odpadem naloženo. Tedy zajistit koncové zařízení. To lze zajistit buď smluvně, nebo pořízením vlastní technologie. Ze zařízení na biologicky rozložitelný odpad je pouze jedno (bioplynová stanice), které má dostatečnou kapacitu a je schopno a ochotno přijímat BRO od všech ostatních producentů. Pokud by obce nechtěly předávat shromážděný BRO a uvažovaly o zařízení na zpracování BRO, mohl by tento projekt být společný pro více obcí a ideální pro meziobecní spolupráci. Nezbytné je samozřejmě ekonomické vyhodnocení takové varianty. Vzhledem k výše uvedeným novým povinnostem obcí, zmocnění ministerstva od roku 2024 zakázat ukládání některých komodit na skládky a s ohledem na vzdálenost tohoto zařízení od centra, je možno uvažovat též o překládací stanici na BRO i pro vzdálenější obce. I taková překládací stanice může být vhodným projektem pro meziobecní spolupráci.

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Graf 28: Popis cílů odpadové hospodářství

Tabulka 145: Náklady na odpady

Problémový okruh 1	Náklady na odpady
Cíl 1.1	Společné zadávací řízení na zajištění systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
Popis cíle	Mezi jednotlivými obcemi v území ORP Sokolov jsou značné rozdíly v nákladech na odpady. Jde především o otázku shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Pro svozovou společnost se menší a odlehlejší obce stávají nezajímavými a vzhledem k tomu, že zákony ekonomiky fungují i v této oblasti, tak se pak fixní náklady svozové firmy rozpočítávají mezi (malý) počet obyvatel dané obce. Pokud by v této oblasti byly (především sousední) obce schopny vypsát společné zadávací řízení, byla by větší šance, dospět k příznivější ceně za odpady, než jakou mají doposud.
Hlavní opatření	<p>A. Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právního rozboru jednotlivých stávajících smluv, vč. reálných možností jejich ukončení • zpracování možností řešení svozu v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu společné smlouvy • nastavení harmonogramu ukončování stávajících smluv <p>B. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých stávajících smluv • zpracování variant řešení pro snížení nákladů <p>C. Nastavení parametrů sběru a svozu KO</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení potřebné infrastruktury pro požadovaný objem KO • stanovení četnosti a frekvence svozu z jednotlivých lokalit <p>D. Organizační řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> • prověření otázky přípravy výběr.řízení vlastními silami, nebo externím dodavatelem • stanovení výběrových kritérií a kvalifikačních předpokladů • porovnání podmínek od stávajících poskytovatelů • příprava a realizace společného výběrového řízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Indikátor výsledku: OBCE VE SPRÁVNÍM OBVODU ORP SOKOLOV, U KTERÝCH NÁKLAD NA TUNU SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO A TŘÍDĚNÉHO ODPADU PŘEKRAČUJE PRŮMĚR V ČR</p> <p>Indikátory výstupu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. POČET OBCÍ ZADÁVAJÍCÍCH SPOLEČNÉ ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ NA SVOZ SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU 2. POČET OBCÍ ZADÁVAJÍCÍCH SPOLEČNÉ ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ NA SVOZ

	TŘÍDĚNÉHO ODPADU
Správce cíle	<i>Starosta města Chodova</i>

Tabulka 146: Problém sběru odpadu a nové zákonné povinnosti obce

Problémový okruh 2	Problém sběru odpadu a nové zákonné povinnosti obce
Cíl 2.1	Dobudování sítě sběrných dvorů a sběrných míst, které by reagovaly na aktuální změny v odpadové legislativě.
Popis cíle	Změnou zákona č.185/2001 Sb. o odpadech došlo s účinností od 1.1.2015 k nárůstu povinností pro obce. Obec bude povinna zajistit místa pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů. To bude znamenat silný tlak na obce ve směru sběru oddělených složek odpadu. Dnes chybí v území celkem 5 sběrných dvorů. V menších obcích funkci sběrného dvora nahrazuje sběrné místo, které není určeno pro sběr nebezpečného odpadu. Vznikla též nová povinnost sběru biologicky rozložitelných odpadů. Sběrný dvůr, případně sběrné místo nemusí být určeno jen pro jednu obec, nabízí se též možnost meziobecní spolupráce, kdy by si sběrný dvůr/místo pořídilo a provozovalo několik obcí. V takovém případě by bylo nezbytné ekonomické posouzení této varianty.
Hlavní opatření	<p>A. Právní posouzení</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmapování aktuálních změn v legislativě na úseku odpadů • zhodnocení dopadů legislativních změn na provoz obce • definování nových povinností, které změna zákona o odpadech obci přinesla <p>B. Organizační opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • posouzení rozsahu poskytovaných služeb sběrným dvorem/místem • posouzení, zda společné výběrové řízení pro více obcí připraví jedna z nich, nebo zda bude najata externí agentura <p>C. Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posouzení ekonomické náročnosti investice sběrného dvora/místa • posouzení ekonomické náročnosti provozu sběrného dvora/místa • posouzení možností financování (vlastní zdroje/dotace) investice • posouzení možností financování provozu <p>D. Příprava a realizace výběrového řízení, výstavby a provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava VŘ – definice předmětu zadání, kvalifikačních podmínek a výběrových kritérií • vypsání veřejné zakázky • realizace • postrealizační monitoring (v případě dotace)

Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: POČET OBCÍ PROVOZUJÍCÍCH SBĚRNÝ DVŮR, NEBO SBĚRNÉ MÍSTO PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY Indikátor výstupu: 1. POČET OBCÍ S VLASTNÍM SBĚRNÝM MÍSTEM 2. POČET NOVĚ VYTVOŘENÝCH SBĚRNÝCH DVORŮ
Správce cíle	<i>Starosta města Lokte</i>

5.2.4. Indikátory

Tabulka 147: Náklady na odpady

Problémový okruh	Náklady na odpady.		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	OBCE VE SPRÁVNÍM OBVODU ORP SOKOLOV, U KTERÝCH NÁKLAD NA TUNU SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO A TŘÍDĚNÉHO ODPADU PŘEKRAČUJE PRŮMĚR V ČR		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta města Chodova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7	2
Skutečnost	15		
Popis měřítka:	V současnosti 9 obcí v ORP Sokolov překračuje celorepublikový průměr nákladů na 1 tunu směsného komunálního odpadu a 6 obcí překračuje celorepublikový průměr nákladů na 1 tunu tříděného odpadu. Cílem je snížit tuto hodnotu na 0.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí v území ORP Sokolov, které překračují průměr nákladů na 1 tunu směsného komunálního odpadu v ČR + počet obcí v území ORP Sokolov, které překračují průměr nákladů na 1 tunu tříděného odpadu v ČR		
Zdroj čerpání dat:	Informace od starostů, z dotazníku EKO-KOM, informace od odboru životního prostředí ORP		

Tabulka 148: Společné zadávací řízení na zajištění systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů 1.1

Cíl	Společné zadávací řízení na zajištění systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů		
Číslo indikátoru	1.1.		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZADÁVAJÍCÍCH SPOLEČNÉ ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ NA SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Chodova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Obce ve správním obvodu si řeší problematiku odpadů individuálně. Zvláště menší obce s rozlehlým katastrem, nacházející se mimo hlavní trasy a vzdálené od místa konečné likvidace se potýkají s problémem		

	vyšších nákladů na odpady. Řešením, které se nabízí, je společné zadávací řízení na zajištění problematiky odpadů.
Metodika a výpočet:	Počet obcí zapojených do společného zadávacího řízení na zajištění systému svozu směsného komunálního odpadu.
Zdroj čerpání dat:	Informace od starostů

Tabulka 149: Společné zadávací řízení na zajištění systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních 1.2

Cíl	Společné zadávací řízení na zajištění systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů		
Číslo indikátoru	1.2.		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZADÁVAJÍCÍCH SPOLEČNÉ ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ NA TŘÍDĚNÝ ODPAD		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Chodova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Obce ve správním obvodu si řeší problematiku odpadů individuálně. Zvláště menší obce s rozlehlým katastrem, nacházející se mimo hlavní trasy a vzdálené od místa konečné likvidace se potýkají s problémem vyšších nákladů na odpady. Řešením, které se nabízí, je společné zadávací řízení na zajištění problematiky odpadů.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí zapojených do společného zadávacího řízení na zajištění systému svozu odpadů		
Zdroj čerpání dat:	Informace od starostů		

Tabulka 150: Problém sběru odpadu a nové zákonné povinnosti obce

Problémový okruh	Problém sběru odpadu a nové zákonné povinnosti obce.		
Číslo indikátoru výsledku	2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ PROVOZUJÍCÍCH SBĚRNÝ DVŮR, NEBO SBĚRNÉ MÍSTO PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Loket		
Roky	2013	2017	2020
Plán		26	29
Skutečnost	20		
Popis měřítka:	V území ORP Sokolov chybí v současnosti 5 sběrných dvorů (2 ve městech, které mají jen sběrné místo a 3 v městech, které sběrný dvůr mají) a 10 obcí nemá na svém území ani sběrné místo. Nové požadavky legislativy na obce povedou ve svém důsledku k tomu, že obce budou muset zajistit místo pro odkládání zákonem stanovených druhů odpadů.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které mají na svém území sběrný dvůr, nebo sběrné místo.		
Zdroj čerpání dat:	Informace od starostů, informace od odboru životního prostředí kraje a obce s rozšířenou působností		

Tabulka 151: Dobudování sítě sběrných dvorů a sběrných míst, které by reagovaly na aktuální změny v odpadové legislativě

Cíl	Dobudování sítě sběrných dvorů a sběrných míst, které by reagovaly na aktuální změny v odpadové legislativě.		
Číslo indikátoru	2.1.		
Název indikátoru	POČET NOVĚ VYTVOŘENÝCH SBĚRNÝCH DVORŮ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Loket		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Změny v odpadové legislativě přinášejí nové povinnosti pro obce, které budou muset zajistit kromě nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, také nově sběr kovů a biologicky rozložitelných odpadů. V současnosti chybí v území 5 sběrných dvorů, které by mohly tuto službu nabídnout a zajistit tak splnění úkolu pro obce.		
Metodika a výpočet:	Počet nově vytvořených sběrných dvorů v území		
Zdroj čerpání dat:	Informace od starostů, informace od odboru životního prostředí kraje a obce s rozšířenou působností		

Tabulka 152: Dobudování sítě sběrných dvorů a sběrných míst, které by reagovaly na aktuální změny v odpadové legislativě

Cíl	Dobudování sítě sběrných dvorů a sběrných míst, které by reagovaly na aktuální změny v odpadové legislativě.		
Číslo indikátoru	2.2.		
Název indikátoru	POČET OBCÍ S VLASTNÍM SBĚRNÝM MÍSTEM		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta města Loket		
Roky	2013	2017	2020
Plán		16	20
Skutečnost	12		
Popis měřítka:	Změny v odpadové legislativě přinášejí nové povinnosti pro obce, které budou muset zajistit kromě nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, také nově sběr kovů a biologicky rozložitelných odpadů. V současnosti je v území 12 obcí, která mají sběrná místa a 8 obcí se sběrným dvorem. Tzn., že 10 obcí nemá vlastní ani sběrné místo.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí s vlastním sběrným místem		
Zdroj čerpání dat:	Informace od starostů, informace od odboru životního prostředí kraje a obce s rozšířenou působností		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou stra-

tegií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka 153: složení řídicí skupiny odpadového hospodářství

Složení řídicí skupiny
Manažer strategie
Starostové měst a obcí
Představitelé odpadových firem (Sotes, s.r.o., Chodovské technicko ekologické služby, s.r.o., A.S.A, Sokolovská uhelná, p.n.,a.s.)
Ostatní zainteresované osoby

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přiblížování se stanovenému cíli.

Tabulka 154: Správci cílů OH

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Společné zadávací řízení na zajištění systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	Starosta města Chodova
2.1.	Dobudování sítě sběrných dvorů a sběrných míst, které by reagovaly na aktuální změny v odpadové legislativě.	Starosta města Lokte

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka 155: Gestoři indikátorů OH

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	OBCE VE SPRÁVÁNÍ OBVODU ORP SOKOLOV, U KTERÝCH NÁKLAD NA TUNU SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO A TŘÍDĚNÉHO ODPADU PŘEKRAČUJE PRŮMĚR V ČR	Starosta města Chodova
1.1.	POČET OBCÍ ZADÁVAJÍCÍCH SPOLEČNÉ ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ NA SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD	Starosta města Chodova
1.2.	POČET OBCÍ ZADÁVAJÍCÍCH SPOLEČNÉ ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ NA TŘÍDĚNÝ ODPAD	Starosta města Chodova
2.	POČET OBCÍ PROVOZUJÍCÍCH SBĚRNÝ DVŮR, NEBO SBĚRNÉ MÍSTO PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY	Starosta města Lokte
2.1.	POČET NOVĚ VYTVOŘENÝCH SBĚRNÝCH DVORŮ	Starosta města Lokte
2.2.	POČET OBCÍ S VLASTNÍM SBĚRNÝM MÍSTEM	Starosta města Lokte

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka 156: Hlavní zodpovědnost OH

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke	manažer strategie	každoročně dle

schválení na následující rok		termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejednají-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho

realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o realnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdřit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

Návrhová část dokumentu vychází z části analytické. V analytické části dokumentu bylo provedeno zmapování stavu odpadového hospodářství správního obvodu ORP Sokolov ve kterém bylo zjištěno, že náklady u některých obcí na 1 tunu směsného komunálního odpadu, resp. tříděného odpadu, případně obou překračují celorepublikový průměr. V území chybí 5 sběrných dvorů a 10 obcí nemá ani sběrné místo. V otázce likvidace odpadu převažuje skládání a v území se nachází 2 skládky. Změně odpadové legislativy přináší obcím nové povinnosti, především zajistit sběr biologicky rozložitelného odpadu a také výrazně omezí ukládání

komunálního odpadu na skládku. Do budoucna se však dá počítat s tím, že se v území nachází fungující zařízení, které umožňuje spalovat odpad. Obce mají také dobrou zkušenost se společným zadávacím řízením.

5.4.1. Shrnutí

S ohledem na výsledky analýz, které odráží hlavní problémy v území, byly definovány do návrhové části dva problémové okruhy:

1. Náklady na odpady.

Vzdálenost obcí od hlavních svozových tras, jejich velikost, ale i vzdálenost od místa likvidace (skládka) hrají klíčovou roli v ceně, kterou musí obce hradit za systém nakládání s odpady. Pro zlepšení stavu tento dokument obsahuje cíl, který byl nazván: Společné zadávací řízení na zajištění systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Od tohoto cíle si slibujeme především snížení ceny za nakládání s komunálním a tříděným odpadem pro obce, ale také zlepšení meziobecní spolupráce v území. Přesvědčili-li se představitelé obcí, že vzájemná spolupráce přináší profit i pro obecní rozpočty, budou bezesporu nakloněni i spolupráci v dalších oblastech.

2. Problém sběru odpadu a nové zákonné povinnosti obce.

Od 1.1.2015 došlo k podstatné změně zákona č.185/2001 Sb. o odpadech a obcím vyvstaly nové povinnosti. Především jde o povinnost zajistit sběr biologicky rozložitelného odpadu. V souladu s vyhláškou č.321/2014 Sb. tento oddělený sběr musí zajistit minimálně v termínech duben – říjen. Povinnost odděleného sběru BRO a sběru kovů mohou obce zajistit i tak, že umožní odkládat tyto odpady na určené místo, kterým je obvykle sběrný dvůr, resp. sběrné místo. V době zpracování tohoto dokumentu však v území chybí 5 sběrných dvorů a 10 obcí nemá ani sběrné místo. Cílem, který by umožnil naplnit tyto nové zákonné povinnosti je dobudování sítě sběrných dvorů a zřízení sběrných míst. Pro některé obce může být zřízení sběrného místa/dvora náročná jak po ekonomické, tak po organizační stránce. Z těchto důvodů se nabízí možnost vybudování sběrného místa/dvora pro více obcí, které by také zajišťovaly společně jeho provoz.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Zpracování návrhové části vychází ze zpracované analytické části. V té byly identifikovány v oblasti odpadového hospodářství v území ORP Sokolov silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Návrhová část se zpracovávala od července 2014 do listopadu 2014. Na zpracování celé návrhové části se podílel především koordinátor projektu, který byl zpracovatelem celého tématu odpadů. Proběhl brainstorming v rámci skupiny motivujících starostů a expertů na odpady, kde byly vytipovány problémové okruhy. Po zpracování prvotního návrhu problémových okruhů, jejichž řešení je vhodné pro meziobecní spolupráci a vize, došlo k diskusi s motivujícími starosty a místními odborníky v oblasti odpadového hospodářství. Jejich připomínky byly zapracovány a z nich vzešly příslušné cíle a indikátory. Ty byly znovu diskutovány s motivujícími starosty a budoucími správci cílů. Finální znění bylo zapracováno do souhrnného dokumentu.

5.5. Přílohy

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpadů v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem

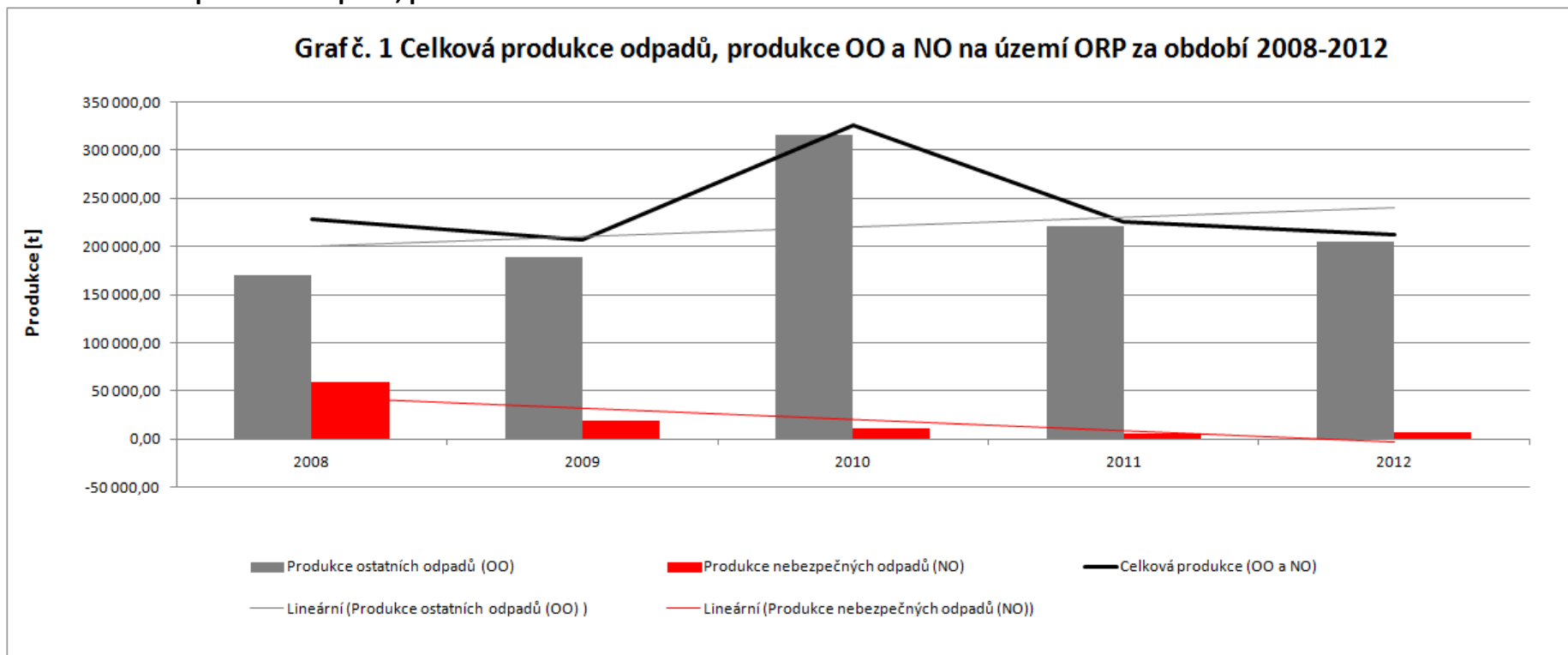
a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datových základů a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Tabulka 157: Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkcí odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkcce odpadů [t]										
Produkcce ostatních odpadů (OO)	276 743,55	170 027,10	188 536,65	315 584,07	220 504,52	204 985,71	61,44	68,13	114,03	79,68
Produkcce nebezpečných odpadů (NO)	32 432,61	58 679,65	18 809,45	10 676,40	5 659,36	6 579,26	180,93	58,00	32,92	17,45
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →							80,93	-42,00	-67,08
Celková produkce (OO a NO)	307 163,03	228 706,75	207 346,11	326 260,46	226 163,88	211 564,96	74,46	67,50	106,22	73,63
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →							-25,54	-32,50	6,22
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010		2011		2012
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		74,34		90,93		96,73		97,50		96,89
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		25,66		9,07		3,27		2,50		3,11
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		79 079		78 914		78 828		78 065		77 923
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		2 892,13		2 627,49		4 138,89		2 897,12		2 715,05
Měrná produkce OO		2 150,09		2 389,14		4 003,45		2 824,63		2 630,62
Měrná produkce NO		300,20	742,04	238,35		135,44		72,50		84,43
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		247,18		79,40		45,12		24,15		28,13
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		147,18		-20,60		-54,88		-75,85		-71,87

Graf 29: celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008 - 2012

Tabulka 158: Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	886,58	533,35	475,28	866,47	919,58
200102	Sklo	O	253,00	194,77	156,45	220,50	220,44
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	146,67	228,07	158,35	91,48	103,75
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,02	0,00	0,26	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	177,82	1,53	22,96	48,54	157,35
200113*	Rozpouštědla	N	0,08	0,63	0,00	0,15	0,13
200114*	Kyseliny	N	0,01	0,01	0,00	0,07	0,04
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	1,09	0,38	0,37	0,24	1,03
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	9,76	12,03	13,34	8,33	13,33
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,32	0,51	0,72	0,04	2,61
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,11	0,10	0,26	0,02	0,40
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	3,06	0,72	1,72	3,55	4,39

200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,77	0,85	0,78	0,90	1,43
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	15,27	0,18	3,94	5,89	24,16
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	4,30	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	8,46	8,95	10,30	4,23	8,62
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	23,13	63,93	95,86	64,75	28,09

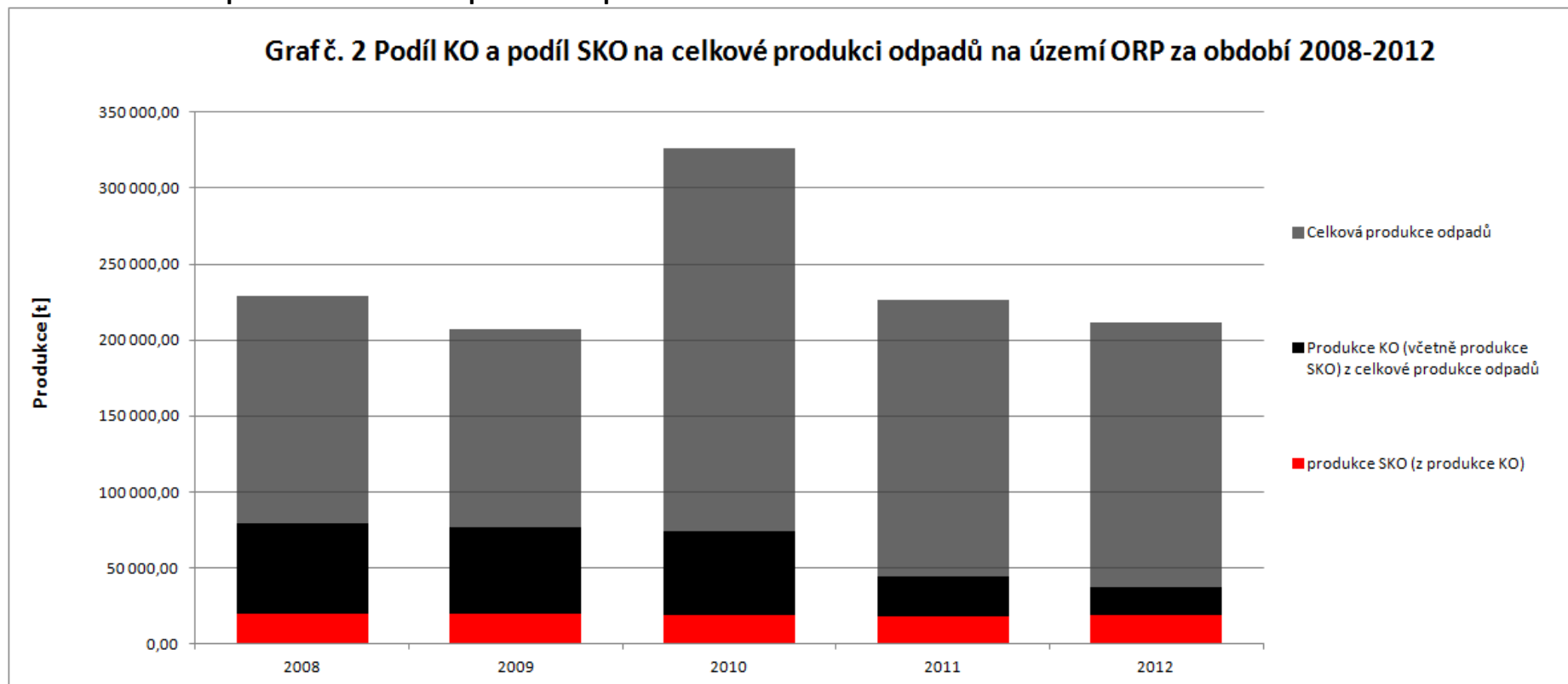
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	7,73	0,00	7,84	20,20
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	36,58	131,43	82,48	149,69	61,83
200139	Plasty	O	160,61	181,94	146,00	227,15	235,95
200140	Kovy	O	1 180,06	2 162,13	5 415,76	5 198,04	5 931,94
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	1 131,40	3 287,79	1 336,10	670,39	394,23
200202	Zemina a kameny	O	8,59	0,00	0,00	0,00	1 203,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	21,60	1,30	4,94	0,42	7,57
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	19 903,41	19 763,49	18 663,83	18 065,05	18 909,51
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	8,83	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	430,10	1 057,81	684,26	233,97	110,02
200304	Kal ze septiků a žump	O	1 115,13	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	188,18	210,87	0,00	0,00	213,68
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	3 431,98	4 462,55	3 755,61	4 184,66	3 695,69
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	25,14	0,00	0,00	3,04	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 475,53	1 769,39	1 416,67	1 404,63	1 870,44
150102	Plastové obaly	O	372,64	462,64	491,10	469,01	572,21
150103	Dřevěné obaly	O	34,15	11,74	8,05	0,13	0,59
150104	Kovové obaly	O	0,56	0,05	15,76	0,06	0,84

150105	Kompozitní obaly	O	7,39	3,60	7,60	21,75	20,15
150106	Směsné obaly	O	4 270,23	4 192,70	2 992,65	1 926,97	1 562,86
150107	Skleněné obaly	O	43 462,34	38 095,26	38 341,28	10 632,76	663,14
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	579,49	60,32	106,72	108,60	100,74
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,00	0,06	0,02	0,03
Celková produkce KO			79 361,24	76 921,84	74 409,44	44 619,33	37 060,06
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			25 714,78	28 417,55	24 495,58	24 076,32	24 244,55
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			12 918,16	15 014,16	12 155,66	11 741,10	11 785,28

Tabulka 159: Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	228 706,75	207 346,11	326 260,46	226 163,88	211 564,96	-9,34	57,35	-30,68	-6,46
Celková produkce KO	79 361,24	76 921,84	74 409,44	44 619,33	37 060,06	-3,07	-3,27	-40,04	-16,94
Celková produkce SKO	19 903,41	19 763,49	18 663,83	18 065,05	18 909,51	-0,70	-5,56	-3,21	4,67
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	34,70		37,10		22,81		19,73		17,52
Podíl SKO na produkci KO	25,08		25,69		25,08		40,49		51,02
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	79 079		78 914		78 828		78 065		77 923
Měrná produkce KO	1 003,57		974,76		943,95		571,57		475,60
Měrná produkce SKO	251,69		250,44		236,77		231,41		242,67

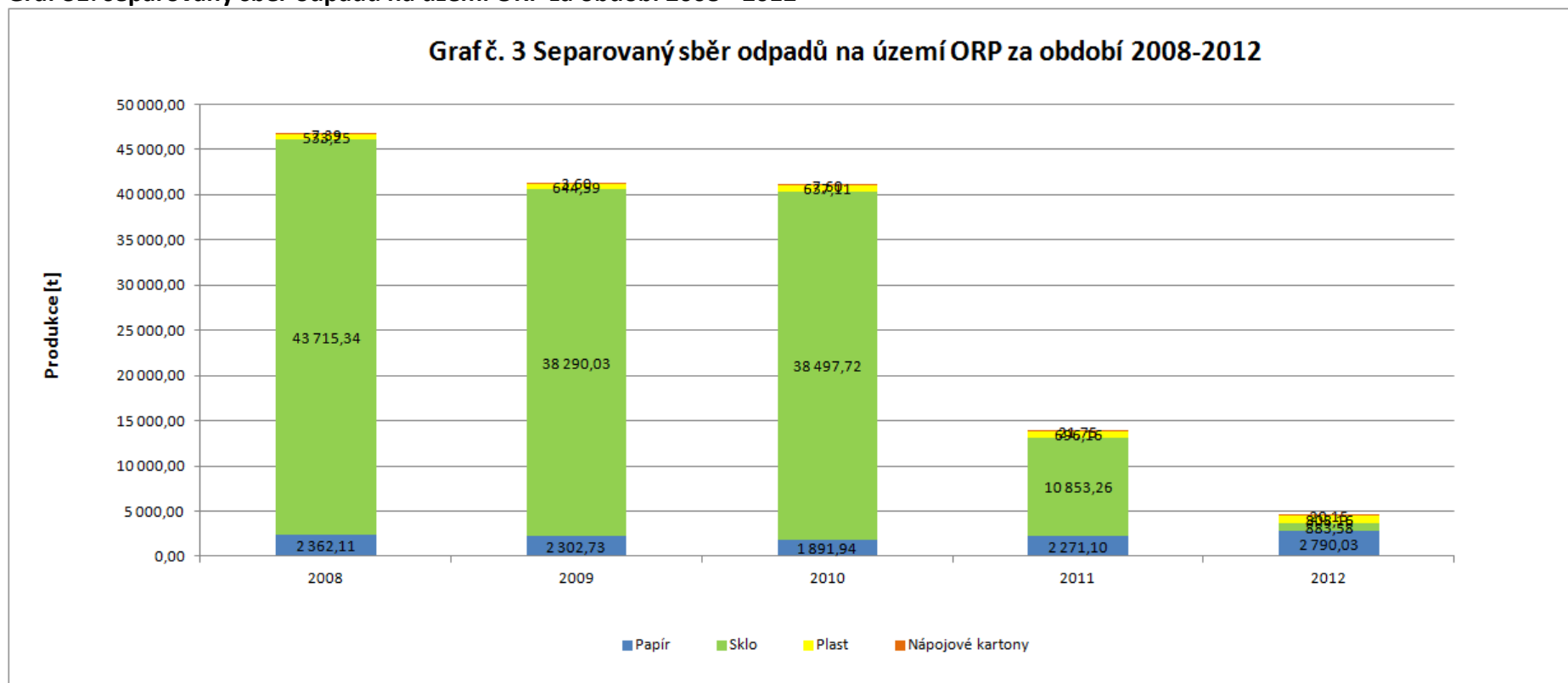
Graf 30: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 - 2012

Tabulka 160: Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	2 362,11	2 302,73	1 891,94	2 271,10	2 790,03	-2,51	-17,84	20,04	22,85
Sklo	150107, 200102	43 715,34	38 290,03	38 497,72	10 853,26	883,58	-12,41	0,54	-71,81	-91,86
Plast	150102, 200139	533,25	644,59	637,11	696,16	808,16	20,88	-1,16	9,27	16,09
Nápojové kartony	150105	7,39	3,60	7,60	21,75	20,15	-51,34	111,41	186,18	-7,35
Celkem separovaný sběr		46 618,09	41 240,94	41 034,38	13 842,27	4 501,91	-11,53	-0,50	-66,27	-67,48
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		79 079		78 914		78 828		78 065		77 923
Měrná produkce tříděného papíru		29,87		29,18		24,00		29,09		35,80
Měrná produkce tříděného skla		552,81		485,21		488,38		139,03		11,34
Měrná produkce tříděného plastu		6,74		8,17		8,08		8,92		10,37
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,09		0,05		0,10		0,28		0,26
Měrná produkce tříděného odpadu		589,51		522,61		520,56		177,32		57,77

Graf 31: separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012

Tabulka 161: Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	351,73	586,47	362,90	5,07	51,04
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	114,14	73,00	0,00	42,73
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	5,63
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	24,18	72,26	35,77	47,32	38,02
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

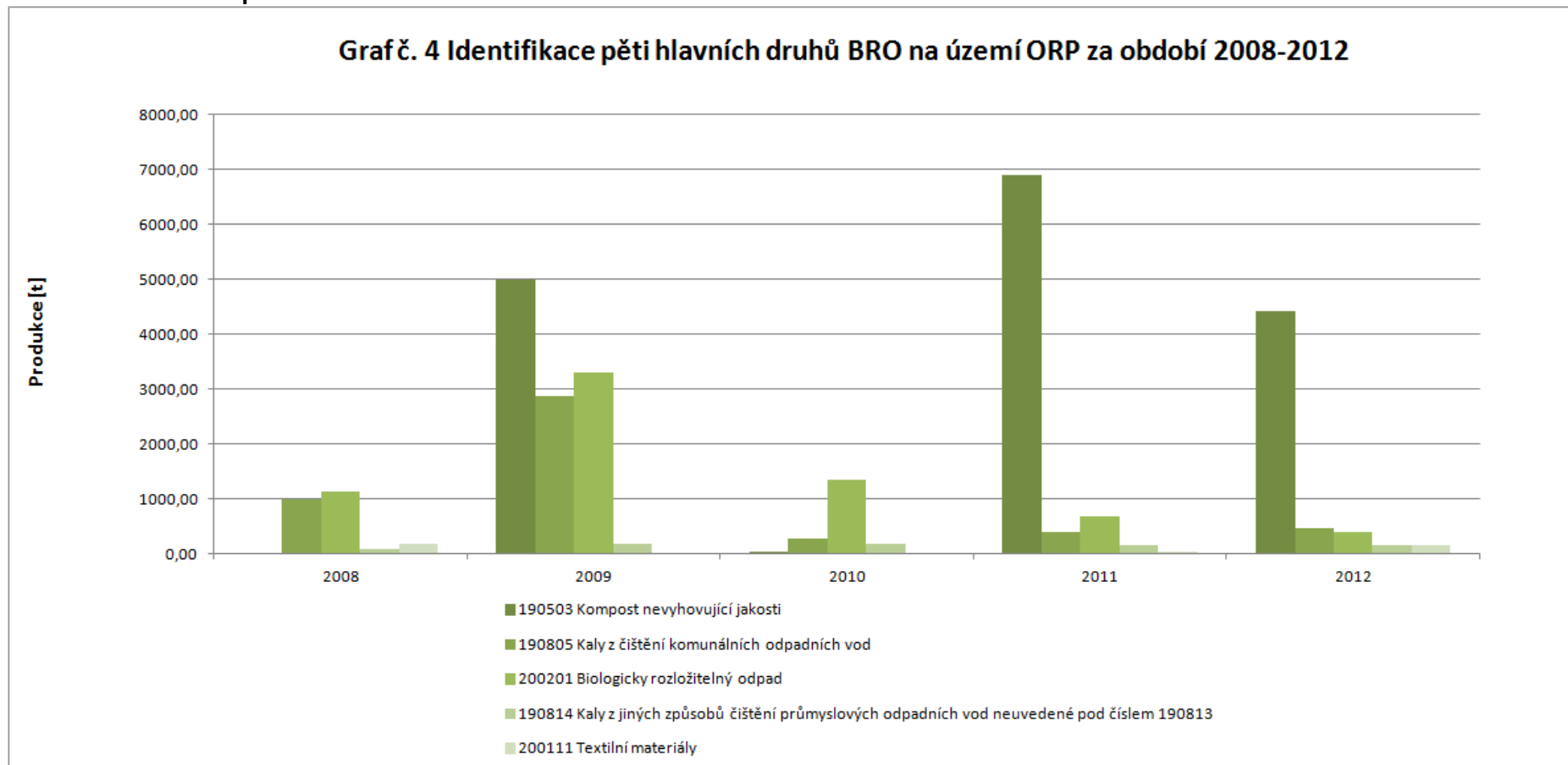
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,50	2,88	2,92
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	4,26	5,75	5,84
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	22,32	217,25	14,73	15,20	27,77
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	17,00	5,00	6,10	12,82	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00

030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	5,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	48,95	21,87	39,36	49,83	126,37
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 475,53	1 769,39	1 416,67	1 404,63	1 870,44
150103	Dřevěné obaly	O	34,15	11,74	8,05	0,13	0,59
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	74,34	24,40	104,99	125,73	29,18
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	4 980,51	29,49	6 897,00	4 415,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	988,42	2 871,40	271,37	402,96	475,58
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	6,00	9,80	2,80	16,80	40,20
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	43,70	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	85,76	183,77	175,58	156,70	166,06
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	50,00	25,00	0,00	0,00	1,08
190902	Kaly z čiření vody	O	4,70	5,30	0,00	0,00	3,80
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	886,58	533,35	475,28	866,47	919,58
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	146,67	228,07	158,35	91,48	103,75
200110	Oděvy	O	0,02	0,00	0,26	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	177,82	1,53	22,96	48,54	157,35
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,32	0,51	0,72	0,04	2,61
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	36,58	131,43	82,48	149,69	61,83
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	1 131,40	3 287,79	1 336,10	670,39	394,23

200301	Směsný komunální odpad	O	19 903,41	19 763,49	18 663,83	18 065,05	18 909,51
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	8,83	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	1 115,13	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	3 431,98	4 462,55	3 755,61	4 184,66	3 695,69
Celková produkce BRO			30 012,99	39 316,15	27 089,86	33 219,14	31 548,81

Graf 32: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012

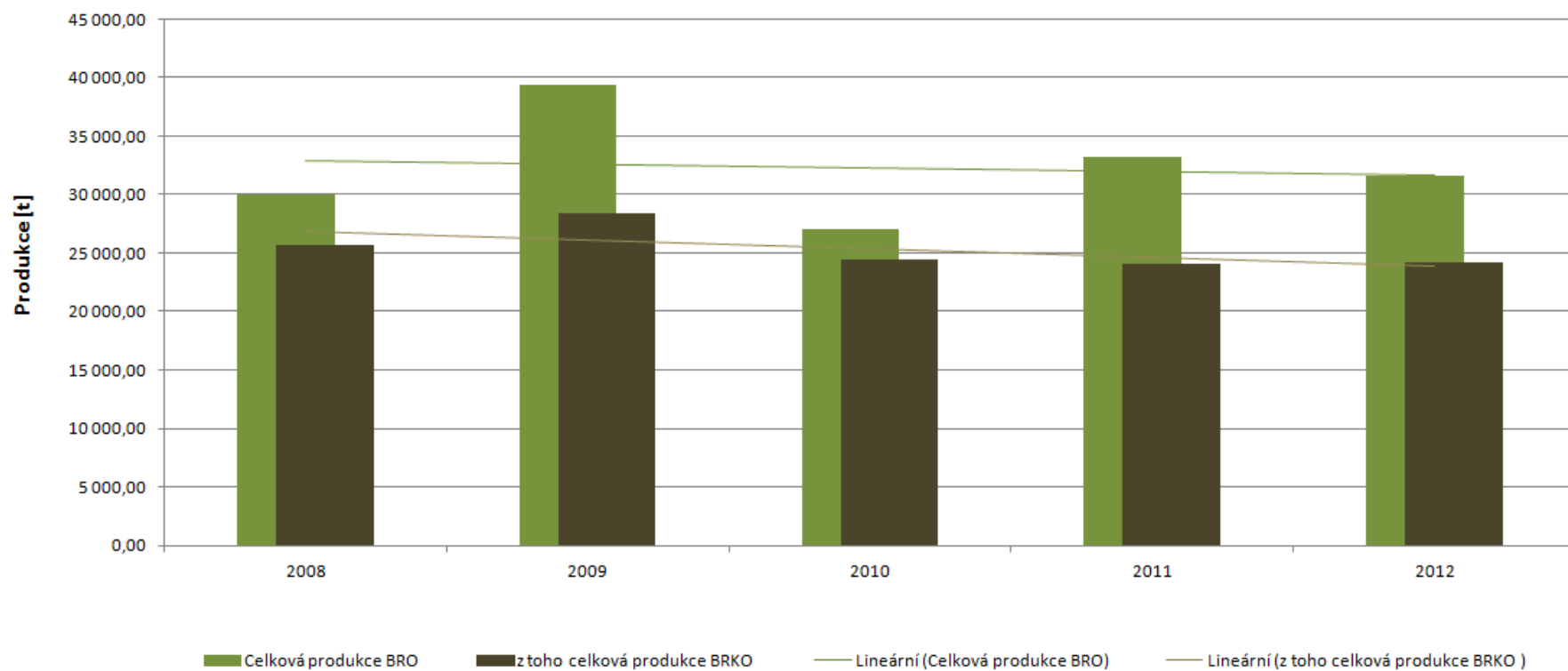
Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Tabulka 162: Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	30 012,99	39 316,15	27 089,86	33 219,14	31 548,81	+31,00	-31,10	+22,63	-5,03
z toho celková produkce BRKO	25 714,78	28 417,55	24 495,58	24 076,32	24 244,55	+10,51	-13,80	-1,71	+0,70
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	85,68		72,28		90,42		72,48		76,85
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	79 079		78 914		78 828		78 065		77 923
Měrná produkce BRO	379,53		498,22		343,66		425,53		404,87
Měrná produkce BRKO	325,18		360,11		310,75		308,41		311,13

Graf 33: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008 - 2012

Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

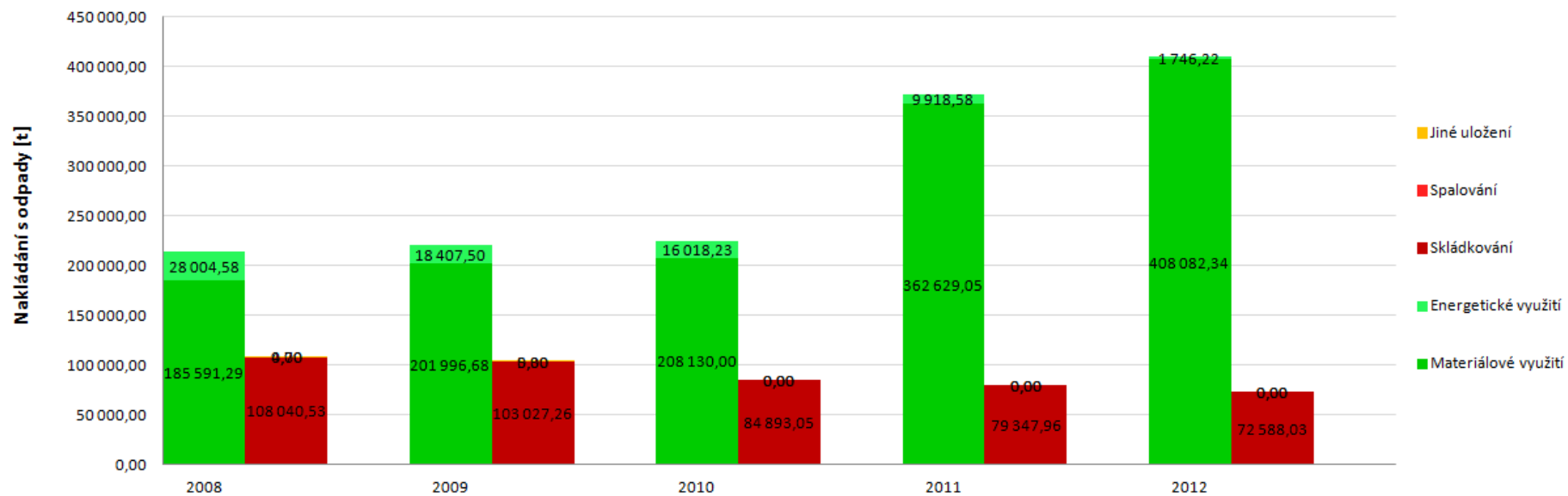

Tabulka 163: Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
								2008	2009	2010	2011
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]											
Využití	Materiálové využití	185 434,63	185 591,29	201 996,68	208 130,00	362 629,05	408 082,34	100,08	108,93	112,24	195,56
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		60,37	81,15	97,42	63,79	160,34	192,89				
	Energetické využití	7 241,14	28 004,58	18 407,50	16 018,23	9 918,58	1 746,22	386,74	254,21	221,21	136,98
	Celkem vybrané způsoby využití	193 513,41	213 595,87	220 404,18	224 148,23	372 547,64	409 828,56	110,38	113,90	115,83	192,52
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		63,00	93,39	106,30	68,70	164,72	193,71				
Celková produkce odpadů		307 163,03	228 706,75	207 346,11	326 260,46	226 163,88	211 564,96				
Odstranění	Skládkování	213 855,35	108 040,53	103 027,26	84 893,05	79 347,96	72 588,03	50,52	48,18	39,70	37,10
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →									
	Spalování	Meziroční změna [%] ↓									
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
								0	0	0	0
Jiné uložení	4,70	5,30	0,00	0,00	0,00	12,77	-100,00	0	0		
Celkem vybrané způsoby odstranění	108 045,23	103 032,56	84 893,05	79 347,96	72 588,03	-4,64	-17,61	-6,53	-8,52		

Graf 34: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 - 2012

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

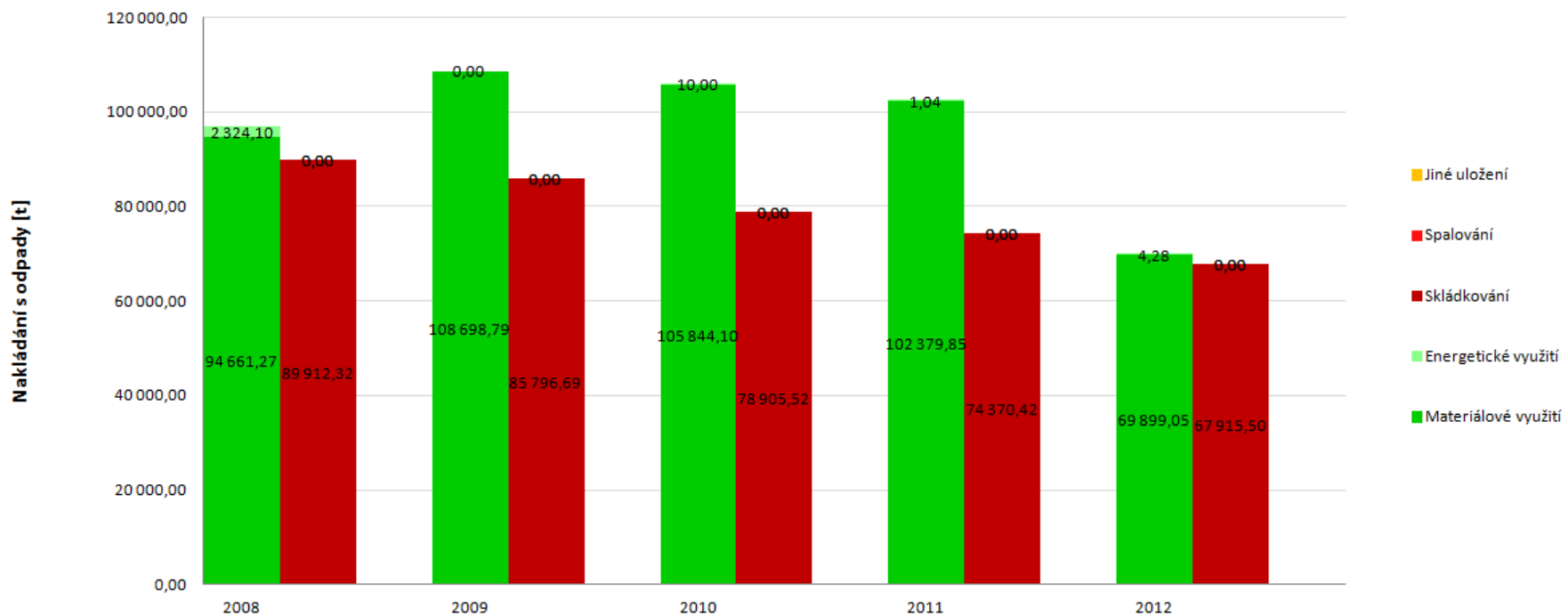
Tabulka 164: Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]													
KO	Využití	Materiálové využití	22 449,57	94 661,27	108 698,79	105 844,10	102 379,85	69 899,05	421,66	484,19	471,47	456,04	
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓				
			52,21	119,28	141,31	142,25	229,45	188,61	321,66	384,19	371,47	356,04	
		Energetické využití	64,64	2 324,10	0,00	10,00	1,04	4,28	3 595,55	0,00	15,47	1,61	
		Celkem vybrané způsoby využití	20 733,05	96 985,37	108 698,79	105 854,10	102 380,89	69 903,33	467,78	524,28	510,56	493,81	
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓				
		48,22	122,21	141,31	142,26	229,45	188,62						
	Celková produkce KO [t]			42 998,79	79361,24	76921,84	74409,44	44619,33	37060,06	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování			89 912,32	85 796,69	78 905,52	74 370,42	67 915,50	-4,58	-8,03	-5,75	-8,68
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
Celkem vybrané způsoby odstranění			89 912,32	85 796,69	78 905,52	74 370,42	67 915,50	-4,58	-8,03	-5,75	-8,68		
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
		Energetické využití		0,00	0,00	10,00	0,00	0,00	0	0	-100,00	0	

		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	10,00	0,00	0,00	0	0	-100,00	0
	Odstranění	Skládkování	73 066,04	67 118,04	61 673,83	59 304,09	54 198,23	-8,14	-8,11	-3,84	-8,61
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Celkem vybrané způsoby odstranění	73 066,04	67 118,04	61 673,83	59 304,09	54 198,23	-8,14	-8,11	-3,84	-8,61

Graf 35: Nakládání s KO na území ORP za období 2008 - 2012

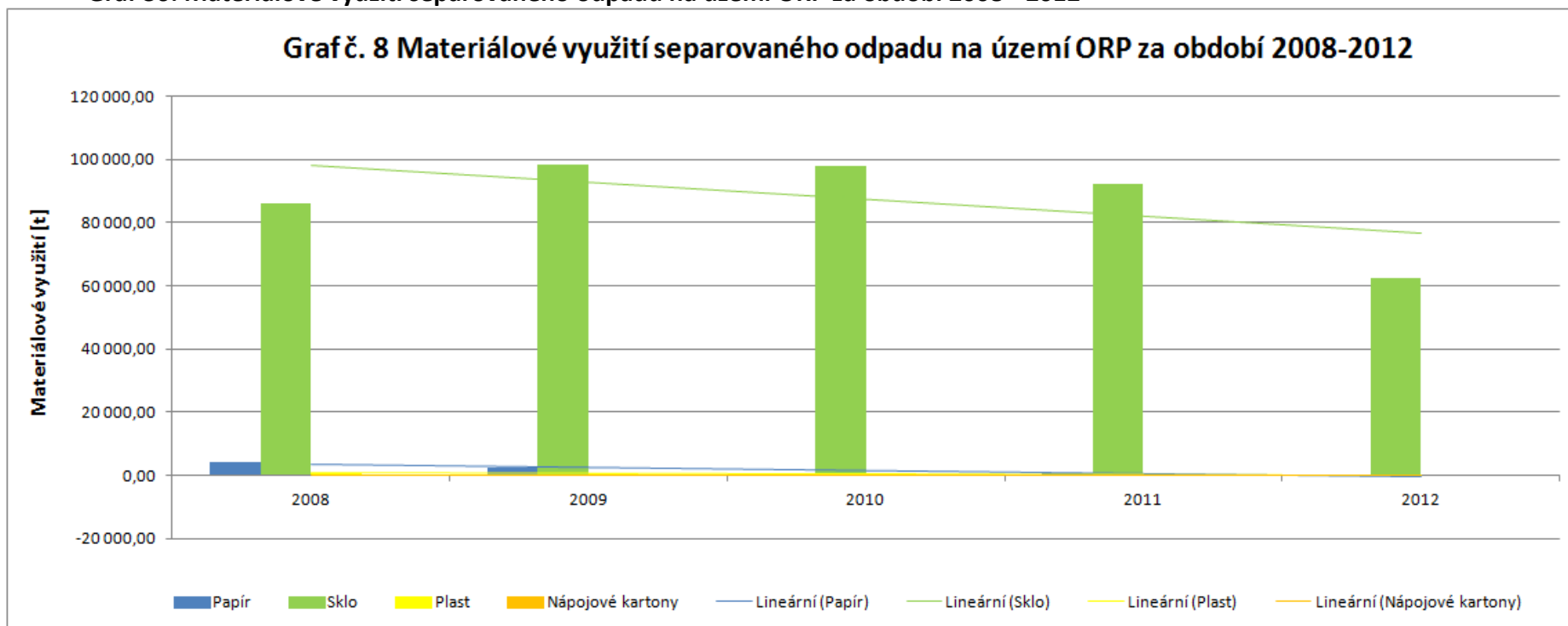
Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

Tabulka 165: Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	4110,15	2300,20	553,83	518,75	33,17	-44,04	-75,92	-6,33	-93,61
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	86120,10	98391,53	97937,17	92056,35	62340,59	14,25	-0,46	-6,00	-32,28
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	786,44	861,30	520,66	317,62	141,67	9,52	-39,55	-39,00	-55,40
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	1,04	4,28	0	0	0	311,54
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	1,48	0	0	0	0
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	778,95	560,76	859,44	978,54	1212,17	-28,01	53,26	13,86	23,88

Graf 36: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008 - 2012

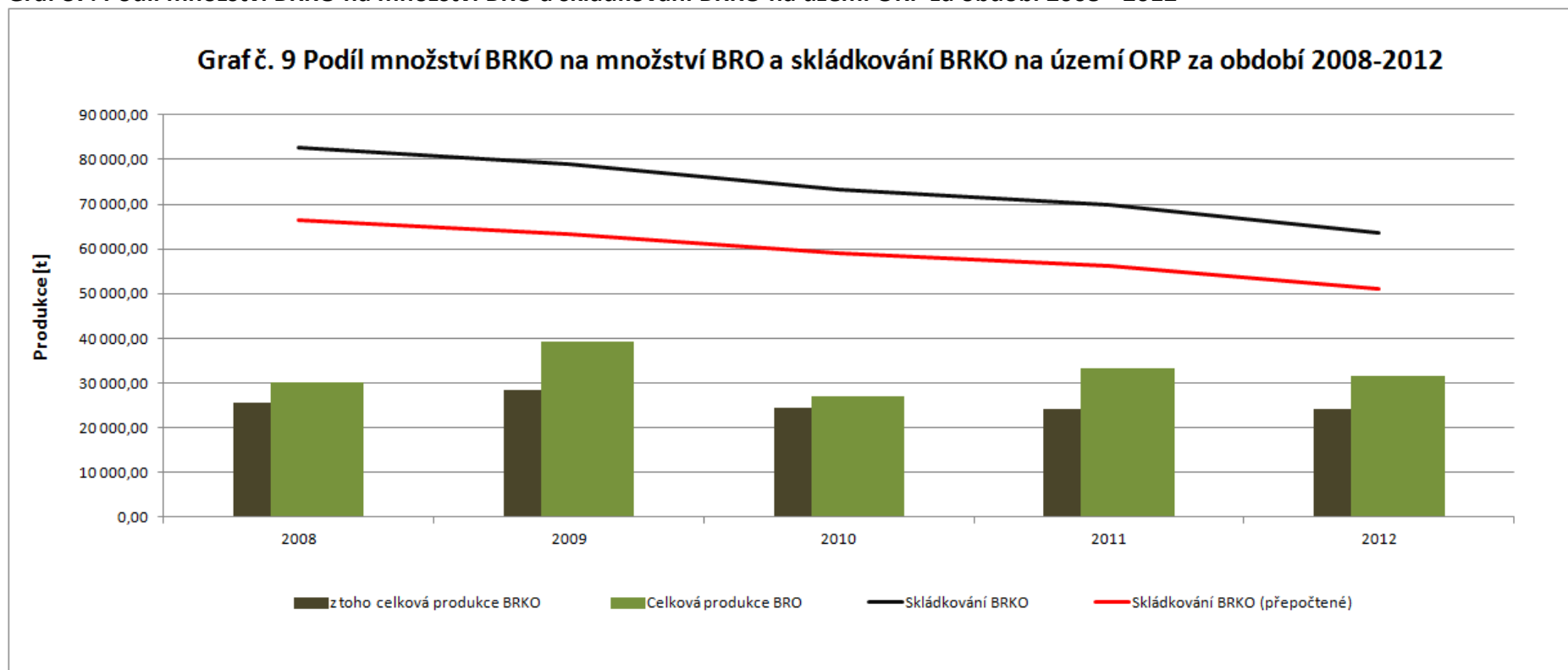

Tabulka 166: Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]												
BRO	Využití	Materiálové využití		12 638,41	7 118,34	4 276,93	11 739,15	5 691,85	-43,68	-39,92	174,48	-51,51
		Energetické využití		2 641,72	80,71	74,26	87,65	480,94	-96,94	-7,98	18,03	448,70
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		84 807,29	79 843,59	74 233,55	70 583,75	64 241,29	-5,85	-7,03	-4,92	-8,99
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Jiné uložení		4,70	5,30	0,00	0,00	0,00	12,77	-100,00	0	0
BRKO	Využití	Materiálové využití		4 484,05	4 571,51	495,99	3 122,49	225,21	1,95	-89,15	529,55	-92,79
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	82 663,64	78 938,52	73 362,99	69 815,98	63 691,00	2009	2010	2011	2012
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah	36 804,76	66 378,90	63 387,63	58 910,48	56 062,23	51 143,88	172,23	160,06	152,32

	biologicky rozložitelné složky v odpadu										
	Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓									
		148,00	839,40	803,25	747,33	718,15	656,34	542,74	504,95	485,24	443,47
		Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →					442,74	404,95	385,24	343,47	
							Meziroční změna [%] ↓				
	Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
							0	0	0	0	
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	

Graf 37: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008 - 2012

6. Téma 4.: Podnikání a zaměstnanost

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Problém zaměstnanosti hýbe místní politikou na Sokolovsku již řadu let. Příčinou zájmu o tuto problematiku jsou především 2 faktory. Je to v první řadě realita vysoké nezaměstnanosti, která postihla tento region již v dobách adaptace společnosti na nové tržní podmínky před více jak 20 lety a zařadila Sokolovsko do skupiny nejvíce postižených regionů v celorepublikovém srovnání. Druhým faktem je široce prezentované dotěžení zásob uhlí v sokolovské pánvi v dohledné době cca 15 let a nezbytnost nahradit takto zanikající pracovní místa největšího zaměstnavatele kraje. Atmosféra naléhavosti řešení problému nezaměstnanosti se během let prohlubuje také proto, že se o něm více mluví, než jedná. Na území byly zpracovány z iniciativy obcí studie, které měly přispět k řešení problematiky, ovšem k dalším realizačním krokům nebylo přistoupeno. Všichni chápou, že se tak závažný celospolečenský problém nedá řešit bez zapojení všech složek regionálního rozvoje a že se neobejde bez výrazných investic. Bohužel však dosud nedošlo k dohodě, jaké úlohy by jednotliví aktéři měli nést. Výsledkem je stav, kdy na Sokolovsku probíhá jen menší podnikatelská investiční výstavba, na zásadní investice a nalezení významnějších investorů se čeká.

Tato atmosféra pak vedla starosty správního území k tomu, že prakticky jednoznačně z možných témat vybrali pro další zpracování právě oblast „nezaměstnanosti“. Na setkání představitelů obcí obvodu ORP Sokolov dne 16.6.2014 hlasovalo všech 17 přítomných zástupců obcí. Pro téma č. 1 – Nezaměstnanost v konkurenci dalších témat (Rozvoj malých obcí v návaznosti na získání finančních prostředků, Stav komunikací, Využití volného času, Rozvoj území ve vazbě na zaměstnanost, Infrastruktura, Bezpečnost, Cestovní ruch) hlasovalo 12 přítomných obcí, které představují 41.890 obyvatel (86,63 % z přítomných). Z hlediska pozitivního myšlení autoři této studie téma „Nezaměstnanost“ přeformulovali na „Zaměstnanost a podnikání“, které lépe vystihuje potřeby regionu.

Ovšem stále zůstává otázkou, jestli je pro obce Sokolovska zaměstnanost skutečně prioritou, respektive, jestli a jakou odpovědnost za tuto oblast si obce převezmou. Měřítkem míry této odpovědnosti bude velikost prostředků z rozpočtů obcí, které budou na řešení zaměstnanosti poskytnuty. Všimněme si, kolik obce věnují například na bezpečnost. Kolik ale věnují na vytváření nových pracovních míst? Finanční analýza prokázala, že této oblasti obce Sokolovska žádné prostředky dosud nevěnují. Zajímavou zkušenost jsme zaznamenali u Místní akční skupiny Sokolovsko (dále jen „MAS“) v roce 2013. V regionu s rekordně špatnou vzdělanostní strukturou MAS podpořila vzdělávání v jediném projektu, který byl zaměřen v souladu s pravidly POV (program obnovy venkova) na jedinou možnou cílovou skupinu - na řemeslníky - a jehož finanční dotace činila pouhých 0,5 % celkové alokace určené MAS. Vedení MAS se poté muselo zodpovídat intervenci několika starostů, kteří zpochybňovali princip podpory takovéto cílové skupině. Příklad dokresluje způsob myšlení části starostovského sboru a je dalším důkazem, že vedení radnic sice naléhavost řešení zaměstnanosti chápe, nikoliv však jako svůj úkol a není vypořádáno s odpovědností za řešení toho společenského úkolu č. 1.

Zajištění zaměstnanosti je multifunkční úkol, který se dotýká prakticky všech oblastí. Společný postup obcí dá jednotlivým krokům daleko větší váhu, než případné individuální aktivity. MOS je zde rovněž příležitostí k dělbě úkolů a koordinaci tak, aby se nositelé mohli koncentrovat, netříštit své síly a dělat věci efektivněji, než by tomu bylo bez vzájemné spolupráce.

Základní dokumenty, které řeší oblast zaměstnanosti:

- Studie využití území západně od Sokolova pro podnikatelské aktivity; Mikroregion Sokolov – západ, 2001.
 - Studie řešení území východně od Sokolova se zvláštním zaměřením na řešení zaměstnanosti; Mikroregion Sokolov – východ, 2011
 - Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020, MPO 2012
- Jednou z priorit vlády ČR je podpora konkurenceschopnosti malých a středních podnikatelů, kteří reprezentují více než 1 milion ekonomických subjektů v ČR, tj. 99,84 % všech podnikatelů. Současně zaměstnávají přes 1,8 mil. zaměstnanců, na vývozu se podílí cca 51 % a na dovozu cca 56 %. Malé a střední podniky hrají významnou roli pro rozvoj endogenního potenciálu jednotlivých krajů v České republice, protože jsou významně podnikatelsky i společensky spjaty s daným regionem a tvoří regionální podnikatelskou páteř.
- Zákon 47/2002 Sb. o podpoře malého a středního podnikání (MSP)
- Zákon upravuje systém a nástroje státní podpory MSP (mimo zemědělskou a lesnickou prvovýrobu). Zákon definuje formy (návrtná finanční výpomoc, dotace, finanční příspěvek, záruka, úvěr se sníženou úrokovou sazbou) a oblasti podpory (mj. projekty zaměřené na investice, hospodářské a technické poradenství, získávání informací o podnikání, projekty výzkumu a vývoje, nová pracovní místa, účast na veletrzích).

6.1.2 Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Vývoji nezaměstnanosti se věnovaly již úvodní kapitoly této studie, proto příslušné tabulky znovu neuvádíme. Z uvedených výsledků vyplývá opravdu vysoká nezaměstnanost v celostátním srovnání, kde se dlouhodobě řadíme mezi 10 nejhůře postižených regionů. Stejná negativní fakta vyplývají z porovnání počtu uchazečů o práci na 1 volné pracovní místo, s počtem 25 zaujímá Sokolovsko opět nejspodnější příčky žebříčku. Ze statistik lze odvodit další zajímavá specifika. Zmiňme vysoké procento lidí, kteří nepracují déle než 1 rok. Na Sokolovsku je to 42 %, což je o 7 % bodů více, než je celostátní průměr. Zde je třeba připomenout, že oficiální statistiky je někdy obtížné interpretovat zcela správně. Je to v této souvislosti proto, že Karlovarský kraj svou blízkostí hranice s Německem poskytuje příležitost pro občasně nestálé příjmy například dovozem ojetých automobilů, nebo jiného použitého zboží. Vraký aut a hromady dalších nepotřebných věcí v sociálně vyloučených lokalitách jsou toho důkazem. Tato výtělečná činnost řadě lidí stačí a ve statistikách se objevují v kolonce dlouhodobě nezaměstnaných.

Tabulka 167: Tab. 6.1. Analýza nezaměstnanosti po jednotlivých obcích

	Počet uchazečů o zaměstnání	z toho podle délky nezaměstnanosti					Počet uchazečů o zaměstnání - dosažitelní	Míra nezaměstnanosti (%) [2]	Počet uchazečů na 1 volné místo
		do 3 měsíců	více než 3 měsíce až 6 měsíců	více než 6 měsíců až 9 měsíců	více než 9 měsíců až 12 měsíců	více než 12 měsíců			
Celkem	5 191	1 289	916	499	314	2 173	5 006	11,9	27,2
Březová	159	45	33	15	7	59	155	11,2	13,3
Bukovany	140	36	21	11	8	64	138	14,1	x
Citice	78	22	14	10	4	28	74	17,7	x
Dasnice	36	10	5	1	3	17	33	19,9	x
Dolní Nivy	14	2	6	2	1	3	14	10,8	x
Dolní Rychnov	130	24	22	10	6	68	129	20,7	130,0
Habartov	365	113	59	29	22	142	353	13,0	52,1
Horní Slavkov	335	79	55	42	21	138	309	9,7	9,9
Chlum Svaté Maří	20	3	1	3	1	12	20	14,0	x
Chodov	1 010	235	174	104	65	432	983	12,1	48,1
Josefov	24	8	6	-	1	9	23	16,0	24,0
Kaceřov	26	8	7	3	3	5	26	11,6	x
Krajková	54	20	10	4	4	16	51	12,1	13,5
Královské Poříčí	66	11	13	9	3	30	65	17,3	x
Krásno	26	11	5	5	1	4	26	7,8	2,2
Kynšperk nad Ohří	268	90	52	23	10	93	253	9,7	67,0
Libavské Údolí	40	11	8	-	4	17	37	12,5	10,0
Loket	167	35	31	13	10	78	161	9,7	x
Lomnice	63	26	11	3	1	22	62	11,1	63,0
Nová Ves	26	8	4	3	2	9	25	21,0	x
Nové Sedlo	255	35	28	23	15	154	252	18,6	127,5
Rovná	60	9	15	7	6	23	56	16,9	x
Sokolov	1 461	374	265	121	96	605	1 401	10,4	17,2
Staré Sedlo	43	12	7	7	2	15	43	10,9	x
Svatava	95	30	17	8	3	37	93	12,0	47,5
Šabina	16	3	6	1	1	5	16	10,4	x
Tatrovice	11	2	1	1	-	7	11	16,4	x
Těšovice	10	2	3	1	1	3	10	12,5	x
Vintířov	113	16	20	10	11	56	110	18,7	113,0
Vřesová	80	9	17	30	2	22	77	46,1	x

Zdroj: www.cszo.cz, www.risy.cz

Tato detailní data ukazují, jak jsou průměrné výsledky často zavádějící. Nalézáme zde obec s mírou zaměstnanosti pod 8 % (Krásno) a zároveň obec s nezaměstnaností téměř 50 % (Vřesová). Vysoká míra nezaměstnanosti je kupodivu často v místech, kde se nachází velký zaměstnavatel nebo průmyslová lokalita. Jako například ve Vintířově, Vřesové, Dolním Rychnově, Novém Sedle nebo Citicích. Vysokou nezaměstnanost v jednotlivých obcích můžeme často spojovat s existencí vyloučených lokalit. Tradičně vysoká nezaměstnanost v Nové Vsi, Dasnicích a v Rovné je způsobena špatnou dostup-

ností místa a dlouhodobou neatraktivitou pro jakéhokoliv zaměstnavatele. Lidé nemohou řešit, vzhledem ke špatné dopravní situaci, nezaměstnanost dojížděním do průmyslových lokalit. Vysoká míra nezaměstnanosti v těchto obcích úzce souvisí se vzdělanostní úrovní a proto nepřekvapí, že například právě v těchto vyjmenovaných obcích je nejméně vysokoškolsky vzdělaných lidí v rámci celého ORP. Nedostatek elit je zřejmě hlavní příčinou, proč se situace v těchto obcích dlouhodobě nelepší. Naopak město Krásno je špičkou v zaměstnanosti a má také na region Sokolovska nadprůměrný počet vysokoškoláků.

Z hlediska zaměstnanosti jsou, jak jsme již naznačili ke konci předchozího odstavce, důležitá data o vzdělanostní struktuře obyvatelstva. Všeobecně platí, že nejvíce jsou nezaměstnaností ohroženi lidé s nejnižším vzděláním. A právě toto je případ Sokolovska. Oblast zřetelně vyčnívá proti celorepublikovému průměru v počtu lidí s jen základním vzděláním. Na druhou stranu je vzdělanostní struktura sokolovské oblasti ovlivněna nabídkou pracovních míst. V nabídce zaměstnavatelů se vedle chronického nedostatku lékařů, počítačových grafiků a občasně poptávce po učitelích na začátku školního roku další možnosti pro vysokoškoláky nevyskytují. Není proto divu, že především mladí vysokoškolsky vzdělaní lidé na nic nečekají a do svého rodiště se již po absolvování školy nevracejí a hledají uplatnění jinde. Region se tak dostává do pověstného začarovaného kruhu, který podporují rovněž občasní investoři. Ti samozřejmě investují i s vědomím, jaká pracovní síla je na pracovním trhu k dispozici a s ohledem na nedostatek vysoce kvalifikovaných lidí se sofistikovanější podnikatelské záměry regionu vyhýbají. Pro rozetnutí tohoto kruhu nebude ani tak potřebné podporovat vysokoškolské vzdělání, jako spíše vytvářet pracovní příležitosti pro kvalifikované lidi. Výsledkem je dramatické zaostávání regionu v počtu vysokoškolsky vzdělaných lidí, když průměr ČR je 12,46 %, ale ORP dosahuje jen 5,25 %!

Tabulka 168: Tab.6.2. Vzdělanost obyvatelstva v ORP Sokolov

	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	bez vzdělání	základní včetně neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou)	nástavbové studium	Vyšší odborné vzdělání	VŠ
Březová	2256	15	550	835	519	51	15	167
Bukovany	1270	12	409	536	179	19	2	31
Citice	707	5	172	287	145	17	5	33
Dasnice	274	4	97	11	30		1	11
Dolní Nivy	258	2	50	120	52	2	1	11
Dolní Rychnov	1216	17	347	347	272	25	4	99
Habartov	4102	47	1265	1581	752	57	16	136
Horní Slavkov	5244	35	1351	1976	1189	107	32	341
Chlum Svaté Maří	262	2	69	108	47	4	2	14
Chodov	11652	88	2982	4478	2644	240	83	482
Josefov	291		82	103	88	4	2	16
Kaceřov	360	3	92	165	63	6	2	11

Krajková	714	8	175	277	168	14	5	28
Královské Poříčí	730	18	219	252	140	11	14	26
Krásno	602	5	128	236	154	12	3	38
Kynšperk nad Ohří	5057	38	1425	2003	1024	89	33	218
Libavské Údolí	503	3	140	232	67	7	6	9
Loket	2481	14	491	834	701	66	21	222
Lomnice	966	5	262	371	212	17	7	48
Nová Ves	180	6	77	56	20		1	4
Nové Sedlo	2214	37	751	744	394	28	13	68
Rovná	309	4	90	89	42	5	1	5
Sokolov	20009	118	4219	6752	5276	544	161	1473
Staré Sedlo	677	1	157	257	167	19	1	44
Svatava	1387	13	331	519	287	20	6	94
Šabina	274	1	44	109	72	9	2	16
Tatrovice	135	1	31	55	28	5		12
Těšovice	149		29	54	43	3		14
Vintířov	877	10	295	331	146	4	7	13
Vřesová	269	15	135	79	11	1		0
ORP	76614	643	19397	28146	17312	1622	506	4 019
%		0,84	25,32	36,74	22,60	2,12	0,66	5,25
Karlovarský kraj	253436	2152	56826	86947	61356	6458	2468	17700
%		0,85	22,42	34,31	24,21	2,55	0,97	6,98
ČR	8947632	42384	1571602	2952112	2425064	247937	117111	11147
%		0,47	17,56	32,99	27,10	2,77	1,31	12,46

Zdroj: www.cszo.cz - ČSÚ - Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Vedle všeobecného pohledu na vzdělání je rovněž důležitý rozbor vzdělání podle odbornosti. Nadprůměrný počet vyučených lidí odpovídá průmyslovému zaměření Sokolovska. Přesto podle údajů pracovního úřadu a i pouhým pohledem do seznamu nabízených pracovních míst vyplývá, že řada dělnických řemeslných profesí chybí. Velkou výhodou regionu je rozvinutá nabídka středoškolského vzdělání, která dokáže uspokojovat širokou škálu případných požadavků zaměstnavatelů včetně vzdělávání v řemeslech a ostatních technických oborech. Otázkou a velkou výzvou pro střední školství zůstává popularizace právě technických oborů, po kterých je největší poptávka zaměstnavatelů, ovšem nejmenší zájem veřejnosti – rodičů a žáků.

Sokolovsko disponuje dobře personálně i technicky vybavenými 3 středními školami, které se technickým vzděláním zabývají. Je to Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov (ISŠTE), Střední průmyslová škola Loket a Střední škola živnostenská Sokolov (SŠŽ). U ISŠTE došlo před 2 lety k výstavbě a kompletní rekonstrukci celé budovy školy, takže je škola dostatečně kapacitně vybavená pro zvládnutí nejrůznějších požadavků investorů. Rovněž SŠŽ průběžně investuje jak do budov, tak do

modernizace zařízení, které je využíváné pro výuku. Zde stojí za zmínku alespoň špičkové vybavení truhlářské dílny v pobočce v Kynšperku nad Ohří. Tato pobočka je pokračovatelkou nejstarší školy v Čechách, která se zaměřuje na výuku dřevozpracujících oborů.

Tabulka 169: Tab.6.3. Vývoj počtu žáků na technických středních školách v ORP Sokolov

Ročník	2010/2011		2011/2012		2012/2013	
Typ studia	Denní studium	Dálkové studium	Denní studium	Dálkové studium	Denní studium	Dálkové studium
ISŠTE	819	148	736	89	695	10
SŠŽ	1077	157	1023	136	883	129
SPŠ Loket	328		259		241	

Zdroj: výroční zprávy ISŠTE, SŠŽ a SPŠ Loket

Největšímu propadu počtu žáků u ISŠTE došlo u večerního vzdělávání. Dalším vysvětlením rapidního poklesu studentů je administrativní sloučení ISŠTE se Střední školou stavební v Královském Poříčí, ke kterému došlo před několika lety. Žáci školy v Královské Poříčí postupně ukončili svá studia a nově s ohledem na možnosti dojíždění vybírali z jiných příležitostí. Tabulka jasně ukazuje, jak je nábor žáků do tohoto na techniku a řemesla orientovaného školství náročný.

Tabulka 170: Tab.6.4. Nabídka oborů ISŠTE Sokolov

Obory zakončené maturitní zkouškou	Obory zakončené výučním listem	Nástavbové studium
Dopravní prostředky	Elektrikář	Elektrotechnika (2leté)
Elektrotechnika	Instalatér	Elektrotechnika (3leté)
Ekonomika a podnikání	Malíř	Podnikání (2leté)
Informační technologie	Mechanik opravář motorových vozidel karta oboru	Podnikání (3leté)
Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení budov	Montér suchých staveb	Provozní technika (2leté)
Mechanik strojů a zařízení	Obráběč kovů	Provozní technika (3leté)
Stavebnictví	Strojní mechanik	
Strojírenství	Tesař	
Technické lyceum	Zedník	
Veřejnosprávní činnost		

Zdroj: www.isste.cz

Tabulka 171: Tab.6.5. Nabídka oborů SŠŽ

Obory zakončené maturitní zkouškou	Obory zakončené výučním listem	Nástavbové studium
Oděvnictví	Cukrář	Dřevařská a nábytkářská výroba – denní dvouleté studium
Dřevařství	Krejčí	Dřevařská a nábytkářská výroba -

		dálkové tříleté studium
Dřevěné konstrukce	Mechanik dechových a bicích nástrojů výuka v Kraslicích	Podnikání – denní dvouleté studium
Výroba hudebních nástrojů výuka v Kraslicích	Truhlář	Podnikání – dálkové tříleté studium
Obchodně podnikatelská činnost	Kuchař-číšník	
Kosmetické služby	Kuchař	
Informační služby	Číšník-servírka	
Uměleckořemeslná stavba hudebních nástrojů výuka v Kraslicích	Prodavač	
	Aranžér	
	Kadeřník výuka teorie v Kynšperku nad Ohří	

Zdroj: www.zivnostenska-sokolov.cz

Tabulka 172: Tab.6.6. Nabídka oborů SPŠ Locket

Obory zakončené maturitní zkouškou
Informační technologie - Aplikace osobních počítačů
Informační technologie - Informatika v ekonomice
Stavebnictví
Stavebnictví - stavební obnova
Technická zařízení budov

Zdroj: www.spsloket.cz

V regionu, s ohledem na jeho specifika, schází cílená a energičtější výuka cizích jazyků. Angličtina je dnes celkem běžně rozšířená. Ovšem s ohledem na polohu Sokolovska v blízkosti německé hranice schází masivnější popularizace a výuka jazyka německého a s ohledem na nedalekou (15 km vzdálené Karlovy Vary) enklávu rusky hovořících podnikatelů i výuka ruského jazyka.

Situační analýza by neměla zapomenout na jeden specifický problém Sokolovska, který byl prokázán a ověřen na řadě studií, a tím je **špatná image** tohoto regionu. Lidé, kteří Sokolovsko osobně neznají, jej považují za region špinavý, zaostalý, spojený se společenskými patologickými jevy. Současná společenská situace, kdy virtuální realita – v našem případě negativní – je více, než jakákoliv skutečnost, je další handicapem se kterým je třeba se vypořádat při řešení nezaměstnanosti. Praktické důsledky si region vyzkoušel například před několika lety, kdy zde byla snaha otevřít pobočku technické vysoké školy. Zájem studentů byl mizivý.

Z průzkumu, který byl proveden mezi starosty 14 obcí obvodu ORP Sokolovsko, se všichni vyjádřili pro nezbytnost společného postupu v této oblasti.

6.1.2.1 Struktura současné ekonomiky území

Sokolovsko patří po staletí mezi průmyslové oblasti ČR. Vedle dlouhodobé historie hornictví v podobě dolování široké škály nejrůznějších surovin, region charakterizovala řemeslná výroba hudebních nástrojů, textilní průmysl, průmysl zpracování dřeva, výroba porcelánu a dále průmysl výroby suvenýrů

pro nedaleké lázně. K prudké industrializaci území došlo v souvislosti se zahájením těžby uhlí v polovině 19. století ruku v ruce s výstavbou buštěhradské dráhy, která umožnila moderní spojení s vnitrozemím i se světem. Na rozvoj těžby uhlí navázala další, do té doby nová odvětví, jako je chemický průmysl, energetika a strojírenství. V současné době může region na tato tradiční odvětví dobře navazovat, je zde vybudovaná infrastruktura, také potřebné školství, surovinové zdroje, lidské zdroje a bohaté know - how.

Současná ekonomika je charakterizována dominancí největšího zaměstnavatele kraje SU, právní nástupce, a.s. a s ním spojených problémů s útlumem těžby v souvislosti s dotěžením ložisek. Další velcí zaměstnavatelé jsou často podniky vzniklé za přispění zahraničního kapitálu s využitím komparativní výhody nízkých mezd. Hlavní činností těchto podniků je montáž anebo jednoduchá výroba, inovační aktivity jsou utlumené a probíhají maximálně v mateřských firmách v zahraničí. Příkladem účelového chování majitelů budiž chemické závody Momentive Specialty Chemicals a.s. v Sokolově. Podnik roky budoval vlastní výkonnou kapacitu aplikovaného výzkumu, kterou nový vlastník prakticky zcela utlumil.

I když se tedy konstatuje, že Sokolovsko má dobře vybudované podmínky pro další rozvoj moderní průmyslové výroby, chybí zde stanovení oborů, jakým bude poskytována podpora. Na stanovení čekají například střední školy, aby věděly, jaké obory učit. Čekají na to i potenciální investoři. Takovéto stanovení směřuje je pro ně důležitý signál, že region ví, co chce a že podnikatelé nezůstanou na řešení problémů sami. Pro podnikatele je jednou z nejdůležitějších informací při investičním rozhodování údaj o dostupnosti a kvalitě lidských zdrojů. Právě bez stanovení chtěných oborů, při zachování všeobíhajících možností ve strachu, abychom snad o nějakého investora nepřišli, kvalitu lidských zdrojů nemůžeme zajistit. Rovněž zde chybí deklarace a všeobecná shoda na tom, že Sokolovsko bude podporovat jen moderní ekonomiku s velkou přidanou hodnotou s nulovými nároky na zhoršení životního prostředí.

Za další podrobnější analýzu stojí geografická poloha Sokolovska. Dostupnost například francouzských hranic nebo rakouské Vídně je srovnatelná nebo snazší, než dostupnost například průmyslové oblasti Ostravska, což předurčuje náš region k západní orientaci. Blízkost největší evropské ekonomiky – Německa - vytváří rovněž zajímavé tržní příležitosti. Tento fakt je pak o to významnější, pokud si uvědomíme, jak malý trh Karlovarsko se svými cca 310 tis. obyvateli představuje. Dostupnost Prahy, jako nejbližší české významné průmyslové aglomerace, je srovnatelná s dalšími významnými evropskými průmyslovými centry, jako jsou například Mnichov nebo Drážďany. Cca 2 hodiny jízdy je od Sokolova dostupný trh, který čítá několik milionů obyvatel.

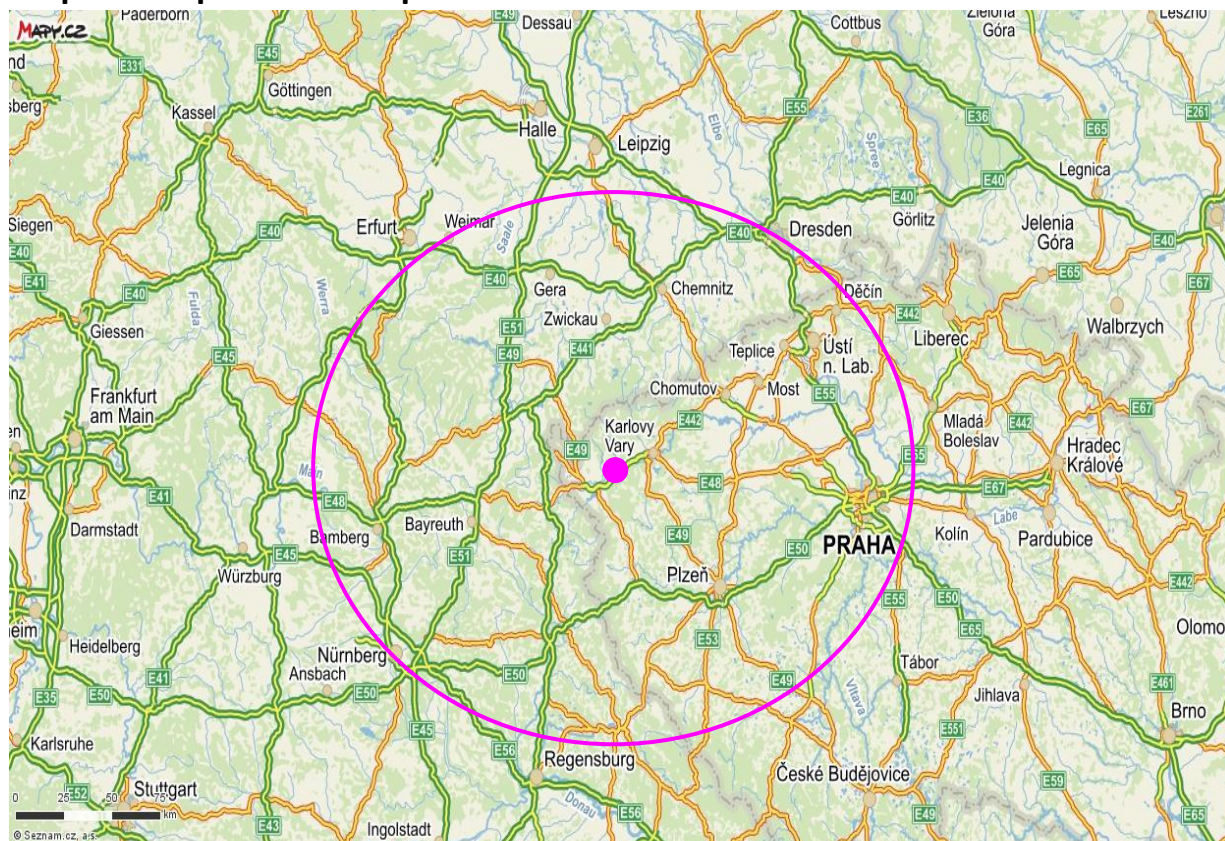
V této kapitole ještě zmiňme oblíbenost Karlových Varů pro ruské podnikatele. Zde se naopak nabízí možnost relativně snadného navazování kontaktů na východní ruský hovořící trh.

Celé Karlovarsko dlouhodobě usiluje o přímé dálniční spojení s Prahou. Je to pochopitelné a výhody takového řešení pro region jsou neoddiskutovatelné. Při zvážení ostatních konkurenčních požadavků na výstavbu dálniční infrastruktury v ČR a s vědomím nepříliš velké významnosti Karlovarska, však není možné v časovém horizontu, pro který se tato strategie zpracovává, s dokončením výstavby dálnice do Prahy počítat. Naopak je však velkou předností regionu bezprostřední dostupnost dálniční sítě Německa, která je navíc stále ještě bezplatná.

Bohužel se také setkáváme s tím, že zaměstnanost, kterou dobrá dopravní obslužnost konkrétního místa jednoznačně podporuje, není vždy tou nejvyšší prioritou. Především na saské straně existují již řadu let snahy propojit náš region plně prostupnými hraničními přechody i pro neomezenou nákladní dopravu, konkrétně například hraniční přechod Klingenthal - Kraslice. Dokonce existuje vize tunelu, který by umožnil napojit průmyslové aglomerace Zwickau a Chemnitz s Karlovými Vary a dále Plzní.

Na obou těchto akcích by bezpochyby profitovalo i Sokolovsko. Česká strana se těmto snahám dosud brání, většinou pod argumentací ochrany životního prostředí. Na německé straně již dávno pod tíhou svých velkých problémů s migrací a nezaměstnaností pochopili, že bez zaměstnání nebude pro koho města a přírodu chránit, dojde nezadržitelně k dalšímu vysídlování. Na české straně zřejmě ještě není tak špatně, aby se problematika zaměstnanosti dostala v prioritách na první místo.

Mapa 3: Mapa 6.1. Dostupnost Sokolovsko do cca 2 hodin

Zdroj: www.mapy.cz

Tabulka 173: Tab. 6.7. Dostupnost Sokolovska do cca 2 hodin

	Doba dojezdu v hod a min	Počet obyvatel
Bayereuth	1.20	73.000
Plzeň	1.22	168.800
Zwickau	1.26	94.000
Chemnitz	1.34	243.000
Regensburg	1.42	136.500
Bamberg	1.48	70.000
Gera	1.51	98.700
Ústí n. Labem	1.52	95.500
Praha	1.57	1.257.000
Norimberk	2.01	510.600
Drážďany	2.20	529.800
Lipsko	2.26	531.800

Mladá Boleslav	2.38	51.000
Mnichov	2.49	1.379.000

Zdroj: vlastní zpracování

V případě příchodu většího investora, lze po vzoru jiných obdobných případů, počítat s potřebou nábory lidí z jiných oblastí ČR a tudíž s potřebou nabídky dostupného ubytování. Na Sokolovsku se stále staví, i když především rodinné domy.

Tabulka 174: Tab.6.8. Vybrané ukazatele za ORP Sokolov

BYTY	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dokončené byty	279	129	152	90	96	41	64	145	92	144	89	89
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	3,5	1,6	1,9	1,1	1,2	0,5	0,8	1,8	1,2	1,8	1,1	1,1
Podíl bytů dokončených v rodinných domech (%)	16,8	37,2	25,7	57,8	78,1	85,4	82,8	55,9	65,2	65,3	89,9	60,7
Průměrná obytná plocha 1 dokončeného bytu (m ²)	53,7	66,5	67,3	71,6	103,4	93,9	98,8	86,2	87,5	83,4	100,6	86,1

Zdroj: www.cszo.cz

V současné době je na Sokolovsku dostatečná nabídka volných bytů k prodeji. Cena se výrazně liší od místa. V Sokolově je pochopitelně nejvyšší, ale v okolních obcích a městech, například v Habartově, Horním Slavkově, Kynšperku nad Ohří nebo Bukovanech lze pořídit byt 2+1 již od 250 tis Kč, v případě dobré nabídky i levněji. Lze tedy konstatovat, že pro menší podnikatelské investice není ubytování překážkou. Ovšem v případě velkého investora by se musela řešit i výstavba bytových domů.

Na Sokolovsku se zdá, že je dostatek malých a středně velkých ploch pro podnikání. Tento fakt konstatovala i studie využití dolového území východně od Sokolova, kterou v roce 2011 dokončil Mikroregion Sokolov – východ. Tato studie – masterplan - v podobě výkresové dokumentace a architektonických studií řešila budoucnost území, kde v současné době ještě probíhá těžba uhlí a prioritně se zabývala otázkou rozvoje zaměstnanosti. Významnější plochy a objekty na území ORP jsou například:

Revitalizované plochy v areálu CHZ Sokolov

Podnikatelská zóna Nové Sedlo

Zóna Makar Stará Ovčárna

Zóna Silvestr

Browenfieldy: Báňské stavby

Areály SU, právní nástupce, a.s. Družba, Citice, Vřesová

Mýtina Tisová

Stannum Horní Slavkov

Závod Dukla Habartově

6.1.2.2 Struktura ekonomiky území, těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla i jiné drobné podnikatelské aktivity

Tabulka 175: Tab.6.9. Vybrané ukazatele za ORP Sokolov

Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%) ³⁾	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
zemědělství, lesnictví a rybářství	3,0	3,0	3,2	3,3	3,4	3,4	2,5	2,6	2,7	2,8
průmysl celkem	13,5	13,3	13,0	12,9	12,9	12,7	12,6	12,4	12,2	12,0
stavebnictví	13,0	13,1	13,1	13,3	13,5	13,8	14,2	13,9	13,7	13,5
obchod, ubytování, stravování a pohostinství	38,8	37,9	38,0	37,7	37,3	36,3	34,9	34,6	33,7	32,6
CESTOVNÍ RUCH										
Hromadná ubytovací zařízení ⁴⁾	30	27	23	21	20	17	17	18	21	20
lůžka	1 019	898	777	667	727	596	619	627	727	697

Zdroj: www.cszo.cz

Z uvedené tabulky vyplývá několik závažných faktů. Klesá počet firem poskytujících služby, stravování a ubytování. To je v přímém rozporu se zdravým vývojem ekonomiky, kdy je nárůst terciární sféry naopak žádoucí a podporován. Rovněž je vidět, že klesá nejen počet ubytovacích zařízení, ale i počet lůžek. Je to obraz tristního stavu turistického ruchu na Sokolovsku. I když některé práce (např. MSV „Sokolovsko turistická destinace budoucnosti“ 2007) jednoznačně prokázaly, že Sokolovsko má řadu atraktivit a cestovní ruch zde má jednoznačně perspektivu, přesto mezi některými stakeholdery přetrvává silný despekt k tomuto odvětví. Domnívají se totiž, že jedinou správnou cestou rozvoje Sokolovska je výroba. Před odpovědnými aktéry regionálního rozvoje stojí úkol obhájit prospěšnost rozvoje turistiky a cestovního ruchu i na Sokolovsku a jeho pozici při vytváření nových pracovních míst. Jistě, cestovní ruch není všelék, ale potenciál několika set nových pracovních míst jistě není zanedbatelný. To řadí cestovní ruch na rovné místo s ostatními průmyslovými odvětvími. Cestovní ruch si na Sokolovsku zaslouží rehabilitaci a „rovnou příležitost“ s ostatními odvětvími. Výhodou rozvoje infrastruktury pro CR je skutečnost, že tato infrastruktura je zároveň využívána i místní komunitou a přispívá k občanské vybavenosti. Za jedny peníze je dvojitý efekt.

Již dříve bylo konstatováno, že Sokolovsko je oblast s rozvinutým průmyslem. Za tradiční průmyslová odvětví je možné jmenovat:

- Keramický průmysl:** V regionu je dostatek surovinových zdrojů (keramické jíly, kaolín), je zde tradice, v Karlových Varech je kvalitní střední škola. Velkou výzvou a příležitostí je další zpracování keramických jílu, kterému se momentálně věnuje jediný podnik (LIAPOR Vintířov). Výroba porcelánu v regionu z globálních příčin upadá a zachraňují ji zahraniční investoři
- Dřevařský průmysl:** Sokolovsko má vysoké % zalesněné plochy a tudíž dostatečné surovinové zdroje pro toto odvětví. Nevýhodou je ovšem politika Lesů ČR s.p., který je dominantním vlastníkem lesů. V důsledku nedotažené legislativy v oblasti veřejných zakázek končí tato cenná surovina mimo region a republiku. V Kynšperku nad Ohří je unikátní dřevařská škola, nejstarší v ČR.
- Textilní průmysl:** Podobně jako průmysl porcelánu, i toto odvětví dosti upadá v důsledku globálních vlivů. Jeho rozvojový potenciál je velmi nejistý.
- Chemický průmysl:** Toto odvětví je relativně mladé a je úzce spjaté s rozvojem uhelného hornictví. Je otázkou, co bude s kombinátem ve Vřesové po ukončení těžby uhlí. Chemické závody v Sokolově byly zprivatizované a bohužel region nemá prakticky žádný vliv na jejich další směřování. Již nyní se zde zpracovávají suroviny pocházející z jiných regionů. Určitou teoretickou možností je zaměřování se na speciality. Tj. nízkotonážní výrobu s vysokou přidanou hodnotou.

Do této kategorie zahrňme rovněž sklářství. To se v regionu drží a zdá se, že může být zajímavým tvůrcem pracovních míst i do budoucna.

Chemická výroba vyžaduje náročnou infrastrukturu spočívající především v ekologickém zajištění. Je výhodou Sokolovska, že má dostatek ploch takto ošetřených, na kterých bez dalších mimořádných nákladů může být chemická výroba dále rozvíjena.

- e) Strojírenství: Strojírenství na Sokolovsku pochází především z oblasti opravárenství napojeného na ostatní průmyslová odvětví, hlavně těžbu nerostných surovin. Strojírenských podniků je zde celá řada, mezi nimi i takové, které investují do rozvoje svých technologií. Tento sektor je zde stabilizován, dostatečně diverzifikován a má i velké předpoklady pro budoucnost.
- f) Těžba nerostných surovin: Sokolovsko je z hlediska mineralogického unikátním regionem. Díky tomu se zde v minulosti těžily nejrůznější rudy, horniny, ale i polodrahokamy. V posledních dekádách zde dominovala těžba uranu a samozřejmě již zmiňovaná těžba uhlí. Těžba uranu byla začátkem 90. let ukončena, ukončení těžby uhlí se předpokládá nejpozději do 20 let. Společně s těžbou uhlí a skrývkou jeho ložisek se těží rovněž jíl. Ten se ovšem zatím zpracovává jen v minimálním množství, region tak rezignuje na efektivnější využití jedné ze svých surovin. Další otvírky dolů či lomů lze očekávat jedině v souvislosti s vývojem cen surovin na světových trzích a nelze vyloučit, že – spíše ale v delší budoucnosti – dojde k opětovné těžbě některé ze surovin, které s nacházejí v tomto regionu.
- g) Energetika: V úzké návaznosti na těžbu uhlí byla v regionu rozvíjena výroba energií. Je otázkou, co bude s energetickými zdroji po vyuhlení lokality. V úvahu přichází dovoz uhlí z Mostecká, což je nejpravděpodobnější scénář, alespoň po určitou dobu. Region nezareagoval dostatečně rychle na příležitosti spočívající ve využití obnovitelných zdrojů a tak se budoucnost energetiky nejeví příliš růžově. Již několik let se uvažuje o zhodnocení komunálního odpadu i pro energetické účely. Aby tato aktivita vytvořila zajímavý počet pracovních míst, je třeba svázat komunální odpad z dosti širokého okolí. To si žádá velkou shodu všech partnerů, obrovské vyjednávací úsilí. To se jeví jako hlavní limitující faktor této příležitosti a proto nelze tento směr momentálně dost dobře předvídat.
- h) Ekologie: Průmysl navázaný na ekologii je jedním z nejperspektivnějších odvětví. Sokolovsko by mohlo navázat na sice omezené, ale přeci jen jisté zkušenost s využitím obnovitelných zdrojů, na projekty regenerace, revitalizace a rekultivace krajiny, na zpracování odpadů. V současné době je to ale spíše námět, než skutečně perspektivní a na reálných základech postavené regionální průmyslové odvětví.
- i) Průmysl suvenýrů: Okolní světově proslulé lázně byly od svého vzniku odbytíštěm velkého sortimentu suvenýrů, které vyráběli a dodávali řemeslníci z okolí. Tento potenciál zde zůstává, ovšem v daleko tvrdších podmínkách globální ekonomiky. Ta nabízí rádooby originální suvenýry vyráběné všude možně po světě. Současný trend, který rozumně podporuje Evropská unie, je prohlubovat a využívat regionální zvláštnosti. Návštěvníci regionu by tak rozvojem tradičních řemeslných výrob s jistou dávkou uměleckosti mohli získat skutečně originální a místní suvenýr. Výhodou regionu je Centrum tradičních řemesel Bernard v Královském Poříčí, které se snaží tento potenciál využívat.

6.1.2.3 Specifické problémy ORP v oblasti podnikání a na trhu práce v území ORP

Specifické problémy ORP v oblasti podnikání jdou napříč všemi aspekty tohoto problému. Tyto aspekty byly identifikovány v jednotlivých kapitolách a výsledek je shrnut v závěrečné SWOT analýze. Protože zatím nebyl prostor pro finanční analýzu, zmiňme se v této kapitole o problematice zaměstnanosti z pohledu obecních rozpočtů. Ty byly podrobeny zkoumání z hlediska výdajů na tyto položky:

Tabulka 176 – položky obecních rozpočtů

Název	Pododdíl / paragraf
Podpora rozvoje průmyslových zón	2122
Podpora podnikání	251

Závěr je jednoznačný a stručný: Žádná obec v uplynulých 3 letech na podporu ani podnikání, ani rozvoje průmyslových zón nic nepřispěla!

6.1.2.4 Identifikace velkých podniků a hlavních zaměstnavatelů a rozbor jejich vlivu na zaměstnanost

Tabulka 177: Tab.6.10. Analýza zaměstnavatelů

Počet subjektů podle počtu zaměstnanců	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
bez zaměstnanců	3636	3621	3199	3887	3985	4125	4224	4 074
1 - 9 zaměstnanci (mikropodniky)	980	1041	1062	1048	1008	1004	954	908
10 - 49 zaměstnanci (malé podniky)	303	323	306	302	288	263	257	246
50 - 249 zaměstnanci (střední podniky)	75	67	72	73	77	72	67	62
250 a více zaměstnanci (velké podniky)	12	12	11	12	9	7	7	6
nezjištěno	9563	9707	10184	9859	9880	9996	10037	10234

Zdroj: : www.cszo.cz

Z uvedené tabulky vyplývá, že se stále snižuje průměrná velikost podniků, posuzováno z hlediska počtu zaměstnanců. Tomuto faktu odpovídá i skutečnost konstatovaná v úvodních kapitolách této studie a sice, že se postupně snižuje počet podniků. Například tzv. „velkých“ podniků je na Sokolovsku nyní jen polovina toho, co bylo ještě před 6 lety. Tento stav si vysvětlujeme dopadem světové hospodářské krize právě do tohoto sektoru. Protože nárůst nezaměstnanosti nebyl tak dramatický, jak klesá počet velkých podniků, lze z toho dovodit, že po redukci stavů zaměstnanců ve velkých podnicích lidé nacházejí zaměstnání ve středních a malých firmách. To potvrzuje celosvětovou zkušenost a pozitivní význam malých a středních firem pro hospodářství a zaměstnanost.

Tabulka 178: Tab.6.11. Seznam největších zaměstnavatelů

Zaměstnavatel	Adresa	IČ	Počet zaměstnanců			Převládající činnost
			2010	2011	2012	
ALLIGARD s.r.o.	357 51 Libavské Údolí	25200933	145	124	129	Textilní výroba
Česda,s.r.o.	357 51 Libavské Údolí	25147595	342	236	168	Textilní výroba
Libatex s.r.o.	357 51 Libavské Údolí	45349860	6	6		Textilní výroba
bss BÁŇSKÁ STAVEBNÍ SPOLEČNOST s.r.o.	356 58 Sokolov (sídlo)	25233866	127	119	118	Stavební výroba
ISSO - inženýrské stavby Sokolov,s.r.o.	357 03 Svatava	18248675	63	62	59	Stavební výroba
Lias Vintířov, lehký stavební materiál k.s.	357 35 Vintířov	46882324			165	Výroba stavebních hmot
ČEZ Teplárenská, a.s.	356 69 Sokolov 1 – Tisová	27309941			275	Výroba energií
Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	356 01 Sokolov	26348349	4439	4184	4007	Těžba surovin; Výroba energií
EPT Connector, s.r.o.	Pohraniční stráž 44 35703 Svatava	49192116	209	129	118	Elektrovýroba
VISHAY ELECTRONIC s.r.o.	Dolní Rychnov	40509044			280	Elektrovýroba
OIET spol.s.r.o.	Krajková	25245759		255	194	Elektrovýroba
Wieland Electric	356 01 Sokolov	26343886	647	564	495	Elektrovýroba
Důlní strojírenská společnost, spol. s r.o.	356 01 Královské Poříčí	49196596	64	58	46	Strojní výroba
CHODOS CHODOV s.r.o.	357 35 Chodov	48365971	221	241	241	Strojní výroba
PLASTMETALCHEM, s.r.o.	356 01 Sokolov	871931	52	51	49	Strojní výroba
Svatavské strojírný s.r.o.	357 03 Svatava	49196227	194	188	161	Strojní výroba
Šlégr, s.r.o.	357 31 Horní Slavkov	26367823	56	63	61	Strojní výroba
O-I Manufacturing Czech republic,a.s.	357 34 Nové Sedlo - Loučky	14864584	393	392		Sklářský průmysl
PEKOSA Chodov s.r.o.	357 35 Chodov;	64360563	330	370	441	Potravinářství , pekařství
Momentive Specialty Chemicals, a.s.	356 01 Sokolov	11771	350	346	337	Chemický průmysl
Nemos Sokolov s.r.o.	Praha 7 - Bubeneč	24747246	0	602	621	Zdravotnictví

Zdroj: vlastní zpracování

Z analýzy největších firem po zohlednění mimořádných vlivů a několika neúplných výsledků vyplývá, že neustále klesá počet zaměstnanců, kteří našli uplatnění právě v tomto sektoru. Ročně klesá počet míst ve vybraných největších firmách regionu cca o 350 - 400 zaměstnanců, aniž by to zaregistroval trh práce. Pokud se podíváme na vývoj zaměstnanosti podle oborů, pak docházelo k poklesu prakticky ve všech směrech. Mezi uvedenými zaměstnavateli je jediný, o kterém je možné konstatovat, že zažíval expanzi a to bez ohledu na výkyvy světové ekonomiky. Je jím potravinářský podnik PEKOSA Chodov.

Tabulka 179: Tab.6.12. Největší zaměstnavatelé a jejich výsledky hospodaření

Zaměstnavatel	Tržby za výrobky a služby v tis Kč			Výsledek hospodaření v tis Kč			Převládající činnost
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	
ALLIGARD s.r.o.	71 189	66 423	62 419	1 538	383	-1 905	Textil
Česda,s.r.o.	101 810	87 788	60 227	-4 027	-2 332	-6 473	Textil
Libatex s.r.o.	3 783	858	350	6	14	-979	Textil
bss BÁŇSKÁ STAVEBNÍ SPOLEČNOST s.r.o.	330 150	206 668	147 196	20 306	18 923	13 537	Stavebnictví
ISSO - inženýrské stavby Sokolov,s.r.o.	210 408	192 448	142 465	19 660	815	-2 272	Stavebnictví
Lias Vintířov, lehký stavební materiál k.s.	335 133	354 085	407 100	14 663	10 898	16 458	Stavebnictví
ČEZ Teplárenská, a.s.						24 298	Energie
Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	8 384 426	7 928 084	7 620 631	1 912 469	1 451 287	1 076 069	Energie
EPT Connector, s.r.o.		109 733	93 410		1 740	-580	Elektro
VISHAY ELECTRONIC s.r.o.	1 852 173	1 823 423	1 910 861	74 394	71 692	63 734	Elektro
OIET spol.s.r.o.	71 542	66 388	49 226	2 342	-476	-861	Elektro
Wieland Electric	239 912	246 157	236 175	5 421	1 151	8 734	Elektro
Důlní strojírenská společnost, spol. s r.o.	37 920	80 441	37 916	222	552	-3 598	Strojní
CHODOS CHODOV s.r.o.	162 078	254 235	244 511	-994	990	8 872	Strojní
PLASTMETALCHEM, s.r.o.	70 628	75 826	67 687	10 461	7 320	3 554	Strojní
Svatavské strojírný s.r.o.	183 873	204 170	183 236	4 072	675	543	Strojní
Šlégr, s.r.o.		89 759	89 996	-1 913	9 329	8 726	Strojní
O-I Manufacturing Czech republic,a.s.	953 514	1 101 675		110 290	122 707		Sklo
PEKOSA Chodov s.r.o.	298 977	330 775	411 479	-7 135	2 057	118	Potraviny
Momentive Specialty Chemicals, a.s.	3 558 276	3 862 501	3 572 541	478 688	484 941	153 701	Chemie
Nemos Sokolov s.r.o.		446 642	461 375	-150	-31 918	-17 840	Nemocnice

Zdroj: vlastní zpracování

Ekonomické výsledky prakticky věrně kopírují pokles zaměstnanosti v sektoru. Za zmínku stojí, že stabilních výsledků dosahují některé firmy se zahraničními majiteli. Jsou to Momentive Specialty Chemicals,a.s., O-I Manufacturing Czech republic,a.s., Wieland Electric, VISHAY ELECTRONIC s.r.o., Lias Vintířov LSM, k.s. Otázkou ovšem je, kam plyne zisk z činnosti těchto podniků a zda místní představitelé dostatečně komunikují s vedením těchto firem s cílem dohody na regionální investiční strategii. Jinými slovy zajistit, aby alespoň část v regionu vytvořeného zisku se také do regionu vracela. I když výčet firem není úplný, zdá se, že nejhroženějším na Sokolovsku je textilní průmysl.

6.1.2.5 Vybrané příklady indikátorů zaměřených na zaměstnanost v rámci MOS

Tabulka 180: Vybrané příklady indikátorů

1	Počet nově vytvořených míst pro sociálně vyloučené osoby
2	Počet brown-fieldů udaných investorovi
3	Počet nově zasíťovaných ploch pro podnikání
4	Rozloha vybudovaných ploch pro podnikání v m2
5	Počet schválených územních plánů zahrnujících rozvojové plochy pro podnikání
6	% vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva
7	Počet nových pracovních míst pro VŠ
8	Výše nezaměstnanosti v %
9	Počet osob se státní zkouškou v aj, rj a nj
10	Počet maturantů se zkouškou v aj, rj, nj
11	Počet školek, ZŠ a středních škol zapojených do systému rozšířené výuky jazyků
12	Umístění na jazykových olympiádách
13	Počet žáků, kterým je umožněna rozšířená výuka jazyků
14	Počet vybudovaných podnikatelských inkubátorů a technologických center, m2 plochy

Zdroj: vlastní zpracování

6.1.2.6 Identifikace klíčových aktérů na trhu práce a jejich role

1. Nejdůležitějším aktérem je **Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.** Tento podnik je největším zaměstnavatelem v kraji, je dominantním vlastníkem drtivé většiny ploch vhodných pro podnikání. Nejasná budoucnost podnikatelských aktivit v souvislosti s blížícím se vytěžením zásob uhlí a na to navazující výkyvy v zaměstnanosti jsou klíčovým společenským problémem regionu nadcházejících cca 15 let. Ekonomická síla tohoto podniku jej také předurčuje investovat do své další budoucnosti a region na zveřejnění jejích plánů netrpělivě čeká. Již jen základní otázka, jestli se propouštění bude týkat lidí z těžební části, nebo i ze zpracovatelské (výroba energie), je klíčovou k dalším kvalifikovaným odhadům.

Dalším otazníkem je, kolik pracovních míst je v souvislosti s tímto podnikem ohrožených. Napřímo jsou to její současní zaměstnanci v počtu cca 4 000. Podnik navíc dává práci dalším firmám a podílí se tak významně na zaměstnanosti i nepřímo. Tento vliv na region neumíme přesně posoudit, neboť se jedná o firmu s celorepublikovým dosahem a řada těchto druhotných míst je daleko mimo Sokolovsko. Bez přehánění to však bude činit min dalších 4 000 pracovních míst jen v našem území.

Před regionem stojí velká výzva tento výpadek nahradit a zabránit tak sociálním otřesům. Jak jsme si odvodili při analýze vývoje největších zaměstnavatelů, ekonomika regionu je schopná vstřebávat pokles cca 200 pracovních míst ročně. Pokud bude docházet k pozvolnému propouštění, jako je tomu doposud, a s ohledem na to, že se dá předpokládat, že SU, právní nástupce, a.s. sama dokáže nějaká

pracovní místa vytvořit, pak by kacířsky řečeno, nebylo nutné přijímat žádná mimořádná opatření na řešení budoucího uzavření tohoto podniku. Ovšem absorpční schopnost ostatních podniků jistě není nekonečná a rovněž nelze počítat s tím, že by bylo možné udržet pravidelný roční pokles zaměstnanosti v SU, právní nástupce, a.s. Proto je třeba, aby region připravil v souvislosti s koncem těžby uhlí cca 1 500 – 2 000 nových pracovních míst.

SU, právní nástupce, a.s. bude ovlivňovat MOS zvenku svým vlivem na celý region. Její postavení je však natolik dominantní, že přímé zapojení do MOS se neočekává.

2. Dalším rozhodujícím aktérem je **Stát**

Stát nese odpovědnost za udržení sociálního smíru, má ve svých rukou nástroje na realizaci politiky zaměstnanosti a je schopen zajistit účinný nábor velkých investorů. S obsazeným pracovním místem jsou spojené rozhodující příjmy státního rozpočtu v podobě daní a sociálního pojištění. Je to tedy právě stát, který má největší ekonomickou motivaci na zajištění maximální zaměstnanosti.

Stát by se také neměl spokojit s pouhou náhradou pracovních míst, která jsou ohrožená v SU, právní nástupce, a.s. Míra nezaměstnanosti na Sokolovsku je enormní a je proto oprávněné požadovat, aby se usilovalo o její snížení min o 1/3 proti současnému stavu. Takovýto úkol představuje vytvořit dalších 1.600 nových pracovních míst. Multiplikační efekt, kdy jedno nové pracovní místo u jednoho zaměstnavatele vytváří další sekundární cca 1 místo u subdodavatelů nám redukuje tento úkol na cca 800 míst. Zmíněný multiplikační efekt v regionu je o to větší, o co menší je podnik, kde nové místo vzniklo. Malé podniky zadávají práci přímo v regionu na rozdíl od velkých nadnárodních korporací, které operují třeba i po celém světě.

Z hlediska MOS je vztah ke státu a lobování za jeho účast na řešení problémů ve správním obvodu ORP velkou příležitostí, protože jistě platí, že společný postup všech zainteresovaných obcí bude mít větší účinnost a váhu, než jakékoliv izolované akce.

Společenský přínos 1 nového pracovního místa

Stát vyplatil v předchozím roce (2013) za 1 nezaměstnaného v průměru 6 029 Kč za měsíc. Při průměrném platu 24.000 Kč se odvede do státního rozpočtu za každého aktivního zaměstnance na daních a sociálním pojištění cca 13.200 Kč. To je další ztráta státního rozpočtu, kterou „vyprodukuje“ 1 nezaměstnaný. Nedostatečné příjmy chybí v tržbách obchodníků a z každé takovéto ztracené mzdy přijde státní rozpočet ještě o dalších 2 630 Kč na DPH, které zaměstnanec neutratí. Součet těchto položek je bezprostřední společenská ekonomická ztráta a činí 21.863 Kč měsíčně. Ročně je to pak úctyhodných 262.358 Kč na 1 nezaměstnanou osobu. Na Sokolovsku v souvislosti s nebezpečím ukončení činnosti v SU, právní nástupce, a.s. může stát přicházet o částku téměř 2,1 miliardy korun ročně.

Kolik investičních peněz bude vytvoření pracovních míst stát?

Z předchozích rozborů vyplývá, že je třeba v nadcházejících 15 letech vytvořit na Sokolovsku 2 500 – 3 000 nových pracovních míst. Bylo by dobré znát, kolik to bude celkem stát. Pro vyřešení této úlohy je třeba vědět, jaké jsou průměrné investiční náklady na 1 nové vytvořené pracovní místo. Pokud není jasná politická dohoda, jaké obory a jaké typy výroby budou podporovány, je obtížné tento odhad provést. Investiční náklady na 1 pracovní místo včetně nákladů stavebních začínají na 1 mil Kč, sofistikovanější výroby vyžadují až 3 miliony korun. Celkem je tedy třeba pro zajištění zaměstnanosti investovat na Sokolovsku v následujících letech 9-14 miliard korun. Na veřejném sektoru bude spočívat cca 1/3 této sumy, zbytek půjde za soukromými investory.

I když jsou výše uvedené odhady vysloveně hrubé – především odhad potřeby nových pracovních míst v souvislosti s ukončením těžby uhlí v regionu – a zpřesňování údajů by bylo nad rámec této studie, i tak jsou důležitým údajem pro ujasnění si představy, jak vysoko je laťka nastavena.

3. Karlovarský kraj

Karlovarský kraj je dalším důležitým aktérem. Je pořizovatelem územního plánu vyššího územního celku, kam je třeba zahrnout strategickou průmyslovou zónu. Je rovněž rozhodujícím místem směřování dotační podpory do kraje a místem, kde se spoluvytvářejí podmínky pro čerpání dotací. Kraj může svou institucionální i finanční podporou značně ulehčit jakékoliv aktivitě na poli zaměstnanosti při uplatnění MOS.

4. Obce

Obce jsou ty instituce, které problémy nezaměstnanosti poznají z největší blízkosti. Je jen na nich, jak velký podíl odpovědnosti si z celkového koláče problémů ukrojí pro sebe. Obce mohou být vlastníky průmyslových zón, mohou vytvářet infrastrukturu pro investiční podnikatelskou výstavbu, mohou investovat do podnikatelských inkubátorů, mohou ovlivňovat vzdělávání na základních školách a předškolních zařízeních, mohou poskytnout své odborné kapacity pro poradenství podnikatelům, jsou důležitými vlastníky bytů, mohou vytvářet sociální podniky a v neposlední řadě jsou příjemci prostředků ze státního rozpočtu, které jsou generované zaměstnaností.

Každá obec ve svém územním plánu počítá s drobnou podnikatelskou činností a místy i s většími podniky. Chybí pasportizace těchto ploch a jejich cílevědomá nabídka investorům za celý region.

Co se týká položek rozpočtu obcí kód 2122 „podpora rozvoje průmyslových zón“ a kód 251 „podpora podnikání“, tak se za poslední 3 roky v žádné ze 30 obcí obvodu žádný takovýto výdaj neobjevil. To opět svědčí o naprosto jiných prioritách obcí než je zaměstnanost.

5. Instituce na podporu podnikání

Karlovarská agentura rozvoje podnikání, p.o.

Krajská hospodářská komora Karlovarského kraje

Ve vyhledávači na internetu nevyjde žádný odkaz na heslo „poradenské firmy v karlovarském kraji“. V kraji a již vůbec ne na Sokolovsku, není žádný podnikatelský inkubátor ani žádná jiná veřejná instituce, která by podporovala vznik podnikatelských aktivit s vyšší přidanou hodnotou. MSV Sokolov - východ udělal v roce 2006 studii na vytvoření technologického centra v Sokolově, tento záměr ovšem tehdy nenašel politickou podporu. Zařízení tohoto typu jsou ale na západě běžná a podporována i třeba bankovními institucemi.

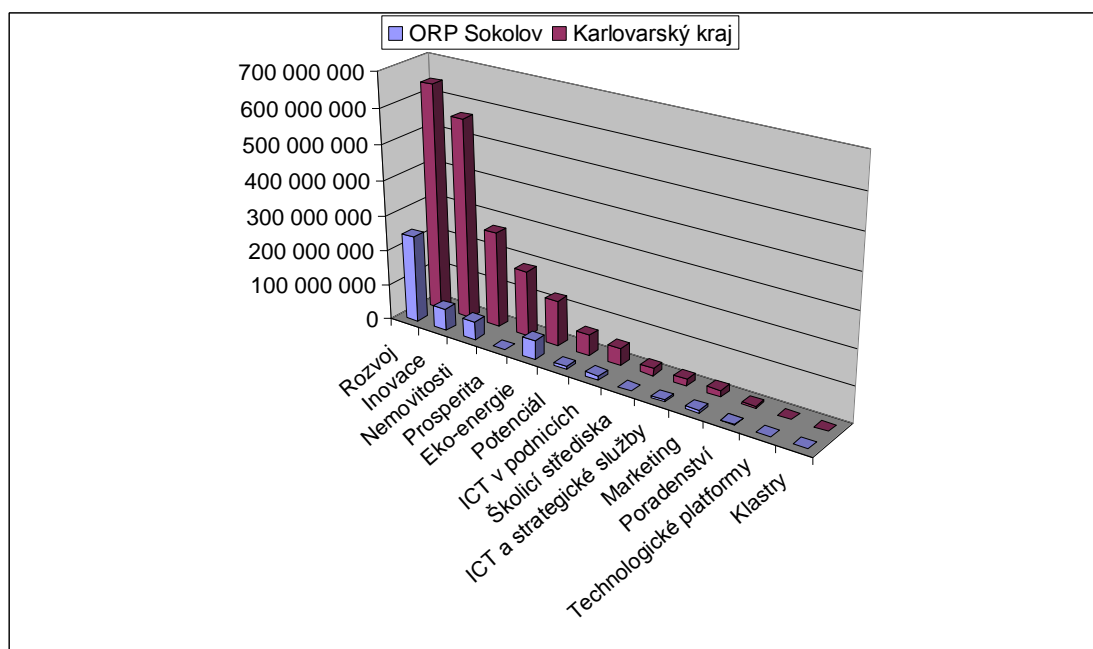
6. MSP Sokolovska

V této kapitole nelze opomenout také onu anonymní masu živnostníků malých a středních podnikatelů Sokolovska, kteří dávají práci více jak 50% práceschopného obyvatelstva a kteří bez patosu a neustálého prezentování svých problémů dokáží hrát roli hlavního stabilizačního činitele v oblasti zaměstnanosti a zároveň rozvíjet své podnikatelské aktivity tak, aby vstřebali úbytek pracovních míst v sektoru velkých podniků.

6.1.2.7 Čerpání finančních prostředků z OPPI

Tabulka 181: Tab.6.13. Čerpání finančních prostředků z OPPI v Karlovarském kraji a ORP 24.7.2014

Program	Karlovarský kraj			ORP Sokolov		
	Počet projektů	Výše podpory v Kč	%	Počet projektů	Výše podpory v Kč	%
Rozvoj	99	644 491 000	32,74	36	246 321 000	12,51
Inovace	27	568 914 000	28,90	3	62 220 000	3,16
Nemovitosti	24	271 504 000	13,79	5	52 476 000	2,67
Prosperita	2	185 922 000	9,45	0	0	0,00
Eko-energie	28	127 393 000	6,47	6	54 698 000	2,78
Potenciál	7	57 915 000	2,94	2	9 798 000	0,50
ICT v podnicích	22	47 782 000	2,43	5	12 120 200	0,62
Školící střediska	4	20 677 000	1,05	0	0	0,00
ICT a strategické služby	4	19 835 000	1,01	1	4 785 000	0,24
Marketing	22	18 046 888	0,92	5	7 347 500	0,37
Poradenství	22	5 880 000	0,30	1	380 000	0,02
Technologické platformy	0	0	0,00	0	0	0,00
Klastry	0	0	0,00	0	0	0,00
Celkem	261	1 968 359 888	100,00	64	450 145 700	22,87

Zdroj: www.czechinvest.org

Podnikatelé z ORP Sokolov projeví absorpční schopnost srovnatelnou s ostatními částmi Karlovarského kraje a její výši můžeme považovat za uspokojivou. Vedle toho zde můžeme konstatovat kopí-

rování všeobecné reality české společnosti a sice, že umíme investovat do „tvrdých“ záměrů – do budov nebo strojů. Je ale minimální zájem o investice měkkého charakteru. Do vzdělávání (žádné školící středisko) do vylepšování systémů řízení a zavádění nových metod organizace práce, sledujeme nedostatečný zájem o podporu marketingu.

6.1.2.8 Popis podnikatelských činností obcí

Obce se díky sérii negativních zkušeností s podnikáním ze začátku 90. let k podnikání jako takovému neradi přihlašují. Přesto jsou významnými zaměstnavateli i na tomto poli. Zmiňme stěžejní obecní podnikatelské aktivity, kterými jsou technické služby, pronajímání a správa bytového případně nebytového fondu a dále distribuce tepelné energie. Nutno podotknout, že mezi většími podniky technických služeb funguje normální tržní konkurence, například v oblasti svozu komunálního odpadu. Spolupráce v oblasti zavedených služeb je díky tomu problematická a je třeba hledat nové dosud neobsazené aktivity – viz kapitola o odpadech. Obecní podniky by mohly být nositeli úkolů sociálního podnikání. Budou ale muset dostat jasné zadání od svých zřizovatelů, pro podniky samotné je tato činnost velkou přítěží.

Výkon technických služeb bývá hlavně na malých obcích poměrně dosti neefektivní. Obce se potýkají s nedostatkem výkonné a dostatečně velké techniky, s kvalitou personálu, s organizačními problémy. Spolupráce obcí v této oblasti a vytvoření společných technických služeb by se mohlo zdát jako logické a žádoucí. V souvislosti se zpracováním této strategie byl proveden průzkum mezi starosty, kterého se zúčastnilo 14 zástupců ze správního území ORP Sokolov. O společné postupy v oblasti společného podnikání na úseku technických služeb byl projeven minimální zájem.

Sokolovsko se dlouhodobě potýká s neuspokojivým stavem v oblasti řešení problematiky toulavých zvířat. Obce mají zákonnou povinnost tuto oblast zajišťovat. Doposud tuto činnost zadávaly obce soukromým subjektům s často s nestandardním a nespolehlivým výsledkem. Proto se obce domluvily pod vedením Sokolova na společném postupu. Již dříve zmiňovaný průzkum mezi starosty prokázal, že zájem obcí stále trvá. Protože poskytovatel případné dotace podmiňuje zařazení vybudování psího útulku v režimu podpory de minimis, dovolujeme si tento záměr zařadit mezi podnikatelské. Potenciál tohoto záměru je min 5 pracovních míst a navíc to může být další příležitost v regionu pro sociální podnik.

6.1.2.9 Rozvoj sociálního podnikání v území ORP, nezaměstnanost ve vyloučených lokalitách

Sociální podnikání je principiálně zaměřené na vytváření pracovních míst pro osoby sociálně vyloučené. Agentura pro sociální začleňování eviduje na území ORP následující vyloučené lokality:

Tabulka 182: Tab.6.14. Popis odloučených lokalit

Habartov lokalita A	
Popis lokality	Dva domy s celkem 18 sociálními byty o velikosti 1+1. Lokalita se nachází u silnice uprostřed bývalých důlních šachet. Topí se tuhými palivy. Elektřina ve společných prostorách je odpojená. Nejsou v provozu bojler instalované ve společných umývárkách, takže je k dispozici jen studená voda. Odvoz odpadků nefun-

	guje.
Počet obyvatel	26 - 50
% Romů	60 %
% nezaměstnanosti	95 %
% vzdělanosti	100 % max. základní vzdělání
Dotace, program, strategie řešení	Nejsou realizovány žádné specifické projekty. V budoucnu by rádi podali žádost. Raději by byli partnery v projektu s jinými subjekty v okolí. Chtěli by se více zaměřit na drogovou prevenci a výchovné besedy.
Hlavní opatření	Odpolední nízkoprahový klub, pomoc s organizováním akcí, instruktoři na táborech, zájem o spolupráci s protidrogovým střediskem v Sokolově, kroužky .
Habartov lokalita B	
Popis lokality	Jednopodlažní dům s holobyty (14 jednopokojových bytů 4. kategorie), technický stav špatný - plíseň, zcela odpojená elektřina, dezolátní odpady – WC neexistují vůbec. Topí se pevnými palivy. Elektřina je odpojena v celém objektu. Dlouhodobě se svítí svíčkami.
Počet obyvatel	15 - 25
% Romů	50 %
% nezaměstnanosti	100 %
% vzdělanosti	100 % max. základní vzdělání
Dotace, program, strategie řešení	O možnosti čerpat prostředky z ESF jsou informováni, zkušenosti zatím nemají. V budoucnu by rádi podali žádost. Ostatní viz výše.
Hlavní opatření	Dtto lokalita A Nízká kvalita bydlení má působit preventivně – jako motivace ostatních k placení nájmu.

Horní Slavkov lokalita A	
Popis lokality	V obci se nachází dva domy označované za SVL. Prvním je třípatrový cihlový dům o čtyřech vchodech a 24 bytech. Dům je ve velmi špatném stavu, dlouhodobě neopravovaný. Dům je ve vlastnictví obce. Druhým domem je blízký třípatrový dům o 6 bytech. Dům vypadá zachovale. Dům je v soukromém vlastnictví.
Počet obyvatel	26 - 50
% Romů	nezjištěno
% nezaměstnanosti	90 %
% vzdělanosti	98 % základní vzdělání často nedokončené
Dotace, program, strategie řešení	O možnostech čerpat prostředky z ESF jsou informováni, zkušenosti mají. Mají i zkušenosti s Phare. Projekt monitoringu situace s o.s. Khamoro.
Hlavní opatření	Monitoring sociální situace (v rámci projektu „Generální projekt na pozdvižení života Romů a integraci romských komunit v Karlovarském kraji“. TSP v lokalitě a okolí.

Horní Slavkov lokalita B	
Popis lokality	Čtyřpatrový činžovní dům o třech vchodech. Celkem 24 bytů 1+1 a 2+1. Dům je ze zadní strany ohraničen stoupajícím svahem, z druhé strany říčkou. Občanská vybavenost je v dosahu. Technický stav je bezvadný. Kvalita domu je slušná. Výrazně se neliší od okolních domů.
Počet obyvatel	101 - 150
% Romů	100 %
% nezaměstnanosti	90 %
% vzdělanosti	100 % max. základní vzdělání
Dotace, program, strategie řešení	Stejně jako v lokalitě A
Hlavní opatření	Stejně jako v lokalitě A

Chodov	
Popis lokality	V obci je více míst, kde žijí romští občané, dvě ulice lze považovat za tzv. SVL. Jde o ulici se 3 domy, některé byty ve vlastnictví obce, některé z bytů jsou prodány. Domy jsou ve špatném stavu a majitelé realizují jen drobné úpravy. V ulici jsou též byty v soukromém vlastnictví, které jsou v dobrém stavu.
Počet obyvatel	300
% Romů	100 %
% nezaměstnanosti	98 %
% vzdělanosti	Informace nezjištěna
Dotace, program, strategie řešení	Aktivity dosud financovali hlavně z prostředků MPSV. O možnosti čerpání prostředků z ESF jsou informováni. Mají zkušenosti s dotacemi.
Hlavní opatření	Obec spolupracuje s Agenturou, má schválený Strategický plán pro sociální začleňování. Plán obsahuje opatření: Zřízení další přípravné třídy, rekonstrukce prostor mateřské školy, zavedení systému veřejně prospěšných prací a veřejné služby, otevření nového nízkoprahového centra, rekonstrukce bytů pro sociální bydlení nebo zřizování pracovních příležitostí pro osoby vracující se z vězení.

Nová Ves	
Popis lokality	2 třípatrové panelové domy. Každý z domů má 2 vchody, počet bytů v jednom vchodě je 11. Zvenčí jsou domy ve slušném stavu. Kvalita bytů se liší dle přístupu majitelů.
Počet obyvatel	76 - 100
% Romů	100 %
% nezaměstnanosti	90 %
% vzdělanosti	100 % základní vzdělání, mnozí absolventi zvláštních škol, někteří negramotní
Dotace, program, strategie řešení	O možnosti čerpat prostředky z ESF jsou informováni, zkušenosti zatím nemají. Žádali MÚ o člověka, který by se zabýval fundraisingem a projektovým managementem.

Hlavní opatření	Asistent pedagoga pro děti se sociálním znevýhodněním. Doučování. Prevence drogové závislosti a streetwork především mezi romskými uživateli drog.
-----------------	--

Nové Sedlo	
Popis lokality	Jde o třípatrový panelový dům se čtyřmi vchody, lokality z roku 2006. Bydlí zde cca 8 romských rodin. Dům je ve špatném stavu, plánuje se celková rekonstrukce objektu.
Počet obyvatel	30
% Romů	90 %
% nezaměstnanosti	nezjištěno
% vzdělanosti	100 % max. základní vzdělání
Dotace, program, strategie řešení	O možnostech dotací vědí.
Hlavní opatření	Obec má zpracovaný komunitní plán a schází se komise prevence kriminality. Žádné další podpůrné nástroje směrem k obyvatelům tzv. SVL obec nerealizuje

Sokolov lokalita A	
Popis lokality	Skupina 16 tříposchodových činžovních domů po 2 až 3 vchodech (část sídliště). Byty 2. kategorie. Většina domů je ve velmi špatném stavu. 2 až 3 domy mají porušené střechy. Před domy se hromadí odpadky (obyvatelé zde rozebírají autovraky). V některých bytech odpojena elektřina, plyn, topí se tuhými palivy. Část nájemníků má bojler, někteří ne.
Počet obyvatel	1001 - 1500
% Romů	90 %
% nezaměstnanosti	98 %
% vzdělanosti	100 % max.základní vzdělání ale mnozí jsou negramotní
Dotace, program, strategie řešení	Zkušenosti s projekty z ESF mají bohaté a dlouhodobě je využívají.
Hlavní opatření	Doučování, volnočasové aktivity – kroužky, projekty prevence sociálně patologických jevů, spolupráce na projektu Interreg III – rozvoj jazykové komunikace a výměna zkušeností mezi učiteli. Policejní schránky důvěry, nízkoprahové centrum, projekty s místními školami orientované na děti a rodiny ze sociálně znevýhodněného prostředí, volnočasové aktivity apod..
Sokolov lokalita B	
Popis lokality	Několik čtyřpatrových činžovních domů. Většina bytů je velikosti 2+1, Byty 2. kategorie. Stav jednotlivých bytů se různí. Standardní vybava Někde je odpojen plyn a topí se tuhými palivy. Některé byty jsou vybaveny bojlerem, v některých je k dispozici jen studená voda.
Počet obyvatel	251 – 300
% Romů	80 %
%	98 %

nezaměstnanosti	
% vzdělanosti	Informace nezjištěna
Dotace, program, strategie řešení	Zkušenosti s projekty z ESF mají bohaté a dlouhodobě je využívají.
Hlavní opatření	„ZOMS – nestůj a pojď“ (pro děti po skončení ZŠ – možnost získat během 5 měsíců kvalifikaci). Středisko prevence kriminality. Prevence kriminality na sokolovských školách. Některé projekty se týkají přímo Romů (přípravné ročníky, nízkoprahový klub na jedné ze škol, dětské tábory, rodinná výchova pro romské dívky). Projekt „Kdo si hraje, nezlobí“. Spolupráce se společností Člověk v tísni.

Zdroj: www.esfcr.cz, www.kr-karlovarsky.cz

Údaje jsou poněkud zastaralé, ale vypovídající. Podle těchto údajů žije ve vyloučených lokalitách v ORP Sokolov na 2 000 obyvatel, prakticky všichni mají nejnižší vzdělání a téměř všichni mají zkušenost s nezaměstnaností, drtivá většina z nich aktuálně právě nyní a dlouhodobě. Lze oprávněně předpokládat, že obyvatelé těchto lokalit upadli do rezignace, což možnosti řešení činí ještě více obtížnými.

Setkáváme se s tím, že i vzdělaní lidé přistupují k romské problematice zjednodušeně a hledají raději rádobu „rychlá“ řešení, například ve vystěhování komunity mimo hranice obce. Přitom ve světě existují příklady, ze kterých se můžeme velice dobře přiučit. Velkého pokroku dosáhli např. v USA a to důsledným uplatněním principů pozitivní diskriminace. Většinová populace u nás argumentuje „oni si stav způsobili, nechť si jej sami napraví“. Ale po desítkách let přešlapování na místě je jasné, že tento přístup cestou k řešení není. Většinová společnost si musí uvědomit, že sociálně vyloučení lidé se z problémů sami nikdy nedostanou. Jedině solidarita většinové společnosti a pomoc například s vytvářením pracovních míst, snadnějším přístupem ke vzdělání, speciální jen pro tuto cílovou skupinu platné motivační programy, výchova romských elit, aby mělo toto etnikum své vzory, je vyzkoušenou a osvědčenou cestou k řešení. Možná se někdo bude ptát, proč utrácet veřejné zdroje na takto „neférová“ řešení. Odpověď je jednoduchá. Stávajícím stavem všichni ztrácíme podstatně více.

Uvedený problém v myšlení i odpovědných a dostatečně vzdělaných lidí je patrný z uvedeného popisu vyloučených lokalit. Není důležitějšího společenského úkolu, než je zajišťování zaměstnanosti. Všimněme si, že v plánech jednotlivých měst je mnoho nápadů, ale jen málo z nich se zabývá zaměstnaností! Pro sociálně vyloučené oblasti je dobrou příležitostí využívat dotací právě na sociální podnikání. Důležitým faktorem je ochota obcí, na jejichž území takovéto lokality existují, s okolními obcemi spolupracovat. Dobrou možností je vytvářet veřejné technické služby a zde přednostně práci poskytovat právě Romům. Dalším námětem je vytvořit stavební četu, která by prováděla rekonstrukci jejich vlastních romských obydlí. Práce tohoto druhu by měla i významný výchovný efekt.

Nutno říci, že region, až na jednu světlou výjimku, příliš velké zkušenosti s touto formou sociální práce a způsobem vytváření společensky žádoucích míst nemá. Příčinou je hlavně obrovská rizikovitost tohoto typu podnikání. Rizikovitost by bylo možné eliminovat zapojením obcí do projektů jiných organizací, nebo vytvářením sociálních podniků přímo obcemi. Základním problémem každého podniku (nejenom sociálního) je dostatečná zakázková zajištěnost. A právě toto by mohla být účinná pomoc ze strany obcí a je to rovněž další příležitost pro MOS.

Tabulka 183: Tab.6.15. Identifikace jediného sociálního podniku na území Sokolovska

Název	Adresa	Vedení - ředitel	Činnosti	Moto
Srdce a čin, o.p.s.	Dvořákova 853, 356 01 Sokolov,	Ing. Petr Beránek	Technické práce – údržba zeleně, dřevin	Příjemci dávek se mění ve tvůrce hodnot

Zdroj: vlastní zpracování

Uvedená společnost si získala mezi starosty za svou dosavadní činnost důvěru a je zde předpoklad dalšího rozvoje spolupráce s obcemi.

6.1.2.10 Realizované projekty v rámci MOS

S projekty v oblasti podpory zaměstnanosti s využitím MOS má na území ORP Sokolov zkušenosti Mikroregion Sokolov – východ. Ten realizoval například v roce 2004 z prostředků PHARE projekt Podpora MSP v Mikroregionu Sokolov – východ. V rámci projektu byla kupříkladu vytvořena úvodní studie na vybudování průmyslové zóny v Novém Sedle. Tato studie umožnila rozpracovat záměr pomocí stavební projektové dokumentace a následně realizace s využitím prostředků na odstranění ekologických škod vzniklých před privatizací uhelných společností. I když v celém průběhu nebyly prakticky žádné průtahy, od záměru k realizaci uběhlo již 10 let a to ještě není zóna obsazená žádným investorem. Je to cenná zkušenost přímo z regionu o tom, jak dlouho zásadní opatření na podporu zaměstnanosti trvají.

Součástí tohoto zmíněného projektu byla i pasportizace investičních příležitostí pro podnikatele na území mikroregionu. Bylo vytipováno na 30 objektů nebo vhodných ploch a tyto informace byly vyvěšeny na internetu na speciálně pro tento účel vytvořených stránkách. Nebyl tehdy přijat návrh na zadání pravidelné péče o nabídku nějaké realitní kanceláři. S odstupem času nutno podotknout, že to byla chyba, opatření s nabídkou příležitostí se minulo účinku. Je tedy zřejmé, že samotná pasportizace a vyvěšení na internetu nestačí, je třeba odborná a pravidelná obchodní péče.

Mikroregion Sokolov – východ též realizoval projekt „Obnova přístupových cest k podnikatelským objektům na území mikroregionu“. Předmětem projektu byla oprava a rekonstrukce některých komunikací, které byly a zůstaly ve vlastnictví obcí. Výhodou projektu bylo, že se za jedny administrativní náklady zařídila výstavba hned 6 různých komunikací. Tuto výhodu ocenily především malé obce. Ovšem v dalším plánovacím období se ukázalo, že česká pravidla pro čerpání evropských dotací podobné projekty (tzv. integrované, kdy předmět dotace zůstává stále v majetku partnera, tedy obcí) nepodporují a tento stav přetrvává.

Další příkladná aktivita byla uskutečněna v rámci Mikroregion Sokolov – západ, který se později sloučil s Mikroregionem Sokolov – východ. Tato aktivita spočívala ve vytvoření studie na využití nejrůznějších ploch v území západně od Sokolova pro podnikatelské účely. I když studie byla vytvořena již v roce 2001 a později se na ní jako by zapomnělo, všichni její tehdejší aktéři v loňském roce (2013) zažívali dodatečné zadostiučinění, protože studie byla opět vytažena na světlo a ukázalo se, že i s delším časovým odstupem jsou její závěry a návrhy stále platné. Příklad ukazuje na smysluplnost rozvojových studií, jsou-li dělány fundovaně.

Další významné práce měkkého charakteru dokončil Mikroregion Sokolov – východ v roce 2011 při realizaci přeshraničního projektu ReSource. Tehdy byla dokončena a široce publikována studie

v podobě tzv. masterplanu, která řešila budoucnost území východně od Sokolova, na kterém momentálně ještě probíhá těžba uhlí.

Obce mají dosti velké zkušenosti ve spolupráci v oblastech přímo spojených s turistikou a cestovním ruchem. Není třeba vyjmenovávat všechny dosud realizované projekty. Nejvýznamnější dosud společně realizovanou investiční akcí je výstavba cyklostezky podél řeky Ohře. Společným postupem obcí se podařilo vybudovat úsek z Karlových Varů do Chebu. Budování cyklostezek spojilo před časem obce v dnes již neexistujícím Mikroregionu Pod Chlumem, které připravily projektovou dokumentaci pro výstavbu stezky kolem jezera Medard.

Řada společných projektů byla uskutečněna na bázi propagace regionu. Mikroregion Sokolov - východ nechal například zpracovat strategii na změnu image regionu, nebo v rámci přeshraničního projektu SHIFT-X napomáhá regionu v oblasti využívání zdejších průmyslových tradic pro turistické účely.

Dotazovaných 14 starostů se jednomyslně shodlo na ochotě spolupracovat s ostatními obcemi v oblasti změny image regionu a propagace regionu.

6.1.2.11 Projekty plánované v rámci meziobecní spolupráce

Na úrovni plánu, tedy skutečně připravovaného záměru, se nepodařilo identifikovat příliš mnoho konkrétních výsledků, které by směřovaly do oblasti zaměstnanosti. Světlou výjimkou je propagační projekt podporující rozvoj CR „Sokolovské hornické září“, který s přispěním projektu SHIFT-X připravuje Mikroregion Sokolov - východ. Projekt počítá s vytvořením společného produktu, který bude společně prezentován a bude založen na hesle „každou sobotu a neděli v září se na Sokolovsku dobře pobavíte“.

Obce jsou zásadně zapojeny do přípravy Místní akční skupiny Sokolovsko na další plánovací období. Specifický typ MOS v rámci MAS je nutnou podmínkou úspěšné přípravy MAS na čerpání prostředků metodou CLLD. Právem se očekává, že přes MAS pak bude možné přispívat právě i k projektům podporujícím nová pracovní místa.

Činnost svazků obcí se díky blížícím se volbám týká momentálně prakticky jen operativy a dokončování rozjetých projektů. Ač si rady svazků uvědomují nezbytnost aktualizace svých strategií, její uskutečnění se odkládá pro nedostatek finančních prostředků na neurčito. Lze tedy konstatovat, že obce nejsou na úseku zaměstnanosti s využitím MOS na nové plánovací období dobře připravené.

6.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tabulka 184: Tab. č. 6.16. Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
----	-----------------------	---------------------------	----------------------------	-------------------	----------

1.	Uchazeči o práci	Stabilní zaměstnání s vysokým příjmem, zajištění rodiny	Neadekvátní požadavky, nezáměr o zaměstnání, nezáměr o zvyšování kvalifikace	ÚP, web, zpravodaje, letáky, rozhlas na obcích, osobní jednání	Pravidelné informování o nezaměstnanosti, zjišťování potřeb a požadavků nezaměstnaných, motivační kurzy a pohovory.
		Získání zaměstnání nedaleko bydliště	Špatné dopravní spojení; nemožnost použít vlastní dopravní prostředek.		Podpora tvorby nových pracovních míst v regionu; dopravní řady sladěné s harmonogramem směn.
		Zajistit si kvalifikaci, o kterou je na trhu práce zájem.	Frustrace, demotivace.		Rekvalifikační kurzy podle potřeb zaměstnavatelů.
2.	Zaměstnanci, OSVČ s potřebou zvýšení kvalifikace	Možnost odborného růstu.	Nezáměr o zvyšování kvalifikace; nedostatečná kvalita kurzů; kurzy neodpovídají potřebám trhu práce. Nedostatečná informovanost o možnostech.	Internet, inzeráty v tisku, distribuční kanály HK.	Propagace možností kvalifikovaných lidí; odborná certifikace kurzů; dobrá propagace možností.
3.	Podnikatelské subjekty – OSVČ, mikropodniky	Dostupná kvalifikovaná pracovní síla.	Špatná vzdělanostní struktura uchazečů o práci. Nedodržení ZP. Krach firmy. Nedostatečná komunikace s cílovou skupinou.	Internet, místní tisk, rozhlas, školení, distribuční kanály HK.	Propojení vzdělávacích plánů s potřebami trhu práce.
		Minimalizace nákladů na mzdy.			Snížení mzdových nákladů snížením odvodů.
		Dostupné dotace na podporu podnikání.			Snížování administrativních požadavků, informační kampaně, vyhledávání (animace) vhodných příjemců.
		Dostupné prostory pro rozvoj podnikání.			Internetové zveřejňování volných objektů. Poradenství.
4.	Malé a střední podniky i velké podniky.	Dostupná kvalifikovaná pracovní síla.	Špatná vzdělanostní struktura uchazečů o práci. Nedodržení ZP. Krach firmy. Nedostatečná komunikace s cílovou skupinou. Odchod mimo region.	Internet, místní tisk, rozhlas, školení, distribuční kanály HK.	Propojení vzdělávacích plánů s potřebami trhu práce.
		Minimalizace nákladů na mzdy.			Snížení mzdových nákladů snížením odvodů.
		Dostupné dotace na podporu podnikání.			Snížování administrativních požadavků, informační kampaně, vyhledávání (animace) vhodných příjemců.
		Pracovní síla znalá světových jazyků			Programy na podporu výuky cizích jazyků
		Využití příležitostí německého trhu a ruské enklávy v KV			Podpora vývozu.
		Dostupné prostory pro rozvoj			Internetové zveřejňování volných objektů.

		podnikání.			Poradenství.
5.	Obce	Spokojenost zaměstnaných a dobře si vydělávajících občanů.	Zvyšování nezaměstnanosti. Neochota obcí převzít odpovědnost za oblast zaměstnanosti.	Komunikace se zastupitelstvy, příklad dobré praxe MOS.	Programy na zvýšení zaměstnanosti.
		Zvýšené příjmy ze státního rozpočtu z RUD.	Zhoršování ekonomické situace zaměstnavatelů.	Schůzky se zaměstnavateli, osvěta o pravidlech tvorby rozpočtu.	Podpora inovativního podnikání – hlavně MSP.
		Radikální zlepšení situace v SVL.	Sociální nepokoje.	Komunikace se SVL, osobní agitace.	Rozvoj sociální podnikání, uplatňování principů pozitivní diskriminace.
6.	Kraj, stát	Zvýšení příjmů do státního rozpočtu. Spokojenost obyvatelstva.	Zhoršování ekonomické situace, zvyšování nezaměstnanosti.	Sdělovací prostředky.	Programy na podporu zaměstnanosti.
7.	Vysokoškoláci	Zajímavá kvalifikovaná práce v regionu. Zajímavé bydlení v zajímavé lokalitě.	Konkurence jiných regionů.	Návštěvy na školách, denní tisk, internet.	Tvorba sofistikovaných pracovních míst. Programy pro přilákání a stabilizaci vysokoškoláků.
8.	Návštěvníci regionu	Zážitek (možnosti vyžití, originální skutečně místní suvenýry), zajímavé tipy na výlety.	Konkurence jiných regionů. Zhoršování bezpečnostní situace ve světě. Zhoršování ekonomické situace. Špatná image regionu.		Rehabilitace CR na Sokolovsku, programy na jeho podporu a propagaci. Programy na změnu image regionu.
		Kvalitní služby v CR.	Zhoršování ekonomické situace poskytovatelů služeb.		Podpora zvyšování standardu služeb v CR.
		Domluví se ve své mateřštině (např. němčina).	Nedodatečná jazyková vybavenost obyvatelstva Sokolovska.		Programy na podporu jazykové gramotnosti.

Zdroj: vlastní zpracování

c) Analýza rizik – registr rizik v oblasti “zaměstnanost”

Tabulka 185: Tab. č. 6.17. Registr rizik

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		

1.	Finanční riziko	Neochota obcí přispívat ze svého rozpočtu na rozvoj zaměstnanosti.	4	5	20	Program zaměstnanosti a konkurenceschopnosti na Sokolovsku.	Obce
		Nedostatečná dotační podpora podnikání.	2	5	10	Poradenství a informovanost podniků o dotačních možnostech.	Stát, EU
		Špatná finanční situace podniků.	3	3	9	Systém podpory podnikání.	Podniky
		Vysoké provozní náklady podnikatelských inkubátorů a tech. parků.	3	4	12	Zapojení široké škály partnerů do provozování těchto zařízení.	Obce, kraj
		Neznalost finančního řízení a dalších moderních metod řízení v podnicích.	4	4	16	Vzdělávání podnikatelů v měkkých dovednostech	Podnikatelé
2.	Organizační riziko	Nezájem, nebo neochota obcí ke spolupráci. Nefunkční mikroregion. Nedostatečná kapacita organizací určených podporovat zaměstnanost.	3	4	12	Komunikace s obcemi. Pravidelné schůzky vedení měst a obcí. Dostatečný rozpočet pro mikroregion.	Obce v území ORP Sokolov
		Nedostatek kvalifikované pracovní síly.	4	4	16	Vzdělávací programy pro dospělé, kvalitní vzdělání na SŠ, podpora jazykové gramotnosti. Podpora stabilizace vysokoškolsky vzdělaných lidí.	Obce, kraj
		Nedohoda partnerů	4	4	16	Pravidelné schůzky se sociálními partnery na území ORP.	Obce, sociální partneři
		Nedostatečná organizovanost podnikatelského stavu.	3	3	9	Osvěta významu vzájemné spolupráce.	Hospodářská komora.
3.	Právní riziko	Další restriktivní opatření ve veřejné podpoře.	4	4	16	Komunikace s veřejnou správou, stanovení postupů v souladu s mezinárodními zvyklostmi.	Stát

		Neznalost zákoníku práce, BOZP	3	3	9	Tematické semináře	Podnikatelé, KHKKK
4.	Technické riziko	Morálně i technicky zastaralé výrobní vybavení	3	3	15	Fondy EU, meziobecní spolupráce, operativní nebo finanční leasing.	Podnikatelé
5.	Věcné riziko	Nedostatek ploch pro podnikání	2	3	6	Společná propagace investičních příležitostí	Obce
		Nedostatečná infrastruktura pro CR	5	5	25	Projekty na zajištění infrastruktury pro CR (parkovací místa u turistických cílů, navigační systém, naučné stezky)	Obce
		Nedostatečná kvalita nabízených služeb v CR	3	4	12	Podpora vzdělávání a tvorby produktů v CR	Obce, podnikatelé v CR

Zdroj: vlastní zpracování

6.1.4 SWOT analýza v oblasti podnikání a zaměstnanosti

Tabulka 186 : SWOT analýza podnikání a zaměstnanost

Silné stránky	Slabé stránky
Bohatá tradice průmyslové výroby v regionu	Chabé inovační aktivity současných podniků
Stabilizovaný regionální průmysl	Nedostatečná turistická infrastruktura (především ubytování)
Rozvinuté střední školství zaměřené na podporu průmyslových aktivit v regionu	Neexistence regionální shody na prioritních směrech rozvoje průmyslu v regionu
Přírodní krásy, početné historické památky, bohatá nabídka dalších např. sportovních aktivit	Vzdělanostní struktura obyvatelstva s nadprůměrným počtem lidí se základním vzděláním a hluboce podprůměrným vysokoškolským vzděláním
Funkční sociální podnik v regionu otevřený k další spolupráci a předávání svých zkušeností	Nedostatek pracovních příležitostí pro vysokoškolsky vzdělané lidi
Dobré napojení na německou dálniční síť	Slabá jazyková vybavenost obyvatelstva
Dostatek relativně dostupného bydlení v regionu	Nedokončená dálnice do Prahy
Platné územní plány obcí a vyčleněné podnikatelské plochy v nich	Komplikovanější přímé silniční spojení do Saska
Dostatek Brownfields; Specifické investiční plochy pro náročnou chemickou výrobu v ChZ a Vřesové.	Neexistence firem, které by se v kraji zaměřovaly na poradenství podnikatelům – nezám firem o takové poradenství
Dobrá absorpční kapacita místních firem na	Nezám firem o rozvoj měkkých dovedností a

„tvrdé“ projekty	vzdělávání
Ochota obcí k MOS v oblasti řešení problematiky v SVL , oblasti změny image regionu.	Špatná image regionu.
Ochota obcí ke společnému postupu v oblasti změny image a propagace regionu	Nezájem obcí o společné podnikání na úseku technických služeb
Schopnost MSP v regionu vstřebávat uvolněné pracovní síly v rozsahu cca 200 osob ročně	Despekt stakeholderů k významu cestovního ruchu na Sokolovsku
Funkční mikroregion s dostatkem zkušeností v MOS na poli podpory podnikání	Nepřipravenost obcí (nedostatek projektů) na spolupráci při podpoře vytváření nových pracovních míst na nové plánovací období
Příležitosti	Hrozby
Rozvoj turistiky a cestovního ruchu	Přetrvávající nedohoda hlavních aktérů na způsobech řešení.
Využití zajímavých surovinových zdrojů v regionu.	Přetrvávající nezájem dětí a rodičů o technické a řemeslné vzdělání, resp. neschopnost společnosti a SŠ “prodat“ možnosti a výhody tohoto vzdělání, nedostačující komunikace s veřejností
Využití evropských dotací pro výstavbu průmyslové infrastruktury a podporu podnikání	Další vysídlování obyvatelstva a migrace za prací do jiných regionů
Blízkost německého trhu	Další propad či úplný zánik textilního průmyslu
Orientace výuky na jazyky	Chyby a nepochopení při řešení situace ve vyloučených lokalitách
Snadná dostupnost vyspělých trhů Evropy, především Německa	Nepochopení většinové společnosti, ale především čelních představitelů obcí o nezbytnosti využívání pozitivní diskriminace pro řešení romské problematiky
Podpora malého a středního podnikání	Urychlení propouštění v SU a.s. (event. dalších velkých podnikcích) v důsledku nepříznivého vývoje na trhu
Komunikace s mezinárodními firmami s cílem přimět je k regionální investiční strategii	Dlouhá perioda (cca 10let) pro přijetí účinných opatření na podporu zaměstnanosti
Zatraktivnit místa s největší nezaměstnaností pro trvalý pobyt vysoce vzdělaných lidí	Přetrvávající nemožnost realizovat tzv. integrované projekty, tj. projekty, kdy se pod hlavičkou nějakého DSO investuje do staveb, které nejsou v jeho vlastnictví, ale zůstávají ve vlastnictví partnerů, tedy obcí
Vytvoření podnikatelského inkubátoru, cílená podpora zaměstnání vysokoškolsky vzdělaných lidí v tomto zařízení	Konkurence ostatních regionů, inkubátory a technologická centra jinde vzniknou dříve
Společná nabídka investičních příležitostí na Sokolovsku, vyhledávání investorů	Přetrvání neochoty starostů nést odpovědnost za podporu vytváření pracovních míst, upřednostňování jiných zájmů
Sociálním podnikáním přispět k tvorbě pracovních míst pro osoby ze sociálně vyloučených lokalit	
Vybudování a provozování společného psího útulku	
Rehabilitace cestovního ruchu na Sokolovsku	
Využití vlivu obcí na podporu podnikání prostřednictvím MAS Sokolovsko	

Zdroj: vlastní zpracování

SWOT analýza je bodovým výtahem nejdůležitějších aspektů zkoumané problematiky. Uvedená analýza je relativně vyváženým materiálem a to nejen z hlediska počtu jednotlivých bodů, ale i z hlediska míry jejich závažnosti.

Mezi silné stránky regionu patří rozvinutý tradiční průmysl založený na malých a středních firmách. Ty jsou schopné využívat evropské dotace, vstřebávat uvolněné pracovní síly i úspěšně reagovat na výkyvy světové ekonomiky. V regionu funguje zkušený mikroregion, který je zběhlý v projektech využívajících meziobecní spolupráci na poli podpory podnikání. V regionu je dostatek ploch pro podnikání včetně specifických a náročných pro např. chemický průmysl. Existuje ochota obcí ke spolupráci na poli změny image regionu, při řešení problematiky v SVL a v oblasti společné propagace regionu. V regionu je funkční a zkušený sociální podnik. Region má dostatek kulturních a přírodních krás a snadnou dostupnost Německa a jeho dálniční sítě. Na Sokolovsku je rozvinuté střední školství, dostatek volných bytů a obce mají územní plány s plochami pro podnikání.

Mezi slabé stránky patří nedostatečné inovativní aktivity podniků a jejich nezájem o měkké rozvojové aktivity, není potřebná a kvalitní nabídka poradenských kapacit pro podnikatele. Obce a ostatní aktéři se dosud nedohodli na prioritních směrech rozvoje průmyslu. Je špatná vzdělanostní struktura obyvatelstva a silný nedostatek vysokoškoláků. Není odpovídající jazyková vybavenost pracovníků. Region má špatnou image. Řada rozhodujících subjektů nevěří ve smysluplnost rozvoje cestovního ruchu na Sokolovsku, přestože objektivní zjištění hovoří o opaku. Hlavní slabou stránkou je dosavadní nepřipravenost obcí nést jakoukoliv natož významnější odpovědnost za rozvoj zaměstnanosti na Sokolovsku.

Mezi nejzajímavější příležitosti k podpoře zaměstnanosti na Sokolovsku patří poloha regionu v blízkosti hranice s Německem hluboce zasahující do západní Evropy a zároveň umístění v centru lázeňského trojúhelníku, která region předurčuje k rozvoji cestovního ruchu. K tomu je možné podpořit rozšířenou výuku cizích jazyků. V regionu je dostatek některých zajímavých surovin. Velkou výzvou je možnost využívat evropské dotace pro podporu MSP, inovativního podnikání, vzdělávání pro konkurenceschopnost. Před obcemi regionu stojí výzva v jednání s mezinárodními vlastníky velkých podniků a přimět je k regionální politice. Další možností podpořit nová pracovní místa je profesionálně nabízet investiční příležitosti potenciálním investorům.

Mezi hlavními riziky uvedme hlavně přetrvávající nedohodu hlavních aktérů na způsobech řešení zaměstnanosti. To platí i při hledání řešení problematiky alarmující nezaměstnanosti v SVL. Regionu hrozí další vysídlování, dále úpadek některých tradičních výrob (porcelán, textil). Region je též ohrožován konkurenčním bojem z okolních oblastí, se kterými soutěží například o návštěvníky, vysokoškoláky, investory, o technologická centra apod. Nepříjemným faktem je to, že opatření na podporu zaměstnanosti trvají často až 10 let, když obce jsou zvyklé uvažovat v horizontu jednoho volebního období. Velkým ohrožením je propouštění zaměstnanců v uhelné společnosti a eventuelně propouštění skokem. Rozvoj průmyslu na Sokolovsku podvazuje i nezájem většinové společnosti o technické vzdělávání.

6.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Situační analýza umožnila využitím základních statistických dat identifikovat první problémové okruhy a možné příčiny vysoké nezaměstnanosti v regionu. Touto příčinou je nízká vzdělanostní úroveň obyvatelstva. V této souvislosti byla odhalena přímá vazba míry nezaměstnanosti na nízký počet vysokoškolsky vzdělaných lidí. V tomto ukazateli region Sokolovska „vyniká“.

Jako nejvýznamnější faktor využití možností MOS na poli podpory zaměstnanosti se jeví ochota resp. neochota obcí převzít za tuto oblast nějaký díl odpovědnosti. A to odpovědnost nejen například v podobě vytvoření strategie, ale především odpovědnost vyčíslenou finančně.

Sokolovsko je tradiční průmyslový region s rozvinutými různými průmyslovými odvětvími. V analytické části této práce byla jednotlivá odvětví identifikována a byl odhadnut jejich další rozvojový potenciál. Jako nejzajímavější se jeví obory keramika, dřevařství, chemický průmysl včetně sklářství a strojírenství společně s elektrotechnikou. Pro podporu uvedených oborů je region vybaven jak zkušeností, tak pracovní silou, často surovinami a také sítí středních škol. Regionu však chybí jasné stanovení priorit rozvoje tak, aby se jednotliví partneři mohli podle toho řídit. Je známo, že všeobecné a bezbřehé strategie škodí. Zde na jasné slovo čekají obce, které inovují své územní plány, střední školy, které plánují své obory, nebo třeba investoři, kteří plánují nové investice nebo rozšíření výroby. Sokolovsko je podobně jako řada jiných těžebních regionů postiženo ztrátou pozitivní image. Zkušenosti i analýza prokázaly, že tato špatná image je svazující pro celou řadu rozvojových záměrů. Region, který je vnímán, a nutno říci, že dnes již neprávem, jako špinavý, může těžko počítat s větším přílivem turistů, bude to vadit i možným investorům, nebo to překáželo v záměru otevřít zde pobočku vysoké školy.

Sokolovsko jako součást Karlovarské aglomerace je malým trhem. Relativně snadno dostupné max. do vzdálenosti 2,5 hod jsou ale další trhy a to především v Německu. Tam je až na některé menší výjimky – přechod v Kraslicích – i dobré dopravní spojení včetně dálničního. Pokud se zabýváme zahraničím v souvislosti s rozvojem zaměstnanosti, nutně narazíme na potřebu radikálního zlepšení jazykové vybavenosti zdejších obyvatel, a to nejenom v němčině, ale také v ruštině, protože další velkou příležitostí je nedaleká rozsáhlá enkláva ruský hovořících podnikatelů.

I když je na Sokolovsku vysoce nadprůměrná míra nezaměstnanosti, je zde dostatek ploch pro podnikání. Tyto plochy jsou však převážně zanedbané a především špatně řízené. Není systém pravidelné a cílené propagace těchto investičních příležitostí.

Analýza zdejších podnikatelů ukázala zajímavou absorpční schopnost pracovní síly malého a středního podnikatelského stavu, který v regionu jednoznačně převládá. Pravidelná a dlouhodobá absorpce se odhaduje na cca 200 pracovních míst ročně. Tento sektor má alespoň průměrnou schopnost vstřebávat evropské dotace a pomáhat si vylepšovat rozvojový a inovační potenciál.

Na Sokolovsku je dostatek volných bytů pro ubytování případného většího množství pracovních sil a jejich rodin v případě, že by se objevil větší investor.

Region stojí před velkou výzvou v souvislosti s blížícím se ukončením těžby uhlí a ztrátou cca 8 tisíc pracovních míst. Analýza přispěla alespoň nahrubo odhadnout, jak velké investiční prostředky bude třeba pro řešení tohoto úkolu a jaké společenské přínosy tato investice bude mít. Máme tedy na Sokolovsku nejenom slovní popis úkolů, jsme také schopni je jasně kvantifikovat.

Sokolovsko sice potřebuje dále podporovat podnikání nejenom tvrdými opatřeními do budov a technologií, ale i do rozvoje lidských zdrojů. Nejsou zde však dostatečné poradenské kapacity, zároveň i není dostatečná poptávka po specifickém podnikatelském poradenství od podnikatelů.

Bylo prokázáno, že Sokolovsko má i přes řadu problémů zajímavý potenciál v oblasti rozvoje cestovního ruchu. Největší překážkou pro uvolnění tohoto potenciálu je názor některých vlivných stakeholderů, kteří se domnívají, že je to nepatřičná cesta.

Samostatnou kapitolou je zaměstnanost resp. nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách. Sokolovsko jich má početně. Žije v nich odhadem 2000 dospělých práceschopných obyvatel. Prakticky všichni jsou ovšem dlouhodobě nezaměstnaní. Uvážíme-li, že se jedná o 40 % všech nezaměst-

naných na území ORP, pak je jasné, že se jedná o mimořádně závažný společenský problém. Příležitostí pro řešení jsou zkušenosti z jiných regionů a využití možností na podporu sociálního podnikání. Region má již dřívější zkušenosti s meziobecní spoluprací v oblasti podpory podnikání, na tyto zkušenosti lze navázat.

Analýza odhalila stěžejní problematické body, které negativně ovlivňují výši nezaměstnanosti v regionu. Odhalila ovšem i řadu pro region specifických silných stránek a významných příležitostí, na kterých budoucnost regionu lze stavět.

6.1.5.1 Nedostatečná podnikatelská infrastruktura

1. Věcné argumenty

Sokolovsko patří dlouhodobě mezi strukturálně nejpostiženější regiony v ČR, což se promítá do vysoce nadprůměrné nezaměstnanosti. Tento stav hrozí ještě prohloubit plánované ukončení těžby uhlí v regionu a ztráta dalších cca 8.000 pracovních míst, která jsou na tuto činnost navázány. Analýzou byla prokázána přímá vazba míry zaměstnanosti na počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, přičemž region trpí nedostatkem kvalifikovaných lidí, vysokoškoláků zvláště.

Na Sokolovsku existuje dostatek ploch a objektů pro podnikání. Tyto potenciální příležitosti jsou však v zanedbaném stavu, nikdo se nestará o jejich systematické využívání a nabízení investorům.

Nezaměstnanost na průmyslovém Sokolovsku nelze řešit bez výstavby nových výrobních kapacit a zajišťování a podpory vhodných investorů.

Na Sokolovsku neexistují zajímavé a dostatečné pracovní příležitosti pro vysokoškolsky vzdělané lidi, kteří se díky tomu po absolvování vysoké školy do regionu již nevracejí.

2. Příčiny problému

Před více jak 150 lety se na Sokolovsku plně rozvinula těžba uhlí. Lidé zanechávali svých živností a zemědělství a přicházeli do těžebních organizací za snadnější obživou. Těžba uhlí nevyžadovala žádné zvláštní vzdělanostní nebo intelektuální předpoklady, jen fyzickou zdatnost. Tím došlo k výraznému poklesu vzdělanostní úrovně zdejšího obyvatelstva k nejnižším stupňům. Tato situace se nemění ani s novými tržními podmínkami, příležitosti pro vysokoškoláky v regionu výrazně chybí. Drtivá většina vhodných a volných ploch pro podnikání je dnes v soukromých rukách. Podnikatelé nemají žádný zvláštní zájem a motivaci na využití těchto ploch pro tvorbu nových pracovních míst.

3. Důsledky neřešení problému

Ukazuje se, že právě v obcích, kde mají dostatek vysokoškoláků, je problém s nezaměstnaností nejmenší. Vysoce vzdělaní lidé sehrávají s největší pravděpodobností roli tvůrce pracovních míst. Neřešením problému odlivu vzdělaných lidí z regionu by se Sokolovsko odsoudilo do role pasivního přihlí-

žitele turbulentních společenských změn. Nové pracovní příležitosti pro vysokoškoláky bez veřejné intervence zjevně v potřebném množství nevzniknou.

Možné aktivit:

Plochy pro podnikání – brownfieldy – pasportizace, doplnění infrastruktury; výstavba nových podnikatelských zón

Vytváření nových pracovních příležitostí pro vysokoškoláky - podnikatelské inkubátory, technologické parky,

Společná propagace investičních příležitostí

6.1.5.2 Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání

1. Věcné argumenty

Sokolovsko, ostatně stejně jako zbytek republiky, je schopno rozvíjet tvrdé aktivity, ale je na štiřu s rozvoje, vylepšováním a využíváním měkkých aktivit. To se nejvíce projevuje v myšlení lidí, kteří o budoucnosti regionu rozhodují. Tento fakt se promítá například do skutečnosti, že dosud obce, přestože si problém s neúnosnou mírou nezaměstnanosti uvědomují, nepřijali žádnou odpovědnost za řešení tohoto problému. Nedošlo dosud k dohodě o tom, jaké směry průmyslu podporovat, i když je jasné, že vše podporovat ani nelze, ani to není žádoucí. Stále se přešlapuje při řešení romské problematiky, hledají se rádobý líbivá a rychlá řešení. Rovněž podnikatelé jsou schopni v daleko větší míře akceptovat investice do nové technologie nebo budovy, daleko méně do vlastního vzdělání a již skoro vůbec ne do vzdělání svých zaměstnanců. Region ztrácí při neznalosti moderních metod řízení nebo prodeje. Ani již dříve zmíněný problém s lákáním vysokoškoláků do regionu nevyřešíme jen výstavbou nových budov. Ty bude třeba oživit a k tomu bude třeba přidat řadu dalších motivačních nástrojů. Region rovněž trpí na svou špatnou image. Dobrá a efektivní kampaň je opět závislá na hlubokých odborných znalostech.

2. Příčiny problému

Příčiny je třeba hledat spíše v psychologických a bihaviorálních faktorech, je to zřejmě tak, že jsme spíše pragmatici, potřebujeme vidět konkrétní hmotné výsledky. Přitom je ale dávno jasné, že za vším stojí míra schopnosti lidí. A ta je dána do značné míry právě vzděláním a schopností na sobě pracovat i v průběhu produktivní části života. Specifickou otázkou je rozvoj jazykových kompetencí. Pro náš region tolik potřebná ruština byla zprofanována minulým režimem, na výuku tohoto světového jazyka se rezignovalo a schopnost dorozumět se rychle upadá. Svoboda přinesla orientaci na líbivou angličtinu, ale pro náš region, který je obklopený německým světem, je němčina neméně důležitá. Špatná image regionu je dána charakterem průmyslové výroby a především těžbou uhlí.

3. Důsledky neřešení problému

Vzdělaný člověk je schopen prostředky pro další rozvoj regionu zajistit, sehnat, nevzdělaný bude jen konzumovat, co mu předložil někdo jiný. Pokud nezpracujeme na zkvalitnění vzdělanostní úrovně regionu, zůstanou všechny příležitosti jen na papíře, nic zásadního se nezmění.

Možné aktivity:

Jazykové kompetence

Vzdělávání v moderních metodách řízení

Podpora poradenství

Stanovení podporovaných oborů

Zatraktivnění regionu pro žádoucí skupiny pracovníků, podpora atraktivity regionu pro vysokoškoláky

Změna image regionu

Společná propagace regionu, rozvoj CR

6.1.5.3 Téměř 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách

1. Věcné argumenty

Na Sokolovsku existuje nadprůměrné množství sociálně vyloučených lokalit, ve kterých žije přibližně 2000 práceschopných obyvatel. Prakticky všichni tito lidé mají maximálně úplné základní vzdělání, a téměř všichni jsou dlouhodobě nezaměstnaní. Tito lidé tvoří až 40% všech nezaměstnaných v území ORP.

2. Příčiny problému

Politici, ti, kteří jediní mají nástroje na řešení problému, hledají jednoduchá řešení často s rasistickým podtónem. Je téměř jisté, že bez pomoci většinového obyvatelstva si lidé ze SVL sami neporadí, je jasné, že tento stav stojí společnost horentní sumy. Ačkoliv existují příklady ze světa, že metodou k řešení toho problému je důsledné uplatnění principů pozitivní diskriminace, je stále toto řešení těžko společensky přijatelné, a mnohdy považováno dokonce za nespravedlivé.

3. Důsledky neřešení problému

Další prohlubování vyloučenosti těchto lidí ze společnosti povede k prohlubování frustrace a antagonismu mezi Romy a většinovou společností. To bude přinášet další doplácení na tento stav z veřejných rozpočtů. Zřejmě nevyhnutelným důsledkem budou sociální nepokoje s drastickými dopady.

Sociální podniky

Pravidla podpory – podporovat vytváření míst s vyšší přidanou hodnotou, diferencovat podporu podle výše přidané hodnoty (kritéria?!)

6.2. Návrhová část pro oblast nezaměstnanosti

6.2.1 Struktura návrhové části (opatření, která povedou ke zvýšení zaměstnanosti)

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku:

Graf 38: Vize podnikání a zaměstnanosti

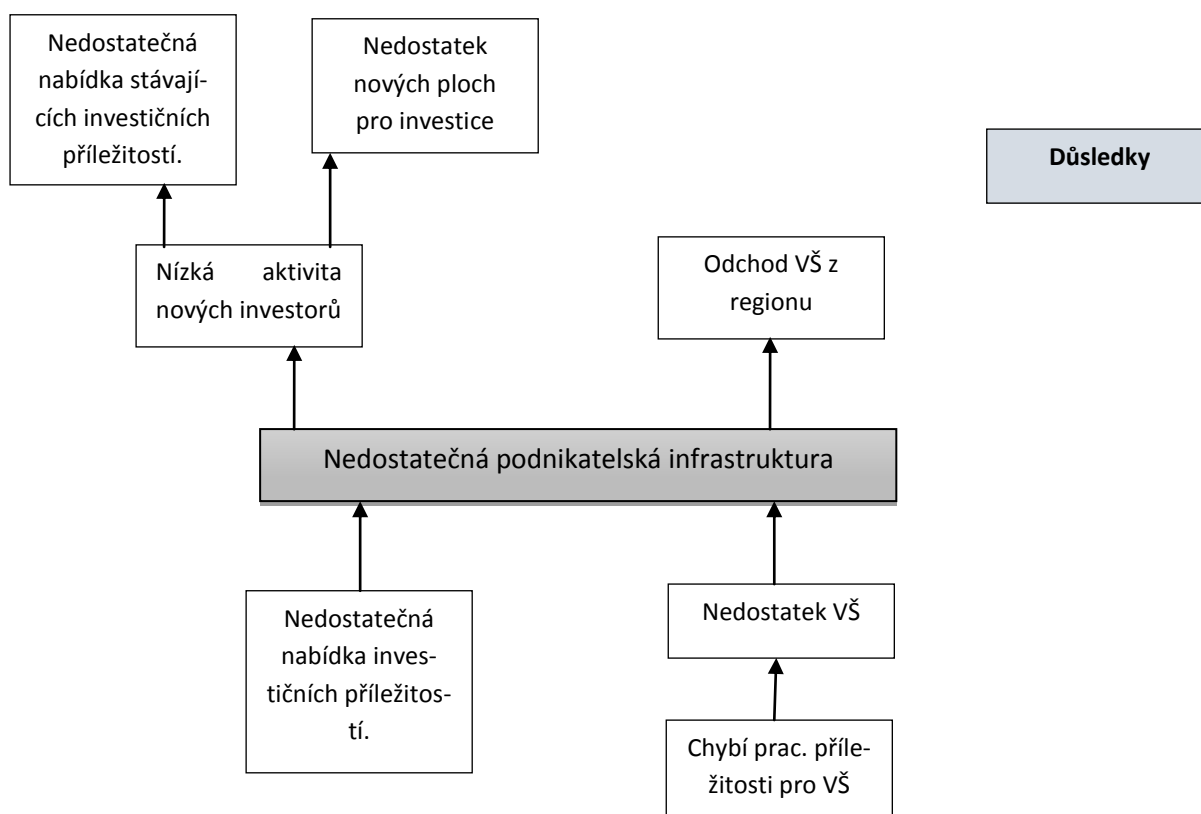

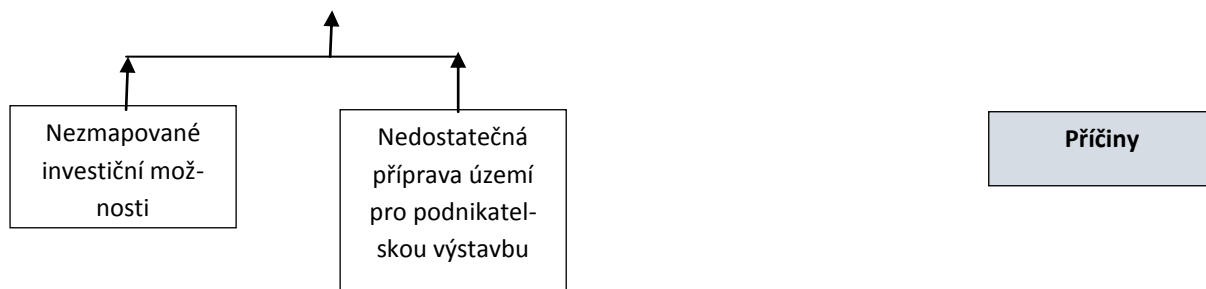
6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy) (opatření, která povedou ke zlepšení podnikatelského prostředí v ORP)

Sokolovsko je region s nadprůměrnou jazykovou vybaveností obyvatel a s vysokým podílem technicky a řemeslně zdatných lidí, zvyšuje se podíl vysokoškolsky vzdělaných pracovníků. Na území funguje technologické centrum a administrativní pomoc podnikatelům. Sokolovsko chytře a cílevědomě láká investory v moderních jasně definovaných průmyslových oborech. Na Sokolovsku se daří s využitím sociálního podnikání vytvářet nová pracovní místa pro sociálně vyloučené osoby.

6.2.2.1 Strom problémů – Nedostatečná podnikatelská infrastruktura

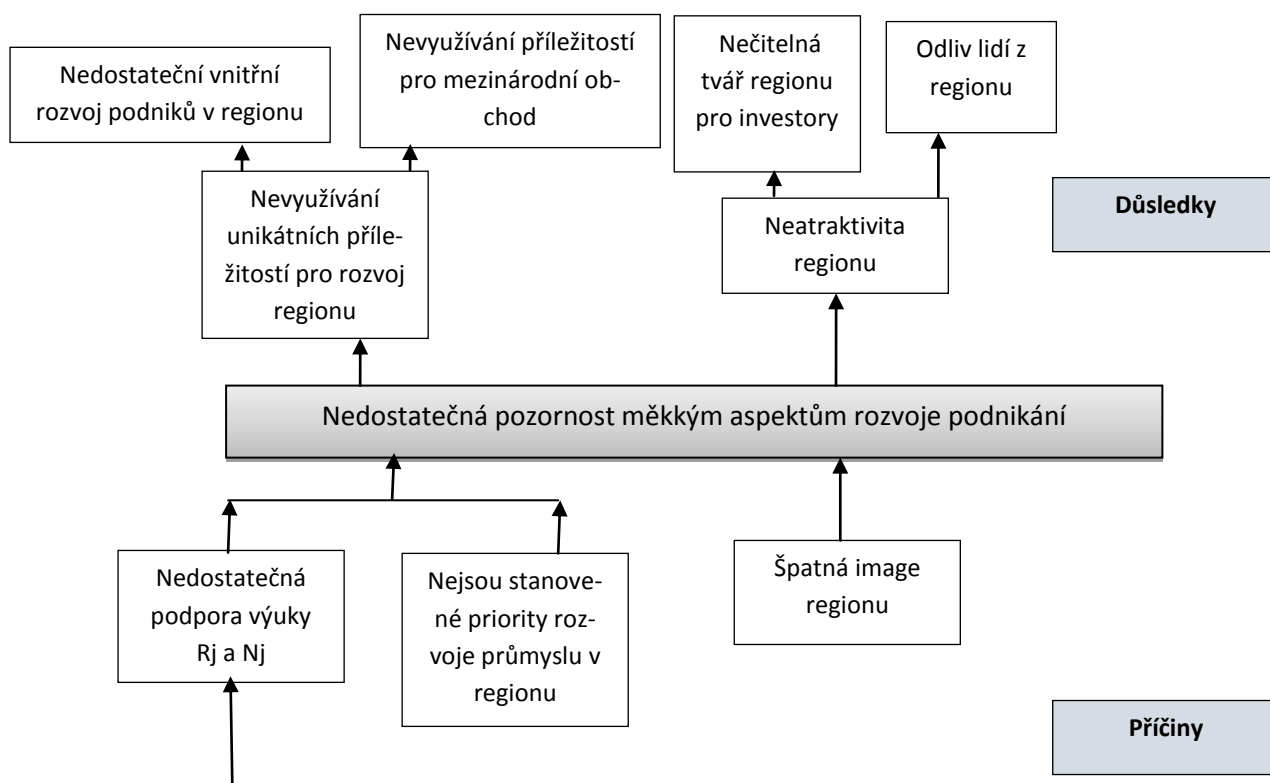
Graf 39: Strom problémů podnikání a zaměstnanost

6.2.2.2 Strom problémů – Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání

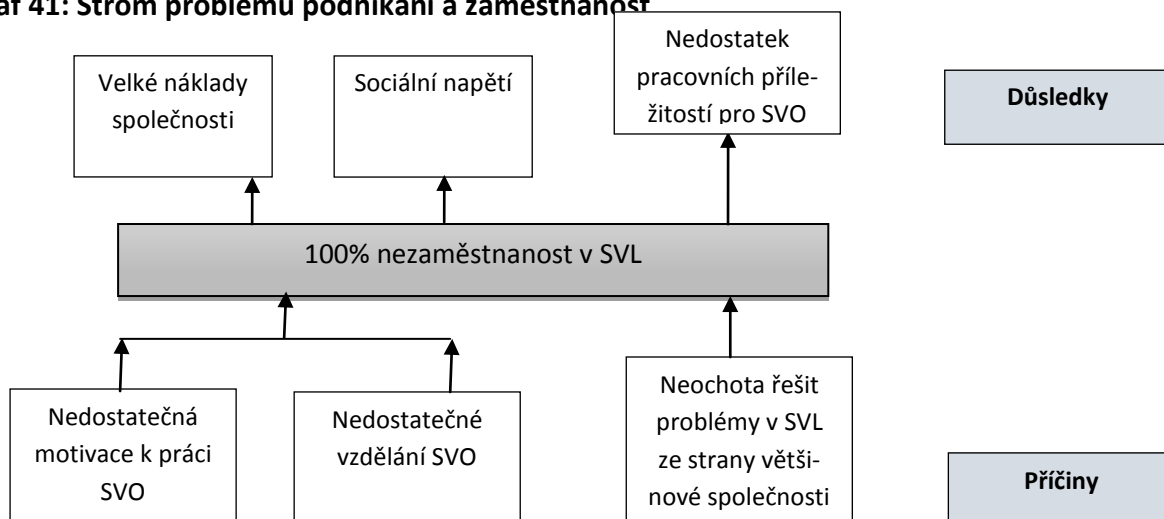
Graf 40: Strom problémů podnikání a zaměstnanost

Nedostatečné kompetence
řídících pracovníků

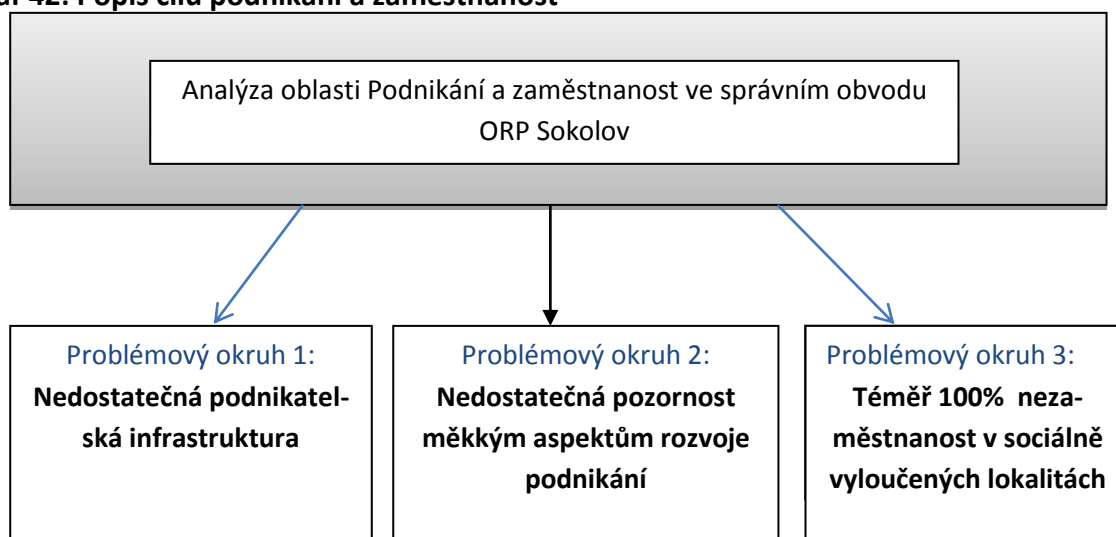
6.2.2.3 Strom problémů – 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách

Graf 41: Strom problémů podnikání a zaměstnanost

6.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech (harmonogram a plán realizace jednotlivých opatření)

Graf 42: Popis cílů podnikání a zaměstnanost

Vize:

Sokolovsko je region s nadprůměrnou jazykovou vybaveností obyvatel a s vysokým podílem technicky a řemeslně zdatných lidí, zvyšuje se podíl vysokoškolsky vzdělaných pracovníků. Na území funguje technologické centrum a administrativní pomoc podnikatelům. Sokolovsko chytře a cílevědomě láká investory v moderních jasně definovaných průmyslových oborech. Na Sokolovsku se daří s využitím sociálního podnikání vytvářet nová pracovní místa pro sociálně vyloučené osoby.

Tabulka 187: Nedostatečná podnikatelská infrastruktura

Problémový okruh 1	Nedostatečná podnikatelská infrastruktura
Cíl 1.1	Vytvoření podnikatelského inkubátoru – technologického centra
Popis cíle	<p>Území Sokolovska je postižené vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností, když byla prokázána přímá vazba míry zaměstnanosti na počet vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva. Nepřekvapí proto údaj, že právě Sokolovsko vykazuje jen 50% podíl vysokoškoláků v porovnání s celostátním průměrem. I když je tento problém v regionu vnímán jako jeden z prioritních, mladí vzdělaní lidé díky tomu, že na Sokolovsku nenacházejí uplatnění přiměřené jejich kvalifikaci, z regionu stále odcházejí. Zdá se, že veřejná intervence do podpory vytváření pracovních míst pro vysokoškoláky je tím správným „prvním“ krokem. Udržení vysokoškoláků v regionu přispěje k vytváření návazných pracovních míst na jedné straně a zároveň pomůže přilákat investory podnikající v oborech s vyšší přidanou hodnotou – to je motivace pro zásah ze strany veřejné sféry. Na druhé straně se v prvopočátcích fungování veřejného zařízení, které bude zaměstnávat vysokoškoláky, neobejde bez subvencí jednak na jejich vytvoření a dále na krytí provozní ztráty.</p> <p>Jako vhodné zařízení pro řešení tohoto úkolu se předpokládá vytvoření podnikatelského inkubátoru nebo technologického centra. To by vychovávalo a inkubovalo za výhodných podmínek nové podnikatelské záměry založené na činnostech s vysokou přidanou hodnotou. Součástí služeb v inkubátoru bude i zprostředkování spolupráce s vysokými školami, které by zajišťovalo přísun kvalifikované pracovní síly i inovativních nápadů k podnikání.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Zmapování vhodných objektů a pozemků (zjištění základních údajů o vhodných objektech a pozemcích potřebných pro rozhodnutí o umístění inkubátoru – technologického centra)</p> <p>A.2 Rozpracování možností řešení, zpracování studie řešení včetně organizačních vztahů</p> <p>B.1 Výběr 1 objektu a 1 návrhu k využití</p> <p>B.2 Řešení majetkových vztahů, role investora, provozovatele</p> <p>B.3 Vytvoření regionální dohody o financování provozních nákladů zařízení</p> <p>C.1 Zpracování projektové dokumentace (stavební práce + vybavení), zajištění potřebných povolení stavebního úřadu</p> <p>C.2 Zajištění financování, realizace investiční části (stavební práce, vybavení)</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Indikátor výsledku:</p> <p>Počet nově vytvořených pracovních míst v důsledku aktivit meziobecní spolupráce</p> <p>Indikátory výstupu:</p> <p>vytvoření podnikatelského inkubátoru</p> <p>počet podnikatelských subjektů usídlených v inkubátoru</p>

Správce cíle	Starosta Sokolova
---------------------	-------------------

Tabulka 188: Rozvoj podnikatelské infrastruktury 1.2

Problémový okruh 1	Rozvoj podnikatelské infrastruktury
Cíl 1.2	Zvýšit nabídku nabízených podnikatelských objektů
Popis cíle	<p>Na území Sokolovska se nachází řada nevyužitých prostor, z nichž jen menší část je ve vlastnictví obcí. Zároveň je zde dlouhodobě vysoká nezaměstnanost. Zmapování nevyužitých objektů a prostor a jejich pasportizace jsou důležité proto, aby vůbec bylo možné navrhnout, co by se s těmito objekty a prostory mělo dít. V současné době existuje jen vágní představa o nevyužitých objektech, neexistuje však žádný seznam a již vůbec nejsou známi vlastníci. Nejsou známy ani základní podmínky pro možnosti využití. Teprve po zmapování nevyužitých objektů a prostor (a tím i základních podmínek pro využití) je možné s ohledem na různé druhy vlastníků (a jejich zájmy a možnosti) navrhnout možnosti řešení a zapojení obcí do těchto řešení. S objekty nemá smysl nic plánovat ani nelze nic dělat bez souhlasu jejich vlastníků, proto je důležité začít jednat s těmito vlastníky. Na základě tohoto jednání je možné začít dle navržené spolupráce vhodné objekty pasportizovat, je možné je propagovat na webových stránkách, je možné využít služeb profesionální realitní kanceláře (ať už pro nabídku objektů k prodeji či pronájmu). Hledání investorů, kteří by se stali vlastníky či nájemci je třeba pomoci propagační kampaní zaměřenou na to, že na Sokolovsku se investiční možnosti nacházejí a že zlepšení zaměstnanosti je pro veřejný sektor jednou z priorit. Spolupráce obcí s vlastníky bude probíhat dle dohody o spolupráci.</p> <p>Využití prostor přispěje ke zvýšení zaměstnanosti na území Sokolovska a zároveň ke zvýšení kvality života obyvatel např. rozšířením nabídky služeb.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Zmapování nevyužitých objektů a prostor (zjištění základních údajů o nevyužitých objektech a prostorách potřebných pro rozhodování o možnostech řešení)</p> <p>A.2 Rozpracování možností řešení – příprava nabídky spolupráce pro konkrétní vlastníky (každý druh vlastníka má jiné potřeby)</p> <p>A.3 Zahájení jednání s vlastníky o jejich záměrech využití daného objektu, nabídka spolupráce řešení, přijetí návrhu spolupráce všech stran (dohoda o spolupráci)</p> <p>B.1 Pasportizace vhodných objektů a prostor (strukturovaný popis, fotodokumentace)</p> <p>B.2 Vhodné objekty a prostory dle návrhu spolupráce propagovat na webových stránkách obcí a webových stránkách ORP.</p> <p>C.1 Propagační kampaň na získání nových podnikatelů – návrh a realizace</p> <p>D.1 Plnění dohody o spolupráci (např. zprostředkování informací o dotaci, využití služeb profesionální realitní kanceláře)</p>
Název indikátoru	Indikátor výsledku:

rů k hodnocení cíle	Počet nově vytvořených pracovních míst v důsledku aktivit meziobecní spolupráce Indikátory výstupu: Studie investičních příležitostí/Pasport investičních příležitostí/Webová aplikace – nabídka investičních příležitostí na Sokolovsku, Počet m2 připravovaných k podnikání
Správce cíle	Starosta města Nové Sedlo

Tabulka 189: Rozvoj podnikatelské infrastruktury 1.3

Problémový okruh 1	Rozvoj podnikatelské infrastruktury
Cíl 1.3	Vybudovat poradenské centrum pro obce a jejich partnery
Popis cíle	Na území Sokolovska se nachází řada nevyužitých prostor. Zároveň je zde dlouhodobě vysoká nezaměstnanost. Jedním z řešení jak pro využití prostor, tak pro nezpochybnitelný příspěvek ke zvýšení zaměstnanosti je situace, kdy sám veřejný sektor bude využívat nějaké objekty pro nové činnosti. Je třeba nalézt vhodné využití i vhodný objekt, je třeba vyřešit majetkoprávní vztahy, roli investora i provozovatele. I obce mohou smysluplně a úspěšně podnikat. Mezi obory, kde mají obce dobré předpoklady pro úspěšnou činnost, patří například široká škála služeb z oboru „technické služby“ nebo z oboru „správa nemovitostí“. Tím, že se obce zapojí do řešení nezaměstnanosti vlastním využitím 1 objektu, půjdou příkladem pro další investory. Důležité je, aby v daném objektu našli práci místní obyvatelé, kteří zde již nějakou dobu žijí.
Hlavní opatření	A.1 Zpracování studie využití (konceptu) vytipovaných několika málo objektů z pasportizace (možná podnikatelský inkubátor?, sociální firma?, cestovní ruch?, coworking centrum?). Studie bude obsahovat návrhy jak investic (role investora, možnosti dotací), tak fungování provozu (role provozovatele, důraz na udržitelnost, počet pracovních míst), kritéria pro hodnocení (mezi nimi i popis přidané hodnoty k dalšímu řešenému problému kromě zvýšení počtu pracovních míst – např. socioekonomické efekty, synergické efekty). B.1 Výběr 1 objektu a 1 návrhu k využití B.2 Řešení majetkoprávních vztahů, role investora, provozovatele B.3 Vytvoření regionální dohody o financování provozních nákladů střediska C.1 Zpracování projektové dokumentace (stavební práce + vybavení), zajištění potřebných povolení stavebního úřadu C.2 Zajištění financování, realizace investiční části (stavební práce, vybavení)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: Počet nově vytvořených pracovních míst v důsledku aktivit meziobecní spolupráce Indikátory výstupu: Počet pracovníků centra

	Počet zapojených obcí v rámci projektu poradenského centra
Správce cíle	Starosta Březové

Tabulka 190: Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání 2.1

Problémový okruh 2	Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání
Cíl 2.1	Zvýšení atraktivity regionu z pohledu zaměstnanosti
Popis cíle	<p>Jak vyplynulo z předchozích částí, pro region je třeba získat vysokoškolsky vzdělané lidi. Problém s klesajícím počtem vysokoškoláků v regionu nelze řešit jen spoléháním na lidi, kteří z regionu pochází. 50% rozdíl v počtu vysokoškoláků oproti celostátnímu průměru je třeba řešit i pozitivní migrací vysokoškoláků na Sokolovsko z ostatních částí republiky. Je proto snaha v regionu vytvořit systém, který by vysokoškoláky do regionu lákal a také je zde stabilizoval. Součástí systému vedle tvrdého opatření v podobě vytváření pracovních příležitostí (viz cíl 1.1) bude také soubor měkkých opatření, které region udělají pro cílovou skupinu zajímavější. Samotný systém bude v rámci tohoto cíle vytvořen a pak implementován do praxe. Jeho součástí bude například stipendijní podpora VŠ na jedné straně, na druhé straně podpora vytváření nových pracovních míst podnikatelům, zajištění přístupu k zajímavému bydlení, dostupnost předškolní péče, kvalitní vzdělání pro děti včetně bohaté mimoškolní nabídky aktivit. Důležitou součástí systému bude pravidelné zjišťování potřeb místních zaměstnavatelů a pořádání kontaktních workshopů a dnů otevřených dveří pro VŠ uchazeče o zaměstnání. V neposlední míře se bude jednat i o činnosti směřující ke zlepšení mediálního obrazu Sokolovska v očích obyvatel ostatních částí republiky. Jednotlivá opatření systému se navzájem synergicky podporují, stejně jako je podporuje řada opatření tohoto materiálu. Součástí cíle je i otevírání regionu světu tím, že bude vzdělaným lidem umožněna účast v mezinárodních projektech.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Vytvoření systému zvýšení atraktivity regionu pro vysokoškolsky vzdělané obyvatelstvo</p> <p>B.1 Implementace systému do praxe</p> <p>C.1 Účast v mezinárodním projektu</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Indikátor výsledku: Počet partnerských smluv zapojených do výstavby podnikatelské infrastruktury</p>

	Indikátory výstupu: Počet kontaktních workshopů a dnů otevřených dveří
Správce cíle	Starosta Lokte

Tabulka 191: Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání 2.2

Problémový okruh 2	Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání
Cíl 2.2	Zvýšení jazykových kompetencí žáků základních škol
Popis cíle	<p>Dobry strategický materiál by měl vycházet ze zvláštností regionu. Nemá velkého významu navrhovat to, co budou navrhovat ostatní. Výrazným specifickým Karlovarského kraje, potažmo Sokolovska, je existence ruského a německého fenoménu v regionu.</p> <p>Německý a ruský trh jsou tak pro náš region mimořádně dobře dostupné a vytvářejí řadu podnikatelských příležitostí. Nezbytnou podmínkou pro jejich využití je dobrá znalost jazyka tohoto trhu, tedy němčiny a ruštiny. Jazykové kompetence je nejlépe získávat již od útlého věku, příležitostí pro meziobecní spolupráci je to, že předškolní a školní zařízení na základní úrovni patří obcím. Lze tedy z pozice obcí kvalitu výuky v těchto zařízeních dobře ovlivňovat. Předpokládá se vytvořit a do praxe zavést regionální systém podpory výuky těchto 2 jazyků. Systém bude vycházet ze zjištění reálných možností obcí podporovat především finančně tuto oblast, zároveň bude využívat synergie meziobecní spolupráce. Mezi konkrétní opatření v rámci systému bude patřit například zlepšení jazykových kompetencí samotných vyučujících, angažování rodilých mluvčích, využívání mezinárodní spolupráce a výměnných pobytů nebo sdílení odborníků mezi školami regionu.</p> <p>S ohledem na finanční náročnost systému nelze očekávat jeho plošné uplatnění.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Vytvoření systému prohloubené výuky německého a ruského jazyka v předškolních zařízeních a základních školách regionu Sokolovska</p> <p>B.1 Implementace systému do praxe</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Indikátor výsledku: Počet partnerských smluv zapojených do výstavby podnikatelské infrastruktury</p> <p>Indikátory výstupu: Počet proškolených studentů; Počet škol zapojených do spolupráce</p>

Správce cíle	Starosta Horního Slavkova

Tabulka 192: Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání 2.3

Problémový okruh 2	Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání
Cíl 2.3	Změna image regionu podporou produktů CR
Popis cíle	<p>Na Sokolovsku se dlouhodobě ukazuje jako jeden z podstatných limitujících faktorů rozvoje tohoto regionu jeho špatná image vůči zbytku republiky. Tato špatná image nazývána v odborné literatuře jako „black image“ je obvyklým jevem doprovázejícím moderní velkolomovou těžbu nerostných surovin a je popisována prakticky napříč celým světem.</p> <p>Bylo prokázáno, že právě špatná image regionu stojí za celou řadou doprovodných negativních jevů a tak brání realizaci řadě ozdravných opatření. Jmenujme alespoň pokusy na Sokolovsko přivést vysokou školu. To se snad daří až na několikáté v posledním roce. Sokolovsko přesně díky své špatné pověsti je například neatraktivní pro mladé doktory. Špatná image regionu brání využití potenciálu pro cestovní ruch atd.</p> <p>Optimální pro řešení tohoto úkolu by byla dlouhodobá systematická a koordinovaná celoregionální kampaň. Tento cíl by ovšem byl nerealistický, na to zde nejsou ani finanční zdroje, ani dostatečná shoda mezi regionálními stakeholdery. Proto se navrhuje propagovat region nepřímo pomocí pozitivních příkladů a konkrétních produktů, které pomohou jak zlepšení image, tak rozvoji zaměstnanosti v oblasti cestovního ruchu.</p>

Hlavní opatření	<p>A.1 Tvorba nových turistických produktů včetně jejich masivní propagace, zpracování studie návrhů – důraz na potenciál zvýšení návštěvnosti Sokolovska a provozní udržitelnost (sportovní téma, kulturně historické tradice, památky, využití turistických cílů - příroda – CHKO, řeka Ohře, průmyslové památky), zapojení turistických cílů do produktů, zapojení potenciálních tahounů do tvorby produktů</p> <p>A.2 Inovace Ježkovy naučné stezky o rekultivacích</p> <p>A.3 Realizace – zavedení nového turistického produktu (partnerství relevantních subjektů, možná tabule, web, aplikace, stavební úpravy?)</p> <p>B.1 Společná propagace turistických produktů a turistických cílů</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p><i>Procento pozitivního vnímání Sokolovska ve vybraných místech ČR. Opatření je zaměřeno na lidi mimo region, proto je zvolen takový indikátor, který bude odrážet názor lidí z jiných částí ČR. Bylo prakticky ověřeno, že dotazníkovým šetřením lze toto vnímání objektivně zjišťovat.</i></p> <p>Indikátor výsledku: Počet partnerských smluv zapojených do výstavby podnikatelské infrastruktury</p> <p>Indikátory výstupu: Počet do praxe zavedených turistických produktů</p>
Správce cíle	Starosta Lokte

Tabulka 193: Téměř 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách 3.1

Problémový okruh 3	Téměř 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách
Cíl 3.1	Podpora sociálního podnikání

Popis cíle	Z hlediska % podílu na nezaměstnanosti na Sokolovsku je nejvýznamnějším jevem nezaměstnanost osob, kteří žijí v sociálně vyloučených lokalitách. Odhaduje se, že lidé z těchto lokalit jsou nezaměstnaní až ze 100% a tvoří 2/5 veškeré nezaměstnané populace. Je zřejmé, že tento stav přináší řadu společenských problémů a většina z nich stojí stát velké prostředky. Je také zřejmé, že lidé z těchto lokalit se svým méněcenným společenským postavením nevyřádají sami. Je tedy na místě počítat právě do oblasti s intervencemi státu, jehož prodlouženou rukou jsou v mnoha směrech obce. Těmito intervencemi se myslí vytváření nových pracovních míst právě pro tuto cílovou skupinu. Jako vhodný nástroj byl odzkoušen a zaveden institut sociálního podniku. V regionu působí jedna silná organizace tohoto zaměření, která ovšem ani zdaleka nemůže celý problém 2000 potřebných pracovních míst vyřešit. Tato organizace se potýká s nedostatkem zakázek, bezpodmínečně potřebuje pomoc obcí a důsledné využívání příslušného ustanovení zákona o veřejných zakázkách, který tyto aktivity podporuje. Pro region je potřebné, aby vznikaly další obdobné podniky. Zároveň je sociální podnikání příležitostí pro mezi-obecní spolupráci a vytváření dalších sociálních podniků pomocí DSO.
Hlavní opatření	A.1 Vytvoření systému veřejných zakázek podporujících sociální podnikání v regionu B.1 Založení obecního sociálního podniku pro obyvatele ze sociálně vyloučených lokalit Sokolovska
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: Počet nových pracovních míst obsazených osobami z vyloučených lokalit Indikátory výstupu: Počet sociálních podniků v regionu/Počet lidí zaměstnaných v sociálních podnicích
Správce cíle	Starosta Kynšperka nad Ohří

Tabulka 194: Téměř 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách 3.2

Problémový okruh 3	Téměř 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách
Cíl 3.2	Motivační programy pro lidi ze sociálně vyloučených

	lokality
Popis cíle	Základním sociálním problémem v sociálně vyloučených lokalitách je katastrofální míra nezaměstnanosti. Proto vytváření pracovních míst pro tuto skupinu obyvatelstva je jedním z prioritních opatření municipality – viz 3.1. Dalším krokem je soubor opatření na motivaci této cílové skupiny k žádoucímu chování. Takovýto systém, který bude uplatněn na principu celoregionální shody, by měl podporovat touhu mladých získat vyšší stupně vzdělání – alespoň vyučen – měl by vyhledávat talenty, které jsou schopné získat maturitu. Systém by měl dále například pomáhat vytvářet pozitivní vzory nebo pomáhat při zakládání vlastní živnosti.
Hlavní opatření	A.1 Vytvoření regionální společné strategie na podporu pozitivního chování lidí z vyloučených lokalit A.2 Implementace systému
Název indikátorů k hodnocení cíle	Indikátor výsledku: Počet nových pracovních míst obsazených osobami z vyloučených lokalit Indikátory výstupu: Systém „Motivace k pozitivnímu chování na Sokolovsku/ Smlouva o využití systému <i>(Počet vytvořených systémů = 1; počet lidí, kteří jej využívají)</i>
Správce cíle	Starosta Nové Vsi

6.2.4 Indikátory

Tabulka 195: Nedostatečná podnikatelská infrastruktura

Problémový okruh	Nedostatečná podnikatelská infrastruktura
Číslo indikátoru	1

Název indikátoru	Počet nově vytvořených pracovních míst v důsledku aktivit meziobecní spolupráce		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Předseda mikroregionu		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Aktivity meziobecní spolupráce na poli rozvoje podnikatelské infrastruktury přinesou konkrétní přínos ve tvorbě nových pracovních míst.		
Metodika a výpočet:	Počet nově uzavřených pracovních smluv v důsledku aktivit prováděných na bázi meziobecní spolupráce.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Tabulka 196: Vytvoření podnikatelského inkubátoru – technologického centra

Cíl	Vytvoření podnikatelského inkubátoru – technologického centra		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	vytvoření podnikatelského inkubátoru počet podnikatelských subjektů usídlených v inkubátoru		
Měrná jednotka	Počet, m2		
Správce měřítka	Starosta Sokolova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	1/7
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Sokolovsko nutně potřebuje podpořit tvorbu pracovních míst pro vysoce kvalifikované pracovníky, vhodnou formou této podpory je podnikatelský inkubátor. Tato aktivita zatím v regionu chybí a je třeba pro získání zkušeností vytvořit alespoň 1 takovéto zařízení.		
Metodika a výpočet:	Počet nově vytvořených inkubátorů a jejich zastavěná plocha, počet subjektů usídlených v inkubátoru.		
Zdroj čerpání dat:	Údaje od investora – vlastní šetření		

Tabulka 197: Zvýšit nabídku nabízených podnikatelských objektů

Cíl	Zvýšit nabídku nabízených podnikatelských objektů		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	Studie investičních příležitostí/Pasport investičních příležitostí/Webová aplikace – nabídka investičních příležitostí na Sokolovsku Počet m2 připravených k podnikání		
Měrná jednotka	Počet/Počet/Počet		
Správce měřítka	Starosta Nového Sedla		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1/5/0/100	1/15/1/500
Skutečnost	0/0/0		
Popis měřítka:	Na Sokolovsku existuje řada investičních příležitostí, ale tyto příležitosti nejsou systematicky prezentovány a nabízeny. Studie zmapuje možnosti. Dále se tyto možnosti přesně a jednotně popíší pomocí pasportizace a nakonec se budou pomocí internetu prezentovat odborné veřejnosti.		
Metodika a výpočet:	Počet vytvořených studií/počet pasportizovaných objektů či ploch/počet nově vytvořených webových aplikací.		

Zdroj čerpání dat:	Údaje od mikroregionu (www.sokolov-vychod.cz), který bude pořizovatelem všech těchto aktivit.
--------------------	--

Tabulka 198: Vybudovat poradenské centrum pro obce a partnery

Cíl	Vybudovat poradenské centrum pro obce a partnery		
Číslo indikátoru	1.3		
Název indikátoru	Počet pracovníků centra Počet zapojených obcí v rámci projektu poradenského centra		
Měrná jednotka	Počet/Počet		
Správce měřítka	Starosta Březové		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0/0	5/15
Skutečnost	0/0		
Popis měřítka:	V majetku obcí jsou objekty, které by bylo možné využít pro vytvoření nových pracovních míst a pozitivně motivovat region k investičním aktivitám regionu. Jedná se o nalezení a později rekonstrukci a provozování takového objektu.		
Metodika a výpočet:	Počet zaměstnanců/počet spolupracujících obcí		
Zdroj čerpání dat:	www.sokolov-vychod.cz		

Tabulka 199: Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání

Problémový okruh	Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet partnerských smluv zapojených do výstavby podnikatelské infrastruktury		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Předseda mikroregionu		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Výstavba podnikatelské infrastruktury se neobejde bez funkční spolupráce nejen obcí, ale i ostatních partnerů, především majitelů vhodných objektů. Tato spolupráce bude řešena pomocí smluv o partnerství.		
Metodika a výpočet:	Počet uzavřených smluv.		
Zdroj čerpání dat:	www.sokolov-vychod.cz		

Tabulka 200: Zvýšení atraktivity regionu z pohledu zaměstnanosti

Cíl	Zvýšení atraktivity regionu z pohledu zaměstnanosti		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Počet kontaktních workshopů a dnů otevřených dveří		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta Chodova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	1 ročně
Skutečnost	0/0		
Popis měřítka:	Bude stanoven systém podpory stabilizace vzdělaných lidí v regionu. Systém bude prezentován veřejnosti a zvýhodnění plynoucí ze systému, která jsou určena cílové skupině, budou poskytována na základě smluv-		

	<i>ního vztahu. Tato smlouva bude uzavírána mezi poskytovatelem – tedy mikroregionem resp. obcí a příjemcem, to bude konkrétní osoba, nebo jeho zaměstnavatel. Budou pořádány kontaktní workshopy.</i>
Metodika a výpočet:	<i>Počet vytvořených systémů/počet uzavřených smluv o využití systému.</i>
Zdroj čerpání dat:	<i>www.sokolov-vychod.cz</i>

Tabulka 201: Zvýšení jazykových kompetencí žáků základních škol

Cíl	Zvýšení jazykových kompetencí žáků základních škol		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	<i>Počet proškolených studentů; Počet škol zapojených do spolupráce</i>		
Měrná jednotka	<i>Počet</i>		
Správce měřítka	<i>Starosta Horního Slavkova</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		200/5	680/15
Skutečnost	450		
Popis měřítka:	<i>Meziobecní spoluprací společným sdílením zdrojů (např. kvalifikovaných učitelů) bude zajištěna rozšířená výuka jazyků na základních školách regionu.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet dětí zařazených do tříd z rozšířenou výukou jazyků na základních školách.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Údaje z výročních zpráv základních škol.</i>		

Tabulka 202: Změna image regionu podporou produktů CR

Cíl	Změna image regionu podporou produktů CR		
Číslo indikátoru	2.3		
Název indikátoru	<i>Procento pozitivního vnímání Sokolovska v Plzni a Jihlavě Počet do praxe zavedených turistických produktů</i>		
Měrná jednotka	<i>%</i>		
Správce měřítka	<i>Starosta Lokte</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		35/31-0	40/35-5
Skutečnost	?		
Popis měřítka:	<i>Negativní vnímání Sokolovska mezi populací v ČR je jedním ze základních brzdících momentů rozvoje tohoto regionu. Míra negativního vnímání se prohlubuje s rostoucí vzdáleností bydliště dotazované osoby od Sokolova.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Procento pozitivního vnímání Sokolovska se bude měřit pomocí stále stejného dotazníku s 10 otázkami, které se bude provádět každé 2 roky v květnu až červnu v uvedených městech na vzorku 100 lidí (muži:ženy = 50/50; do 50 let/nad 50 let = 50/50). Šetření budou provádět vyškolení tazatelé dotazem na historickém náměstí obou měst (v Plzni v odpoledních hodinách a v Jihlavě v dopoledních hodinách). Respondenti šetření budou vybírat z možností např.: Jste starší než 50 let? Byl jste již na Sokolovsku? Byl jste na Sokolovsku v posledních 5 letech? Důvod vaší návštěvy Sokolovska – výběr z možností; Na Sokolovsku se mi líbilo hodně, líbilo, nelíbilo, bylo to hrozné; Když se řekne Sokolov, vybaví se mi: hory, řeka Ohře, uhlí a špína, kriminalita, nepřizpůsobivý občané, lázeňský trojúhelník; Sokolov leží v západních Čechách, severních Čechách, nebo středních Čechách? Sokolov leží v Plzeňském, Karlovarském, Ústeckém nebo Středočeském kraji. Dotazník a jeho interpretace bude vyvinut a pak odzkoušen v praxi.</i>		

	Počet zavedených turistických produktů
Zdroj čerpání dat:	Dotazníkové šetření/www.sokolov-vychod.cz; www.mas-sokolovsko.eu

Tabulka 203: Téměř 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách

Problémový okruh	Téměř 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet nových pracovních míst obsazených osobami z vyloučených lokalit		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta Habartova?		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách je velkým společenským problémem a proto je nutné věnovat pozornost tvorbě nových pracovních míst určených této cílové skupině.		
Metodika a výpočet:	Počet uzavřených pracovních smluv.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva PÚ Sokolov		

Tabulka 204: Podpora sociálního podnikání

Cíl	Podpora sociálního podnikání		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Počet sociálních podniků v regionu/Počet lidí zaměstnaných v sociálních podnicích		
Měrná jednotka	Počet/Počet		
Správce měřítka	Starosta Kynšperka nad Ohří		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1/5	3/15
Skutečnost	1/4		
Popis měřítka:	Obce budou společným postupem podporovat vznik a provozování sociálních podniků, především budou vytvářet podmínky pro zadávání zakázek těmto institucím.		
Metodika a výpočet:	Počet fungujících sociálních podniků na území ORP a počet lidí v nich zaměstnaných.		
Zdroj čerpání dat:	Údaje z výročních zpráv, dotazy.		

Tabulka 205: Motivační programy pro lidi ze sociálně vyloučených lokalit

Cíl	Motivační programy pro lidi ze sociálně vyloučených lokalit		
Číslo indikátoru	3.2		
Název indikátoru	Systém „Motivace k pozitivnímu chování na Sokolovsku/ Smlouva o využití systému		
Měrná jednotka	Počet/Počet		
Správce měřítka	Starosta Nové Vsi		
Roky	2013	2017	2020

Plán		0/0	1/15
Skutečnost	0/0		
Popis měřítka:	<i>Bude vytvořen systém motivace k pozitivnímu chování ze sociálně vyloučených lokalit. Zvýhodnění plynoucí ze systému, která jsou určena cílové skupině, budou poskytována na základě smluvního vztahu. Tato smlouva bude uzavírána mezi poskytovatelem – tedy mikroregionem resp. obcí a příjemcem, to bude konkrétní osoba, nebo jeho zaměstnavatel.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet vytvořených systémů/počet uzavřených smluv o využití systému.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>www.sokolov-vychod.cz.</i>		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tabulka 206: Složení řídicí skupiny podnikání a zaměstnanost

Složení řídicí skupiny
Manažer strategie
Starostové obcí
Předseda mikroregionu
Ostatní zainteresované osoby

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přiblížování se stanovenému cíli.

Tabulka 207: Správci cílů podnikání a zaměstnanost

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Vytvoření podnikatelského inkubátoru – technologického	Starosta Sokolova

	centra	
1.2.	Zvýšit nabídku nabízených podnikatelských objektů	Starosta Nového Sedla
1.3.	Vybudovat poradenské centrum pro obce a jejich partnery	Starosta Březové
2.1.	Zvýšení atraktivity regionu z pohledu zaměstnanosti	Starosta Lokte
2.2.	Zvýšení jazykových kompetencí žáků základních škol	Starosta Horního Slavkova
2.3.	Změna image regionu podporou produktů CR	Starosta Lokte
3.1.	Podpora sociálního podnikání	Starosta Kynšperka nad Ohří
3.2.	Motivační programy pro lidi ze sociálně vyloučených lokalit	Starosta Nové Vsi

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tabulka 208: Gestoři indikátorů podnikání a zaměstnanost

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Počet nově vytvořených pracovních míst v důsledku aktivit meziobecní spolupráce	Předseda mikroregionu
1.1.	vytvoření podnikatelského inkubátoru, počet podnikatelských subjektů usídlených v inkubátoru	Starosta Sokolova
1.2.	Studie investičních příležitostí/Pasport investičních příležitostí/Webová aplikace – nabídka investičních příležitostí na Sokolovsku, Počet m2 připravených k podnikání	Starosta Nového Sedla

1.3.	Počet pracovníků centra, Počet zapojených obcí v rámci projektu poradenského centra	Starosta Březové
2.	Počet partnerských smluv zapojených do výstavby podnikatelské infrastruktury	Předseda mikroregionu
2.1.	Počet kontaktních workshopů a dnů otevřených dveří	Starosta Chodova
2.2.	Počet proškolených studentů; Počet škol zapojených do spolupráce	Starosta Horního Slavkova
2.3.	Počet do praxe zavedených turistických produktů	Starosta Lokte
3.	Počet nových pracovních míst obsazených osobami z vyloučených lokalit	Starosta Habartova
3.1.	Počet sociálních podniků v regionu/Počet lidí zaměstnaných v sociálních podnicích	Starosta Kynšperka nad Ohří
3.2.	Systém „Motivace k pozitivnímu chování na Sokolovsku/ Smlouva o využití systému	Starosta Nové Vsi

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tabulka 209: Hlavní zodpovědnosti PaZ

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
------------------------------	--------------------------	--------

Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.).

V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načarování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

V rámci kapitoly 6 bylo zpracováno 4. téma strategie, kterým bylo drtivou většinou starostů z ORP zvoleno Podnikání a zaměstnanost. Tato volba vychází nejenom z pocitu starostů regionu, že je to téma navýsost důležité, ale i z provedené analýzy, která přesvědčivě prokázala naléhavost řešení vysoké nezaměstnanosti v regionu, která v důsledku blížícího se ukončení činnosti největšího zaměstnavatele v kraji hrozí další eskalací.

Jako součást hledání intervenčních opatření s největším dopadem na snížení nezaměstnanosti byly vytypovány 3 problémové okruhy a jejich řešení pak bylo dále rozděleno do konkrétních cílů:

- Nedostatečná podnikatelská infrastruktura s cíli:
 - o Vytvoření podnikatelského inkubátoru
 - o Zvýšit nabídku nabízených podnikatelských objektů
 - o Vybudovat poradenské centrum pro obce a jejich partnery
- Nedostatečná pozornost měkkým aspektům podnikání s cíli:
 - o Zvýšení atraktivity regionu z pohledu zaměstnanosti
 - o Zvýšení jazykových kompetencí žáků základních škol
 - o Změna image regionu podporou produktů CR
- Téměř 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách s cíli:
 - o Podpora sociálního podnikání
 - o Motivační programy pro lidi ze sociálně vyloučených lokalit

Každému cíli byl přidělen správce z řad starostů regionu a jeho naplňování bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Při vytváření návrhové části jsme důsledně vycházeli z provedené analýzy a vytvořených stromů problémů. Na základě těchto prací se dále vytvořily problémové okruhy k řešení a jednotlivé cíle. Práce na návrhové části probíhaly v průběhu 6 měsíců a v zásadě se na nich podílela skupina 6 lidí. 3 experti pocházeli přímo z projektového týmu, další osoby byly z okruhu odborníků na problematiku z regionu a předseda jednoho ze svazku obcí. Prvotní návrh byl vytvořen v tandemu tematický expert a asistentka, následně byl zkontrolován a předložen k oponentuře koordinátorovi projektu. Další cenné připomínky přišly od ostatních členů realizačního týmu metodou řízených diskusí nad problémem. Zásadní stanovisko k vybraným problémovým okruhům a stanoveným cílům bylo získáno na moderované diskusi se starosty z regionu na podzim 2014. Závěrečné slovo k návrhové části měli starostové z regionu na závěrečném setkání.

Seznam použitých zkratk:

ISŠTE - střední škola technická a ekonomická Sokolov

SŠŽ - Střední škola živnostenská Sokolov

MSP – malé a střední podniky

SVL – sociálně vyloučená lokalita

7. Závěr, kontakty

V tématu **školství** - ve spolupráci s představiteli obcí, řediteli škol a dalšími zainteresovanými subjekty vyhodnotil realizační tým výsledky analýz a následně byly v pracovní skupině identifikovány problémové okruhy: 1. Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci, 2. Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek. K problémovým okruhům byly nastaveny cíle, které vyplynuly především z místního šetření a nad jejich plněním dohlíží správce cílů. K jednotlivým cílům jsou zpracovány indikátory, jejichž plnění sleduje gestor indikátorů.

V tématu **sociálních služeb** - ve spolupráci s představiteli obcí, poskytovateli sociálních služeb a dalšími zainteresovanými subjekty vyhodnotil realizační tým výsledky analýz a následně byly v pracovní skupině identifikovány problémové okruhy: 1. Problém se sociálně vyloučenými lokalitami, 2. Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov. K problémovým okruhům byly nastaveny cíle, které vyplynuly především z místního šetření a nad jejich plněním dohlíží správce cílů. K jednotlivým cílům jsou pak zpracovány indikátory, jejichž plnění sleduje gestor indikátorů.

V tématu **odpadového hospodářství** - s ohledem na výsledky analýz, které odráží hlavní problémy v území, byly definovány do návrhové části dva problémové okruhy:

3. Náklady na odpady.

Vzdálenost obcí od hlavních svozových tras, jejich velikost, ale i vzdálenost od místa likvidace (skládka) hrají klíčovou roli v ceně, kterou musí obce hradit za systém nakládání s odpady. Pro zlepšení stavu tento dokument obsahuje cíl, který byl nazván: Společné zadávací řízení na zajištění systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Od tohoto cíle si slibujeme především snížení ceny za nakládání s komunálním a tříděným odpadem pro obce, ale také zlepšení meziobecní spolupráce v území. Přesvědčí-li se představitelé obcí, že vzájemná spolupráce přináší profit i pro obecní rozpočty, budou bezesporu nakloněni i spolupráci v dalších oblastech.

4. Problém sběru odpadu a nové zákonné povinnosti obce.

Od 1.1.2015 došlo k podstatné změně zákona č.185/2001 Sb. o odpadech a obcím vyvstaly nové povinnosti. Především jde o povinnost zajistit sběr biologicky rozložitelného odpadu. V souladu s vyhláškou č.321/2014 Sb. tento oddělený sběr musí zajistit minimálně v termínech duben – říjen. Povinnost odděleného sběru BRO a sběru kovů mohou obce zajistit i tak, že umožní odkládat tyto odpady na určené místo, kterým je obvykle sběrný dvůr, resp. sběrné místo. V době zpracování tohoto dokumentu však v území chybí 5 sběrných dvorů a 10 obcí nemá ani sběrné místo. Cílem, který by umožnil naplnit tyto nové zákonné povinnosti je dobudování sítě sběrných dvorů a zřízení sběrných míst. Pro některé obce může být zřízení sběrného místa/dvora náročná jak po ekonomické, tak po organizační stránce. Z těchto důvodů se nabízí možnost vybudování sběrného místa/dvora pro více obcí, které by také zajišťovaly společně jeho provoz.

V rámci kapitoly 6 bylo zpracováno 4. téma strategie, kterým bylo drtivou většinou starostů z ORP zvoleno **Podnikání a zaměstnanost**. Tato volba vychází nejenom z pocitu starostů regionu, že je to téma navýsost důležité, ale i z provedené analýzy, která přesvědčivě prokázala

naléhavost řešení vysoké nezaměstnanosti v regionu, která v důsledku blížícího se ukončení činnosti největšího zaměstnavatele v kraji hrozí další eskalací.

Jako součást hledání intervenčních opatření s největším dopadem na snížení nezaměstnanosti byly vytypovány 3 problémové okruhy a jejich řešení pak bylo dále rozděleno do konkrétních cílů:

- Nedostatečná podnikatelská infrastruktura s cíli:
 - o Vytvoření podnikatelského inkubátoru
 - o Zvýšit nabídku nabízených podnikatelských objektů
 - o Vybudovat poradenské centrum pro obce a jejich partnery
- Nedostatečná pozornost měkkým aspektům podnikání s cíli:
 - o Zvýšení atraktivity regionu z pohledu zaměstnanosti
 - o Zvýšení jazykových kompetencí žáků základních škol
 - o Změna image regionu podporou produktů CR
- Téměř 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách s cíli:
 - o Podpora sociálního podnikání
 - o Motivační programy pro lidi ze sociálně vyloučených lokalit

Každému cíli byl přidělen správce z řad starostů regionu a jeho naplňování bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů.

Tento dokument zpracoval realizační tým SO ORP Sokolov, řízený koordinátorem panem Ing. Janem Burešem, tel.: 359 808 268, e-mail: jan.bures@mu-sokolov.cz, ve složení: Bc. Martina Pultrová, analytik, e-mail: martina.pultrova@email.cz, Ing. Miroslav Makovička, tematický expert, e-mail: m.makovicka@email.cz, Kristýna Salačová, asistentka, e-mail: Tynamau-le@seznam.cz, Linda Zemanova, asistentka, e-mail: Zemkoval@seznam.cz a Ing. Kateřina Kučerová, asistentka, e-mail: katerina.kucerova@mu-sokolov.cz

8. Přílohy

Tabulka 1: Tab. 1.1.: Základní informace o strategii	7
Tabulka 2: Tab. č.1.2. : Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	8
Tabulka 3: Tab.č.1.3. : Relevantní významné strategické dokumenty	10
Tabulka 4: Tab. 2.1. Charakteristika území ORP	13
Tabulka 5: Tab. 2.2. Demografický vývoj obyvatel v území ORP	15
Tabulka 6: Tab. 2.3. Stručná charakteristika školství v území ORP	17
Tabulka 7: Tab. 2.4. Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	18
Tabulka 8: Tab. 2.5. Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP	19
Tabulka 9: Tab. 2.6. Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	24
Tabulka 10: Tab. 2.7. Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	24
Tabulka 11: Tab. 2.8. Charakteristika domácnost.....	25
Tabulka 12: Tab. 2.9. Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	25
Tabulka 13: Tab. 2.10. Charakteristika trhu práce v území ORP	27
Tabulka 14: Tab. 2.11. Územní a strategické plánování	32
Tabulka 15: Tab. 2.12. Popis klíčových aktérů.....	34
Tabulka 16: Tab. 2.13. SWOT analýza	36
Tabulka 17: Tab. 3.1. Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání	41
Tabulka 18: Tab. 3.2. Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	42
Tabulka 19: Tab. 3.3. Počty soukromých škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	43
Tabulka 20: Tab. 3.4. Pracovníci ve školství ORP	45
Tabulka 21: Tab. 3.5. Počet ZŠ za ORP	48
Tabulka 22: Tab. 3.6. Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	49
Tabulka 23: Tab. 3.7. ZŠ zřizované obcemi.....	49
Tabulka 24: Tab. 3.8. Soukromé ZŠ.....	50
Tabulka 25: Tab. 3.9. Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	50

Tabulka 26: Tab.3.10. Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP ...	51
Tabulka 27: Tab.3.11. Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP.....	53
Tabulka 28: Tab. 3.12. Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	53
Tabulka 29: Tab. 3.13. Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	54
Tabulka 30: Tab. 3.14. Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	54
Tabulka 31: Tab. 3.15. Počet absolventů ZŠ v ORP	55
Tabulka 32: Tab. 3.16. Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP	56
Tabulka 33: Tab. 3.17. Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	57
Tabulka 34: Tab. 3.18. Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	58
Tabulka 35: Tab. 3.19. Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	66
Tabulka 36: Tab. 3.20. Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	67
Tabulka 37: Tab. 3.21. MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ	69
Tabulka 38: Tab. 3.22. SOUKROMÉ MŠ (např. firemní mateřské školy atd.)	70
Tabulka 39: Tab. 3.23. ZŘIZOVANÉ OBCEMI	70
Tabulka 40: Tab. 3.24. SOUKROMÉ MŠ (např. firemní mateřské školy, atd.)	71
Tabulka 41: Tab. 3.25. Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013.....	72
Tabulka 42: Tab. 3.26. Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	81
Tabulka 43: Tab. 3.27. Zařízení jeslového typu.....	81
Tabulka 44: Tab. 3.28. Školní družiny a školní kluby v ORP	82
Tabulka 45: Tab. 3.29. Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP.....	84
Tabulka 46: Tab. 3.30. Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	84
Tabulka 47: Tab. 3.31. Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	84
Tabulka 48: Tab. 3.32. Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	85
Tabulka 49: Tab. 3.33. SVČ zřizované obcemi v ORP	85
Tabulka 50: Tab. 3.34. Údaje o pracovnících SVČ v ORP	86
Tabulka 51: Tab. 3.35. Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	87
Tabulka 52: Tab. 3.36. Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP.....	87

Tabulka 53: Tab. 3.37. Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaná obcemi	88
Tabulka 54: Tab. 3.38. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v KČ	89
Tabulka 55: Tab. 3.39. Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	89
Tabulka 56: Tab. 3.40. Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	91
Tabulka 57: Tab. 3.41. Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	92
Tabulka 58: Tab. 3.42.....	94
Tabulka 59: Tab. 3.43.....	97
Tabulka 60: Tab. 3.44.....	99
Tabulka 61: Vize v oblasti školství	101
Tabulka 62: Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci	107
Tabulka 63: Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci	108
Tabulka 64: Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek	108
Tabulka 65: Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek	109
Tabulka 66: Nedostatečný zájem rodičů o dění ve škole a malý zájem o smysluplné trávení volného času dětí a mládeže v obci	110
Tabulka 67: Rozšíření volnočasových aktivit 1.1	111
Tabulka 68: Rozšíření volnočasových aktivit 1.2	111
Tabulka 69: Zapojit rodiče do školních aktivit 1.3	112
Tabulka 70: Zapojit rodiče do školních aktivit 1.4	112
Tabulka 71: Nevyhovující stav školních budov včetně nedostatku výukových pomůcek	113
Tabulka 72: Rekonstrukce škol.....	113
Tabulka 73: Modernizace výukových pomůcek a vybavení.....	114
Tabulka 74: Složení řídicí skupiny školství	115
Tabulka 75: Správci cílů školství	115
Tabulka 76: Gestoři indikátorů školství	115

Tabulka 77: Hlavní zodpovědnost školství	116
Tabulka 78:	123
Tabulka 79: Tab. 4.2a Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	125
Tabulka 80: Tab. č.4.2b Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP...125	
Tabulka 81: Tab. 4.3.: Počet jednotlivých typů sociálních služeb	127
Tabulka 82: Tab. 4.4.: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP).....	129
Tabulka 83: Tab. 4.5.: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	131
Tabulka 84: Tab. 4.6. Počet sociálních služeb dle zřizovatele	132
Tabulka 85: Tab. 4.7. Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	133
Tabulka 86: Tab. 4.8.: Kapacita zařízení sociálních služeb.....	135
Tabulka 87: Tab. 4.9.: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	136
Tabulka 88: Tab. 4.10.: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012	137
Tabulka 89: Tab. 4.11.: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	138
Tabulka 90: Tab. 4.12.: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	140
Tabulka 91: Tab. 4.13.: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	141
Tabulka 92: Tab. 4.14.: Poskytovatelé sociálních služeb na území ORP Sokolov – rozdělení dle místa působení.....	142
Tabulka 93: Tab. 4.15.: Adresář poskytovatelů sociálních služeb sídlící na území ORP Sokolov	145
Tabulka 94: Tab. 4.16.: Analýza cílových (dotčených) skupin	147
Tabulka 95: Tab. 4.17.: Analýza rizik – registr rizik v oblasti	149
Tabulka 96: Tab. 4.18.: Analýza obecních výdajů na sociální oblast v letech 2003 – 2012	152
Tabulka 97: Tab. 4.19.: SWOT analýza	154
Tabulka 98: Víze v oblasti sociálních služeb	159
Tabulka 99: Problém se sociálně vyloučenými lokalitami	165

Tabulka 100: Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov	166
Tabulka 101: Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov	167
Tabulka 102: Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území ORP Sokolov	168
Tabulka 103: Problém se sociálně vyloučenými lokalitami	169
Tabulka 104: Sociální práce ve vyloučených lokalitách	169
Tabulka 105: Založit společnou sociální firmu obcemi pro zapojení dlouhodobě nezaměstnaných osob na trh.....	170
Tabulka 106: Komunitní plánování sociálních služeb pro celé území SO ORP Sokolov a vytvoření pravidelně aktualizovaného Katalogu sociálních služeb	170
Tabulka 107: Vytvořit společný komunitní plán pro celé SO ORP Sokolov.....	171
Tabulka 108: Vytvořit společný Katalog sociálních služeb	171
Tabulka 109: Realizace společných informačních schůzek v oblasti sociálních služeb	172
Tabulka 110: Složení řídicí skupiny sociální služby	173
Tabulka 111: Správci cílů sociální služby	173
Tabulka 112: Gestoři indikátorů sociální služby	173
Tabulka 113: Hlavní zodpovědnost sociální služby	174
Tabulka 114: Tab. 1 - Tab. 5.1.: Sběrné dvory na území ORP, současný stav.....	188
Tabulka 115: Tab. 2 - Tab. 5.2.: Sběrná místa na území ORP, současný stav	189
Tabulka 116: Tab. 5.3.: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	190
Tabulka 117: Tab. 5.4.: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	193
Tabulka 118: Tab. 5.5.: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	194
Tabulka 119: Tab. 5.6.: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	195
Tabulka 120: Tab. 5.7.: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů v území ORP, současný stav.....	196
Tabulka 121: Tab. 5.9.: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav	198
Tabulka 122: Tab. 5.10.: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	198
Tabulka 123: Tab. 5.11.: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti území ORP, současný stav.....	199

Tabulka 124: Tab. 5.12.: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012.....	200
Tabulka 125: Tab. č. 5.12a Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	201
Tabulka 126: Tab. 5.13.: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012.....	203
Tabulka 127: Tab. 5.14.: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....	206
Tabulka 128: Tab. č. 5.14a Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012.....	209
Tabulka 129: Tab. 5.15.: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	210
Tabulka 130: Tab. č. 5.15a Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012.....	211
Tabulka 131: Tab. č. 5.15b Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....	212
Tabulka 132: Tab. č. 5.15c Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	213
Tabulka 133: Tab. 5.16.: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	213
Tabulka 134: Tab. 5.17.: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	214
Tabulka 135: Tab. č. 5.17a Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012.....	216
Tabulka 136: Tab. 5.18.: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	217
Tabulka 137: Tab. 5.19.: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se smíšeným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	219
Tabulka 138: Tab. 5.20.: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	221
Tabulka 139: Tab. 5.21.: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	222
Tabulka 140: Tab. 5.22.: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP.....	224
Tabulka 141: Tab. č. 5.23.: Analýza cílových (dotčených) skupin.....	225

Tabulka 142: Tab. č. 5.24.: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)	228
Tabulka 143: Tab. 5.25.: SWOT analýza	232
Tabulka 144	236
Tabulka 145: Náklady na odpady	242
Tabulka 146: Problém sběru odpadu a nové zákonné povinnosti obce	243
Tabulka 147: Náklady na odpady	244
Tabulka 148: Společné zadávací řízení na zajištění systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů 1.1.....	244
Tabulka 149: Společné zadávací řízení na zajištění systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních 1.2 odpadů.....	246
Tabulka 150: Problém sběru odpadu a nové zákonné povinnosti obce	246
Tabulka 151: Dobudování sítě sběrných dvorů a sběrných míst, které by reagovaly na aktuální změny v odpadové legislativě	247
Tabulka 152: Dobudování sítě sběrných dvorů a sběrných míst, které by reagovaly na aktuální změny v odpadové legislativě	247
Tabulka 153: složení řídicí skupiny odpadového hospodářství.....	248
Tabulka 154: Správci cílů OH	248
Tabulka 155: Gestoři indikátorů OH	249
Tabulka 156: hlavní zodpovědnost OH	249
Tabulka 157: Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	257
Tabulka 158: Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně ..	259
Tabulka 159: Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	263
Tabulka 160: Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	265
Tabulka 161: Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	267
Tabulka 162: Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	272
Tabulka 163: Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	275
Tabulka 164: Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se smíšeným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	277

Tabulka 165: Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	280
Tabulka 166: Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	282
Tabulka 167: Tab. 6.1. Analýza nezaměstnanosti po jednotlivých obcích	287
Tabulka 168: Tab.6.2. Vzdělanost obyvatelstva v ORP Sokolov.....	288
Tabulka 169: Tab.6.3. Vývoj počtu žáků na technických středních školách v ORP Sokolov	290
Tabulka 170: Tab.6.4. Nabídka oborů ISŠTE Sokolov	290
Tabulka 171: Tab.6.5. Nabídka oborů SŠŽ	290
Tabulka 172: Tab.6.6. Nabídka oborů SPŠ Loket	291
Tabulka 173: Tab. 6.7. Dostupnost Sokolovska do cca 2 hodin	293
Tabulka 174: Tab.6.8. Vybrané ukazatele za ORP Sokolov	294
Tabulka 175: Tab.6.9. Vybrané ukazatele za ORP Sokolov	294
Tabulka 176 – položky obecních rozpočtů	297
Tabulka 177: Tab.6.10. Analýza zaměstnavatelů	297
Tabulka 178: Tab.6.11. Seznam největších zaměstnavatelů.....	298
Tabulka 179: Tab.6.12. Největší zaměstnavatelé a jejich výsledky hospodaření	299
Tabulka 180: Vybrané příklady indikátorů	300
Tabulka 181: Tab.6.13. Čerpání finančních prostředků z OPPI v Karlovarském kraji a ORP 24.7.2014	303
Tabulka 182: Tab.6.14. Popis odloučených lokalit.....	304
Tabulka 183: Tab.6.15. Identifikace jediného sociálního podniku na území Sokolovska	309
Tabulka 184: Tab. č. 6.16. Analýza cílových (dotčených) skupin	310
Tabulka 185: Tab. č. 6.17. Registr rizik	312
Tabulka 186 : SWOT analýza podnikání a zaměstnanost	314
Tabulka 187: Nedostatečná podnikatelská infrastruktura	325
Tabulka 188: Rozvoj podnikatelské infrastruktury 1.2.....	326
Tabulka 189: Rozvoj podnikatelské infrastruktury 1.3.....	327
Tabulka 190: Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání 2.1.....	328

Tabulka 191: Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání 2.2	329
Tabulka 192: Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání 2.3	330
Tabulka 193: Téměř 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách 3.1	331
Tabulka 194: Téměř 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách 3.2	332
Tabulka 195: Nedostatečná podnikatelská infrastruktura	333
Tabulka 196: Vytvoření podnikatelského inkubátoru – technologického centra.....	334
Tabulka 197: Zvýšit nabídku nabízených podnikatelských objektů	334
Tabulka 198: Vybudovat poradenské centrum pro obce a partnery.....	335
Tabulka 199: Nedostatečná pozornost měkkým aspektům rozvoje podnikání	335
Tabulka 200: Zvýšení atraktivity regionu z pohledu zaměstnanosti	335
Tabulka 201: Zvýšení jazykových kompetencí žáků základních škol	336
Tabulka 202: Změna image regionu podporou produktů CR.....	336
Tabulka 203: Téměř 100% nezaměstnanost v sociálně vyloučených lokalitách.....	337
Tabulka 204: Podpora sociálního podnikání	337
Tabulka 205: Motivační programy pro lidi ze sociálně vyloučených lokalit.....	337
Tabulka 206: Složení řídicí skupiny podnikání a zaměstnanost	338
Tabulka 207: Správci cílů podnikání a zaměstnanost.....	338
Tabulka 208: Gestoři indikátorů podnikání a zaměstnanost	339
Tabulka 209: Hlavní zodpovědnosti PaZ	340
Graf 1: Graf č. 2.1 Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012.....	16
Graf 2: Graf 3.1. Pracovníci ve školství	48
Graf 3: Graf 3.2. Počty dětí v MŠ dle zřizovatele	69
Graf 4: Vztah mezi vizí, problémovými okruhy, cíli a indikátory.....	101
Graf 5: Problémové okruhy školství	102
Graf 6: Problémové okruhy školství	104
Graf 7: Popis cílů školství	106
Graf 8: Vize sociální služby.....	159

Graf 9: Problémové okruhy sociální služby	160
Graf 10: Problémové okruhy sociální služby	162
Graf 11: Popis cílů sociální služby	164
Graf 12: Graf č. 4.1. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	178
Graf 13: Graf č. 4.2. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	179
Graf 14: Graf č. 4.3. Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP	179
Graf 15: Graf č. 4.4. Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	179
Graf 16: Graf. č. 4.5. Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	180
Graf 17: Graf. č. 4.6 Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	180
Graf 18: Graf. č. 4.7. Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP	181
Graf 19: Graf. č 4.8. Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením	181
Graf 20: Graf. č 4.9. Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012	181
Graf 21: Graf. č. 4.10. Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP	182
Graf 22: Graf. č. 4.11. Dobrovolnická činnost v ORP	182
Graf 23: Graf. č. 4.12. Analýza obecních výdajů na sociální oblast za rok 2003 - 2012	183
Graf 24: Graf. č. 4.13. Analýza obecních výdajů na sociální oblast za rok 2003 – 2012	184
Graf 25: Graf vztahů odpadové hospodářství.....	236
Graf 26: Problémové okruhy odpadové hospodářství	237
Graf 27: Problémové okruhy odpadové hospodářství	239
Graf 28: Popis cílů odpadové hospodářství	241
Graf 29: celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008 - 2012	258
Graf 30: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 - 2012	264
Graf 31: separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012	266
Graf 32: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012	272

Graf 33: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008 - 2012.....	273
Graf 34: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 - 2012.....	275
Graf 35: Nakládání s KO na území ORP za období 2008 - 2012	278
Graf 36: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008 - 2012	281
Graf 37: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008 - 2012	284
Graf 38: Víze podnikání a zaměstnanosti	321
Graf 39: Strom problémů podnikání a zaměstnanost	322
Graf 40: Strom problémů podnikání a zaměstnanost	323
Graf 41: Strom problémů podnikání a zaměstnanost	324
Graf 42: Popis cílů podnikání a zaměstnanost.....	324
Mapa 1: Administrativní členění správního obvodu	13
Mapa 2: ORP Sokolov	32
Mapa 3: Mapa 6.1. Dostupnost Sokolovsko do cca 2 hodin	293